

Jaarstukken 2025

Gemeente
Westerkwartier

Inhoudsopgave

1	Jaarverslag	3
1.1	Inleiding	3
1.2	Jaarverslag - programmaverantwoording	8
1.3	Jaarverslag - algemene dekkingsmiddelen	53
1.4	Jaarverslag - Paragrafen	58
2	Jaarrekening	113
2.1	Balans	113
2.2	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	116
2.3	Toelichting op de balans	120
2.4	Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	140
2.5	Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening	141
2.6	Rechtmatigheidsverantwoording	166
2.7	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)	168
2.8	Incidentele baten en lasten	170
2.9	Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	175
	Overige gegevens	176
	Bijlagen	177
3.1	Single Information Single Audit (SiSa)	178
3.2	Overzicht taakvelden	205
3.3	Beleidsindicatoren	210
3.4	Mutaties in de reserves en voorzieningen	212
3.5	Gehanteerde afschrijvingstermijnen	215
3.6	Investeringsoverzicht	216

1 Jaarverslag

1.1 Inleiding

Met de jaarstukken legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad over de uitvoering van het beleid en het gevoerde financiële beheer. We volgen daarbij de indeling van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Onze jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Artikel 24 BBV stelt daar nadere eisen aan:

Het jaarverslag bestaat ten minste uit:

- ▶ De programmaverantwoording
- ▶ De paragrafen

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting
- ▶ De balans en de toelichting
- ▶ De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke regelingen (SiSa)
- ▶ Een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

In het *jaarverslag* vergelijken we de voornemens uit de begroting 2025 met de realisatie, zowel qua inhoud als op financiële hoofdlijnen. Dat doen we per programma en via de paragrafen die dwarsdoorsneden op aspecten van de programma's tonen.

In de *jaarrekening* gaan we dieper in op de realisatie van baten en lasten in 2025 en de effecten daarvan op onze balans. We geven daarin onder meer een verschillenanalyse tussen begroting en rekening. De inzichten die we daaruit opdoen gebruiken we om waar nodig veranderingen voor te stellen in het begrotingsjaar 2027 en eventueel ook voor de jaren daarna.

Als inleiding op het jaarverslag en de jaarrekening lichten we er hieronder een aantal aspecten uit:

- A. Hoogtepunten uit de programmaverantwoording
- B. Financieel resultaat en de belangrijkste afwijkingen
- C. Algemene reserve, solvabiliteit en weerstandsvermogen
- D. Rechtmatigheid
- E. Tot slot: gebeurtenissen na balansdatum

A. Hoogtepunten uit de programmaverantwoording

In 2025 is er hard gewerkt aan de ambities uit het coalitieakkoord. Er is veel werk verzet en we hebben resultaten behaald die bijdragen aan de doelen die we onszelf gesteld hebben. In deze jaarstukken geven wij een uitgebreide toelichting op de stappen die tot nu toe gezet zijn en welke resultaten er inmiddels behaald zijn. Graag lichten we enkele hoogtepunten toe.

Hard werken aan nieuwe woningen

Dit doen we met speciale aandacht voor starters, gezinnen en senioren. Sinds 2022 zijn al zo'n 800 woningen opgeleverd. Op dit moment werken we samen met projectontwikkelaars aan tientallen grote en kleine woningbouwprojecten. We zijn gestart met de laatste ronde woonplannen. Voor elk dorp hebben we straks in beeld welke plekken geschikt zijn voor nieuwe huizen. Ontwikkelaars zijn dan aan zet om plannen te maken.

Masterplan Leek-Tolbert vastgesteld en verder uitgewerkt

Het Masterplan Leek-Tolbert is door de raad vastgesteld als toekomstbeeld. Daarna zijn we gestart met de verdere uitwerking van plannen, zoals de Campus Rodenburg en de rondweg. Eind 2025 ontvingen we hiervoor € 1,76 miljoen subsidie vanuit de Regiodeal Regiocentra door de provincie Groningen.

Nieuwe werkplek voor Novatec en onze buitendienst

75 medewerkers van onze buitendienst en 200 medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijf Novatec verhuisden naar Leeksterveld. Vanuit deze nieuwe en duurzame locatie zorgt de buitendienst ervoor dat onze gemeente er netjes uit ziet. Bij Novatec werken medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt in een veilige omgeving.

Inclusieagenda vastgesteld

In 2025 is de 'Inclusieagenda Westerkwartier: Iedereen doet mee' vastgesteld. Hierin staat hoe we werken aan een samenleving waarin iedereen mee kan doen en gelijke kansen krijgt. De agenda geeft richting aan onze inzet voor de komende jaren. We werken hierbij samen met inwoners en maatschappelijke organisaties

Viering 500 jaar Nienoord

In 2025 vierde Landgoed Nienoord haar 500-jarig bestaan. Op het uitgebreide jubileumprogramma kwamen veel bezoekers af. De gemeente droeg financieel bij. Samen met culturele organisaties, vrijwilligers en lokale organisaties gaven we een positieve impuls aan een cultureel en toeristisch Westerkwartier.

Goed onderdak voor onze scholen

In 2025 zijn meerdere onderwijsprojecten gestart en voorbereid. Voor basisschool Christal in Grootegast is geld beschikbaar gesteld en wordt gewerkt aan een ontwerp en tijdelijke huisvesting. In Grijpskerk is de nieuwbouw van het Lauwers College gestart. Ook zijn er plannen in voorbereiding voor Campus Rodenburg in Leek, samen met rsg de Borgen en sportverenigingen.

Mooie stappen voor verduurzaming

We zijn inmiddels halverwege ons doel om minder CO₂ in 2030 te bereiken. We zijn gestart met hulp voor inwoners om hun huis te isoleren met subsidie van Nij Begun en geven daar voorlichting over. Ook werken we aan een sterker stroomnet en ondersteunen we plannen voor duurzame energie, zoals de zonnepanelen bij Oostwold.

Ruimte voor nieuwe bedrijven

In 2025 is Leeksterveld fase 2 bouwrijp gemaakt. Hier is ruimte voor enkele tientallen bedrijven die willen verplaatsen of uitbreiden. Fase 2B is al in verkoop en de eerste bedrijven starten dit jaar met de bouw. Fase 2A gaat in 2026 in de verkoop. Dit doen we om ruimte te bieden aan lokale ondernemers en bedrijven uit de regio.

B. Financieel resultaat en de belangrijkste afwijkingen

Het verschil tussen baten en lasten bedraagt in jaarrekening 2025 € 3,8 miljoen.

De begroting 2025 is vastgesteld met een structureel saldo van nihil. Op basis van de bestuursrapportages en een laatste separate wijziging over de voorziening voor pensioenen wethouders is het begrotingsaldo bijgesteld tot +/- € 1,3 miljoen (zie [2.5 Toelichting op de baten en lasten](#)). Deze laatste wijziging is vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 17 december 2025.

Het verschil tussen het jaarrekening resultaat en de bijgestelde begroting bedraagt daarmee €5,1 miljoen positief. Bij de besluitvorming rondom de jaarrekening doen we een voorstel voor resultaatbestemmingen, onder meer als correctie op de in december vastgestelde budgetoverhevelingen en aanvullende mutaties voor een aantal specifieke reserves.

De grootste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting doen zich voor binnen programma 6 Sociaal Domein, programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing en in de algemene dekkingsmiddelen.

De over- en onderschrijdingen hebben in belangrijke mate een incidenteel karakter. Daar waar ze hun doorwerking hebben in 2026 en verder komen ze terug in de eerste bestuursrapportage (voor 2026) en de begroting (voor 2027 en verder). De grootste afwijkingen zijn:

- ▶ Een voordeel van € 2,8 miljoen op programma 8 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing. Dit wordt met name veroorzaakt door:
 - Een voordeel van € 0,8 miljoen op het thema Versnellen woningbouwopgave. Met name door de ontvangst van € 0,7 miljoen aan specifieke uitkering Realisatiestimulans. Met deze uitkering steunt het Rijk alle gemeenten bij het realiseren van betaalbare woningen.
 - Hogere opbrengsten van € 0,5 miljoen op bouw- en woningtoezicht. Het aantal aangevraagde en verleende omgevingsvergunningen bouw ligt in 2025 hoger dan begroot. Om de aanvragen binnen de termijnen te kunnen afhandelen is extra personele inzet gepleegd die gedekt is uit de extra opbrengsten.
 - Een voordeel van € 0,9 miljoen op salarislasten.
 - Een voordeel van € 0,6 miljoen op grondexploitaties.
- ▶ Een voordeel van € 2,9 miljoen op algemene dekkingsmiddelen en overhead, met name veroorzaakt door:
 - Een voordeel van € 1,6 miljoen Algemene Uitkering. Hiervan is € 1,2 miljoen ontvangen in het kader van Nij Begun voor gemaakte kosten, op basis van financieringsafspraken tussen Rijk en regio. Daarnaast zijn er bedragen ontvangen voor versterking regie volkshuisvesting en voor diverse integratie- en decentralisatieuitkeringen.
 - Een voordeel op salarissen van € 1,9 miljoen wat deels gecompenseerd wordt door een hogere dotatie aan de voorziening verlofsparen van € 1,1 miljoen.
 - Daarnaast diverse voor- en nadelen per saldo resulterend in voordeel.
- ▶ Een nadeel van € 0,6 miljoen op programma 6 Sociaal Domein. Op dit programma is sprake van diverse over- en onderschrijdingen zoals opgenomen in de toelichting op de baten en lasten van programma 6. De grootste overschrijding op de bijgestelde begroting van € 1,7 miljoen op Jeugdhulp wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een onderschrijding van de kosten van onder andere WMO, beschermd wonen, re-integratie en dorpshuizenbeleid.

C. Algemene reserve, solvabiliteit en weerstandsvermogen

De stand van de algemene reserve bedraagt ultimo 2025 € 38,1 miljoen. Dit is een verhoging met € 5,9 miljoen ten opzichte van de balanscijfers per ultimo 2024.

De solvabiliteitsratio (verhouding eigenvermogen / totaal vermogen) bedraagt bij het opmaken van de jaarstukken 25,6% en is gedaald ten opzichte van vorig jaar (jaarstukken 2024 27,2%). Ondanks een toename van de algemene reserve is er sprake van een daling omdat het totale vermogen meer toenam als gevolg van investeringen. Op basis van de normen van de VNG kwalificeert deze ratio als matig (20%-50%).

Op basis van het voorstel tot resultaatbestemming wordt er € 1,0 miljoen van het resultaat van 2025 toegevoegd aan de algemene reserve.

Het weerstandsvermogen (risico's versus de weerstandscapaciteit) van de gemeente Westerkwartier komt uit op een ratio van 2,5 (begroting 2026 2,5). Dit is te kwalificeren als uitstekend (bandbreedte boven de 2,0), vorig jaar was dit ook uitstekend. We verwachten dat dit in de toekomst zal afnemen. De opgaven voor de gemeente worden complexer, de investeringen nemen toe en door meer sturing en control identificeren we meer risico's.

D. Rechtmatigheid

Met ingang van 2023 verantwoordt het college middels de rechtmatigheidsverantwoording over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. Dit betekent dat via een verbijzonderde interne controle is vastgesteld of de drie rechtmatigheidscriteria zijn nageleefd:

- ▶ **Begrotingscriterium:** het handelen binnen de budgettaire kaders die de gemeenteraad stelt in de begroting en begrotingswijzigingen;
- ▶ **Voorwaardencriterium:** de naleving van wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader dat op 17 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld;
- ▶ **Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium:** het in voldoende mate voeren van een beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is op 17 december 2025 door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4,8 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4,3 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 4,8 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0,3 miljoen niet acceptabel op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

E. Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum zijn er geen nieuwe gebeurtenissen te melden die effect hebben op deze jaarstukken.

Vanaf de volgende pagina's leest u een integraal jaarverslag waarin wij ingaan op alle speerpunten uit de begroting 2025. Aspecten die in meerdere programma's aan bod komen vindt u daarna in de paragrafen. Het tweede deel van de jaarstukken betreft de financiële jaarrekening die wij toelichten.

In de voorbereiding op de raadsbehandeling is er een bijeenkomst gepland om u nog een nadere toelichting te geven op deze jaarstukken, opdat u uw controlerende taak zo goed mogelijk kunt invullen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, gemeentesecretaris

1.2 Jaarverslag - programmaverantwoording

Het afgelopen jaar hebben we aanzienlijke vooruitgang geboekt in de uitvoering van onze programma's, gericht op het realiseren van onze strategische doelstellingen en de ambities uit het coalitieakkoord. Deze paragraaf biedt een overzicht van de belangrijkste activiteiten, behaalde resultaten en de impact die onze inspanningen hebben gehad op de gemeenschap en onze belanghebbenden.

Programma o – Bestuur en ondersteuning

Het bestuur van de gemeente bestaat uit de gemeenteraad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. In dit programma staat hoe zij worden ondersteund. Zo wordt de gemeenteraad ondersteund door de griffie. Het college van burgemeester en wethouders wordt ondersteund door de gemeentesecretaris. Ook verkiezingen en burgerzaken vallen onder dit programma.

Taakvelden

- o.1 Bestuur
- o.2 Burgerzaken

Portefeuillehouders Programma o

- ▶ Ard van der Tuuk
- ▶ Bert Nederveen

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Dienstverlenings- en werkconcept Dichtbij en Duurzaam (2021)

Wat hebben we gedaan

Doel: Optimale dienstverlening aan de hand van het dienstverlenings- en werkconcept Dichtbij en Duurzaam

We optimaliseren de kwaliteit van onze dienstverlening, zodat we zichtbaar en dicht bij onze inwoners zijn. Digitaal waar kan, fysiek waar nodig.

Dit was onze doelstelling

Onze (fysieke) dienstverlening is na 30 september 2024 centraal georganiseerd vanuit het gemeentehuis van Zuidhorn. Inwoners kunnen dan niet meer terecht in het gemeentehuis van Leek. We bieden maatwerk voor inwoners die niet fysiek op locatie kunnen komen. We maken een afspraak op een voor de inwoner gewenste locatie, bijvoorbeeld via een digitale ontmoeting, thuis of in een dorps huis.

Dit hebben we gedaan

Voor het werk aan de balie van ons KCC hebben we naast onze medewerkers KCC een beveiliging geplaatst. Deze beveiliging voert naast beveiligingstaken, baliewerkzaamheden uit. Op deze manier combineren we een veilige (werk)omgeving met efficiënte inzet.

We hebben een afsprakenzuil geplaatst voor een optimale begeleiding van inwoners met een afspraak voor een reisdocument of rijbewijs bij de balie van Inwonerszaken. Andere bezoekers melden zich bij de receptie.

We hebben in de hal van het gemeentehuis Zuidhorn een fotocabine geplaatst. Is de bij de aanvraag van een reisdocument of rijbewijs

ingeleverde foto niet geldig dan kan de inwoner direct een goede foto maken.

Voor het scannen en controleren van diverse soorten buitenlandse en binnenlandse documenten hebben we apparatuur aangeschaft. Dit doen we om fraude te voorkomen en de echtheid te controleren.

We optimaliseren onze online dienstverlening. Het doel hierbij is om onze standaardproducten en diensten maximaal digitaal aan te bieden waarbij we inspelen op de behoeften van inwoners. In etappes gaan we uitvoering geven aan ons plan van aanpak voor de online dienstverlening. Digitaal- en procesgericht werken is het uitgangspunt voor het werken in onze organisatie en helpt ons om een optimale dienstverlening te bieden aan onze inwoners..

Vanaf 1 mei 2025 werken we met de nieuwe toepassing digitale BuitenBeter (app voor inwoners) voor meldingen openbare ruimte. Onze medewerkers zijn hierover geïnstrueerd en werken volgens de gemaakte afspraken.

Het team digitale informatie werkt aan het optimaliseren van de werkprocessen en afhandeling van zaken. Ze gaan in gesprek met alle teams om instructie te geven over de afhandeling.

We zijn lid van een projectgroep van de VNG om samen met andere gemeenten deel te nemen aan een pilot voor het inrichten van een track-and-trace systeem. We werken aan een Persoonlijke Informatie Pagina (PIP) waarmee inwoners makkelijker online hun gegevens van bijvoorbeeld belastingen, lopende zaken of meldingen kunnen zien en volgen. Inwoners die minder digitaal vaardig zijn krijgen ondersteuning bij het aanvragen van een product of dienst.

We zijn gestart met het inrichten en implementeren van het digitale inwonersportaal MijnWesterkwartier (Mijnzaken) en de ontwikkeling van een digitaal klantenportaal voor voorzieningen van het Sociaal domein.

Bij de aanbesteding van E-dienstverlening (e-formulieren) is meegenomen om de ingezamelde afvalkilo's in MijnWesterkwartier (Mijn afval) te laten zien.

Vanuit onze visie Dienstverlenings- en werkconcept Dichtbij en Duurzaam (DWDD) gaan we onze standaard dienstverlening zoveel mogelijk digitaal inrichten waarbij we een balans zoeken tussen digitaal en 'live' contact. Hierbij blijft maatwerk mogelijk. We monitoren en analyseren onze servicenormen met behulp van data uit de verschillende dashboards per product of dienst. Op basis daarvan voeren we continu verbeteringen door

In het kader van ons kwaliteitshandvest en servicenormen hebben we onze fysieke (afspraken), telefonische en online dienstverlening gemonitord. We zijn in gesprek gegaan met alle teams over bereikbaarheid (terugbellen) en onze dienstverlenende houding en gedrag.

Heldere communicatie met onze inwoners

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Voor de optimale inzet van de juiste communicatie-instrumenten richten we ons in 2025 op betere kanaalsturing (manier waarop de gebruikers naar het juiste communicatiekanaal worden geleid).	We hebben de inzet van onze huidige online communicatiemiddelen onderzocht. De eerste bevindingen daaruit hebben we direct toegepast. Zo zijn we begonnen met het inzetten van video om onze communicatie kracht bij te zetten. Bijvoorbeeld bij de molen Fortuna, het Lokaal Sportakkoord en de woningbouw.
In 2025 blijven we (nieuwe) medewerkers en teamleiders trainen in direct en duidelijk schrijven en communiceren. We voeren daarbij kwaliteitscontroles uit op onze brieven en teksten. Hierbij betrekken we ook inwoners door hen te vragen mee te lezen en/of teksten te beoordelen.	In ons introductieprogramma hebben nieuwe medewerkers kennis opgedaan over direct en duidelijk schrijven en communiceren. Ongeveer 75 medewerkers hebben hieraan deelgenomen. Daarnaast hebben we teksten en brieven kwalitatief verbeterd.
In 2025 richten we ons ook op het doorvoeren van de vernieuwde huisstijl in al onze communicatie-uitingen. Een huisstijl waarin inwoners en medewerkers zich herkennen. Door het gebruik van (meer) beelden en foto's van inwoners, medewerkers en de gemeente zelf. Samen in beeld.	We hebben onze beeldbank uitgebreid met nieuwe foto's. Van inwoners, van medewerkers en van plekken uit onze gemeente. Zodat in onze communicatie herkenbare beelden worden gebruikt.

Duurzaam en toekomstbestendig gemeentehuis

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Medio 2025 wordt de werflocatie Leek verlaten. Het gemeentehuis Grootegast wordt weer ingezet voor tijdelijke huisvesting totdat centrale huisvesting voltooid is.	De locatie Leek is na het verlaten van de werf volledig verlaten. Wij hebben geopereerd vanuit onze kantoren in Marum, Grootegast en Zuidhorn, wat zo blijft tot aan voltooiing van de centrale huisvesting.
We stellen een plan op voor de verkoop en duurzame herbestemming van de locaties gemeentehuis Grootegast en gemeentehuis Marum passend bij de dorpskernen. Tot voltooiing van de centrale huisvesting doen deze locaties dienst als tijdelijke huisvesting.	De huisvesting in de dependancevariant is nog in ontwikkeling. Tot die tijd blijven beide locaties in gebruik als tijdelijke huisvesting. De verdere uitwerking van het herbestemmings- en verkoopplan volgt in de komende periode, parallel aan de voortgang van het centrale huisvestingstraject.

Duurzame en toekomstbestendige locaties buitendienst en Novatec

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
De buitendienst locaties Noordhorn en Grootegast worden verduurzaamd en verbeterd in 2025.	De aanpassingen aan de buitendienstlocaties in Grootegast en Noordhorn zijn begin 2025 afgerond.
We doen onderzoek naar de toekomst van de kwekerij en kringloopwinkel Novatec en komen na visieontwikkeling in 2024 met een voorstel.	We zijn momenteel nog bezig om het onderzoek van de huisvesting af te ronden en vervolgstappen te zetten.
We verkopen gefaseerd de buitendienstlocaties maailoods Noordhorn (met tankstation), Oldehove, Aduard en het achterterrein van Grijpskerk vanwege de koppeling aan de werflocaties Grootegast en Noordhorn. Een deel van de locatie Marum en het hoofdgebouw van Novatec volgen later in 2025, vanwege de koppeling met voltooiing Leeksterveld.	De voorbereiding voor verkoop van de maailoods Noordhorn, de werf Aduard en de werf Oldehove is gestart, met verkoop voorzien in 2026. De planuitwerking voor het gebruik van Grijpskerk en Marum als stallingslocaties is in 2025 gestart en krijgt in 2026 een vervolg.
Op het Leeksterveld wordt een nieuw duurzaam en toekomstbestendig gebouw voor Novatec en de buitendienst gerealiseerd in 2024 en 2025	Op 15 september 2025 is het nieuwe duurzame en toekomstbestendige gebouw op het Leeksterveld officieel in gebruik genomen door de buitendienst en Novatec.

Meer overheidsparticipatie Actieve samenwerking met inwoners

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We stellen beleid op participatie op dat we eind 2024 aan de raad voorleggen. Na vaststelling wordt dit beleid in 2025 geïmplementeerd	In 2025 is gewerkt aan de implementatie van het participatiebeleid. Onder andere door het ontwikkelen van een handreiking, het uitvoeren van drie pilotprojecten, en de ingebruikname van een vaste participatieparagraaf in college- en raadsvoorstellen. Ook is er gewerkt aan het ontwikkelen van een participatieverordening.
We gaan door met uitvoering van de dorpenschouw en dorpenrondes en nemen de opgehaalde informatie op in de uitvoering van ons reguliere beleid	<p>In 2025 hebben de leefbaarheidsadviseurs in elf dorpen een dorpenschouw uitgevoerd. Daarnaast zijn er acht dorpen die hebben aangegeven (voorlopig) geen belangstelling te hebben. De opgehaalde acties zijn uitgezet bij de betreffende vakinhoudelijke teams.</p> <p>De schouwen vinden plaats onder regie van de leefbaarheidsadviseurs en in samenwerking met vakinhoudelijke teams en, waar nodig en mogelijk, met ketenpartners zoals Wold & Waard en sociaal werk De Schans.</p> <p>Naast de dorpenschouwen hebben in 2025 ook de dorpenrondes met het college weer plaatsgevonden. De leefbaarheidsadviseurs voeren de regie op de dorpenrondes en werken daarin samen met beleidsmedewerkers Economie en Bedrijven. Het afgelopen jaar heeft het college 7 dorpenrondes gedaan.</p>
Ook in 2025 wordt het beleid van dorpenschouw voortgezet onder regie van Team Welkom & Ontmoeting (leefbaarheid) in samenwerking met overige teams binnen de organisatie en ook externe partners zoals Wold & Waard en Sociaal werk De Schans.	Zie hierboven.
Naast de dorpenrondes vinden er periodieke bezoeken plaats aan de dorpen door de dorpswethouders en leefbaarheidsadviseurs. Die vinden minstens één keer per jaar plaats.	De leefbaarheidsadviseurs hebben ook in 2025 weer periodiek de dorpen bezocht. Daarbij is in alle dorpen ten minste eenmaal de dorpswethouder mee geweest.
Naast de dorpenschouw en dorpenronde komt de actieve samenwerking met inwoners ook naar voren in het contact dat er met inwoners is rondom inwonersinitiatieven en het realiseren daarvan.	In 2025 is er veelvuldig contact geweest met dorpen en inwonersinitiatieven. Dit heeft weer geleid tot de realisatie van mooie projecten. Op www.westerkwartier.nl/ideeen-voor-uw-dorp vindt u een overzicht van gerealiseerde initiatieven.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Dienstverlening burgerzaken: reisdocumenten, rijbewijzen, basisregistratie personen, burgerlijke stand, voltrekken huwelijk en geregistreerd partnerschap, naturalisatie, eerste inschrijving en hervestiging, adresonderzoek.	In 2025 hebben wij de dienstverlening voor alle genoemde producten geleverd volgens de wettelijke richtlijnen en afgesproken procedures.
Organisatie verkiezingen.	In 2025 was een niet geplande verkiezing, de Tweede Kamerverkiezing, de organisatie hiervan geeft extra druk op het team maar is verder goed verlopen.

Wat heeft het gekost

Van programma o worden taakvelden o.1 en o.2 toegelicht bij dit programma en de overige taakvelden bij Algemene dekkingsmiddelen.

o. Bestuur en ondersteuning (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma o	1.334	972	1.372	1.415	44	V
Lasten programma o	7.053	6.053	7.672	7.615	58	V
Saldo van baten en lasten	5.719	5.081	6.301	6.200	101	V
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	5.719	5.081	6.301	6.200	101	V

Programma 1 – Veiligheid

De gemeente heeft een belangrijke rol als regisseur op het thema veiligheid. Iedereen moet zich veilig voelen in de eigen leefomgeving. Op het thema veiligheid wordt samengewerkt met een breed netwerk binnen onze eigen organisatie en met (overheids)organisaties. Onze eigen buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) en de politie vervullen hierin een belangrijke rol. De integrale advisering en uitvoering van hulpverlening bij branden, rampen en crisisbeheersing is ondergebracht bij de Veiligheidsregio Groningen.

Taakvelden	Portefeuillehouders Programma 1
1.1 Brandweer	▶ Ard van der Tuuk
1.2 Openbare orde en veiligheid	▶ Harry Stomphorst

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Integraal veiligheidsbeleid 2024-2027
- ▶ Regionaal beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2024-2027
- ▶ Veiligheidsplan 2020 – 2024 Veiligheidsregio Groningen

Wat hebben we gedaan

Een veilig Westerkwartier	
Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We geven uitvoering aan de doelstellingen en ambities uit het door de raad vastgestelde veiligheidsbeleid 2024-2027. Hiervoor stelt het college een uitvoeringsplan 2025 vast, waarin gerichte activiteiten en projecten staan.	Voor het jaar 2025 is er een Uitvoeringsplan integraal veiligheidsbeleid opgesteld. In het Uitvoeringsplan van het huidige jaar wordt er teruggekeken en geëvalueerd wat we in 2025 hebben gedaan/bereikt. Hierover wordt u als raad middels raadsbrief geïnformeerd.
We bestrijden ondermijning bestuurlijk aan. We doen dit onder andere door het:	
▶ (Door)ontwikkelen van de lokale casustafel ondermijning	De Ondermijningstafel is in 2025 vier keer bijeengekomen, om signalen van ondermijning te bespreken en daar waar nodig actie te ondernemen.
▶ Het uitvoeren van bestuurlijke integrale controles.	Eind januari 2025 heeft er in samenwerking met de politie en het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) een controle plaatsgevonden in het kader van illegale prostitutie. In maart 2025 heeft er een integrale controle van een aantal garagebedrijven plaatsgevonden door het Regionaal Interventie Team.

Bij deze controle zijn er geen ondermijnende activiteiten waargenomen, maar wel enkele overtredingen geconstateerd op het gebied van uitkeringen (door het UWV), voertuigen (door de RDW) en milieu (door de gemeente). In november 2025 zijn er wederom een aantal garagebedrijven door het RIT gecontroleerd waarbij er wederom overtredingen geconstateerd zijn op het gebied van milieu, uitkeringen en voertuigen.

-
- ▶ Inzetten langs de vier sporen van de Groningse samenwerking: vergroten bewustwording en weerbaarheid, ontwikkeling van regionaal interventieteam, intensivering toepassing Wet Bibob en het vastleggen van basisafspraken in de zgn. 'Groningse norm'.

Op 4 april 2025 is de Groningse norm ondertekend door de tien Groninger gemeenten, de provincie Groningen en de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. De Groningse norm beschrijft de ambitie van het openbaar bestuur in onze provincie op het gebied van de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De norm is daarmee het bestuurlijke antwoord op de door Tops en Van der Torre geadviseerde regionale samenwerking om ondermijning succesvol aan te kunnen pakken. De norm bevat het basisniveau en de basisafspraken die hiervoor nodig zijn.

Het gaat daarbij onder andere om het verhogen van de interne weerbaarheid van de ambtelijke en bestuurlijke organisatie, het op orde brengen en verbeteren van de informatiehuishouding en het verder ontwikkelen en toepassen van bestaand bestuurlijk instrumentarium.

Cybercrime neemt toe, zowel in omvang als in verschijningsvormen. We vergroten de bewustwording van én weerbaarheid tegen cybercriminaliteit bij onze inwoners, ondernemers en instellingen:

- ▶ We zetten in op een project zoals Hackshield, waarbij jeugd - en via hen de ouders - spelenderwijs (meer) bewust van en weerbaar worden gemaakt tegen de gevaren van de digitale wereld.
- ▶ Met onze (publiek-private) partners zetten we actief in op andere vormen van doelgroepgerichte preventie en voorlichting rondom cybercriminaliteit.

In 2025 is de gemeente gestart met HackShield. Het eerste jaar van HackShield stond in het teken van de lancering van HackShield en de daaropvolgende competitie. Er is een oproepvideo gemaakt voor HackShield in samenwerking met boa's, politie, burgemeester, acteurs (kinderen) en filmmaker. De lancering van HackShield heeft plaatsgevonden op Samenwerkingschool De Humstee in Oldehove. Alle scholen hebben een toolkit HackShield aangereikt gekregen om wekelijks HackShield onder de aandacht te kunnen brengen.

De lancering en de competitie van HackShield valt bewust samen met de week van de mediawijsheid. Aan deze week nemen de (meeste) scholen al deel.

In 2025 heeft de gemeente Westerkwartier actief ingezet op digitale veiligheid, zowel intern als richting inwoners en ondernemers. De aanpak sloot aan bij de vier lokale cyberwegen, waarbij in het bijzonder aandacht is besteed aan weg 3: Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

Bewustwording en Preventie

- ▶ Deelname aan de regionale campagne 'Echt niet vandaag' van het RIEC.
- ▶ Organisatie van vier veiligheidsmarkten in het najaar. Tijdens deze markten gingen we in gesprek met ouderen over digitale veiligheid aan de hand van stellingen.
- ▶ Samenwerking met bibliotheken: ondersteuning van bijeenkomsten waarin de toolkit Echt of Nep van het CCV werd ingezet.
- ▶ Voor MKB-ondernemers is een artikel geplaatst in de periodieke ondernemersnieuwsbrief. Dit artikel stimuleerde bewustwording over samenwerking met ICT-leveranciers en wees op de subsidieregeling Mijn Cyberweerbare Zaak (MCZ) van RVO.

Eigen Huis op Orde

- ▶ Halfjaarlijkse overleggen tussen OOV, CISO, ISO en de digitale wijkagent om trends en ontwikkelingen rond digitale veiligheid te monitoren en interne processen op orde te houden.

Samenwerking en Netwerk

- ▶ Actieve deelname aan de regionale werkgroep van het RIEC en maandelijkse (online) netwerkbijeenkomsten Cyberveiligheid Noord-Nederland, waarin regionale ontwikkelingen en kennisdeling centraal stonden.

We bestendigen en versterken de samenwerking tussen de domeinen zorg en veiligheid o.a. rond het Toekomstscenario Jeugd- en gezinsbescherming. We hanteren de methode Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) voor duidelijkheid over regie en verantwoordelijkheden bij inwoners met complexe en meervoudige problematiek. Met

In 2025 is er vanuit OOV verder gewerkt in samenwerking met de Openbare geestelijke gezondheidszorg (hierna: OGGZ) en de netwerkpartners met de ontwikkeling en implementatie van het AVE-model. In 2024 hebben we ons vooral gericht op het beschrijven van de processen, in 2025 hebben we ons gericht op het werken met het AVE-model in de praktijk. Concreet betekent dit dat

deze aanpak willen we problemen voorkomen of zo snel mogelijk beheersbaar maken.

We continueren buurtbemiddeling. Met een vroegtijdige aanpak wordt verdere escalatie voorkomen, waardoor minder zaken terechtkomen bij 'officiële' instanties als politie, justitie en woningbouwcorporaties.

er zaken via deze systematiek zijn behandeld. De resultaten zijn positief.

De afgelopen jaren werden gemiddeld zo'n 70 meldingen voor buurtbemiddeling gedaan. In 68% hiervan resulteerde dit in een verbeterde situatie. De overige 32% verbeterde de situatie niet, meestal omdat één van beide burens niet openstond voor buurtbemiddeling. De tussenrapportage t/m augustus 2025 geeft eenzelfde beeld. De jaarrapportage buurtbemiddeling 2025 ontvangen wij in 2026. De betrokken ketenpartners Werkpro (voert buurtbemiddeling uit), politie, Wold & Waard, Sociaal Werk de Schans en de gemeente (OOV en sociaal domein) zijn allen positief over de uitvoering van Buurtbemiddeling en zien het belang van deze preventieve interventie.

Een weerbare en veilige gemeentelijke organisatie

Dit was onze doelstelling

Medio 2025 wordt de Cyberbeveiligingswet van kracht. Gemeenten worden daarmee wettelijk verplicht om voldoende beveiligingsmaatregelen te nemen waarbij het toezicht op naleving wordt aangescherpt. Om op tijd de randvoorwaarden en het plan van aanpak helder te hebben, stellen we uiterlijk begin 2025 een meerjarige security strategie vast.

We zetten daarnaast wederom in op het doorontwikkelen van de netwerkmonitoring die in 2023 is aangeschaft.

We zetten in 2025 ook opnieuw weer in op de I-bewustwording van medewerkers en contracteren daarvoor een nieuwe scholingspartner.

We blijven inzetten op interne bewustwording, alertheid en weerbaarheid t.a.v. ondermijning door middel van gerichte

Dit hebben we gedaan

De Securitystrategie 2025-2030 is begin 2025 vastgesteld. Daarmee beschikt de organisatie over een strategie die zich richt op digitale weerbaarheid en compliance. De strategie bevat een strategische roadmap voor verdere implementatie van de Cyberbeveiligingswet en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

In 2025 heeft de dienst netwerkmonitoring zich verder ontwikkeld waarmee gemeente Westerkwartier in staat is digitale aanvallen te detecteren. Met de samenwerkingspartner die deze dienst levert vindt op strategisch, tactisch en operationeel vlak afstemming plaats.

In 2025 is gestart met Arda, een platform voor e-learning op het gebied van privacy en informatiebeveiliging. Arda biedt een gevarieerd programma aan digitale trainingen waarbij medewerkers periodiek en verspreid over het jaar worden getraind.

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet in de aanpak van ondermijning binnen onze gemeente. De focus lag voornamelijk op het

communicatieactiviteiten. Hiermee trainen we gemeentelijk personeel – met in het bijzonder ambtenaren met een signaalfunctie, zoals toezichthouders, boa's en KCC-medewerkers, in het herkennen van signalen.

creëren van een stevige basis waarop we de komende jaren kunnen voortbouwen. Hieronder staat een aantal acties en initiatieven beschreven waaraan we in 2025 hebben gewerkt.

Er hebben bewustwordingssessies ondermijning plaatsgevonden voor verschillende doelgroepen, te weten:

- ▶ Gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders;
- ▶ Medewerkers (algemeen)
- ▶ Inwonerszaken en Klantencontactcentrum;
- ▶ Vastgoed;
- ▶ Sociaal domein.

Daarnaast heeft er een netwerkbijeenkomst/bewustwordingssessie 'Jonge criminele aanwas' plaatsgevonden voor medewerkers van de gemeente die met jeugd te maken hebben (zoals Boa's, leerplichtambtenaren en OOV), wijkagenten, Verslavingszorg Noord-Nederland, HALT en de GGD.

Tenslotte werd er in het kader van bewustwording over ondermijning ook een presentatie door OOV gegeven aan nieuwe medewerkers binnen Wegwijs in Westerkwartier (onboarding programma).

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>Wij geven uitvoering aan het Programma Uitvoering- en Handhaving Fysieke Leefomgeving 2023-2024. Wij zetten ons hierbij in voor een veilige leefomgeving voor inwoners en bedrijven. Boa's richten zich hierbij op de aanpak van ergernissen en kleine overtredingen, zoals foutparkeren, jeugdoverlast en zwerfafval.</p>	<p>De controles met betrekking tot het onderwerp kleine overlast (zoals afvalproblematiek, parkeerproblematiek, overhangend groen, jeugdoverlast en gebruik gemeentegrond) zijn in 2025 toegenomen. Hierbij zijn wij veel in gesprek geweest met melders en (vermoedelijke) overlastgevers en hebben wij veel meldingen kunnen afhandelen. Daarnaast hebben wij in 2025 meer evenementencontroles gehouden. Wij streven ernaar om bij het merendeel van de evenementen een controle te houden dan wel in contact te treden met de organisator(en). Dit wordt als positief ervaren door zowel de vergunningverleners, organisatoren en de boa's. Deze controles zijn</p>

van belang voor de veiligheid van het evenement. Samen met de organisator wordt dan bekeken of er aan de vergunningvoorwaarden wordt voldaan. Door deze interactie kan er snel geschakeld worden en vindt afstemming plaats.

Gebleken is dat er in verschillende kernen van de gemeente veel jeugdoverlast meldingen komen. Bekend is dat de jeugdoverlast zich veelal 's avonds plaats vindt. Deels door deze reden zijn de avonddiensten uitgebreid. Zo hebben de boa's donderdag en vrijdag een avonddienst van 15:00 uur tot 23:00 uur en een zaterdag avonddienst van 17:00 uur tot 01:00 uur. Tijdens deze avonden zien de boa's regelmatig veel jeugd, leggen namen vast en bespreken specifieke problematiek in het Jongeren op straat (JOS)-overleg. De boa's krijgen veel meldingen van parkeeroverlast. Deze locaties worden meegenomen in de surveillancerondes. Veel van deze meldingen worden opgelost door een gesprek/waarschuwing met de eigenaar van het voertuig. In enkele gevallen wordt er een bekeuring uitgeschreven.

Ook is er meer inzet geweest op het onderwerp ondermijning. Hierbij zijn de boa's bij een aantal gerichte acties betrokken geweest.

Door gerichte controles gaan wij na of het verbod op alcoholverstrekking aan en gebruik door minderjarigen correct wordt nageleefd.

In maart/april 2025 hebben er bij 12 voetbalclubs controles plaatsgevonden op de naleving van de Alcoholwet. Deze controles werden gedaan door onze toezichthouders, in combinatie met een mystery-guest. Op overtredingen van de Alcoholwet is gehandhaafd met een last onder dwangsom. Ook zijn de voetbalclubs gewezen op ondersteuning bij preventie.

We werken nauw samen met de Veiligheidsregio Groningen (VRG). De VRG levert op zowel repressief als preventief gebied brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing en (regionale) bevolkingszorg zoals crisiscommunicatie. We leveren een financiële, bestuurlijke en operationele (personele) bijdrage aan de veiligheidsregio. We besteden hierbij ook nadrukkelijk en structureel onze aandacht aan de paraatheid van onze lokale crisisorganisatie op het gebied van bevolkingszorg.

In 2025 zijn er twee zogenaamde tabletop-oefeningen op het gebied van crisisbeheersing georganiseerd voor het college van burgemeester en wethouders. Ook vindt er per kwartaal een overleg over crisisbeheersing plaats met de burgemeester. Tenslotte hebben de medewerkers die een rol vervullen in de regionale en lokale crisisbeheerorganisatie op 18 november 2025 een basistraining crisisbeheersing gevolgd.

In 2025 is er een start gemaakt met het thema maatschappelijke weerbaarheid. Vanuit OOV is er een ambtelijke liaison benoemd die aansluit bij regionale overleggen over maatschappelijke weerbaarheid bij de VRG. Op 29 september 2025 is er een uitwisselingslunch georganiseerd waarin met diverse partners, waaronder politie, brandweer, Sociaal werk De Schans, Platform kerken Westerkwartier, is gesproken over de betekenis van maatschappelijke weerbaarheid voor de partners. Deze uitwisselingslunch was een eerste aanzet voor verdere samenwerking op dit onderwerp.

Landelijk kennen we de crisiscommunicatie-campagne 'Denk vooruit'. Bij deze campagne zijn wij aangehaakt.

In 2025 zijn er tot slot gesprekken gevoerd met interne collega's die in hun werk ook te maken krijgen met de uit te voeren maatregelen op het vlak van maatschappelijke weerbaarheid. Denk hierbij aan de leefbaarheidsadviseurs, beleidsmedewerker sociaal domein en de ISO/CISO.

We zetten in op het borgen van de openbare orde en veiligheid bij de tal van grotere en kleinere evenementen die de gemeente rijk is. Het zorgvuldig doorlopen van het evenementenproces, waarin een adviserende rol voor de hulpverleningsdiensten is weggelegd, is hierbij cruciaal.

Eénmaal per maand vindt het groot evenementenoverleg plaats waarbij alle betrokken actoren zoals OOV, handhaving, politie, Veiligheidsregio Groningen en betreffende organisator(en) aanwezig zijn. Daarnaast vindt ook één keer per maand het klein evenementenoverleg plaats waarbij enkel politie, handhaving en de jongerenwerkers aanwezig zijn om de risico's op het gebied van openbare orde en veiligheid bij de te verwachte evenementen optimaal te kunnen beheersen. Tijdens deze overleggen worden evenementen voor- en doorgesproken of geëvalueerd. APV/BW organiseert deze overleggen en beheert de agenda.

Op ieder vergunningplichtig evenement wordt door de politie geadviseerd. Alle aandachtsevenementen (B-evenementen) en risicovolle evenementen (C-evenementen) worden ook voorgelegd aan de Veiligheidsregio Groningen. Afhankelijk van de risico's van het evenement wordt er ook aan interne afdelingen advies gevraagd. Adviezen worden in de meeste gevallen overgenomen en verwerkt in het besluit (evenementenvergunning). Indien er wordt afgeweken van een advies, wordt dit gemotiveerd voorgelegd aan de burgemeester

welke hiermee in zal moeten stemmen. Vervolgens wordt het afwijken van het advies gedeeld met de adviserende partijen.

We blijven onze inzet op het belangrijke veiligheidsthema van verkeersveiligheid continueren. We zetten in op het borgen van het project Klacht en Knel, waarbij een integrale inzet op verkeersknelpunten wordt nagestreefd, als structurele werkwijze van de gemeente en betrokken partners.

De gemeente Westerkwartier werkt samen met Veilig Verkeer Nederland (VVN) op het gebied van verkeersveiligheid. Inwoners van de gemeente Westerkwartier kunnen een melding over onveilige verkeerssituaties doen bij het VVN Participatiepunt. De meldingen in het VVN Participatiepunt worden vervolgens besproken in de werkgroep Knelpunt en Participatie. De werkgroep bestaat uit medewerkers van Veilig Verkeer Nederland, de politie en de gemeente.

We geven uitvoering aan het geoptimaliseerde vergunningsverleningsproces voor evenementen. Hiermee dragen wij zorg voor een tijdige vergunningverlening van evenementen.

Er wordt vanuit de APV/BW gewerkt met een evenementenkalender. Organisatoren kunnen hun evenement hiervoor aanmelden. Op die manier is er zicht op welke evenementen er dit jaar georganiseerd gaan worden. Vanuit vergunningverlening worden organisatoren actief benaderd om tijdig (14 weken voorafgaand aan het evenement) een aanvraag in te dienen. De indieningstermijn, maar ook de uiterste besluitdatum (6 weken voor het evenement) zijn in de evenementenkalender verwerkt.

Indien een aanvraag te laat binnenkomt, wordt vanuit APV/BW de afweging gemaakt om de aanvraag wel of niet te behandelen. Bij deze afweging spelen meerdere factoren een rol (o.a. de omvang en de impact van het evenement, de mate van aanwezige risico's en mogelijke andere overwegingen). Naast de termijnen is ook de interne toets zorgvuldiger geworden. Zo is er een toetsingskader voor evenementen ontwikkeld en worden evenementen tijdens werkoverleggen besproken.

Wat heeft het gekost

1. Veiligheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 1	58	38	56	64	8	V
Lasten programma 1	6.576	6.689	6.104	6.130	-26	N
Saldo van baten en lasten	6.518	6.651	6.048	6.066	-18	N
Onttrekkingen reserves	238	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.280	6.651	6.048	6.066	-18	N

Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Dit programma omvat het onderhoud en verbetering van de openbare ruimte. Het gaat verder over het uitvoeren van maatregelen voor een betere bereikbaarheid en verkeersmobiliteit, parkeren en de realisatie van nieuwe fysieke infrastructuur. De belangrijkste taken die vallen onder dit programma zijn het uitvoeren van beheertaken, het veiligheidsonderhoud, het dagelijks en regulier onderhoud, het groot onderhoud en de (her-) inrichtingen in de openbare ruimte. De gladheidsbestrijding in de wintermaanden hoort hier ook bij.

Taakvelden		Portefeuillehouder Programma 2
2.1	Onderhoud wegen, Gladheidsbestrijding, Openbare verlichting	▶ Harry Stomphorst
2.2	Parkeren	
2.3	Havens	
2.4	Waterwegen	
2.5	Openbaar vervoer	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Kwaliteitsvisie openbare ruimte 2021-2025
- ▶ Parkeernormen gemeente Westerkwartier (2023)
- ▶ Verkeersvisie Westerkwartier (2021)
- ▶ Paraplu bestemmingsplan parkeren (2023)

Wat hebben we gedaan

Goede bereikbaarheid en een infrastructuur passend bij onze visies op het gebied van wonen, werken en duurzaamheid

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We gaan in 2025 aan de slag met:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ Het verbeteren van het fietsnetwerk, verdere uitrol van fietspad Leek – Groningen en de afronding van de verkenning fietsverbinding Leek-Zuidhorn.▶ De uitvoering van het maatregelenpakket inrichting veilige schoolomgevingen.▶ Het verder uitwerken van de aanpak maatregelenpakket Verkeersveiligheid-Uitvoeringsprogramma SPV afhankelijk van ontvangen subsidies.▶ Het opstellen van het uitvoeringsprogramma fiets.	<ul style="list-style-type: none">▶ Het grootste deel van de fietsroute Leek-Groningen is in 2025 afgerond. De voorbereidingen voor de uitwerking van het voorkeurstracé voor de fietsroute Leek-Zuidhorn zijn in 2025 opgestart.▶ De eerste schoolomgevingen zijn ingericht. De werkzaamheden zijn zoveel mogelijk uitgevoerd i.c.m. onderhoudswerkzaamheden.▶ Op basis van het vastgestelde 'Uitvoeringsprogramma SPV/Fiets' is dit jaar voor een zestal verkeers- (veiligheids-) projecten SPV subsidie aangevraagd bij het Rijk.

Uitwerking planvorming aansluiting N372-A7 op basis van bestuurlijke afspraken met de provincie.

Het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek mogelijke rondweg Leek met parallelstructuur A7.

De provincie is in samenspraak met de gemeente gestart met de uitvraag voor de Mobiliteitsverkenning Westzijde.

Naar aanleiding van de ontvangen WoKT bijdrage van het Rijk is het schetsontwerp voor de aansluiting N372-A7 verder uitgebreid met de voorgestelde aanvullende maatregelen.

In 2025 is de haalbaarheidsstudie naar een rondweg Leek-Tolbert met parallelstructuur A7 opgestart en zijn de eerste analyses uitgevoerd.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Het onderhouden van wegen, fietspaden, straatmeubilair en civieltechnische kunstwerken op het niveau zoals vastgelegd is in de kwaliteitsvisie openbare ruimte.	Afgelopen jaren zijn onderhouds- en vervangingsbudgetten onvoldoende geïndexeerd, waardoor hoofdzakelijk reactief is gewerkt binnen de beschikbare middelen. Dit heeft beperkt effect gehad op civieltechnische kunstwerken en straatmeubilair, maar zichtbaar op het wegareaal. We hebben de wegen met de hoogste prioriteit aangepakt en preventief onderhoud is gering uitgevoerd.
Het opstellen van een kwaliteitsrapportage van de wegen.	In 2025 is er geen kwaliteitsrapportage gemaakt omdat de tweejaarlijkse weginspectie niet in 2025 valt.
Straatvegen en bestrijding van onkruid op verhardingen.	Het straatvegen en bestrijding van onkruid op verhardingen is in 2025 uitgevoerd op basis van het aanbestedde bestek. De schouwrapportage openbare ruimte is aan de raad aangeboden in een raadsbrief, hierin is ook het straatvegen en de onkruidbestrijding meegenomen.
Voortzetten van het onderzoek naar ruimte voor de parkeerplaats te Niehove.	Dit onderzoek is voortgezet maar heeft in 2025 nog geen resultaat opgeleverd.

Wat heeft het gekost

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 2	367	244	251	596	346	V
Lasten programma 2	12.164	11.576	10.953	11.498	-545	N
Saldo van baten en lasten	11.797	11.332	10.702	10.901	-199	N
Onttrekkingen reserves	732	51	237	237	-	-
Toevoegingen reserves	423	-	265	265	-	-
Resultaat na mutatie reserves	11.488	11.282	10.729	10.929	-199	N

Programma 3 – Economie

Wij zetten ons binnen het programma Economie samen met bedrijfsleven, (beroeps-)onderwijs en andere partners in voor een economisch vitale samenleving. De focus is erop gericht om het economisch klimaat in brede zin te versterken. Recreatie en toerisme, cultuur en evenementen zijn hiermee nauw verbonden. Deze onderwerpen komen in programma 5 aan de orde.

Taakvelden	Portefeuillehouder Programma 3
3.1 Economische ontwikkeling	► Richard Lamberst
3.2 Fysieke structuur	
3.3 Bedrijvenloket Markten	
3.4 Promotie	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- Detailhandelsvisie gemeente Westerkwartier (2020)

Wat hebben we gedaan

Voldoende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven	
Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We voeren een locatieonderzoek uit naar ruimte voor bedrijven in de economische zone bij de A7 ter hoogte van Leek/Tolbert.	Afgelopen jaar hebben we een locatieonderzoek uitgevoerd. Het zoekgebied en de opgave en ambities zijn uitgewerkt en voor besluitvorming voorbereid.
Het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak om te komen tot een nieuw grondstoffencentrum met ruimte voor een circulair bedrijvencluster	Er is een onderzoek uitgevoerd en een Plan van aanpak opgesteld. Dit is voor besluitvorming voorbereid.
Ontwikkelen van Leeksterveld fase 2: Bouwrijp maken en op de markt brengen van fase 2a en 2b.	Fase 2a en 2 b zijn bouwrijp gemaakt. Fase 2B is op de markt gebracht. Op de markt brengen van Fase 2A wacht op duidelijkheid over beschikbaarheid stroom.
Uitbreiden van De Poort Marum. Het opstellen en in procedure brengen van een omgevingsplan ten behoeve van de uitbreiding van De Poort in Marum.	In 2025 is het ontwerp omgevingsplan in procedure gebracht. Het ontwerp omgevingsplan heeft ter inzage gelegen.

Ondernemersvriendelijke gemeente

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We versterken de dienstverlening aan en communicatie met ondernemers, onder meer door het verbeteren van het accountmanagement en het uitgeven van digitale ondernemers-nieuwsbrieven.	Voor het versterken van onze dienstverlening aan ondernemers zijn in 2025 onder meer de volgende activiteiten uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> ▶ Diverse bedrijfsbezoeken ▶ Uitgeven ondernemersniewsbrief ▶ Het organiseren van diverse bijeenkomsten. ▶ Het aanbieden van ondernemersschool voor startende ondernemers.
We stellen een visie economie Westerkwartier en het daarbij behorende ontwikkelplan op.	In 2025 is de Economische visie en bijbehorend ontwikkelplan opgesteld.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Samenwerking met ondernemers en vastgoedeigenaren, gericht op behoud van aantrekkelijke winkelcentra.	In 2025 is op regelmatige basis overleg geweest met stakeholders zoals winkeliersverenigingen, vastgoedpartijen en de citymanager, over diverse activiteiten gericht op het aantrekkelijk houden en maken van winkelcentra.
Faciliteren van projecten die bijdragen aan een goede digitale infrastructuur voor bedrijven en inwoners, met als doel dat alle inwoners en bedrijven toegang kunnen krijgen tot snel internet per eind 2024.	In 2025 zijn projecten voor aanleg glasvezel gefaciliteerd, waaronder Westerkwartier Zuid en een aantal bedrijventerreinen.
Faciliteren van ondernemersfondsen in gebieden waar daar draagvlak voor is.	De ondernemersfondsen voor de centra van Leek en Zuidhorn zijn geëvalueerd en verlengd.

Wat heeft het gekost

3. Economie (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
Baten programma 3	46	43	43	43		V
Lasten programma 3	756	946	673	704	-31	N
Saldo van baten en lasten	710	903	630	661	-31	N
Onttrekkingen reserves	25	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	685	903	630	661	-31	N

Programma 4 – Onderwijs

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op gelijke kansen voor jeugdigen en jongeren om middels het volgen van onderwijs en voorschoolse voorzieningen een passende plek in de samenleving te krijgen. Onderdeel van dit beleid is het organiseren van voldoende openbaar primair onderwijs, adequate huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs en bekostiging van het noodzakelijke leerlingenvervoer. Vanuit dit beleid worden ook aan andere gemeentelijke doelen gewerkt, zoals duurzaamheid, meer bewegen, openbare speelplekken en een verkeersveilige schoolomgeving.

Taakvelden	Portefeuillehouder Programma 4
4.1 Openbaar basisonderwijs	▶ Bé Schollema
4.2 Onderwijshuisvesting	
4.3 Onderwijsbeleid, leerlingzaken	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2024-2027
- ▶ Programma voorzieningen huisvesting onderwijs 2024 (2023)

Wat hebben we gedaan

Gezonde en duurzame schoolgebouwen	
Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
In 2024 is een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld. Samen met de schoolbesturen wordt een uitvoeringsprogramma IHP 2025 opgesteld.	Mede op grond van het IHP 2024-2027 is in 2025 het Onderwijshuisvestingsprogramma (=uitvoeringsprogramma) 2026 vastgesteld. Dat leidt tot: <ul style="list-style-type: none">▶ Bekostiging van herstel constructiefout School met de bijbel De Springplank in Leek;▶ Bekostiging vernieuwbouw School met de bijbel Christal in Grootegast. Samen met schoolbesturen is gewerkt aan een meerjarenplanning onderwijshuisvesting.
Nieuwbouw van het Lauwers College op de locatie sportvelden (Bokkediek) in Grijskerk.	De bouw van het Lauwers College is in 2025 gestart. Voor en tijdens de bouw heeft participatie plaats gevonden met informatiebijeenkomsten en nieuwsbrieven. Planning is dat het gebouw vanaf schooljaar 2026-2027 in gebruik wordt genomen.
Besluitvorming over een campus met rsg de Borgen. Op basis van een onderzoek naar een mogelijke locatie en kosten, worden in 2025 vervolgstappen gezet in de nieuwbouwplannen voor rsg de Borgen.	De nieuwbouw van rsg de Borgen is onderdeel van het plan Campus Rodenburg, en valt onder het Masterplan Leek/Tolbert. Zie verder programma 8.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Voor het Lauwers College vergoeden we in 2025 projectkosten en de kosten van de tijdelijke huisvesting.	Tijdens de nieuwbouw van het Lauwers College hebben we de projectkosten en kosten van tijdelijke huisvesting in 2025 vergoed.
Het leerlingenvervoer. Het huidige contract voor het leerlingenvervoer loopt af in 2026. Eind 2023 zijn we vanuit de GR Publiek Vervoer begonnen met de voorbereiding van de aanbesteding voor een nieuw contract. In 2025 vindt de aanbesteding plaats en vervolgens de gunning en de implementatie.	De voorbereidingen voor de aanbestedingen zijn gedaan in 2025. Het oorspronkelijke tijdspad van de aanbesteding bleek niet haalbaar en is verschoven naar 2026, waarmee een nieuw contract per augustus 2027 tot stand moet komen.
Subsidiëring peuteropvang en voorschoolse educatie om kinderen met een ontwikkelingsachterstand een goede start op de basisschool te geven.	De subsidiëring is gebeurd binnen bestaande regelgeving, afspraken en budgetten.
Uitvoering geven aan de Ommelander Werkagenda (onderwijs en zorg).	De Ommelander werkagenda was in 2024 al afgerond.

Wat heeft het gekost

4. Onderwijs (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 4	1.069	866	973	994	22	V
Lasten programma 4	7.715	7.851	7.599	7.571	28	V
Saldo van baten en lasten	6.646	6.985	6.626	6.576	50	V
Onttrekkingen reserves	52	52	52	52	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	57	57	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.594	6.933	6.631	6.581	50	V

Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie

Dit programma omvat beleid en maatregelen gericht op de leefgebieden/thema's Gezond en Meedoen in het sociaal domein: sport, cultuur, recreatie en bibliotheekwerk. Onder het programma vallen ook het eigendom, exploitatie en beheer van sportaccommodaties en het openbaar groen. Tot slot vallen ook beleid en maatregelen ten aanzien van monumenten, musea en cultureel erfgoed onder dit programma.

Taakvelden	Portefeuillehouders Programma 5
5.1 Sportbeleid	▶ Bé Schollema
5.2 Sportaccommodaties	▶ Bert Nederveen
5.3 Cultuur	▶ Hans Haze
5.4 Musea	▶ Harry Stomphorst
5.5 Cultureel erfgoed	▶ Richard Lamberst
5.6 Bibliotheken en omroep	
5.7 Openbaar groen en recreatie	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Lokaal Sportakkoord II (2023)
- ▶ Cultuurvisie 2021-2028 'Ienvestieren ien geluk' (2021)
- ▶ Visie recreatie en toerisme (2021)
- ▶ Kwaliteitsvisie openbare ruimte (2021)
- ▶ Nota dierenwelzijn (2023)
- ▶ Duisternis beschermen, lichthinder aanpakken (2023)

Wat hebben we gedaan

Meer sportdeelname	
Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
De inzet op bestaande projecten en programma's wordt gecontinueerd. Hierbij gaat het over de projecten en programma's De School in Beweging, Provinciaal Beweegakkoord, Sporthopper en Uniek Sporten hopper. Kickstart in jouw Buurt/JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) en de inzet van buurtsportcoaches.	Deze projecten en programma's zijn in 2025 uitgevoerd.
We doen onderhoud en investeringen in bestaande binnen- en buitensportaccommodaties om inwoners, onderwijs en sportverenigingen zo goed mogelijk te faciliteren bij het uitoefenen van beweegprogramma's en reguliere sportactiviteiten.	Onderhoud is uitgevoerd. Daarnaast zijn in diverse binnensportaccommodaties verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd.

Kunst en cultuur is toegankelijk

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Uitvoering van het uitvoeringsplan 2025-2026.	Er is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan 2025. Het plan is eind 2025 geëvalueerd zodat voor 2026 weer een nieuw uitvoeringsplan kon worden opgesteld. Het uitvoeringsplan 2025 kon grotendeels worden uitgevoerd conform plan.
Uitvoering geven aan pilotplan Bieb Oldehove en Bieb Aduard.	Bieb Aduard en Bieb Oldehove zijn in januari 2025 gestart. Zij hebben als doelstelling om een plek te zijn voor en door de eigen inwoners, waar ontmoeting plaatsvindt, waar je je kan ontwikkelen en waar je boeken kan lenen. De eerste resultaten zijn goed. De beide werkgroepen hebben een mooie voorziening gecreëerd, de bezoekers zijn erg positief en de (kinder-) activiteiten worden goed gevonden. Wel mist men het voorheen veel uitgebreidere aanbod van Biblionet, maar het eigen aanbod aan boeken wordt ook zeer gewaardeerd
We laten een inventarisatie uitvoeren van beeldende kunstwerken in de openbare buitenruimte.	De inventarisatie is gedaan en begin 2025 afgerond. Er is een lijst ontstaan van 174 beeldende kunstwerken en (oorlogs-) monumenten, waarvan ongeveer 150 in gemeentelijk eigendom zijn. De kunstwerkwerken zijn met een globale omschrijving te vinden op www.westerkwartier.nl/kunstwerken-en-beelden
We doen een investering in de Bibliotheek Marum vanuit de ontvangen SPUK-uitkering voor Bibliotheekwerk	Biblionet heeft de ontvangen SPUK-middelen hiervoor ingezet.

Een Westerkwartier waarin het goed recreëren is voor zowel inwoners als toeristen

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
In 2025 wordt verder uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme.	We hebben diverse toeristische uitingen ontwikkeld en vernieuwd. Ook digitaal hebben we de regiomarketing verder ontwikkeld met een digitale kaart, zichtbaarheid op sociale media en het realiseren van een promotiefilm. Daarnaast hebben we ondersteund bij het oprichten van de stichting Gastvrij Westerkwartier. Er is een foldermarkt georganiseerd waarbij het nieuw ontwikkelde marketingplan is gepresenteerd en ondernemers de gelegenheid hebben gehad elkaar te ontmoeten.

Er is in provinciaal verband gewerkt aan de ontwikkeling van een Baanbreker vrijetijdseconomie die input moet leveren aan de economische agenda. Verder is samen met inwoners gewerkt aan het bebodingsproject, is het evenement 500 jaar Nienoord vormgegeven en is er een nieuw uitvoeringsplan opgesteld behorende bij de visie recreatie en toerisme (welke nog niet is vastgesteld door de raad).

We geven uitvoering aan de opgave 'Versterken gebruik en beleving van water', zoals is aangegeven in het uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme.

Voor waterrecreatie is in samenwerking met de provincie gewerkt aan de ontwikkeling van vaarwegen, bijvoorbeeld uniforme bedieningstijden voor bruggen. Er is een start gemaakt met de voorbereiding om te komen tot een ligplaatsverordening en in de haven van Leek is de walstroom en drinkwatertappunten vernieuwd en gedigitaliseerd. Ook zijn nieuwe steigers aangelegd. We hebben medewerking verleend aan het opstellen van een plan voor de Lauwers en onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor de realisatie van een overstap tussen de Lauwers en het Reitdiep.

De transitie van het landelijk gebied

Dit was onze doelstelling

We stellen samen met behulp van een extern bureau een landschapsbiografie op. In die landschapsbiografie vormt het landschap en haar biodiversiteit het uitgangspunt. Het wordt de plek waarin alle bestaande onderzoeken, beleidsstukken, visies, inventarisaties, biografieën etc. worden gebundeld en waarin de ontstaansgeschiedenis van de landschapstypen en de toekomstmogelijkheden worden beschreven.

We geven een impuls aan de transitie landelijk gebied door deelname aan projecten hieromtrent. In 2025 gaan we onder andere aan de slag met het Herstel van De Lindt, en het gebiedsplan Aduarderdiep, gezamenlijk met het waterschap en in regioverband werken we samen aan de ontwikkeling van Groeningen. We werken met de Provincie Groningen en partners in het gebied aan gebiedsplannen vanuit de Rijksopgaven (natuur, stikstof, water en klimaat) van het NPLG.

Dit hebben we gedaan

Medio december 2025 is de landschapsbiografie Westerkwartier opgeleverd. Hierin staat de ontstaansgeschiedenis van de gemeente beschreven en verbeeld. De landschapsbiografie zal gebruikt worden als bouwsteen voor toekomstige beleidsontwikkeling. Begin 2026 wordt (is) het stuk vastgesteld door het college en feestelijk opgeleverd.

Op 4 februari 2025 hebben we de [Gebiedsofferte van BoerenNatuurGroningen-West](#) overhandigd aan minister Wiersma. We blijven lobbyen voor uitvoer hiervan. We hebben in 2025 samen met het waterschap en in regioverband gewerkt aan Groeningen.

Een groen en vitaal Westerkwartier

Dit was onze doelstelling

We planten deze bestuursperiode gezamenlijk met onze inwoners een boom voor iedere inwoner van Westerkwartier. In 2025 zetten we verdere stappen hierin.

We geven uitvoering aan het roekenbeheerplan en evalueren dit.

Dit hebben we gedaan

We hebben in 2025 goede vooruitgang geboekt op dit project, we hebben de voorbereidingen getroffen voor het laatste plantseizoen binnen deze collegeperiode en komen daarna met een eindbeeld en daadwerkelijk gerealiseerd aantal in de periode 2022-2026.

Het roekenbeheerplan is uitgevoerd en de resultaten worden geëvalueerd in 2026.

Meer perspectief voor de agrarische sector

Dit was onze doelstelling

We stellen de Voedselvisie Westerkwartier vast en voeren deze uit.

Vanuit de Rijksopgaven NPLG en de Erfgoeddeal werken we aan de transitie naar multifunctionele Landbouw als nieuw agrarisch perspectief.

Dit hebben we gedaan

De Raad heeft de Voedselvisie en de onderliggende uitvoeringsagenda vastgesteld. Vervolgens is de uitvoering gestart van de activiteiten onder de 4 pijlers:

1. Duurzame landbouw,
2. Onze gezonde voedselomgeving,
3. Gezond en van dichtbij,
4. Minder voedselverspilling.

De uitvoering loopt op schema.

Op 4 februari 2025 hebben we de Gebiedsofferte van BoerenNatuurGroningen-West overhandigd aan minister Wiersma. We blijven lobbyen voor uitvoer hiervan. De Erfgoed Deal Middag-Humsterland is afgerond met een expositie in museum Wierdenland. We hebben meegewerkt aan projecten als bermmaaisel composteren bij boeren, een subsidie voor kruidenrijk grasland en we ondersteunen lokale voedselinitiatieven. We hebben multifunctionele landbouw ook in onze Economische Visie opgenomen.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling

Het kwaliteitsniveau behorende bij scenario 3 van de kwaliteitsvisie openbare ruimte zal in 2025 conform afspraak moeten worden bereikt. We gaan de extra middelen inzetten op terreinen die uit de schouw nog niet als voldoende aangemerkt werden.

Dit hebben we gedaan

Dankzij de inzet van incidenteel extra middelen is het gelukt om de ambities voor het groenbeheer in 2025 te behalen.

In 2025 wordt de huidige kwaliteitsvisie geëvalueerd en zal een nieuwe integrale kwaliteitsvisie openbare ruimte worden voorbereid.

Het college werd in 2025 op basis van een uitgebreid rapport geïnformeerd over de vigerende kwaliteitsvisie. De raad werd eveneens door middel van een raadsbrief geïnformeerd. Er is in 2025 intensief gewerkt aan de voorbereiding van een nieuwe integrale kwaliteitsvisie.

We gaan nieuw areaal onderhouden conform de afgesproken kwaliteit.

In 2025 zijn de in beheer overgedragen areaaluitbreidingen onderhouden conform de bijbehorende beheerparagraaf, op het kwaliteitsniveau van scenario 3 ('strategische doelen'). Dit betekent grotendeels beheer op basisniveau, met een hogere kwaliteit voor verzorgende onderdelen zoals onkruidbestrijding en zwerfafval in centra, langs hoofdwegen en in woongebieden, en extra aandacht voor fietspaden. Voor parkeervakken gold een lager ambitieniveau.

We doen investeringen in sportaccommodaties, zoals nieuwbouw clubgebouw VV Ezinge, het ombouwen van een grasveld naar kunstgrasveld VEV67 en renovatie van de fietscrossbaan in Zevenhuizen.

De voorbereidingen voor de nieuwbouw clubgebouw Ezinge zijn begonnen, uitvoering vindt plaats in 2026. Het kunstgrasveld bij VEV'67 en de renovatie van de fietscrossbaan zijn in 2025 met succes afgerond. Daarnaast zijn de nodige voorbereidingen getroffen om in de komende jaren te kunnen investeren in andere sportaccommodaties.

Wat heeft het gekost

5. Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 5	3.425	2.196	2.530	2.399	-131	N
Lasten programma 5	19.220	19.386	20.565	19.854	711	V
Saldo van baten en lasten	15.795	17.190	18.035	17.456	580	V
Onttrekkingen reserves	1.771	97	1.761	1.759	-2	N
Toevoegingen reserves	1.693	-	1.332	1.332	-	-
Resultaat na mutatie reserves	15.717	17.093	17.607	17.029	578	V

Programma 6 – Sociaal domein

Dit programma omvat het beleid en de maatregelen gericht op versterking van de samenlevingskracht, zodat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht, en met ondersteuning van het sociaal netwerk kunnen participeren. Onder dit programma valt ook preventief beleid en de maatregelen die gericht zijn op het versterken van de brede welvaart van inwoners en een gezonde, kansrijke ontwikkeling van jeugdigen. Onder dit programma vallen ook beleid en maatregelen die bijdragen aan die nodig zijn om inwoners ondersteuning en zorg te bieden als het niet op eigen kracht lukt.

Taakvelden		Portefeuillehouders Programma 6
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	▶ Bé Schollema
6.2	Toegang en eerstelijns- voorzieningen (Wmo)	▶ Bert Nederveen
6.3	Inkomensregelingen	▶ Richard Lamberst
6.4	WSW en beschermt werk	▶ Harry Stomphorst
6.5	Arbeidsparticipatie	
6.6	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	
6.7	Huishoudelijke hulp/begeleiding/dagbesteding(Wmo)	
6.75	Jeugdhulp ambulante en verblijf	
6.79	PGB	
6.81	Beschermt wonen/Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	
6.82	Jeugdbescherming en jeugdreclassering	
6.9	Coördinatie en beleid Wmo en Jeugd	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Dorpshuizenbeleid (2023)
- ▶ Beleidsplan sociaal domein 'Samen werken aan een sociaal Westerkwartier (2024)
- ▶ Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening 2022-2025 (2021)
- ▶ Visie armoedebeleid (2024)
- ▶ Beleidskader nieuwe wet inburgering 2022-2025 (2021)

Wat hebben we gedaan

Uitvoering van het dorpshuizenbeleid

Dit was onze doelstelling

In 2025 continueren we de uitvoering van het in 2023 vastgestelde dorpshuizenbeleid. We zetten in op deelname aan de subsidieregelingen en ondersteuning van dorpshuizen die dat het meeste nodig hebben.

Dit hebben we gedaan

We staan in nauw contact met de besturen van de dorpshuizen in onze gemeente. In 2025 is door de dorpshuizen gebruik gemaakt van de 5 subsidieregelingen van het dorpshuizenbeleid. Hiermee was bijna €550.000,- gemoeid

Verbeterde sturing in het sociaal domein

Dit was onze doelstelling

In 2024 is het nieuwe beleidsplan 'Samen werken aan een sociaal Westerkwartier' vastgesteld. Hiermee bepalen we de koers voor de komende jaren en brengen samenhang aan in wat we doen in het sociaal domein. Het beleidsplan bevat ambities en effectdoelen waaraan we onze inspanningen in het sociaal domein gaan toetsen en meten. Hiervoor wordt in 2025 een monitor sociaal domein ontwikkeld.

Dit hebben we gedaan

In 2025 hebben we gewerkt aan de opzet en invulling voor de monitor sociaal domein die in 2026 zal verschijnen.

Implementering effecten Hervormingsagenda Jeugdhulp

Dit was onze doelstelling

In juni 2024 is de proeftuin Toekomstscenario gestart waaraan onze gemeente deelneemt. Ook is de opdracht voor een regionale programmamanager Hervormingsagenda vastgesteld. In het najaar van 2024 wordt er meer duidelijkheid verwacht over de samenstelling van het Regionaal Veiligheidsteam en de reikwijdte van de Jeugdwet. In 2025 gaan we zowel regionaal als lokaal uitwerken wat dit betekent voor onze gemeente met betrekking tot organisatie, samenwerking en inkoop. 2025 staat bovendien in het teken van de Proeftuin Toekomstscenario, waarin we beproeven op welke manier de interne samenwerking en samenwerking met externe partners vorm moet krijgen volgens de uitgangspunten van het Toekomstscenario

Dit hebben we gedaan

Langjarig Perspectief:

Regionaal is het langjarig perspectief vastgesteld voortkomend uit de Hervormingsagenda Jeugd. Er ligt een regionale transformatieopgave die zich richt op het verbeteren van samenwerking in het jeugdhulplandschap en het meer grip krijgen op de uitgaven van de jeugdhulp. Dit betekent dat de gemeenten de basisjeugdhulp zelf gaan inkopen in de lijn van de regionale ontwikkelingen. De basishulp zal voor 2028 gerealiseerd moeten worden. De nieuwe inrichting is nodig om de transformatie in gang te gaan zetten. Binnen de gemeente De basisjeugdhulp zal in samenhang met de aanbestedingen bij het welzijnswerk en Wmo worden ingericht. De aanvullende jeugdhulp wordt (sub)regionaal ingekocht en is voor 2028 gerealiseerd.

Proeftuin:

In 2025 heeft onze gemeente actief gewerkt binnen de proeftuin Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, waarin een verbeterde werkwijze is beproefd in hoe we eerder, beter en meer gezamenlijk kunnen handelen rondom gezinnen. Daarin wordt gewerkt met één plan, één regisseur, laagdrempelige ondersteuning en nauwe samenwerking met partners vanuit de beschermingsketen en ervaringsdeskundigen. De regionale evaluatie laat zien dat deze aanpak leidt tot snellere samenwerking, beter onderbouwde besluitvorming en eerder passende hulp voor gezinnen. Op basis van deze positieve werkzame elementen en leerpunten is in 2025 besloten een verzoek in te dienen om de proeftuin in 2026 te verlengen, wat inmiddels door de regio is geaccordeerd.

Integrale aanpak armoede**Dit was onze doelstelling**

Begin 2024 is de visie op Armoede vastgesteld. In 2024 wordt de aanpak vormgegeven. Vanaf 2024 en 2025 gaan we hier uitvoering aan geven.

Dit hebben we gedaan

In 2025 (maart) is het Plan van Aanpak Armoedebelid vastgesteld en is gestart met de uitvoering, o.a. Doorbraakmethode/Kansen voor kinderen, financiering Energienuddfonds Westerkwartier, aansluiten bij volwassenenfondssport en cultuur.

Schuldhelpverlening**Dit was onze doelstelling**

Het huidige beleidsplan schuldhelpverlening loopt t/m 2025. In 2025 wordt een beleidsplan met keuzes voor 2026 en verder gemaakt

Dit hebben we gedaan

De beoogde herijking van het beleidsplan schuldhelpverlening is doorgeschoven naar 2026 in verband met een personele wisseling.

Kansengelijkheid van kinderen en jeugd in het Westerkwartier

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We voeren het Programma Kickstart uit om de kansengelijkheid van kinderen en jeugd (0-23 jaar) in het Westerkwartier te vergroten. Dit doen we via 3 themalijnen:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Themalijn Kickstart in jouw buurt (JOGG, 0-23 jaar): we zetten in op het normaliseren van een gezonde leefstijl bij jongeren, door activiteiten in te zetten met name via scholen (primair en voortgezet onderwijs) en sportverenigingen.2. Themalijn Kickstart op School (Tijd voor Toekomst 4-12 jaar): op 13 scholen zetten we in op het verrijken van de schooldag, in nauwe samenwerking met de scholen zelf. Scholen hebben een eigen programma verrijkte schooldag op hun school ontwikkeld en voeren dit uit.3. Themalijn Kickstart voor de Kleintjes (10 maanden tot 4 jaar). In nauwe samenwerking met onze lokale coalitie Kansrijke Start zetten we in op projecten/activiteiten die gezondheid van (aanstaande) ouders en kind voor, tijdens en na de zwangerschap bevorderen, en kwetsbaarheid reduceren, om zo jonge kinderen een goede, kansrijke en gezonde start te geven.	<p>Kickstart is in 2025 uitgevoerd. Uitgebreide rapportage vindt plaats via de jaarlijkse voortgangsrapportage Kickstart (Q1-2026). Met een raadsbrief wordt de raad daarover geïnformeerd.</p>

Verbetering van de taalvaardigheid van onze inwoners

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We voeren het plan van aanpak Laaggeletterdheid arbeidsmarktregio Groningen 2025-2028 uit, deze is in de tweede helft van 2024 ontwikkeld. We financieren taalcoördinatoren en taalhuizen in onze gemeente en ontwikkelen activiteiten rondom de nationale week van lezen & schrijven en de week van de taal. Ook subsidiëren we Biblionet om in de gemeente Informatiepunten Digitale Overheid aan te bieden.</p>	<p>Het Plan van Aanpak Laaggeletterdheid AMR Groningen 2020-2024 is met een jaar verlengd. Alle genoemde activiteiten zijn uitgevoerd.</p>

Voorzien in de opgave voor opvang van vluchtelingen

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We voldoen aan onze opgaven voor opvang van vluchtelingen. Dat betekent dat we ons inzetten voor het behalen van onze taakstelling van te huisvesten en in te burgeren statushouders (zie ook programma 8) en opvang blijven bieden aan Oekraïense vluchtelingen. We hoeven in 2025 geen asielopvang te bieden omdat op regionaal niveau al meer dan het op grond van het Capaciteitsbesluit en Spreidingswet voorgeschreven aantal opvangplekken wordt geboden.</p>	<p>In 2025 is de taakstelling voor het huisvesten van statushouders behaald. De achterstand is ingelopen en daarmee is een indeplaatsstelling door de provincie voorkomen. De opvang van Oekraïense ontheemden liep in 2025 door zoals eerst en ook daar is het benodigd aantal plekken geleverd.</p>

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We geven uitvoering aan de wettelijke taken binnen het sociaal domein, zoals de Jeugdwet, Wmo, Participatiewet, Wet Schuldhulpverlening, Wet inburgering en Wet kinderopvang. De uitvoering doen wij op een integrale wijze waarbij de inwoner centraal staat.</p>	<p>Samen met onze partners in het sociaal domein hebben we ondersteuning geboden aan onze inwoners. Waar mogelijk met voorliggende, vrij toegankelijke voorzieningen. Waar nodig met maatwerkvoorzieningen op grond van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.</p> <p>Om de continuïteit voor inwoners die zijn aangewezen op een hulpmiddel te waarborgen, is het hulpmiddelencontract in 2025 opnieuw aanbesteed en is een nieuwe aanbieder gecontracteerd.</p> <p>Daarnaast is het product <i>gezinsverzorging</i> geïntroduceerd voor kortdurende professionele ondersteuning bij tijdelijke ontwrichting binnen gezinnen.</p> <p>Binnen Domeinoverstijgend Samenwerken (DOS) is verder toegewerkt naar integrale arrangementen, passend bij de beleidsontwikkeling, waarbij één professional ondersteuning vanuit Wmo, Zorgverzekeringswet, welzijnswerk en informele zorg samenbrengt.</p>

We hebben een contract voor basisondersteuning met de Schans die daarmee een belangrijke samenwerkingspartner in het sociaal domein is. De Schans geeft op integrale wijze uitvoering aan het welzijnswerk in de brede zin. Dit in nauwe samenwerking met inwoners, vrijwilligers(organisaties) en andere betrokken professionals. Het werk van de Schans bestaat onder meer uit buurtwerk en individuele preventieve ondersteuning. Hieronder vallen ook het maatschappelijk werk, ouderenwerk, jeugd- en jongerenwerk en mantelzorg werk, jeugd- en jongerenwerk en mantelzorg.

Het contract is conform afspraken en bedoeling en dus naar wens uitgevoerd. Dit sluit aan bij de jaarrapportage 2024 die medio 2025 ter informatie aan de raad is aangeboden.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling.

We werken actief samen met de regio waarbij we in 2025 een regionaal actieplan geweld in afhankelijkheidsrelaties hebben vormgegeven. We hebben daarbij onder andere ingezet op preventie, signaleren en samenwerken. Daarnaast is er een expositie tegen seksueel geweld georganiseerd, deden we mee aan de campagne Orange the world en hebben we samen met de regio een monument tegen seksueel geweld gerealiseerd. Intern organiseerden we de maand van de meldcode in mei.

Wmo-vervoer. Het huidige contract voor Wmo vervoer loopt af in 2026. Eind 2023 zijn we vanuit de GR Publiek Vervoer begonnen met de voorbereiding van de aanbesteding voor een nieuw contract. In 2025 vindt de aanbesteding plaats en vervolgens de gunning en de implementatie

De voorbereidingen voor de aanbestedingen zijn gedaan in 2025. Het tijdsplan van de aanbesteding is verschoven naar 2026, waarmee een nieuw contract per augustus 2027 tot stand moet komen.

Uitvoering wet kinderopvang om kwaliteit kinderopvang te waarborgen

We hebben hier uitvoering aan gegeven. Voor het eerst sinds 3 jaar is 100 % van de locaties geïnspecteerd door de GGD. Er is gehandhaafd volgens beleid.

Subsidiëren van passende laagdrempelige, lichte en algemene voorzieningen op het gebied van zorg, ondersteuning, armoede en preventie.

Het bestaande aanbod is in 2025 gecontinueerd.

Versterken van de sociale basis door o.a. in te zetten op vrijwilligerswerk, mantelzorgondersteuning, inloopvoorzieningen, eenzaamheid en inclusie en daarbij aan te sluiten bij de behoefte en initiatieven in de dorpen

In samenwerking met Sociaal Werk De Schans (in opdracht van onze gemeente voeren zij de basisondersteuning uit) en andere ketenpartners hebben we op allerlei manieren ingezet op versterking van de sociale basis. Met als uitgangspunt ons beleidsplan sociaal domein 2024. Mooie voorbeelden zijn de Vrijwilligerscampagne, Mantelzorgtest, Campagne Mantelzorgvriendelijke samenleving, inloopvoorzieningen GGZ, Steungroep GGZ, uitvoeringsplan Eenzaamheid, Inclusieagenda is vastgesteld, DOS, etc. Vanuit de Schans is met GALA middelen extra inzet gedaan om in enkele dorpen te kijken welke 'zorgen voor elkaar' initiatieven kansrijk zijn en samen met inwoners vorm te geven.

Wat heeft het gekost

6. Sociaal Domein (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 6	43.638	26.350	40.937	41.360	424	V
Lasten programma 6	113.625	97.570	120.780	121.604	-824	N
Saldo van baten en lasten	69.987	71.220	79.843	80.244	-400	N
Onttrekkingen reserves	1.745	273	3.063	2.842	-221	N
Toevoegingen reserves	3.808	-	3.099	3.098		V
Resultaat na mutatie reserves	72.051	70.947	79.878	80.500	-621	N

Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat het beleid en maatregelen gericht op de gezondheid van de bevolking als geheel. Hieronder vallen onder andere jeugd- en publieke gezondheidszorg, OGGz-taken, en verslavingspreventie. Het programma omvat tevens de zorg van de gemeente voor het milieu, de afvalinzameling, rioleringszorg, de bodemdaling, schade als gevolg van aardgaswinning en duurzaamheid. Enerzijds betreft het milieugevolgen, zoals geluidhinder, slechte luchtkwaliteit, geuroverlast, schade aan de natuur en bodemverontreiniging. Anderzijds gaat het over de rol van de gemeente in de regionale en lokale klimaatproblematiek. Ook de begraafplaatsen zijn onderdeel van dit programma.

Taakvelden	Portefeuillehouders Programma 7
7.1 Volksgezondheid	▶ Bé Schollema
7.2 Riolering	▶ Bert Nederveen
7.3 Afvalinzameling	▶ Harry Stomphorst
7.4 Milieu en klimaat	
7.5 Begraafplaatsen	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Lokaal plan van aanpak Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)(2024)
- ▶ Regioplan Gezond Groningen (Spuk IZA)
- ▶ Watertakenplan (2020)
- ▶ Duurzaamheidsbeleid 2020-2025
- ▶ Visie hernieuwbare elektriciteit (2020)
- ▶ Transitievisie Warmte (2021)
- ▶ Klimaatadaptatieplan (2021)
- ▶ Nota begraafplaatsenbeleid 2022 t/m 2026

Wat hebben we gedaan

Een gezonde toekomst voor kinderen en volwassenen

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We implementeren het Lokaal Plan Gezond en Actief Leven (GALA). Dit wordt gefinancierd vanuit middelen die de gemeente krijgt om in te zetten op versterken gezondheid en preventie (SPUK GALA). Specifiek zetten we in op gezondheidsachterstanden terugdringen, gezonde leefomgeving, versterken sociale basis, gezonde leefstijl, mentale gezondheid (o.a. inloop GGZ, eenzaamheid, inclusie) en vitaal ouder worden (o.a. mantelzorgondersteuning, valpreventie). De verschillende onderdelen moeten gezamenlijk	De ketenaanpakken in GALA zijn verstevigd in 2025. Er is flink ingezet op beweging, gezonde voeding, vitaal ouder worden en mentale gezondheid. Er is goed gekeken naar goed lopende activiteiten en alvast geïnventariseerd hoe die structureel geborgd kunnen worden na afloop GALA. Het koppelen van GALA aan andere ontwikkelingen en regelingen (o.a. IZA, Gezond Groningen, Nij Begun) heeft bijgedragen aan de integraliteit.

leiden tot integraal preventief beleid op het gebied van gezondheid en welbevinden.

Samen met de andere Groninger gemeenten geven we in 2025 een vervolg aan de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA) met het doel om de zorg betaalbaar te houden en in te zetten op verbinding tussen de medische en sociale keten (SPUK IZA). Het budget is door het Rijk verdeeld per zorgkantoor regio (in Groningen gelijk aan de provinciegrenzen). Gemeente Groningen is mandaatgemeente voor het beheer van het budget. Er is een regioplan ontwikkeld waarin de doelen staan waar we aan willen werken. In het Uitvoeringsplan IZA (DIN IZA) staat hoe we de doelen gaat realiseren. We zijn in 2024 gestart met de uitvoering, dit wordt vervolgd in 2025.

In 2025 hebben we in onze gemeente vanuit IZA verschillende activiteiten uitgevoerd, zoals Welzijn op Recept, de Mantelzorgtest en de Voorzorggroepen. In 2025 zijn regionaal het Transformatieplan 'Met Gezond Verstand' (actielijn 3) en het project 'Vitaal Groningen Light' (actielijn 2) goedgekeurd. Binnen het transformatieplan 'Met Gezond Verstand' zijn we in de gemeente Westerkwartier gestart met het opzetten van een Mentaal Gezondheidsnetwerk.

Behalen doelstellingen RES

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
In 2025 blijven we stappen zetten om van 0,12 TWh naar 0,35 TWh opgewekte hernieuwbare elektriciteit te gaan. We werken verder aan de uitvoering van projecten in Noordhorn, Grootegast, Lutjegastermolenpolder, Oostwold en andere projecten uit de RES 1.0.	In 2025 zijn verdere stappen gezet richting het behalen van de RES1.0 doelstelling. De projecten in Noordhorn en Oostwold hebben beide de SDE++-subsidie verkregen. De verwachting is dat deze projecten in 2027 gerealiseerd worden. Daarnaast is in 2025 gestart met de maatschappelijke tender voor de gebiedstransformatie in het Zuidelijk Westerkwartier. Voor de voor de projecten in Lutjegast en Grootegast is in 2025 onderzocht hoe er zo veel mogelijk lokaal eigendom kan worden gerealiseerd. Hier wordt in 2026 vervolg aan gegeven.
We blijven het gebruik van grote daken voor zonne-energie stimuleren, binnen de mogelijkheden van het overvolle stroomnet	Vanwege de huidige transportschaarste op het elektriciteitsnet, die sinds 2023 van kracht is, hebben we voorrang gegeven aan kleinere projecten die we nog wel kunnen aansluiten (landgoed Nienoord, energielocatie Grootegast, VvE-projecten en projecten van energiecoöperaties). Er wordt in samenwerking met de netbeheerder gewerkt aan de verzwaring van het elektriciteitsnet. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om, in het geval van netverzwaring, grotere daken aan te sluiten.

We dragen bij aan een goede inpassing van grootschalige ontwikkelingen in het energiesysteem, zoals nieuwe hoogspanningstracés en waterstofleidingen.

Er is samen met netbeheerder Tennet in 2025 een proces doorlopen om te komen tot een hoogwaardige ruimtelijke inpassing van de nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens. Dit proces loopt in 2026 door waarbij het ministerie qua tracé een voorkeursbeslissing neemt. Ook hebben we in 2025 geparticipeerd in het programma aansluiting wind op zee (PAWOZ).

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Conform de plannen in het Programma Huisvesting reduceren we onze eigen huisvesting (van 15 naar 8 gebouwen) en maken deze duurzaam en gasloos.	Het Programma Huisvesting richt zich op het terugbrengen van het aantal gemeentelijke gebouwen van vijftien naar acht. Deze reductie wordt stapsgewijs uitgevoerd en gekoppeld aan het verduurzamen en gasloos maken van de locaties die behouden blijven. De fasering sluit aan op de besluitvorming over de huisvesting.
Werkzaamheden op het buitenterrein van de werven Noordhorn en Grootegast lopen nog door tot in 2025. Leeksterveld wordt na de zomer 2025 in gebruik genomen. De overige werven kunnen dan worden verkocht of getransformeerd tot stallingslocaties. Het verduurzamen van het gemeentehuis in Zuidhorn staat on hold in afwachting van hernieuwd onderzoek naar de beste variant voor centrale huisvesting. Besluitvorming heeft in oktober plaatsgevonden, waarna verdere uitwerking volgt.	De werkzaamheden op het buitenterrein in Grootegast zijn afgerond. Op het terrein in Noordhorn is de loods geplaatst. De afronding van de buiteninrichting volgt in de volgende fase. De voorbereiding voor verkoop van de maailoods Noordhorn, de werf Aduard en de werf Oldehove is gestart de daadwerkelijke verkoop staat gepland voor 2026. De planuitwerking voor het gebruik van Grijpskerk en Marum als stallingslocaties is in 2025 gestart en krijgt in 2026 een vervolg. In september 2025 is de nieuwbouwlocatie op het Leeksterveld voor het sociaal ontwikkelbedrijf Novatec en de buitendienst in gebruik genomen. De raad heeft medio 2025 besloten tot gefaseerde uitvoering van de dependancevariant voor het gemeentehuis. Dit omvat renovatie van Hooiweg 9 en sloop/ nieuwbouw op Hooiweg 1.
Waar nodig zijn er nieuwe energielabels toegekend. We monitoren en analyseren de besparingen van tranche 1. Bij tranche 2 gaan we de lopende onderzoeken afronden.	Het is in 2025 niet nodig geweest nieuwe energielabels toe te kennen. De besparingen door de investeringen van tranche 1 worden gemonitord. Aangezien de investeringen grotendeels pas net zijn afgerond, kunnen hier nog geen conclusies aan te verbinden.

Toekomstbestendig en duurzaam wonen voor iedereen

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
We zetten energieadviseurs in om zowel individuele bewoners als bewonersinitiatieven te ondersteunen bij het maken van verduurzamingsplannen voor specifieke gebouwen.	Vanuit de isolatieaanpak van Nij Begun wordt op regionaal niveau gewerkt met isolatieadviseurs. Gemeenten hoeven daarom geen rol meer te nemen in het beschikbaar stellen van deze adviseurs. Als gemeente Westerkwartier is dan ook gekozen om deze dienst richting inwoners en bewonersinitiatieven vanaf Q3 2025 niet meer te continueren.
We werken aan een aanpak om inwoners te ondersteunen bij verduurzaming van hun woning. We integreren daarin de aanpak vanuit Nij Begun.	In maart 2025 is door het college het plan van aanpak voor de Isolatieaanpak Westerkwartier (IAW) vastgesteld. We zijn gestart met de uitwerking van een plan van aanpak. Zo is een subsidieregeling voor inwoners met een kleiner inkomen opgesteld, zijn 8 bewonersavonden en 26 inloopspreekuren georganiseerd om inwoners te informeren, is een apart onderzoek gestart naar het betrekken van ouderen/senioren bij de isolatieaanpak en is een subsidieregeling voor het stimuleren van lokale initiatieven opgesteld. Daarnaast is een flink aantal communicatie-acties geweest. De acties hebben zich vooral gefocust op eerste informatievoorziening richting bewoners en belanghebbende partijen (zoals bijvoorbeeld bedrijven en energiecoöperaties).
We onderzoeken diverse projecten voor collectieve warmte.	Er is onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van een bronnet in de kernen Leek en Nietap, dit onderzoek is in gezamenlijkheid met de gemeente Noordenveld uitgevoerd. De conclusies worden begin 2026 besproken en een vervolgplan wordt opgesteld. Voor het warmtenet Marum is op basis van eerder onderzoek naar uitbreiding van het warmtenet een businesscase opgesteld voor een potentiële fasegewijze uitbreiding van het warmtenet.
We ondersteunen inwonersinitiatieven voor het opzetten van energiecoöperaties.	We hebben de 'subsidieregeling Energiecollectieven 2024' gecontinueerd. In 2025 zijn 4 aanvragen toegekend. Daarnaast ontwikkelden we in het kader van de Isolatieaanpak Westerkwartier de dorpenaanpak, waarmee lokale

initiatieven financiële ondersteuning kunnen krijgen om samen hun woningen te isoleren en gebruik te maken van de Isolatieagenda Nij Begun.

We maken de koppeling tussen onze eigen Transitievisie Warmte en het verduurzamingsprogramma van de woningcorporatie. Daarin maken we de connectie met de particuliere woningvoorraad (zoals gespikkeld woningbezit en aanpak energiearmoede).

In overleg met Wold & Waard was voor 2025 budget (€ 150.000) gereserveerd voor het uitbreiden van de actie 'koken zonder gas'. In verband met het faillissement van de budgethoudende partij (GroupCard) is het project tijdelijk stil komen te liggen. Er was in 2025 nog geen nieuw budget hiervoor beschikbaar. Wel werd er gekeken naar doorstartmogelijkheden. Er zijn verder in 2025 P1-meters aangeschaft, die realtime weergeven hoeveel energie verbruikt wordt. Door deze inzichten weten inwoners beter waar ze op kunnen besparen. Wold & Waard verzorgt de verspreiding van deze meters onder haar huurders.

We stellen een warmteprogramma op in het kader van de nieuwe wetgeving rond de warmtetransitie.

Het traject voor het opstellen van het Warmteprogramma is gestart. Samen met belangrijke stakeholders en inwoners is input verzameld voor het warmteprogramma. Er is gewerkt aan het opstellen van het warmteprogramma, welke in 2026 wordt vastgesteld.

Een circulair en duurzaam afvalbeleid

Dit was onze doelstelling

Voor het behalen van de landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstoffen) en om een impuls te geven aan de circulaire economie betreffende het onderdeel afval wordt een afvalbeleidsplan en een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Met het afvalbeleidsplan 2024- 2028 dragen we bij aan een circulair Nederland.

Dit hebben we gedaan

Het afvalbeleidsplan "Samen op weg naar een Circulaire Toekomst 2025-20230" is vastgesteld. Het plan is erop gericht om in 2030 te gaan voor 80% hergebruik, maximaal 80 kilo restafval en een betaalbare afvalstoffenheffing. Dit in opmaat richting een volledig circulair Nederland in 2050.

We implementeren het nieuwe afval uitvoeringsprogramma.

Het afvalbeleidsplan is vastgesteld en de benoemde speerpunten zijn geïmplementeerd in het uitvoeringsprogramma

In 2025 wordt vervolg gegeven aan de uitkomsten van het onderzoek nieuw grondstoffencentrum.

Het vervolgonderzoek is uitgevoerd en een voorstel voor besluitvorming is voorbereid.

Voor de oude locatie milieustraat wordt een saneringsplan opgesteld.

Er is nog geen saneringsplan opgesteld. Parallel aan de verdere

stappen in de realisatie van het nieuwe grondstoffencentrum wordt dit verder opgepakt.

We nemen stappen om de afvalinzameling accuraat te laten verlopen en de inwoners bewuster te maken. Hiertoe communiceren we actief naar onze inwoners middels onze gebruikelijke communicatiekanalen en zetten we de afvalcoaches in.

In 2025 hebben we actief gecommuniceerd naar onze inwoners door onder andere de inzet van de afvalcoaches en de gebruikelijke communicatiemiddelen. Nieuw aan de aanpak is het scholenproject met scholengemeenschap De Borgen voor de aanpak van snoeproutes. In 2025 zijn de eerste stappen gezet om inwoners realtime inzicht te verschaffen in de hoeveelheid aangeleverde kilo's restafval en GFT. Dit wordt in q2 2026 opgeleverd.

Goede afhandeling van schade en goede vertegenwoordiging van onze inwoners t.a.v. gaswinning en aardbevingen

Dit was onze doelstelling

We participeren in het omgevingstraject rondom de gasopslag in Grijpskerk/Norg en zetten in op een monitoringsnetwerk, een simpele en goed toegankelijke schadeafhandeling en een investeringsagenda.

Dit hebben we gedaan

In 2025 hebben we actief geparticipeerd in het omgevingstraject en zijn er belangrijke stappen gezet voor een monitoringsnetwerk. Zo is er een bedrijf geselecteerd die o.a. tiltmeters zal plaatsen in de omgeving van de gasopslagen en is de omgevingstafel hierover geïnformeerd. Er zijn afspraken gemaakt over het moment van het uitwerken van de investeringsagenda; indien er een winningsplan voor een gasopslag is gepubliceerd. Waar dit nodig of gewenst was, hebben we inwoners begeleid rondom hun traject van schadeafhandeling bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen

We dragen actief bij aan de uitwerking van de maatregelen die genoemd staan in Nij Begun, de kabinetsreactie op de parlementaire enquête.

In 2025 hebben we een samen met andere gemeenten van Groningen en Noord- Drenthe, provincie Groningen en het Rijk de Economische en Sociale agenda gemaakt. Deze is door het Rijk vastgesteld. De agenda's worden nu uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's. Voor de sociale agenda zijn de eerste maatregelen al gestart in onze gemeente. Ook de isolatieaanpak (m29) is gestart in 2025.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz): hulp aan mensen met onbegrepen gedrag, die ondanks soms zware problemen niet zelfstandig of vrijwillig hulp zoeken.	Het doel van de OGGz is het vroegtijdig signaleren en beïnvloeden van risicofactoren en beschermende factoren om maatschappelijke uitval, overlast, vervuiling, dakloosheid e.d. te voorkomen en maatschappelijk herstel te bevorderen in de richting van een zo zelfredzaam mogelijk leven en een aanvaardbare kwaliteit van leven voor kwetsbare inwoners. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een perspectief op een beter leven en het weer grip krijgen op het eigen leven voor de mensen in multiprobleem situaties. We werkten ook in 2025 hierin samen met ketenpartners. Die samenwerking werd continu verbeterd, zowel lokaal (o.a. door te werken volgens het convenant Westerkwartier OGGZ 2024-2028, AVE, GGD in de wijk, ervaringsdeskundigen) en op regionaal niveau (Grip op Onbegrip, AVE methode, Regionaal Consultatie- en Adviesteam, ervaringsdeskundigheid, dakloosheidsaanpak).
Begraven en begraafplaatsadministratie. We verzorgen de begrafenissen op de gemeentelijke begraafplaatsen plus de daarbij horende administratie.	In 2025 heeft de begraafplaatsadministratie 189 begrafenissen, 36 urn bijzettingen en 14 asverstrooiingen verzorgd en de bijbehorende administratie uitgevoerd.
We geven uitvoering aan de besluitvorming die in 2024 heeft plaatsgevonden naar aanleiding van een onderzoek naar de mogelijkheden voor uitbreiding van een paar begraafplaatsen.	Er is uitvoering gegeven aan de besluitvorming door het opstellen van een plan voor uitbreiding van de begraafplaatsen in Zuidhorn, Noordhorn en Feerwerd en een onderzoek naar mogelijke locaties voor een begraafplaats in Leek.
We gaan verder met het klimaatbestendig inrichtten van onze openbare ruimte. Waar nodig zullen we aanpassingen doen aan ons bestaande watersysteem (riolering en oppervlaktewater).	Bij de klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte kijken we bij aanpassingen in de bestaande situatie waar we meekoppelpkansen kunnen benutten. Voorbeelden hiervan zijn de klimaatadaptieve inrichting Kastanjelaan Grijpskerk, de waterberging in Marum en het afkoppelen van riolering in Aduard. Bij nieuw uit te voeren werken wordt de klimaatbestendige inrichting standaard meegenomen.
We blijven in de regio actief samenwerken met andere partijen om te voldoen aan de doelstellingen uit het DPRA om Nederland in 2050 klimaat robuust te hebben ingericht.	Binnen de regio Groningen en Noord-Drenthe wordt binnen de waterketen op het gebied van klimaatadaptatie tussen de ketenpartners intensief samengewerkt. De doelstellingen vanuit de Regionale adaptatiestrategie 2022 zijn gerealiseerd.

In 2025 gaan we de klimaatstresstest uit 2019 actualiseren.

De klimaatstresstest zoals opgenomen in het klimaatadaptatieplan is in 2025 geëvalueerd en nog actueel bevonden.

Wat heeft het gekost

7. Volksgezondheid en milieu (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 7	22.415	23.201	24.332	22.753	-1.579	N
Lasten programma 7	25.419	26.333	26.077	24.890	1.187	V
Saldo van baten en lasten	3.004	3.132	1.744	2.137	-393	N
Onttrekkingen reserves	800	7	888	888	-	-
Toevoegingen reserves	1.413	-	754	754	-	-
Resultaat na mutatie reserves	3.617	3.125	1.609	2.002	-393	N

Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma omvat de zorg en verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van de gemeente, zowel van de kernen als van het platteland. We zetten in op verdere ontwikkeling van onze ontwikkellocaties in de kernen. Dit gebeurt onder andere door voorbereiding en -uitvoering. Daartoe behoren het opstellen van planologische kaders (nu nog een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning, en onder de Omgevingswet een omgevingsplan of een omgevingsvergunning). Met een goede ruimtelijke onderbouwing voor initiatieven uit de samenleving.

Taakvelden	Portefeuillehouders Programma 8
8.1 Ruimtelijke ordening	▶ Bert Nederveen
8.2 Grondexploitatie	▶ Hans Haze
8.3 Wonen en bouwen	

Wat is onze beleidscontext

Voor dit programma zijn de volgende beleidskaders van toepassing:

- ▶ Omgevingsvisie (2022)
- ▶ Omgevingsplan (tijdelijk) (2024)
- ▶ Woonvisie 2020 – 2025 (2020)
- ▶ Nota Grondbeleid 2024 – 2028 (2024)
- ▶ Woonzorgvisie 2019-2025 (2019)
- ▶ Centrumvisie Zuidhorn (2023)
- ▶ Klimaatadaptatieplan (2021)
- ▶ Interprovinciale woondeal regio Groningen – Assen (2023)

Wat hebben we gedaan

De realisatie van 1.600 woningen in de periode 2023-2026

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We zetten een programma 'Versnellen woningbouwopgave' op:</p> <ul style="list-style-type: none">▶ We werken de diverse woonplannen uit in concrete ontwikkellocaties;▶ We maken een prioritering en planning van de diverse ontwikkellocaties voor de komende jaren;▶ We geven uitvoering aan het Masterplan Leek/Tolbert, waarbinnen de ontwikkeling van diverse woningbouwlocaties in samenhang met een schoolcampus wordt onderzocht.	<ul style="list-style-type: none">▶ We hebben de opstelling van woonplannen in 3 verschillende rondes verdeeld, zodat de plannen gefaseerd worden opgesteld. Rondes 1 en 2 zijn op Leek-Tolbert na afgerond in 2025. We hebben voorbereidingen getroffen voor ronde 3.▶ Er is een totaalplanning gemaakt die steeds verder wordt bijgewerkt en actueel gehouden wordt en waarin ook locaties uit nieuwe woonplannen zijn (en worden) toegevoegd.▶ We zijn dit jaar gestart met de visievorming voor de te verlaten schoollocatie.

We stellen een herstructureringsplan voor bedrijventerreinen op binnen het masterplan Leek-Tolbert.

Het Masterplan is in 2025 vastgesteld inclusief prioritair gebied nummer 5: "Transformatie / revitalisering binnenstedelijke bedrijfslocatie."

We faciliteren de realisatie van woningbouwplannen in het centrum van Zuidhorn op basis van de vastgestelde Centrumvisie. Daarnaast starten we de realisatie van het uitvoeringsplan (groen, klimaatadaptatie, verkeersveiligheid) voortvloeiend uit de Centrumvisie Zuidhorn.

Het uitvoeringsplan is gerealiseerd. Woningbouwplannen kunnen worden gefaciliteerd op basis van het stedenbouwkundig toetsingskader in de vastgestelde Centrumvisie. Bij realisatie daarvan zijn wij afhankelijk van initiatiefnemers.

Een passend woningaanbod voor alle doelgroepen

Dit was onze doelstelling

Dit hebben we gedaan

Wij maken voor alle dorpen een woonplan. In 2025 worden woonplannen voor de dorpen Opende, Nuis/Niebert, Jonkersvaart, Noordwijk, Lucaswolde, Kornhorn, Doezum, Sebaldeburen, Lutjegast, Midwolde, Lettelbert, Enumatil, Den Horn, Visvliet, Niezijl, Pieterzijl, Kommerzijl, Lauwerzijl, Garnwerd, Den Ham, Niehove, Feerwerd, Leek, Tolbert en Saaksum opgesteld.

We zijn in 2025 gestart met het maken van woonplannen voor de dorpen Opende, Nuis/Niebert, Jonkersvaart, Noordwijk, Lucaswolde, Kornhorn, Doezum, Sebaldeburen, Lutjegast, Midwolde, Lettelbert, Enumatil, Den Horn, Visvliet, Niezijl, Pieterzijl, Kommerzijl, Lauwerzijl, Garnwerd, Den Ham, Niehove, Feerwerd, Leek, Tolbert en Saaksum. De woonplannen zijn nog niet afgerond.

De uitvoering van het programma 'Een thuis voor iedereen' loopt gedeeltelijk via de samenwerkingsstructuur van de koplopersregio Groningen. In 2025 worden de uitkomsten van het provinciale woonzorgonderzoek en de fair share afspraken vertaald naar een regionaal afgestemde woonzorgvisie. In 2025 wordt ook gestart met een gemeentelijke huisvestingsverordening. Het verloop van dit proces is sterk afhankelijk van de vaststelling van het wetsvoorstel versterking regie op de volkshuisvesting.

De uitvoering van het programma 'Een thuis voor iedereen' loopt gedeeltelijk via de samenwerkingsstructuur van de Koplopersregio Groningen. In 2025 is een provinciale uitgangspuntennotitie opgesteld voor de onderwerpen fair share, huisvestingsverordening/urgentieregeling en uitvoering. Er is nog niet gestart met een regionaal afgestemde woonzorgvisie. Er is een aanpak opgesteld voor het realiseren van aanvullende (tijdelijke) woonoplossingen voor statushouders en andere urgente groepen.

Met de woningcorporatie maken wij prestatieafspraken over onder meer de thema's doelgroepen, woningvoorraad en beschikbaarheid.

Wij hebben met de woningcorporatie en de huurdersorganisatie prestatieafspraken gemaakt voor 2026. Deze afspraken gaan onder meer over de thema's doelgroepen, woningvoorraad en beschikbaarheid

We voldoen aan de jaarlijkse verhoogde taakstelling t.a.v. de huisvesting van statushouders. We hebben een plan van aanpak opgesteld om de achterstand in de

In 2025 hebben we aan de taakstelling voor de huisvesting van statushouders voldaan en de achterstand in de taakstelling ingehaald. Per kwartaal is over de voortgang

taakstelling in te halen en voeren deze uit. De voortgang rapporteren wij via de kwartaalbrieven statushouders

gerapporteerd aan de gemeenteraad. Daarnaast is op regelmatige basis gerapporteerd aan het college.

Overige activiteiten

Dit was onze doelstelling	Dit hebben we gedaan
<p>We werken verder aan het masterplan Leek-Tolbert en verwerken daarin ook de eisen vanuit het covenant over de Regiodeal. De vereiste cofinanciering halen we vooralsnog uit bestaande kredieten in onze begroting. Dit betreft primair de Reserve cofinanciering, de structurele middelen voor herstructurering en de middelen uit de grondexploitatie Leeksterveld. We leggen het masterplan in 2025, inclusief een financiële paragraaf, met benodigde organisatie, voor ter besluitvorming aan de raad. De benodigde cofinanciering en de subsidiebijdrage vanuit de Regiodeal bedragen beiden ca. € 1,76 miljoen.</p>	<p>Het Masterplan Leek-Tolbert is op 18 juni 2025 door de raad vastgesteld. De cofinanciering à € 1,76 miljoen voor onze (eerste) subsidieaanvraag vanuit de Regiodeal Regiocentra is gehaald uit de Reserve Cofinanciering. De subsidie van hetzelfde bedrag is eind 2025 door Provincie Groningen toegekend. De voorbereiding voor verdere (co)financiering van onderdelen van het Masterplan zijn gestart in nauwe samenwerking met de Provincie en de andere gemeenten met Masterplannen. De voorbereidingen zijn getroffen voor het maken van een dashboard om de financiële voortgang van het Masterplan te bewaken en om er periodiek over te rapporteren binnen de P&C cyclus.</p>
<p>We maken voor het Programma Wonen inzichtelijk wat de financiële effecten zijn van de uitvoering daarvan, de te maken keuzes daarin en de benodigde organisatie om onze ambities zo goed mogelijk te kunnen behalen.</p>	<p>We hebben voor het Programma Wonen inzichtelijk gemaakt wat de financiële effecten zijn van de uitvoering daarvan, de te maken keuzes daarin en de benodigde organisatie om onze ambities zo goed mogelijk te kunnen behalen.</p>
<p>We werken verder aan het eerste deelomgevingsplan Woongebieden en aan het gebiedsdekkende Omgevingsplan en bereiden in 2025 daartoe een aanbesteding voor.</p>	<p>Het deelomgevingsplan Woongebieden wordt geïntegreerd in de ontwikkeling van het omgevingsplan. Een specifieke aanbesteding hiertoe is niet meer nodig</p>
<p>We geven uitvoering aan de prestatieafspraken 2025 met de woningcorporaties.</p>	<p>We hebben uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken voor 2025. Dit maakten we inzichtelijk met een voortgangsrapportage.</p>
<p>We begeleiden ruimtelijke procedures, maken lopende bestemmingsplannen af, verlenen omgevingsvergunningen en helpen onze inwoners en ondernemers zo goed mogelijk binnen de nieuwe kaders van de Omgevingswet.</p>	<p>We verlenen omgevingsvergunningen en behandelen conceptverzoeken, en voeren daarbij de eventueel ruimtelijke procedures. We hebben een 'ja-mits' houding hierbij. We helpen onze inwoners en bedrijven zo goed mogelijk binnen de regels van de Omgevingswet.</p>

Wat heeft het gekost

8. Volkshuisvest., ruimtelijke ord. en sted. vern. (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 8	4.909	1.983	2.528	4.256	1.728	V
Lasten programma 8	6.064	6.869	7.637	6.610	1.027	V
Saldo van baten en lasten	1.155	4.886	5.109	2.354	2.755	V
Onttrekkingen reserves	2.077	-	1.589	1.586	-3	N
Toevoegingen reserves	2.361	-	3.818	3.816	2	V
Resultaat na mutatie reserves	1.439	4.886	7.337	4.584	2.754	V

1.3 Jaarverslag - algemene dekkingsmiddelen

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op lasten en baten die niet rechtstreeks aan een programma zijn toe te rekenen. Dit betreft de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Taakvelden	Portefeuillehouders Programma Algemene Dekkingsmiddelen
0.3 Beheer gebouwen/ gronden	
0.4 Overhead	▶ Ard van der Tuuk
0.5 Treasury	▶ Bert Nederveen
0.6 Belastingen (OZB)	
0.7 Algemene uitkering	
0.8 Overige baten en lasten	
0.9 VPB	

Algemene dekkingsmiddelen

Onderstaande tabel toont de begrote en gerealiseerde bedragen voor de verschillende onderdelen die onder algemene dekkingsmiddelen vallen. Onder de tabel volgt per onderdeel een toelichting.

A. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Dit overzicht omvat de volgende onderdelen:

- ▶ Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- ▶ Gemeentefonds uitkering;
- ▶ Dividend;
- ▶ Saldo van de financieringsfunctie;
- ▶ Overige algemene dekkingsmiddelen.

Onderstaande tabel toont de begrote en gerealiseerde bedragen. Onder de tabel volgt per onderdeel een toelichting.

Algemene dekkingsmiddelen	Begroting 2025	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
Lokale heffingen (OZB)	16.496	16.546	16.669	123
Gemeentefonds uitkering	140.904	147.465	149.127	1.662
Dividend	191	277	272	-5
Saldo van de financieringsfunctie	-146	201	124	77

Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is

Onder de lokale heffingen in het kader van de algemene dekkingsmiddelen worden alleen die heffingen verstaan waarvan de besteding niet gebonden is. Het gaat hierbij uitsluitend om de onroerendzaakbelastingen. Deze worden verwerkt op taakveld 0.6. De heffingen zoals afvalstoffenheffing en rioolheffing vallen hier niet onder, aangezien deze maximaal kostendekkend mogen worden doorbelast. Meer informatie daarover is te vinden in paragraaf G, lokale heffingen.

OZB	Begroting 2025	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025
(Bedragen x € 1.000)				
OZB eigenaren woningen	10.262	10.312	10.413	101
OZB gebruikers niet-woningen	2.538	2.538	2.564	26
OZB eigenaren niet-woningen	3.696	3.696	3.692	-4
Totaal	16.496	16.546	16.669	123

De opbrengsten OZB zijn in 2025 € 123.000 hoger dan begroot.

Gemeentefonds uitkering

De gemeente ontvangt uit het gemeentefonds een uitkering van het Rijk. Het gemeentefonds bestaat uit drie onderdelen: de algemene uitkering (het deel waar de uitkeringsfactor invloed op heeft), de decentralisatie- en integratie-uitkeringen en de integratie-uitkering Sociaal domein. De verdeling is niet statisch, onderdelen van de integratie-uitkering Sociaal domein zijn overgeheveld naar de algemene uitkering.

De algemene uitkeringen worden verwerkt op taakveld 0.7.

Gemeentefonds uitkering	Begroting 2025	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025
(Bedragen x € 1.000)				
Algemene uitkering 2025	131.469	137.035	137.267	232
Algemene uitkering voorgaande jaren	0	-900	-1.087	-187
Decentralisatie uitkeringen 2025	722	1.651	3.267	1.616
Uitkering sociaal domein 2025	8.713	9.679	9.679	0
Totaal	140.904	147.465	149.127	1.662

- ▶ Aan gemeentefonds uitkering hebben we € 1,7 miljoen meer ontvangen dan begroot. Dit komt doordat het Rijk in de decembercirculaire op de valreep extra middelen heeft verstrekt die we niet hadden begroot. Het betreft € 0,2 miljoen voor Versterking regie volkshuisvesting, € 1,2 miljoen voor Nij Begun 2025 en € 0,4 miljoen aan extra middelen voor integratie- en decentralisatieuitkeringen. De correctie voorgaande jaren was minus € 1,1 miljoen. We hebben een nadeel van € 0,9 miljoen begroot.

Dividend

Jaarlijks ontvangt de gemeente dividend uit hoofde van het bezit van aandelen. Deze bate wordt verwerkt op taakveld 0.5. Dit kan als volgt worden gespecificeerd:

Dividend (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025
BNG	101	140	138	-2
Enexis	65	112	111	-1
Omrin	25	25	23	-2
Totaal	191	277	272	-5

We ontvingen € 5.000 minder aan dividend dan begroot.

Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie is het saldo op treasury en wordt als volgt berekend: Doorberekende kapitaallasten naar de producten minus de rente van de lang- en kortlopende geldleningen, minus de rente op de bouwgrondexploitatie minus de afschrijvingen op de investeringen. Dit saldo wordt verwerkt op taakveld 0.5.

Financieringsfunctie (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025
Totaal	-146	201	124	77

Het saldo is € 77.000 lager dan de begroting na wijziging.

B. Overzicht overhead

Gemeenten moeten hun overhead apart zichtbaar maken. Dit gebeurt op taakveld 0.4. De definitie van overhead is: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De overhead is als gevolg hiervan geen onderdeel van de programmalasten.

In een aantal gevallen is het nodig overhead extracomptabel toe te rekenen, bijvoorbeeld bij de tarieven voor leges en heffingen. Gemeenten zijn vrij in de toe te passen systematiek. Westerkwartier berekent de opslag overhead als het percentage van de personeelslasten en inhuur dat op overhead betrekking heeft.

Overhead (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten overhead	2.310	346	618	1.210	592	V
Lasten overhead	29.244	27.419	32.248	32.422	-174	N
Saldo van baten en lasten	26.934	27.072	31.630	31.212	418	V
Onttrekkingen reserves	802	520	868	865	-3	N
Toevoegingen reserves	292	229	622	566	56	V
Resultaat na mutatie reserves	26.425	26.780	31.384	30.913	471	V

Per saldo is sprake van een voordeel van € 0,5 miljoen; de lasten zijn € 0,2 miljoen lager dan begroot en we hebben € 0,6 miljoen meer baten ontvangen. De verschillen hebben voor een belangrijk deel betrekking op personele lasten. We hebben meer ingehuurd, en hebben meer bedragen ontvangen voor ziektevervanging.
Zie paragraaf 2.5 voor een verdere analyse.

C. Heffing VPB

Jaarlijks begroten we € 50.000 voor te betalen vennootschapsbelasting (VPB)

Vennootschapsbelasting (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
Baten vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Lasten vennootschapsbelasting	292	50	-21	-38	17	V
Saldo van baten en lasten	292	50	-21	-38	17	V

De tabel hierboven geeft het verloop van de Vpb-lasten in 2025 weer. In de oorspronkelijke begroting was rekening gehouden met € 50.000 aan Vpb-lasten voor 2025. De voorlopige aanslag 2025 is lager en bedraagt €33.000. Daarnaast hebben we een teruggave Vpb 2021 van € 67.000 ontvangen en een vermindering van de voorlopige aanslag 2023 van € 4.000 ontvangen. Uiteindelijk resulteert dit in 2025 in een bate van € 38.000.

De afgelopen jaren zijn vier activiteiten aangemerkt als belaste ondernemingsactiviteiten voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Dit betreffen de activiteiten 'verkoop huishoudelijke reststoffen', 'reclame', 'grondexploitaties' en 'kringloop'. Ten aanzien van de reststoffen, reclame en kringloop worden geringe resultaten behaald.

Ten aanzien van de grondexploitaties geldt dat er discussie is geweest met de Belastingdienst over het bepalen van de openingsbalans en de bepaling van de jaarwinst. De discussie betrof voornamelijk de rentetoerekening en de disconteringsvoet voor de openingsbalanswaarde. Met name de fusie maakte de situatie complex. Voor deze problematiek laat de gemeente Westerkwartier zich al jaren ondersteunen door een fiscaal adviesbureau. Zekerheidshalve is door de adviseur in overleg met de gemeente ook afstemming gezocht met de Belastingdienst over de gevolgen van de fusie (waaronder het vaststellen van de voorfusieverliezen). Voor de jaren 2019 tot en met 2020 heeft deze afstemming als uitkomst dat door verliesverrekening uiteindelijk per saldo geen Vpb verschuldigd is.

D. Onvoorzien

Voor onvoorziene uitgaven hebben we in 2025 een bedrag van € 2 per inwoner begroot. Dat was € 125.000.

Onvoorzien (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
Baten onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Lasten onvoorzien	-	125	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-	125	-	-	-	-
Ottrekkingen reserves	-	-	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	-	125	-	-	-	-

In 2025 hebben we het begrote bedrag bij de tweede bestuursrapportage ingezet waarmee er geen bedrag voor onvoorzien meer resteert.

Wat heeft het gekost

Algemene dekkingsmiddelen* (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten algemene dekkingsmiddelen	157.806	158.003	164.935	167.354	2.419	V
Lasten algemene dekkingsmiddelen	2.412	6.614	1.914	1.886	27	V
Saldo van baten en lasten	-155.394	-151.389	-163.021	-165.467	2.446	V
Onttrekkingen reserves	11.974	2.469	11.124	11.124		
Toevoegingen reserves	7.522	-	7.359	7.359		
Resultaat na mutatie reserves	-159.846	-153.858	-166.785	-169.232	2.446	V

*) Dit betreft het totaalbedrag van de Algemene dekkingsmiddelen; het is dus geen optelling van A tot en met D. A tot en met D zijn onderdelen van de Algemene dekkingsmiddelen, zie verder paragraaf 2.5.

Bij Algemene dekkingsmiddelen is een voordeel bij de baten, die zijn € 2,4 miljoen hoger dan begroot. Bij de lasten is er een voordeel, die zijn € 27.000 lager dan begroot. Per saldo is er een voordeel van € 2,4. Zie paragraaf 2.5 voor nadere toelichting op verschillen van baten en lasten per programma.

1.4 Jaarverslag - Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële verordening Gemeente Westerkwartier geven aan welke paragrafen ten minste moeten worden opgenomen in de programmabegroting en jaarstukken.

In de paragraaf wordt uw gemeenteraad integraal over een bepaald thema dat dwars door de programmabegroting en jaarrekening loopt geïnformeerd. In de paragrafen staat belangrijke informatie om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's. De gemeenteraad of het college kan ervoor kiezen extra paragrafen toe te voegen wanneer een onderwerp om extra aandacht vraagt.

In de begroting en de jaarstukken treft u de volgende verplichte paragrafen aan:

- ▶ Onderhoud kapitaalgoederen
- ▶ Financiering en uitzetting
- ▶ Bedrijfsvoering
- ▶ Verbonden partijen
- ▶ Grondbeleid
- ▶ Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- ▶ Lokale heffingen
- ▶ Open overheid

Op grond van de financiële verordening is ook onderstaande paragraaf toegevoegd:

- ▶ Novatec

Paragraaf A – Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is over het onderhoud van kapitaalgoederen het volgende bepaald:

De paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen bevat ten minste de volgende kapitaalgoederen:

- ▶ wegen;
- ▶ riolering;
- ▶ water;
- ▶ groen;
- ▶ gebouwen.

Van de kapitaalgoederen, bedoeld in het eerste lid, wordt aangegeven:

- ▶ het beleidskader;
- ▶ de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- ▶ de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Deze paragraaf geeft de gemeenteraad inzicht in bovenstaande. Daarvoor beschrijven we de omvang van onze kapitaalgoederen, de kaders en de doelen die we voor het onderhoud daarvan hanteren, welke relevante beleids- en beheerplannen hierop van toepassing zijn, welke onderhoudskwaliteit we nastreven en hoe de kosten voor regulier onderhoud en investeringen worden gedekt. Ook gaan we in op de prestaties over het verslagjaar 2025. De gemeente Westerkwartier heeft de onderhoudstoestand van de kapitaalgoederen in beeld gebracht. Het watertakenplan is vastgesteld. De kwaliteitsvisie openbare ruimte is in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Voor de meeste gemeentelijke vastgoedobjecten zijn onderhouds- en verduurzamingsplannen aanwezig.

Enkele kerncijfers per taakveld	Aantallen
Wegen	
Lengte wegen in km.	1.614
Oppervlakte verhardingen in ha's	532
Kunstwerken	
Beweegbare bruggen	8
Bruggen & tunnels	308
Specifieke objecten zoals kano- en vissteigers	70
Kademuren en sluizen	20
Walbeschoeiing	100
Vrijval riool in km	643
Lengte persleiding in km	395
Aantal inspectieputten	20.000
Aantal hoofdgemalen	128
Aantal minigemalen	1230
Aantal tussengemalen	11
Aantal tunnelgemalen	7
Aantal randvoorzieningen	27
Aantal IBA's	612
Water	
Sloten in km	651
Aantal duikers in km	52

Groen	
Aantal begraafplaatsen:	27
Aantal sportvelden:	87
Aantal speeltoestellen:	1.257
Aantal speelplaatsen:	221
Aantal bomen:	78.782
Gazon in ha:	200
Haag/ heg in km:	65
Heesters, rozen, vaste planten in ha:	36
Wegbermen binnen en buiten kom in ha:	443
Bos/ bosplantsoen in ha:	225
Ruigte/ hooiland/ bloemenweide in ha:	105
Gebouwen	
Gebouwen in eigendom gemeenten	157

Kaders en doelen

De kaders en doelen die van toepassing zijn op het onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen zijn vastgelegd in de relevante beleidsnota's van de gemeente. Hieronder lichten we dit per onderdeel toe.

A. Wegen

Beleidskader

De wegen worden onderhouden volgens de kwaliteitsniveaus (scenario 3) uit de kwaliteitsvisie openbare ruimte welke door de gemeenteraad is vastgesteld op 30 juni 2021.

Begin 2024 zijn alle wegen geïnspecteerd conform de CROW-beheersystematiek.

Onderbouwing financiën

De ramingen uit scenario 3 van de kwaliteitsvisie zijn gebruikt voor het opstellen van de begroting 2025.

Activiteiten 2025

Het onderhoud van de wegen is in 2025 uitgevoerd op basis van de gegevens uit de weginspectie van 2024 en de vastgestelde onderhoudsniveaus uit de kwaliteitsvisie openbare ruimte (scenario 3). Er is vooral ingezet op het onderhoud van de fietspaden en de asfaltwegen in het buitengebied.

De volgende grote onderhoudswerken zijn in 2025 uitgevoerd:

- ▶ *Vredewoldplantsoen en Oostindie in Leek,*
- ▶ *Blinkweg in Tolbert*
- ▶ *Van Swinderenweg in Ezinge,*
- ▶ *Baron L. van Aduardsingel,*
- ▶ *De Lindt en de Kleiweg in Aduard,*
- ▶ *Munnekeweg in Lucaswolde,*
- ▶ *Nieuwlandweg in De Wilp,*
- ▶ *Heereburen in Niehove,*
- ▶ *Dorpsstraat in Den Horn,*
- ▶ *Hoofdstraat in Niezijl en*
- ▶ *De Haspel in Zevenhuizen.*
- ▶ *In Kommerzijl is op De Ruige Waard de bestaande asfaltverharding vervangen door een duurzame betonverharding.*

- ▶ *In Leek zijn de wegen De Helling, De Klap en de Watermuldersweg voorzien van nieuwe betonklinkers.*

B. Kunstwerken (bruggen en oeverconstructies)

Beleidskader

De kunstwerken worden onderhouden volgens het principe technisch (heel en veilig) en verzorging (schoon en netjes) zoals dit is verwoord in de kwaliteitsvisie openbare ruimte welke door de gemeenteraad is vastgesteld op 30 juni 2021. De kunstwerken worden beheerd in het programma Afkas met een koppeling naar het beheersysteem GBI 6.

Onderbouwing financiën

De ramingen uit de kwaliteitsvisie zijn gebruikt voor het opstellen van de begroting 2025.

Activiteiten 2025

1. 13 loop/fietsbruggen vervangen
2. 5 nieuwe steigers gerealiseerd
3. In de haven van Nienoord is groot onderhoud uitgevoerd. Onderdeel hiervan is het plaatsen van drenkelingtrappen, waarmee de veiligheid voor havengebruikers is vergroot
4. De beweegbare brug in Pieterzijl is volledig geschilderd
5. Aan diverse betonnen objecten zijn herstelwerkzaamheden uitgevoerd
6. 45 loop/fietsbruggen hebben klein onderhoud gehad
7. Slagboominstallatie bij zwembad Nienoord is vervangen

C. Riolering en water

Beleidskader

In het Watertakenplan 2020 (hierna: watertakenplan) staat hoe wij invulling gaan geven aan de drie zorgplichten: hemelwater, grondwater, afvalwater. Het watertakenplan en het klimaatadaptatieplan zijn in 2025 met twee jaar verlengd en heeft een looptijd t/m 2027. In 2021 hebben we het klimaatadaptatiebeleidsplan geschreven en op 1 december 2021 heeft de gemeenteraad deze vastgesteld. In 2022 zijn we vanuit dit vastgestelde klimaatadaptatiebeleid bezig gegaan met het weerbaar maken van onze openbare ruimte als gevolg van klimaatveranderingen als droogte, wateroverlast en hitte.

Onderbouwing financiën

Via de rioolheffing brengt de gemeente kosten in rekening voor het beheer en onderhoud van het rioleringsstelsel bij diegenen die zijn aangesloten op de riolering. De kosten die in de rioolheffing zijn ondergebracht betreffen onder andere investeringskosten en exploitatiekosten. Er wordt gestreefd naar een kostendekkingspercentage van de rioolheffing van 100%.

Activiteiten 2025

We hebben uitvoering gegeven aan het maatregelplan uit het watertakenplan. De rioleringszorg is nodig voor het duurzaam beschermen van volksgezondheid en milieu en het voorkomen van wateroverlast. Het algemene doel is vertaald naar het inzamelen en transporteren van afvalwater, hemelwater en grondwater. De werkzaamheden zijn gericht op het beheer en onderhoud van alle openbare rioleringen, bergbezinkbassins, putten en kolken en het bedienen en onderhouden van rioolgemaal en het drukrioolstelsel. Ook het baggeren van bij de gemeente in bezit zijnde watergangen en vijvers behoort bij dit taakveld. Het areaal is vastgelegd in het beheersysteem GBI6.

In 2025 zijn de volgende grote projecten uitgevoerd:

1. 36 hoofdgemalen en 64 minigemalen gerenoveerd
2. Ca. 19 duikers vervangen
3. 3450 m¹ watergang gebaggerd

Aanleg regenwaterriool:

1. Niehoofsterweg Oldehove (2025)
2. Brugstraat/Schoolstraat Pieterzijl (2025)
3. Wessel Gansfortstraat Aduard (2024/2025)
4. Pieter Bindervoetlaan Zuidhorn (2025)
5. Waterman Tolbert (2025)
6. Evertsenstraat te Zuidhorn (2025)
7. Schoolstraat te Ezinge (2025)
8. Adm. Helfrichstraat te Zuidhorn (2024/2025)
9. Verl. Oosterweg te Noordhorn (2024/2025)
10. Esdoornstraat 1^e en 2^e fase te Noordhorn (2024/2025)
11. Industrierweg Grootegast (2024)
12. Kastanjelaan te Grijpskerk (2024)
13. Vogelbuurt te Grijpskerk (2024)
14. Hazelaarstraat e.o. te Grootegast (2024)
15. Hulstlaan te Leek (2024/2025)
16. Van Giffenstraat e.o. te Ezinge (2024/2025)
17. Waterberging de Olmen te Marum (2024/2025)

D. Groen

Beleidskader

De wettelijke taken binnen het groenonderhoud spitsen zich toe op veiligheid van bomen en speeltoestellen. Voor beiden geldt een wettelijke zorgplicht. Een andere wettelijke taak is verankerd in de Omgevingswet en houdt o.a. in dat we ons beheer en onderhoud zorgvuldig uitvoeren in relatie tot voorkomende flora en fauna. Voorts is in dezelfde wetgeving vastgelegd dat uitbreiding/verspreiding van invasieve exotische landplanten aantoonbaar wordt voorkomen.

De gemeente Westerkwartier beschikt over een digitaal beheersysteem, waarin de groenarealen administratief en grafisch zijn vastgelegd.

Onderbouwing financiën

Het algemene doel is vertaald naar het in stand houden en beheren van alle openbaar groen, sportvelden en speelvoorzieningen.

Activiteiten 2025

Uit de 3 schouwrondes blijkt dat de gestelde ambities uit de kwaliteitsvisie in 2025 met betrekking tot het groenbeheer zijn behaald: de technische staat van het groen scoort gemiddeld een 6,9 en de verzorging een 7,2. In beide gevallen voldoet ongeveer 97% van de geschouwde locaties aan kwaliteitsniveau B of hoger.

Vanuit de kwaliteitsvisie hebben we in 2025 ook ingestoken op een tweetal speerpunten. Het gaat hier om het beheer van invasieve exotische landplanten en het maaibeheer van de veiligheidszone langs voet- en fietspaden. Ook hier werden de gestelde ambities in 2025 behaald. 2025 was gemiddeld gezien een weinig groeizaam jaar.

E. Gebouwen

Beleidskader

De gemeente Westerkwartier is op dit moment eigenaar van ruim 150 vastgoedobjecten. Het gaat om een gevarieerd palet van objecten als multifunctionele accommodaties, zwembaden, sportgebouwen en -velden, ruimten voor kinderopvang, musea, cultureel erfgoed, bedrijfspanden, woningen, etc. De financiële omvang van de vastgoedportefeuille vereist sturing op dit kostbare bezit en het maken van keuzes, waarbij fundamentele vragen moeten worden beantwoord zoals: waarom zijn wij eigenaar van het vastgoed, wat willen we ermee, wat is het gewenste onderhouds- en instandhoudingsniveau, op welk niveau willen en kunnen we het verduurzamen en hoe gaan we om met eventuele huur- en verhuur? Daarnaast moet er worden geanticipeerd op wettelijke vraagstukken zoals de Wet markt en overheid en regelgeving rondom verduurzaming, aangescherpt met het Klimaatakkoord. Dit vraagt om weloverwogen en transparante besluiten, waarbij er wordt aangesloten op het coalitieakkoord.

Onderbouwing financiën

Het doel is het realiseren van een vastgoedportefeuille met een goed onderhouden, en een verduurzaamd slank vastgoedbestand. Om dit doel te kunnen realiseren is de afgelopen periode onder andere uitvoering gegeven aan de volgende zaken:

1. Het actualiseren van de meerjarenonderhoudsplannen (afgerond in 2025).
2. Het in kaart brengen en eventueel herstellen van achterstallig onderhoud op basis van de geactualiseerde MJOP's (afgerond in 2025).
3. Het uitvoering geven aan het verduurzamingsbeleid tranche 1 (afgerond in 2025).
4. Het onderzoeken van de verduurzamingsmogelijkheden van de vastgoedportefeuille tranche 2 (in uitvoering 2025-2026).
5. Het opstellen van een uitvoeringsplan verduurzamen tranche 2 (oplevering 2^e kwartaal 2026).

Activiteiten 2025

Uitvoeringsplannen duurzaamheid

Het uitvoeren van het uitvoeringsplan verduurzamen vastgoedportefeuille tranche 1 is afgerond. Daarnaast is gestart met het opstellen van het eerste deel van het uitvoeringsplan verduurzamen vastgoedportefeuille tranche 2. De wettelijk vastgestelde en dus verplichte maatregelen zijn reeds gerealiseerd.

De noodzakelijke onderzoeken naar de geschiktheid van de constructies, de aanwezigheid van beschermde diersoorten en het aanvragen van de benodigde ontheffingen kost veel tijd en vertraagd onze verduurzamingsplannen. Voordat wij de geplande maatregelen kunnen en mogen uitvoeren zijn dit wel zaken die goed geregeld moeten worden.

Meerjarenonderhoudsplannen

De oude meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) uit 2021 zijn in 2025 geactualiseerd. Overeenkomstig de MJOP's worden jaarlijks diverse onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd met als doel het onderhoudsniveau van de gebouwen op het gewenste niveau te krijgen en te houden. Vóór uitvoering van de geplande onderhoudswerkzaamheden wordt altijd gekeken naar de noodzaak van deze werkzaamheden.

Eigen huisvesting

In 2025 is het raadsbesluit genomen voor gefaseerde uitvoering van de dependancevariant in Zuidhorn met renovatie van Hooiweg 9 en sloop/nieuwbouw op Hooiweg 1, in gebruik te nemen eind 2030. Dan is de eindsituatie bereikt en kunnen Marum en Grootegast worden afgestoten. Tot dan blijft de huidige huisvesting in stand op een basisniveau en reserveren we het niet uitgegeven onderhoudsbudget in de Reserve Programma Huisvesting voor tegenvallers binnen het programma.

Paragraaf B – Financiering

Volgens artikel 13 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is het opstellen van een paragraaf betreffende de financiering verplicht. De paragraaf betreffende de financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

In de financieringsparagraaf wordt aangegeven op welke wijze in het verslagjaar uitvoering is gegeven aan de treasuryfunctie.

De Wet Financiering Decentrale Overheden en de verordening artikel 212 geven kaders voor de uitoefening van de treasuryfunctie. In het treasurystatuut van de gemeente Westerkwartier wordt de landelijke regelgeving nader uitgewerkt en zijn bevoegdheden gemandateerd.

Hieronder gaan we achtereenvolgens in op:

- A. Gemeentefinanciering;
- B. Risicobeheer;
- C. EMU saldo.

A. Gemeentefinanciering

Het onderdeel gemeentefinanciering geeft inzicht in de gemeentelijke financieringspositie en de daarbij horende financieringsbehoefte. Om de treasuryfunctie naar behoren uit te kunnen voeren, is het tijdig, juist en volledig beschikbaar hebben van financiële informatie van wezenlijk belang.

Renteontwikkeling

De rente op de geld- en kapitaalmarkt wordt voornamelijk bepaald door het beleid van de Europese Centrale Bank (ECB). Aan het begin van 2025 hadden we te maken met een rentepercentage van 3%. In januari, maart, april en juni heeft de ECB de rente in stappen van 0,25% teruggebracht naar 2%. In de tweede helft van 2025 heeft de ECB de rente niet verder verlaagd en gehandhaafd op 2%.

Rentetoerekening

Hieronder staat het schema rentetoerekening voor de jaarrekening 2025 om inzage te geven in het renteresultaat en de toerekening aan de taakvelden.

Renteschema jaarstukken 2025			Rekening
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>			2025
a.	De externe rentelasten voor de korte en lange financiering	+	3.589
b.	De externe rentebaten voor de korte en lange financiering	-/-	142
Saldo rentelasten en rentebaten			3.447
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	162
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
c3.	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend.	+	-
Aan de taakvelden toe te rekenen externe rente			3.285
d1.	Rente over eigen vermogen	+	-
d2.	Rente over voorzieningen	+	-
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			3.285
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	-162
Renteresultaat op het taakveld treasury			3.447
Afwijking rentelasten vs. voorgerecalculeerde rentelasten			-21%

Renteomslagpercentage

Het renteomslagpercentage wordt gebruikt om de externe rentelasten evenwichtig over de diverse taakvelden te verdelen. Bij de begroting 2025 zijn we uitgegaan van een renteomslag van 1,75%. Uit de nacalculatie blijkt dat het werkelijke percentage uitkomt op 1,68% voor de taakvelden. De afwijking ten opzichte van de voorgerecalculeerde rentelasten bedraagt daarmee 21% en valt net buiten de bandbreedte van de toegestane afwijking van 25%.

Op basis van de notitie rente (BBV) moet de rente voor de grex met ingang van 2024 gelijk getrokken worden met de overige activa. De werkelijk rente voor de grondexploitaties is berekend op 1,75%. De rentelasten toegerekend aan de grondexploitaties bedragen daarmee € 162.206.

Kredietbehoefte en leningenportefeuille

Hieronder staat het verloopoverzicht van de onderhandse leningen met een looptijd van langer dan één jaar. In 2025 is € 11,3 miljoen afgelost. Er zijn geen nieuwe leningen aangetrokken. De omvang van de onderhandse leningen bedraagt eind 2024 nog € 113,9 miljoen. De ontwikkeling van de leningenportefeuille is in onderstaande tabel weergegeven.

Ontwikkeling leningenportefeuille			Rekening
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>			2025
Stand per 1 januari 2025			125.203
	Nieuwe afgesloten geldleningen	+	-
	Reguliere aflossingen	-/-	11.348
	Vervroegde aflossingen	-/-	-
Stand per 31 december 2025			113.855

Voor het aantrekken van nieuwe leningen geldt dat dit gebeurt conform de door de gemeenteraad vastgestelde financiële verordening en de bepalingen in het treasurywetboek.

Kasbeheer

De liquiditeitspositie moet zodanig zijn dat verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen. Het betalingsverkeer wordt uitgevoerd door de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

B. Risicobeheer

Kasgeldlimiet

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan kortlopende financiering is in de Wet Fido de kasgeldlimiet opgenomen (welke nader is uitgewerkt in de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden). De kasgeldlimiet wordt bepaald door het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar te vermenigvuldigen met een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van 8,5%. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet moet een vaste geldlening worden aangetrokken.

Berekening kasgeldlimiet <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2025			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Vlottende schulden	9.931	9.688	2.259	11.554
Vlottende middelen	1.380	744	399	788
Per saldo	8.551	8.944	1.860	10.766
Kasgeldlimiet	18.505	18.505	18.505	18.505
Ruimte (+), overschrijding (-)	9.954	9.561	16.645	7.739

Uit bovenstaande staat blijkt dat de gemeente Westerkwartier in het verantwoordingsjaar in geen van de kwartalen de kasgeldlimiet heeft overschreden.

Schatkistbankieren

Op basis van de Wet financiering decentrale overheden is de gemeente Westerkwartier verplicht te schatkistbankieren. Gemeenten zijn verplicht om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Voor 2025 bedraagt het drempelbedrag voor de gemeente Westerkwartier € 4,354 miljoen. Dagelijks moet worden beoordeeld of dit drempelbedrag overschreden wordt en is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om ervoor te zorgen dat er gemiddeld over het hele kwartaal niet meer middelen buiten de schatkist worden gehouden dan dit drempelbedrag.

Uit de berekening in de onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Westerkwartier het drempelbedrag in geen enkel kwartaal heeft overschreden.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2025			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen (1)	366	43	258	7
Drempelbedrag (2)	4.354	4.354	4.354	4.354
Benutting van het drempelbedrag (2 -/ - 1)	3.988	4.311	4.097	4.347
Overschrijding van het drempelbedrag?	Nee	Nee	Nee	Nee

Renterisiconorm:

Ter beheersing van het renterisico op langlopende schulden is in de wet Fido de renterisiconorm opgenomen. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal in enig jaar voor herfinanciering in aanmerking komt. Voor de gemeente Westerkwartier is dit een bedrag van € 43,5 miljoen in 2025. Dit bedrag mag niet overschreden worden en dat betekent dat slechts een geringe omvang aan langlopende leningen mag

worden aangetrokken of een goede spreiding van leningen in omvang, looptijden en renteaanpassingen. De berekening van de renterisiconorm is hieronder opgenomen. Hieruit blijkt dat de norm in 2025 niet is overschreden.

Renterisiconorm jaarstukken 2025		Rekening
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>		2025
a.	Renteherzieningen	-
b.	Aflossingen	11.348
c.	Renterisico (a + b)	11.348
d.	Begrotingstotaal	217.709
e.	Percentage regeling	20%
f.	Renterisiconorm (c * d)	43.542
g.	Ruimte onder risiconorm (f > c)	32.194
h.	Overschrijding risiconorm (c > f)	-
Overschrijding renterisiconorm?		Nee

C. EMU-saldo

Met de invoering van de Wet houdbare overheidsfinanciën (wet HOF) op 11 december 2013 is een wettelijke regeling getroffen voor het doelgericht streven naar houdbare financiën van de collectieve sector in nationaal en Europees verband. Met de opgave van het EMU-saldo worden de gegevens van de collectieve sector verzameld binnen de Economische en Monetaire Unie (EMU).

De individuele referentiewaarde EMU-saldo van 2025 voor de gemeente Westerkwartier bedraagt € 10,718 miljoen². Dit is geen norm maar een indicatie van het aandeel van de gemeente Westerkwartier.

De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. In de EMU-systematiek gaat het namelijk om kasstromen, dat wil zeggen inkomsten en uitgaven. Zo tellen investeringen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investeringen in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

Berekening EMU-saldo		Rekening	Rekening	Rekening
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>		2023	2024	2025
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	11.143	9.541	3.806
Mutatie (im)materiële vaste activa	-/-	413	-66	23.379
Mutatie voorzieningen	+	-183	1.747	2.648
Mutaties voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-/-	-9.463	-914	-3.720
Boekwinst van verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-/-	50	-	492
Berekend EMU-saldo (1-2+3-4-5)		19.960	12.268	-13.697
Referentiewaarde EMU-saldo	-/-	-9.715	-10.718	-10.718
Verschil EMU-saldo t.o.v. referentiewaarde		29.675	22.986	-2.979

In tegenstelling tot afgelopen jaren is geen sprake van een voordeel, maar overschrijdt de gemeente Westerkwartier de referentiewaarde van € 10,718 miljoen. De belangrijkste oorzaak is een stijging van onze (im)materiële activa. Een toelichting op onder meer exploitatiesaldo, voorraden en voorzieningen is te vinden in de financiële jaarrekening.

Paragraaf C – Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de bedrijfsvoering van onze organisatie. In deze paragraaf gaan we verder in op de volgende onderdelen:

- ▶ I Bedrijfsvoering
 - Organisatie
 - Digitaal beheer op orde: automatisering en informatievoorziening, informatiebeveiliging en privacy.
 - Collegeonderzoeken 2025
- ▶ II Rechtmatigheid

In programma o geven we een toelichting op de onderdelen Dienstverlening aan onze inwoners, Communicatie, Huisvesting.

I Bedrijfsvoering

Organisatie

Doorontwikkeling

- ▶ We hebben stappen gezet om met elkaar (Mooi. Voor elkaar!) in alles wat we doen de samenleving en onze inwoners centraal te stellen, ons te richten op het behalen van zichtbare resultaten en te werken als één team, één gemeente.
- ▶ We hebben de organisatie aangepast (gewijzigde teamstructuur) en de managementlaag nieuw vormgegeven. Vanaf 1 april 2025 werken we met 27 teams, 23 teammanagers en vier directeuren. De aanpassing heeft als doel de samenleving zo goed mogelijk te bedienen en de integraliteit intern te bevorderen;
- ▶ We zijn gestart met een Management Development traject. Dit heeft in 2025 geresulteerd in meer verbinding tussen managers, in het zetten van stappen in integraal en resultaatgericht werken en meer sturing de verandering (houding en gedrag).
- ▶ We hebben het bestuurlijk besluitvormingsproces geprofessionaliseerd met onder andere nieuwe formats voor college- en raadsvoorstellen. De eerste trainingen Strategisch voorstellen schrijven zijn gegeven. Medewerkers leren hier een voorstel kort, logisch, duidelijk en doelgericht op te schrijven. Het gebruik van AI is hierin verweven.
- ▶ We zijn gestart met het traject "Implementatie projectmatig werken". Het doel van het traject is het ontwikkelen van een uniforme werkwijze en goede kwaliteit van projectmatig werken;
- ▶ We hebben de eerste stappen gezet in datagedreven werken. Onder het kopje Informatievoorziening vertellen we hier meer over.

Arbeidsmarktstrategie en -communicatie

- ▶ Sinds maart zijn we actief met de campagne 'Jij maakt Wij'. Met de campagne presenteren we ons als (potentiële) werkgever voor nieuw personeel. We benadrukken in de campagne de kracht van samenwerking bij Westerkwartier.
- ▶ We hebben de site [Home | Werken voor Westerkwartier](#) gelanceerd. Naast vacatures vind je terug waar we als organisatie voor staan en vertellen collega's over het werken bij Westerkwartier.
- ▶ We hebben een eerste onderzoek gedaan naar de werking van onze arbeidsmarktcampagne en hebben hiervoor onze nieuw binnengekomen medewerkers benaderd. De uitkomsten van het onderzoek nemen we mee in de vervolgstappen in onze arbeidsmarktstrategie en -communicatie.

- ▶ Van de ruim 110 vacatures in 2025 hebben we veel vacatures in kunnen vullen. Dit heeft plaatsgevonden door de komst van nieuwe medewerkers maar ook door medewerkers die intern (in het kader van loopbaanontwikkeling) zijn doorgestroomd naar een ander vakgebied of een functie van een ander niveau.
Van een aantal vacatures loopt de werving- en selectieprocedure door in 2026. Daarnaast is bij een aantal vacatures de invulling later gestart of tijdelijk ingevuld op inhuurbasis.

Digitaal beheer op orde

Automatisering

- ▶ We hebben de moderne werkplek (laptop) verder uitgebreid en verbeterd waardoor plaatsonafhankelijk werken nog makkelijker en veiliger is geworden. Daarbij is ook het Wifi netwerk sneller en stabiel gemaakt;
- ▶ We hebben, vanuit onze strategie, nog meer applicaties naar de cloud gebracht. Dat vraagt extra aandacht voor de informatiebeveiliging, afspraken met externe leveranciers en de risico's die de geopolitieke ontwikkelingen meebrengen. Op al deze aandachtspunten is actie ondernomen in de vorm van leveranciersmanagement en technische maatregelen;
- ▶ We hebben verder gewerkt aan de ontwikkeling van volledig digitaal werken door vanuit onze expertise bij te dragen in projecten zoals dataclassificatie en datamigratie.

Informatievoorziening

- ▶ We hebben een nieuw informatiebeleidsplan opgesteld. Dit plan beschrijft de richting en de doelen voor de jaren 2025 tot en met 2029. Hierin is de evaluatie van het vorige informatiebeleidsplan meegenomen;
- ▶ We hebben een plan van aanpak voor werken en omgaan met AI opgesteld voor de jaren 2025 en 2026. Ook hebben we een trainee aangenomen die zich bezighoudt met het aanjagen van AI-initiatieven in onze organisatie;
- ▶ We hebben stappen gezet om meer datagedreven te gaan werken. De stand van zaken, kansen en uitdagingen zijn verkend en beschreven in een visiestuk en een programmaplan. De volgende stap is om dit nader uit te werken en te concretiseren. De functie data-analist/ engineer is ingevuld zodat er specifieke kennis ingezet kan worden op het beheren en verder professionaliseren van het datawarehouse;
- ▶ We hebben verdere stappen gezet met het implementeren van een kwaliteitssysteem voor onze informatievoorziening. Dit is een verplichting vanuit de Archiefwet. We leggen hiermee de kaders voor kwaliteit vast en de controlemechanismen waarmee de kwaliteit geborgd en aangetoond kan worden. We hebben een start gemaakt met record- en procesmanagement en we hebben een aanzet gemaakt voor de keuze van een eDepot en predepot.

Informatiebeveiliging en privacy

- ▶ We hebben de Securitystrategie 2025-2030 vastgesteld. Met deze strategie beschikken we over een strategie die zich richt op digitale weerbaarheid en compliance. In de voorbereiding op de Cyberbeveiligingswet (Cbw) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) hebben we belangrijke stappen gezet en zijn we gestart met de opzet van een Information Security Management en bijbehorende PDCA—cyclus;
- ▶ We hebben de bewustwording rond privacy en informatiebeveiliging een belangrijke impuls gegeven door te gaan werken met een nieuw interactief systeem voor e-learning. Ook zijn we gestart met interactieve sessies om het bestuur, management en medewerkers bij te praten over de risico's en de noodzakelijke beheersmaatregelen op deze aandachtgebieden;

- ▶ We hebben een volgende stap gezet in het verder uitbreiden van beleid en het herzien van bestaande procedures rondom de verwerking van persoonsgegevens. Zo is beleid vastgesteld voor het instellen van cameratoezicht bij gebouwen en terreinen van de gemeente en is de procedure voor de uitoefening van rechten van betrokkenen herzien en uitgebreid;
- ▶ We zijn gestart met de uitvoering van het beleid voor het inventariseren, controleren en publiceren van verwerkingen.

Collegieonderzoeken 2025

Conform artikel 213a doet het college periodiek onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid. In 2025 zijn we gestart met twee onderzoeken: Contractmanagement Sociaal domein en Inkoop lokale jeugdhulp.

Contractmanagement Sociaal Domein

- ▶ Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de manier waarop het huidige contractmanagement in de gemeente Westerkwartier is georganiseerd en in welke mate we als organisatie in staat zijn om te sturen. Dit in het kader van het beheersbaar houden van de uitgaven (doelmatigheid) en bij te dragen aan het realiseren van maatschappelijke resultaten (doeltreffendheid). Daarnaast geeft het onderzoek inzicht in welke verbeteringen nodig zijn om aan te kunnen sluiten op toekomstige ontwikkelingen binnen het sociaal domein.
Het onderzoek is onlangs afgerond en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad en de Rekenkamer.

Inkoop lokale jeugdhulp

- ▶ Het doel van het onderzoek is om te analyseren in hoeverre de gemeente Westerkwartier daadwerkelijk grip en regie heeft op de lokale jeugdhulp. Met grip wordt bedoeld de mate waarin de gemeente inzicht, controle en sturing op de uitvoering en resultaten van de ingekochte jeugdhulp. Regie gaat over de actieve rol van de gemeente in het coördineren, sturen en verbinden van betrokken partijen op lokaal niveau.
Dit onderzoek wordt extern uitgevoerd en is in de afrondende fase. De raad wordt op korte termijn geïnformeerd over de resultaten middels een raadsbrief.

II Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in onderdeel 2.6 van de jaarrekening. Hierin verklaart het college over de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. Deze verantwoording richt zich op afwijkingen die gezamenlijk de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens overschrijden. Deze grens bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en komt uit op € 4,8 miljoen.

In onze financiële verordening is vastgelegd hoe de raad via de paragraaf Bedrijfsvoering wordt geïnformeerd over rechtmatigheid.

In deze paragraaf worden de rechtmatigheidsfouten en onduidelijkheden toegelicht die de in het controleprotocol vastgestelde rapportagegrens van € 100.000,- overschrijden, inclusief de maatregelen die het college treft om herhaling te voorkomen.

Het betreft de bevindingen met betrekking tot het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O).

- ▶ **Begrotingscriterium:** het handelen binnen de budgettaire kaders die de gemeenteraad stelt in de begroting en begrotingswijzigingen;

- ▶ **Voorwaardencriterium:** de naleving van wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader dat op 17 december 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld;
- ▶ **Misbruik en Oneigenlijk gebruik criterium:** het in voldoende mate voeren van een beleid om misbruik en oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.

Het begrotingscriterium beoordeelt of financiële beheershandelingen hebben plaatsgevonden binnen de door de raad geautoriseerde begroting en de daarbij behorende programma's. Hier worden afwijkingen toegelicht wanneer zij de gemeentelijke rapportagegrens van € 100.000,- overschrijden, of wanneer zij anderszins relevant zijn voor de beoordeling van het begrotingsproces. In onderstaande tabel gaan wij in op de bevindingen met betrekking tot dit criterium.

Begrotingscriterium	
<i>Geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>Bedrag (x €1.000)</i>
Overschrijding van lasten op programma's	1.600
Overschrijding van investeringskredieten	489
Ongeautoriseerde reservemutaties	-
Onderschrijding van lasten en/of investeringen en over- en onderschrijdingen van baten	-
Totaal	2.089

2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

De afwijking in de lasten tussen de begroting 2025 na wijziging en de realisatie 2025 bedraagt € 545.000. Deze overschrijding heeft hoofdzakelijk betrekking op:

- ▶ Op wegen is er een nadeel op de lasten van € 328.000,-. De totale afwijking wordt onder andere verklaard door de invoering van de nieuwe gedragscode voor slootschonen en bermmaaien, waarbij klepelen niet langer is toegestaan. Dit heeft, ondanks een eerdere begrotingsbijstelling, geleid tot structurele extra kosten van € 251.000,-. Daarnaast zorgde het grote aantal werkzaamheden door nutsbedrijven voor een incidentele overschrijding van € 118.000,- op het onderhoud van de infrastructuur.
- ▶ Het energieverbruik gerelateerd aan de openbare verlichting zorgt voor € 276.000 aan extra lasten ten opzichte van de begroting. Er is verzuimd de begroting hier structureel op aan te passen.

6 – Sociaal domein

De afwijking in de lasten tussen de begroting 2025 na wijziging en de realisatie 2025 bedraagt € 824.000. Deze overschrijding heeft hoofdzakelijk betrekking op:

- ▶ Met betrekking tot uitvoering Beschermd Wonen zijn de zorglasten € 917.000 hoger dan begroot. Deze zorglasten worden volledig vergoed door de centrumgemeente Groningen waardoor de baten ook € 917.000 hoger zijn dan begroot.
- ▶ De lasten voor de Specifieke Uitkering Wet Inburgering vallen €110.000 hoger uit dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de vergoedingen voor reiskosten inburgering (€88.000), die voorheen ten laste kwamen van re-integratie, nu via deze uitkering worden bekostigd. Daarnaast is er een tekort van €23.000 op de specifieke uitkering Onderwijsroute, conform de Sisa richtlijnen, betaald vanuit de Specifieke Uitkering Wet Inburgering
- ▶ De kosten Proeftuin Toekomstscenario vallen voor 2025 €187.000 hoger uit dan eerder geraamd. Dit wordt verklaard door hogere inhuurtarieven, een grotere inzet dan vooraf

voorzien en enkele aanvullende kosten, zoals reiskosten, die niet waren begroot. Daartegenover staat een hogere regionale vergoeding van € 58.000, waardoor het nadeel voor de gemeente Westerkwartier per saldo € 129.000 bedraagt. De meerkosten hangen samen met de noodzakelijke inzet om de proeftuin in deze fase verantwoord en zorgvuldig uit te voeren. Het betreft een eenmalige bijstelling op basis van actuele kostenontwikkelingen. Er is geen sprake van een structureel risico.

- ▶ Vanaf oktober 2025 zijn er 50 statushouders gehuisvest in 22 woningen in Pekela. Met Pekela is een dienstverlenings-overeenkomst opgesteld. Uitgangspunt is dat de meerkosten die gemeente Pekela heeft (kosten na verrekening specifieke inkomsten bij gemeente Pekela) worden vergoed door de gemeente Westerkwartier. Deze kosten zouden ook gemaakt zijn wanneer de statushouders in Westerkwartier gehuisvest waren. De kosten in 2025 betreffen met name uitvoeringskosten en er is sprake van een nadeel van €143.000,-
- ▶ Op het onderdeel BUIG is er per saldo sprake van een nadeel van € 0,3 miljoen. De hogere lasten ontstaan met name doordat de uitkeringen € 0,2 miljoen hoger uitvallen dan begroot. De overige €0,1 miljoen heeft betrekking op administratief technische boekingen.
- ▶ Jeugdhulp (ZIN/PGB en overig) laat naar verwachting een nadeel zien van € 1,7 miljoen ten opzichte van het begrote budget jeugd van afgerond € 31 miljoen. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere ZorginNatura (ZIN)-lasten. De totale indicatiewaarde is in het derde en vierde kwartaal verder gestegen doordat niet-gecontracteerde zorg en maatwerkoplossingen moesten worden ingezet, wat resulteerde in hogere en minder voorspelbare kosten. Daarnaast is de verzilvering hoger dan verwacht: een groter deel van de geïndiceerde zorg wordt daadwerkelijk ingezet. Daarnaast betekent de afwikkeling van een woonplaatsdiscussie een extra nadeel van € 250.000.

Overhead

De afwijking in de lasten tussen de begroting 2025 na wijziging en de realisatie 2025 bedraagt € 174.000. Deze overschrijding heeft hoofdzakelijk betrekking op meerdere overschrijdingen en onderschrijdingen die elkaar grotendeels opheffen. De grootste overschrijding betreft de extra storting van € 1.101.000 in de voorziening Verlofsparen.

Overschrijding van investeringskredieten

Bij investeringsprojecten is de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaalbedrag van het investeringskrediet, wordt als rechtmatig beschouwd. Bij enkele investeringen is sprake van een overschrijding van het beschikbare budget in 2025. De totale begrotingsonrechtmatigheid binnen de investeringsbudgetten bedraagt € 489.000. Een totaaloverzicht van alle investeringskredieten, inclusief de realisatie en afwijkingen ten opzichte van het beschikbare investeringsbudget, is opgenomen in bijlage 3.6. Er is één afwijking boven de € 100.000. Van de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden van € 2,089 miljoen wordt een bedrag van € 0,3 miljoen als niet acceptabel beschouwd.

Het voorwaarden criterium ziet toe op de naleving van wettelijke voorschriften, financiële regels en de bepalingen uit het jaarlijks door de raad vastgestelde normenkader die van toepassing zijn op financiële beheershandelingen. Afwijkingen die financiële gevolgen hebben en de rapportagegrens van € 100.000,- overschrijden, worden in deze paragraaf toegelicht. In onderstaande tabel gaan wij in op de bevindingen ten aanzien van dit criterium.

Voorwaarden criterium	<i>Bedrag</i>
<i>Bevindingen</i>	<i>(x €1.000)</i>

Inkoop: Niet voldaan aan Europese aanbestedingsrichtlijnen	1.730
Wmo: Onderhandse gunning verstrekken kleine woonvoorzieningen	50
P&O: Onjuiste uitvoering salarisberekeningen	34
Inkomensvoorziening: Onjuiste toekenningen	9
Beschut & detacheren: onjuiste loon- en belastingberekening	9
Geconstateerde afwijkingen meerjarige contracten jaar 2026 e.v.	416
Totaal	2.248

Bevindingen boven de rapporteringstolerantie worden hieronder toegelicht.

Niet voldaan aan Europese aanbestedingsrichtlijnen

In de spendanalyse zijn een aantal onrechtmatigheden geconstateerd. Het betreft zowel contracten die doorlopen uit het verleden als recent afgesloten contracten die niet volgens de Europese aanbestedingsregels zijn aanbesteed. Inmiddels zijn concrete stappen gezet in de professionalisering van de inkoopfunctie. De gemeente blijft deze functie doorontwikkelen om onrechtmatigheden tijdig te signaleren en structureel binnen de geldende tolerantiegrenzen te blijven.

Het M&O-criterium richt zich op het voorkomen dat derden of interne partijen onterecht gebruikmaken van gemeentelijke middelen. Daarbij wordt beoordeeld of het financieel beheer en de interne organisatie zodanig zijn ingericht dat misbruik en oneigenlijk gebruik wordt voorkomen en signalen tijdig worden onderkend. In onderstaande tabel gaan wij in op de bevindingen die samenhangen met dit criterium.

Misbruik & Oneigenlijk gebruik criterium	
<i>Aspect</i>	<i>Toelichting</i>
Onze gemeente heeft een vastgesteld beleid om misbruik en/of oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen te voorkomen.	● Ja
Datum waarop dit beleid is vastgesteld:	4 mei 2020
Blijkt uit de (verbijzonderde) interne controle dat er sprake is van omissies in dit beleid of in de uitvoering daarvan?	● Nee
Er is sprake van <u>oneigenlijk gebruik</u> gepleegd door mensen buiten de organisatie?	● Nee
Is er sprake van financiële gevolgen als gevolg van <u>misbruik</u> gepleegd door burgers en bedrijven buiten de organisatie?	● Nee In enkele gevallen is bijstand teruggevorderd vanwege schending inlichtingenplicht. De te veel betaalde bedragen zijn teruggevorderd.

De niet-financiële onrechtmatigheden worden hierna toegelicht. Deze komen voort uit het niet naleven van bepalingen uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en de bijbehorende regelingen. Het naleven van deze wettelijke kaders is essentieel voor een rechtmatige en transparante uitvoering van het financieel beheer. Wanneer sprake is van afwijkingen op deze wet- en regelgeving, worden deze hieronder afzonderlijk beschreven en van een nadere duiding voorzien.

Overige (niet financiële) onrechtmatigheden

<i>Onderwerp</i>	<i>Sprake van bevindingen</i>	<i>Maatregel om bevinding in de toekomst te voorkomen (alleen bij geconstateerde niet-naleving)</i>
Schatkistbankieren	● Nee	N.v.t
Kasgeldlimiet	● Nee	N.v.t
Renterisiconorm	● Nee	N.v.t
Veelvuldig niet naleven van de normen uit de gids proportionaliteit	● Nee	N.v.t.
Fraude door eigen medewerkers	● Nee	N.v.t.

Paragraaf D – Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn externe organisaties waarin de gemeente zowel een bestuurlijk belang als een financieel belang heeft. Het gaat om Gemeenschappelijke Regelingen op grond van de WGR en om deelnemingen in vennootschappen, verenigingen en stichtingen. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van de verbonden partij, of hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in het geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente (dit geldt niet voor deelnemingen in een NV). Verbonden partijen dienen een publiek, openbaar belang. De gemeente blijft uiteindelijk verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de beleidsprogramma's waaraan de verbonden partij in meer of mindere mate een bijdrage levert. De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende taak en ziet erop toe dat de verbonden partijen bijdragen aan de doelstellingen in de programma's.

Kaders

Er is een aantal wettelijke kaders en verplichtingen inzake verbonden partijen. In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn algemene voorschriften omtrent verbonden partijen opgenomen. De gemeentelijke financiële verordening ex artikel 212 bevat minimumvereisten omtrent informatievoorziening in de gemeentelijke planning en control-producten. Daarnaast bepaalt de rechtsvorm van de verbonden partij welke wettelijke kaders en verplichtingen meer specifiek van toepassing zijn, bijvoorbeeld de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Ons gemeentelijk beleid is als volgt. We zijn een grote plattelandsgemeente met ambities maar we kunnen niet alle taken zelf uitvoeren. Soms werken we samen omdat wettelijke bepalingen samenwerking voorschrijven (zoals bij de Veiligheidsregio), soms om taken adequaat uit te kunnen voeren.

Als taken op afstand worden georganiseerd en uitgevoerd moet de gemeente invloed kunnen uitvoeren en de voortgang en financiële kaders kunnen controleren en bewaken. Dit vraagt van ons professioneel opdrachtgeverschap en gedegen inhoudelijke en procesmatige sturing.

Overzicht verbonden partijen 2025

In het overzicht is aangegeven in welke verbonden partijen de gemeente Westerkwartier deelneemt, wat het hoofdprogramma uit de begroting is waaraan de verbonden partij bijdraagt en wat de juridische rechtsvorm is.

Naam verbonden partij	Hoofdprogramma begroting	Juridische rechtsvorm
1. Veiligheidsregio Groningen (VRG)	1. Veiligheid	Gemeenschappelijke regeling
2. GGD Groningen	7. Volksgezondheid en Milieu	Gemeenschappelijke regeling
3. Centrumregeling Jeugdregio Groningen 2025	6. Sociaal domein	Gemeenschappelijke regeling
4. Centrumregeling Beschermd Wonen, opvang en inloopvoorziening GGZ Groningen	6. Sociaal domein	Gemeenschappelijke regeling

5. Veilig Thuis Groningen	6. Sociaal domein	Gemeenschappelijke regeling
6. Publiek Vervoer Groningen Drenthe	6. Sociaal domein	Gemeenschappelijke regeling
7. Afvalsturing Friesland NV (Omrin)	7. Volksgezondheid en Milieu	NV
8. Omgevingsdienst Groningen	7. Volksgezondheid en Milieu	Gemeenschappelijke regeling
9. Eems Dollard Regio	o. Bestuur en ondersteuning	Internationaal verdrag
10. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	o. Bestuur en ondersteuning	NV
11. Enexis	o. Bestuur en ondersteuning	NV/BV
12. Waterbedrijf Groningen	o. Bestuur en ondersteuning	NV

In het hoofdstuk hieronder volgt de meest actuele informatie per verbonden partij.

Naam	Veiligheidsregio Groningen
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	Brandweezorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing, bevolkingszorg, melding, alarmering en coördinatie ambulancezorg en brandweer.
Bestuurlijk belang	Burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen
Financieel belang 2025	€ 4.819.100
Verandering in belang	Geen
Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 9.775.000 Einde 2025: € 11.159.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 31.032.000 Einde 2025: € 28.685.000
Financieel resultaat	Het voorlopige resultaat 2025 bedraagt € 584.000 voordelig.
Beleidspunten	Strategisch huisvestingsplan (kazernes regio), herhuisvesting Sontweg (gezamenlijk met GGD)
Risico	Volledige aansprakelijkheid voor financiële nadelen
Overige informatie	De VRG ziet een groot aantal onvermijdelijke ontwikkelingen op zich afkomen die mogelijk financiële consequenties zullen hebben die niet binnen de begroting kunnen worden opgevangen. De herhuisvesting is nog niet in de begroting verwerkt. Andere ontwikkelingen betreffen paraatheid van vrijwilligers, taakdifferentiatie als gevolg van Europese wetgeving, vakbekwaamheid, tweede loopbaanbeleid, verduurzaming, landelijke harmonisatie van regelingen en collectieve opgave.

Naam	GGD Groningen (voorheen Publieke Gezondheid en Zorg)
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	Bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking, rampenbestrijding en crisisbeheersing het (doen) organiseren van preventie en zorg aan de bevolking.
Bestuurlijk belang	Wethouder is lid van het dagelijks en algemeen bestuur
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen
Financieel belang 2025	€ 2.222.568 (inwonersbijdrage)
Verandering in belang	Geen
Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 181.000 Eind 2025: € 1.087.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 6.843.000 Eind 2025: € 8.794.000
Financieel resultaat begrotingsjaar	€ 165.000
Beleidspunten	Sinds 1 januari 2025 zijn de forensische activiteiten in de drie noordelijke provincies gebundeld in FG3Noord. Verder is door de GGD en gemeenten samengewerkt aan de doorontwikkeling van de JGZ en prioriteiten in de meerjarenagenda Publieke Gezondheid. Onderdeel hiervan is onder andere de lancering van de campagne Wij zijn zelf het Medicijn.
Risico	Volledige aansprakelijkheid voor financiële nadelen
Overige informatie	De GR PG&Z is vanaf 1 januari 2025 gewijzigd in GR GGD. De RIGG is zelfstandig verder gegaan als centrumregeling Jeugdregio Groningen.

Naam	Centrumregeling Jeugdregio Groningen 2025
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	Het realiseren en in stand houden van een passend en dekkend jeugdzorglandschap en het waarborgen van voldoende beschikbaarheid van jeugdzorg. Het binnen deze context beheersen van de middelen en eventuele besparingen of aanvullende kosten en de verevening van risico's tussen de gemeenten. De regeling biedt ten aanzien van haar belang voldoende flexibiliteit en ruimte om ook rekening te houden met de behoeften van afzonderlijke gemeenten.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijk overleg van deelnemende gemeenten, in de vorm van een Regionaal Bestuurlijk Platform Jeugd (RBOJ). Deelnemers zijn de portefeuillehouders Jeugd.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen
Financieel belang 2025	€ 356.000
Verandering in belang	Niet van toepassing

Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Niet van toepassing
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Niet van toepassing
Financieel resultaat 2025	Nog niet bekend
Beleidspunten	Hybride inkoopmodel op maat voor elke gemeente
Risico	Volledige aansprakelijkheid voor financiële nadelen
Overige informatie	De GR PG&Z is vanaf 1 januari 2025 gewijzigd in GR GGD. De RIGG is zelfstandig verder gegaan als centrumregeling Jeugdregio Groningen.

Naam	Centrumregeling Beschermd Wonen, opvang en inloopvoorziening GGZ Groningen
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	Taken en bevoegdheden van de regiogemeenten vanuit de Wmo op het gebied van beschermd wonen, de inloop GGZ en de begeleiding maatschappelijke opvang en vrouwenopvang door mandaat en volmacht op te dragen aan de centrumgemeente (=gemeente Groningen).
Bestuurlijk belang	Er is bestuurlijk overleg van deelnemende gemeenten, in de vorm van een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO). Het betreft een lichte gemeenschappelijke regeling, zonder eigen bestuur en zonder een eigen uitvoeringsorganisatie.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen.
Financieel belang 2025	Gemeente Groningen ontvangt als centrumgemeente de rijksmiddelen, een eventuele gemeentelijke bijdrage en betaald bijbehorende lasten. Onderdeel Beschermd Wonen: Het uiteindelijke resultaat wordt over alle deelnemende gemeenten verdeeld op basis van het aantal inwoners per gemeente. Voor gemeente Westerkwartier gaat het om afgerond 11 %. Voor 2025 sprake van een voordeel van € 424.000. Onderdeel Maatschappelijk Opvang/Vrouwenopvang In 2025 is een bijdrage betaald van € 438.000.
Verwachte verandering in belang	Niet van toepassing
Omvang eigen vermogen begin en einde 2025	Niet van toepassing
Omvang vreemd vermogen begin en einde 2025	Niet van toepassing
Financieel resultaat 2025	Dit betreft het resultaat van de Centrumregeling zelf. Beschermd Wonen: € 3.929.000 voordeel (voor verdeling over de gemeenten) MO/VO: € 0 (voorlopige jaarrekening 2025)

Beleidspunten	Voor investeringen in het lokaal veld ten behoeve van de transformatie beschermd wonen heeft de centrumgemeente Groningen ons voor 2025 weer een budget ter beschikking. Hieruit worden diverse lokale projecten gefinancierd, waaronder Housing First en Kamers met Aandacht. Daarnaast is een projectleider transformatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang aangesteld op basis van het plan van aanpak naar aanleiding van de motie "Wonen voor iedereen". De Centrumgemeente heeft in 2025 een bijdrage op voor financiering van tijdelijk onderdak op basis van besluitvorming in het bOOGO. Beide zijn onderdeel van de transformatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang en vloeien voort uit het actieplan dakloosheid.
Risico	De invoering van het woonplaatsbeginsel en het daarmee samenhangend nieuw verdeelmodel is opnieuw uitgesteld. We zijn aansprakelijk voor de tekorten binnen deze Centrumregeling. Op basis van de huidige inzichten staat het meerjarenbeeld onder druk.
Overige informatie	De regiogemeenten hebben een aantal taken bij de gemeente Groningen belegd. Dit staat beschreven in de gewijzigde centrumregeling. Voor de uitvoeringskosten is een percentage afgesproken. Jaarlijks wordt bepaald of dit nog voldoende is of dat de gemeente Groningen met minder toe kan.

Naam	Centrumregeling Veilig thuis Groningen
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	De samenwerking verankeren tussen de colleges van gemeenten bij de zorg voor één Veilig Thuis. De taken en bevoegdheden van de gemeenten vanuit de Wmo 2015, de Jeugdwet en het terrein van veiligheid en openbare orde ten aanzien van Veilig Thuis door mandaat en volmacht op te dragen aan het college van de Centrumgemeente (=gemeente Groningen).
Bestuurlijk belang	Er is bestuurlijk overleg van deelnemende gemeenten, in de vorm van een Op Overeenstemming Gericht Overleg (bOOGO). Deze bestaat uit portefeuillehouder Jeugd DB PG&Z, de portefeuillehouder van de Centrumgemeente en de bestuurder/ directeur van Veilig Thuis, desgewenst aangevuld met één ander lid uit het bOOGO.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen.
Financieel belang 2025	Gemeente Groningen ontvangt als centrumgemeente de rijksmiddelen en betaald bijbehorende lasten. De resterende bijdrage wordt door de centrumgemeente bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. In 2025 was onze bijdrage € 589.000
Verwachte verandering in belang	Niet van toepassing

Omvang eigen vermogen begin en einde 2025	Niet van toepassing
Omvang vreemd vermogen begin en einde 2025	Niet van toepassing
Financieel resultaat 2025	€ 7.000 negatief (voorlopige jaarrekening 2025)
Beleidspunten	Gemeente Westerkwartier heeft een wettelijke zorgplicht voor het inrichten, financieren en samenwerken met een Veilig Thuis organisatie. Daarnaast zetten we samen met de regio Groningen in op preventie, bewustwording en taboedoorbreking.
Risico	Veilig Thuis Groningen en JBNoord opereren als een gezamenlijke juridische entiteit.
Overige informatie	

Naam	Publiek Vervoer Groningen Drenthe
Vestigingsplaats	Assen
Openbaar belang	Publiek Vervoer Groningen Drenthe wil een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is, waarbij duurzaam gebruik wordt gemaakt van alle vervoersmiddelen. Zodat alle inwoners naar hun werk of school kunnen gaan en/of deel kunnen nemen aan het sociaal leven.
Bestuurlijk belang	De wethouder is lid van het bestuur van Publiek Vervoer. Hierbij is er sprake van een zogeheten bedrijfsvoeringsorganisatie (ook wel: GR-light genoemd). Dit betekent dat bepaalde taken van de deelnemers zijn overgedragen aan het uitvoerend team Publiek Vervoer.
Deelnemende partijen	Alle gemeenten van de provincie Groningen en Drenthe en het OV-Bureau Groningen-Drenthe.
Financieel belang 2024	€ 57.269
Verwachte verandering in belang	-
Omvang eigen vermogen begin en einde 2025	Begin 2025 € 483.000 Einde 2025: € 718.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde 2025	Begin 2025: € 189.000 Einde 2025: € 164.000
Financieel resultaat 2025	€ 235.000
Beleidspunten	2025 stond enerzijds in het teken van de aanbesteding voor het nieuwe vervoerscontract vanaf 1 augustus 2027 en going concern in de uitvoering. Anderzijds heeft Publiek Vervoer samen met de gemeenten verder gewerkt aan de doorontwikkeling van het vervoerssysteem tot een integraal systeem waarbij openbaar vervoer en publiek vervoer steeds meer met elkaar verweven worden.
Risico	Volledige aansprakelijkheid voor financiële nadelen
Overige informatie	-

Naam	Afvalsturing Friesland NV (Omrin)
------	-----------------------------------

Vestigingsplaats	Leeuwarden
Openbaar belang	Behartigen van de belangen van aandeelhouders, preventie en het op milieu hygiënisch verantwoorde wijze beheren van (afval)stoffen afkomstig uit de gemeenten in de regio, het bevorderen van de overheidsinvloed op de sturing van afvalstoffen, het ketenbeheer en mogelijke andere milieu- en reinigingstaken. Tot de taken behoren onder meer het verwerken van restafval en GFT exploiteren van inrichtingen voor het afvalstoffenbeheer, het inzamelen en transporteren van afvalstoffen en het afsluiten van afvalverwerkingscontracten.
Bestuurlijk belang	De wethouder neemt deel aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering
Deelnemende partijen	De Friese gemeenten, de Groningse gemeenten Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Westerkwartier en Westerwolde, de Noord-Veluwse gemeenten Elburg, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Oldebroek en Putten, NV Irado (Capelle aan den IJssel, Schiedam, Vlaardingen, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk) en Aalsmeer.
Financieel belang 2025	Waarde van de aandelen € 0,5 mln
Verwachte verandering in belang	n.v.t.
Omvang eigen vermogen begin en einde 2025	Begin 2025: € 83.562.000 Einde 2025: € 84.068.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde 2025	Begin 2025: € 128.694.000 Einde 2025: € 131.702.000
Financieel resultaat 2024	€ 2.530.000
Beleidspunten	Scherp blijven koersen op een nog hoger duurzaamheidsniveau en de lat hoog te blijven leggen als het gaat om het niveau van hergebruik, recycling en nuttige toepassing en een zo klein mogelijke hoeveelheid niet-recyclebaar restafval, met een stabiele bedrijfsvoering en een financieel verantwoord meerjarenperspectief.
Risico	Aansprakelijk tot de hoogte van de waarde van de aandelen en de hieraan gekoppelde opgebouwde reserve.
Overige informatie	-

Naam	Omgevingsdienst Groningen
Vestigingsplaats	Veendam
Openbaar belang	Uitvoering van vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavingstaken op het gebied van het omgevingsdomein voor de deelnemers, waarmee de deelnemers de kwaliteit van de uitvoering van deze taken willen verbeteren.
Bestuurlijk belang	De wethouder is lid van het algemeen bestuur
Deelnemende partijen	Alle gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen
Financieel belang 2025	€ 1.696.591
Verandering in belang	Geen

Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 685.000 Einde 2025: € 745.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 3.150.000 Einde 2025: € 3.473.000
Financieel resultaat begrotingsjaar	€ 60.000
Beleidspunten	Uitvoering geven aan de Omgevingswet. Door de arbeidsmarktkrapte is er een nieuwe werkwijze ingevoerd en werken we nog meer risico-gestuurd. Deze werkwijze wordt periodiek geëvalueerd en verder ontwikkeld. Daarnaast worden werkprocessen efficiënter ingericht. Naast de landelijke ontwikkelingen schenken we ook meer aandacht aan toezicht en handhaving van de energiebesparingsplicht.
Risico	Volledige aansprakelijkheid voor financiële nadelen
Overige informatie	-

Bovenstaande gegevens zijn gebaseerd op de conceptjaarstukken 2025.

Naam	Eems Dollard Regio
Vestigingsplaats	Leer, Duitsland
Openbaar belang	Het bevorderen, ondersteunen en coördineren van regionale, grensoverschrijdende samenwerking van de Duitse en Nederlandse deelnemers.
Bestuurlijk belang	Het bestuur vertegenwoordigt circa 100 leden waarbij voornamelijk publiekrechtelijke lichamen uit de provincies Groningen, Drenthe, Fryslân, Ostfriesland, Emsland en Cloppenburg vertegenwoordigd zijn.
Deelnemende partijen	Gemeenten in Noord-Nederland, de Kamers van Koophandel Groningen en Meppel, de streekraad Oost-Groningen, de Regioraad Noord-Groningen, 60 gemeenten in Noord-Duitsland, vier Industrie und Handelskammers, zes Landkreise.
Financieel belang 2025	€ 9.488
Verandering in belang	Geen
Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	€ 1,0 en € 0,8 miljoen (2024)
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	€ 1,5 miljoen en € 1,2 miljoen (2024)
Financieel resultaat begrotingsjaar	-/- € 0,1 miljoen (2024)
Beleidspunten	De EDR heeft als voornaamste taak om grensoverschrijdende projecten te stimuleren en Europese subsidies in dat verband te verstrekken.
Risico	Nihil
Overige informatie	-

Naam	Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Vestigingsplaats	Den Haag
Openbaar belang	Het openbaar belang is een bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De missie van de bank is duurzaam bij te dragen aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, één stem per aandeel.
Deelnemende partijen	Aandelen in handen van provincies en gemeenten
Financieel belang 2025	54.951 aandelen van € 2,50. Dividend 2025 € 1,41 per aandeel.
Verandering in belang	Geen
Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 4.777.000 Einde 2025: € 4.863.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 123.164.000 Einde 2025: € 110.701.000
Financieel resultaat begrotingsjaar	Resultaat 2025 € 172 miljoen
Beleidspunten	-
Risico	Verlies waarde aandelen
Overige informatie	-

Naam	Enexis Holding NV
Vestigingsplaats	Den Bosch
Openbaar belang	Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland aansluitingen van huishoudens, bedrijven en overheden
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, één stem per aandeel
Deelnemende partijen	Aandelen in handen van gemeenten en provincies
Financieel belang	129.202 aandelen van € 1. Dividend 2024 € 0,85 per aandeel
Verandering in belang	Geen. Enexis is in overleg met het rijk over invulling van de kapitaalbehoefte. Mogelijk wordt gekozen voor rijksparticipatie. Deze optie kan gevolgen hebben voor zeggenschap en dividend.
Omvang eigen vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 5.538.000.000 Eind 2025: € 5.811.000.000
Omvang vreemd vermogen begin en einde begrotingsjaar	Begin 2025: € 5.949.000.000 Eind 2025: € 7.627.000.000
Financieel resultaat begrotingsjaar	€ 400 miljoen na belasting (2025)
Beleidspunten	De energietransitie heeft een grote investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg. Uitgangspunt blijft dat Enexis financieel solide blijft. Met netbeheerders Alliander en Stedin heeft Enexis akkoord bereikt met rijk over het proces voor toekomstige participatie door het rijk als kapitaalbehoefte de huidige mogelijkheden overstijgt.
Risico	Verlies waarde aandelen

Overige informatie

Naam	Waterbedrijf Groningen
Vestigingsplaats	Groningen
Openbaar belang	De levering van drinkwater aan woningen en bedrijven in de provincie Groningen en de gemeente Tynaarlo.
Bestuurlijk belang	Aandeelhouder, één stem per aandeel
Deelnemende partijen	De deelnemende partijen zijn de provincie Groningen en de deelnemende gemeenten en de gemeente Tynaarlo in het verzorgingsgebied.
Financieel belang 2025	26 aandelen. Er wordt geen dividend uitgekeerd.
Verandering in belang	Nee
Omvang eigen vermogen begin en eind jaar 2024	Begin 2024: € 89,3 miljoen Einde 2024: € 90,6 miljoen
Omvang vreemd vermogen begin en einde jaar 2024	Begin 2024: € 209,9 miljoen Einde 2024: € 243,3 miljoen
Financieel resultaat	Resultaat 2024: € 1,3 miljoen
Beleidspunten	Het watersysteem heeft kwantitatieve en kwalitatieve uitdagingen. Daarom is de Watertransitie Groningen nodig: Veilig stellen van de drinkwatervoorziening Groningen en actief bijdragen aan een Groningen waarin waterwinning, natuur, landbouw, economische ontwikkelingen en leefbaarheid elkaar versterken.
Risico	Verlies waarde aandelen
Overige informatie	-

Bovenstaande gegevens zijn gebaseerd op de jaarstukken 2024. Op 29 april '26 hebben we nog geen beschikking over de (concept-)jaarstukken 2025. We verwachten wel over deze stukken te beschikken in de versie van de jaarstukken 2025 die aan het college wordt voorgelegd.

Paragraaf E – Grondbeleid

Ingevolge artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) bevat de paragraaf betreffende het grondbeleid tenminste voor zover van toepassing:

- ▶ een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de
- ▶ programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- ▶ een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- ▶ een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- ▶ een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- ▶ de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Algemeen

Het door de gemeente Westerkwartier te voeren grondbeleid is vastgelegd het in april 2024 vastgestelde rapport Grondbeleid 2024-2028, als resultaat van de tussentijdse evaluatie van het Grondbeleid 2021-2025.

Hoofdpijnen van het grondbeleid

De strategie van de gemeente Westerkwartier is situationeel grondbeleid

De gemeente Westerkwartier hanteert een situationeel grondbeleid, dat ruimte laat voor maatwerk en marktwerking. Per locatie dan wel project wordt, conform het afwegingskader (figuur 1 op pagina 11 van het Grondbeleid 2024-2028) de meest adequate vorm van grondbeleid bepaald. De rol die de gemeente op basis van het afwegingskader kan aannemen is: actief, actief-faciliterend of faciliterend. Hierbij kan een actieve / actief-faciliterende rol ook leiden tot een samenwerking met derden.

Dit beleid biedt het college en uw raad meer ruimte voor actiever grondbeleid. Hoewel er nog steeds sprake is van situationeel grondbeleid, heeft de faciliterende basishouding uit het voorgaande grondbeleid plaats gemaakt voor een betrekkelijk eenvoudig afwegingskader voor het te hanteren grondbeleid.

Deze ruimte is nodig voor het behalen van de doelstelling in de woondeal 'Interprovinciale Woondeal Regio Groningen-Assen' gesloten met de minister van Volkshuisvesting & Ruimtelijke Ordening. In de woondeal is afgesproken dat de gemeente Westerkwartier (bruto) 2.417 nieuwbouwwoningen zal realiseren in de periode tot en met 2030.

Jaarlijkse herziening grondexploitaties

Voor de verantwoording van de grondexploitaties is in het voorjaar van 2026 een Meerjarenprognose Grondexploitaties (MPG) opgesteld, welke samen met deze jaarrekening ter vaststelling is aangeboden aan uw raad. De financiële consequenties van de grondcomplexen en welke risico's er zijn worden hierin duidelijk weergegeven.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2025	Kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Rente	Resultaat	
					EW	NCW
(bedragen in €, + is nadelig)					per 31-12	per 31-12
Roblespark te Grootegast	56.506	3.929.751	4.381.239	-9.744	-404.727	-381.398
Kroonsveld te Oldekerk	-26.095	43.338	-	-457	16.787	16.459
Oostindie	1.391.336	327.578	-	51.041	1.769.955	1.701.364
Leeksterveld	6.394.195	4.637.923	14.964.565	435.919	-3.496.528	-3.044.062
Zevenhuizen-Oost	-39.734	1.245.558	502.122	391	704.093	663.509
Oostindie Zuid	-5.387.255	5.045.569	321.971	-240.324	-903.980	-851.875
Alberdaheerd II	-210.829	143.923	-	-6.828	-73.734	-70.876
Klieflocatie, Ezinge	-121.374	170.563	-	-2.124	47.066	46.146
Tussen de Gasten	2.577.415	3.240.621	4.711.604	136.027	1.242.459	1.147.902
Oostergast	-202.261	1.397.611	1.282.287	-19.628	-106.566	-102.436
De Bron/Bibliotheek Marum	234.318	120.158	10.124	4.101	348.452	341.642
Delta Bosplantsoen	342.292	238.586	804.188	-3.884	-227.194	-214.098
Zevenhuizen						
Marheem	336.810	49.173	814.449	-1.865	-430.330	-413.654
Totaal	5.345.324	20.590.352	27.792.549	342.626	-1.514.247	-1.161.377

De boekwaarde per 31 december 2025 is afgerond € 3,9 mln lager dan per 1 januari 2025. De netto contante waarde van het eindresultaat (NCW per 1-1-26) is verbeterd ten opzichte van vorig jaar van € 0,3 miljoen negatief naar € 1,2 miljoen positief. Belangrijke factoren hierin zijn:

- ▶ Goede verkoopresultaten in 2025 (positief)
- ▶ Gunstige aanbestedingen voor bouw- en woonrijp maken in 2025 (positief)
- ▶ Winstnemingen (negatief)

De gehanteerde parameters in de grondexploitaties zijn als volgt:

- ▶ Rente 1,75 %
- ▶ Discontovoet 2 %
- ▶ Kostenstijging 3,0% - 4,5% per 1-1-26
 - ▶ 3,0% voor 2026
 - ▶ 3,0 % voor 2027
 - ▶ 2,5% voor 2028 e.v.
- ▶ Opbrengstenstijging 5,0%- 8,0% per 1-1-26 voor woningbouw
 - ▶ 2,5% voor 2026 e.v
 - 2% voor bedrijventerreinen

Winstneming

Het BBV schrijft een vaste methode van winstnemen voor, namelijk de POC methode (Percentage of Completion). Dit betekent in het kort dat voor winstgevende grondexploitaties een 'zekere' winst genomen moet worden op basis van de financiële voortgang van het project (% gerealiseerde kosten * % gerealiseerde opbrengsten * geraamde winst). De in het verleden eventueel reeds genomen winsten worden van de berekende 'zekere' winst afgetrokken. Ook voorziene projectspecifieke risico's kunnen van dit resultaat worden afgetrokken, mits deze goed zijn onderbouwd.

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt wordt er voor 6 van de 13 nog lopende grondexploitaties een verlies verwacht. Hier is van winstneming dus geen sprake. Voor het project Leeksterveld fase 2 en Marheem geldt dat er nog geen kavels zijn verkocht, dus hier is van winstneming nog geen sprake. Voor de resterende projecten geldt dat in 2025 in totaal € 1.655.000 winst is genomen op basis van de POC-methode.

Verliesvoorzieningen

Voor de projecten waar sprake is van een verwacht negatief resultaat is een verliesvoorziening gevormd. Het gaat om de volgende grondexploitaties:

Verliesvoorzieningen	BW 31-12-2025	Voorziening 31-12-2025
Kroonsfeld te Oldekerk	-26.095	16.459
Oostindie	1.391.336	1.701.364
Zevenhuizen-Oost	-39.734	663.509
Klieflocatie, Ezinge	-121.374	46.146
Tussen de Gasten	2.577.415	1.147.902
De Bron/Bibliotheek Marum	234.318	341.642
Totaal		3.917.023

Het totaal van verliesvoorzieningen is door ontwikkelingen in de grondexploitaties gedaald ten opzichte van vorig jaar van € 4,1 miljoen naar € 3,9 miljoen. De daling van € 0,2 miljoen is het saldo van een aantal verhogingen als gevolg van tegenvallers in het bouw- en woonrijp maken, vertragingen in de planvorming en voor andere projecten verlagingen door gunstige verkoopresultaten en meevallers en het bouw- en woonrijp maken.

Risico's in de grondexploitaties

Binnen de MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) worden de financiële effecten van de risico's in de grondexploitaties in beeld gebracht. Voor alle grondexploitaties is een gevoeligheidsanalyse opgesteld op basis van een aantal parameters. Wat gebeurt er als de rente met bijvoorbeeld 1 % stijgt of daalt? Wat gebeurt er als kosten voor het woonrijp maken met 10% stijgen of dalen? De volgende parameters zijn doorgerekend:

Gevoeligheidsanalyse	Gevolg		
	voordelig	waarschijnlijk	nadelig
Spreiding			
Rentestand	1,0%	1,75%	3,5%
Kostenstijging	1,0%	3,0%	5,0%
Opbrengstenstijging	5,0%	2,5%	-1,0%
Kostenraming verwerving, sloop en milieu	-5%	conform grex	5%
Kostenraming bouwrijp en woonrijp	-10%	conform grex	10%
Kostenraming plankosten	-2%	conform grex	8%
Opbrengstenraming verkopen	3%	conform grex	-3%
Opbrengstenraming overige opbrengsten	10%	conform grex	-10%
Tempo kosten & opbrengsten	2 jaar opbrengsten vervroegen	conform grex	2 jaar opbrengsten vertragen

Afgelopen jaren hadden we te maken met een onzekere macro-economische situatie. Hoewel de vraag naar woningen onverminderd groot is, zijn er mondiaal handelsspanningen, geopolitieke risico's, wat de volatiliteit van de kosten en opbrengsten in grondexploitaties vergroot. Daarnaast zien we de netcongestie als belangrijk risico voor het verkopen van bouw kavels. Aangezien de bestaande grondexploitaties voor woningbouw slechts kleine aantallen kavels bevatten is dit risico beheersbaar, voor het bedrijventerrein Leeksterveld zou dit het verkooptempo kunnen beïnvloeden. Dit is als project specifiek risico opgenomen in de risicoparagraaf. Het bovenstaande overziend is er voor gekozen om de parameters van voorgaand jaar te handhaven. De financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Grondprijzen

Woningbouwkavels en bedrijventerreinen.

Zoals in het Grondbeleid 2024-2028 wordt vermeld, stelt het college jaarlijks een grondprijzenbrief vast, met daarin de kavelprijzen van de gemeentelijke grondexploitaties. De verkoopprijs van kavels buiten grondexploitaties zal bepaald worden naar aanleiding van een taxatie.

Snippergroen

Een groot gedeelte van het gemeente-eigendom bestaat uit wegen, bermen en openbaar groen en heeft dan ook een publieke functie. Soms kunnen gedeelten van bermen of openbaar groen worden afgestoten, omdat deze functie vervalt. Er is dan sprake van "snippergroen". Het beleid voor snippergroen is uitgewerkt in de beleidsnota gemeentegrond/snippergroen 2023. Deze nota is op 19 december 2023 door het college vastgesteld en per 1 januari 2024 in werking getreden.

In hoofdlijnen zijn in de nota de volgende onderwerpen opgenomen:

1. Toetsingscriteria bij aanvragen voor koop, huur of bruikleen gemeentegrond

Er zijn criteria opgesteld waaraan aanvragen van inwoners voor het kopen, huren of in bruikleen nemen van gemeentegrond worden getoetst. Hiermee kunnen dergelijke aanvragen op een uniforme en transparante wijze worden afgehandeld.

2. Bestaande huur- en bruikleenovereenkomst gemeentegrond

Percelen gemeentegrond /snippergroen die worden gebruikt op basis van een bestaande huur- of bruikleenovereenkomst (aangegaan door de voormalige gemeenten), worden zoveel mogelijk actief te koop aangeboden. Indien gemeentegrond niet voor verkoop in aanmerking komt of als de huurder/bruiklener niet tot aankoop wil overgaan, dan wordt in geval van huur een nieuwe huurovereenkomst aangegaan. Bruikleenovereenkomsten worden omgezet in een huurovereenkomst. Door toepassing van uniforme huurprijzen en voorwaarden, worden bestaande overeenkomsten zoveel mogelijk geharmoniseerd.

3. Niet geregistreerd grondgebruik

Indien wordt geconstateerd dat inwoners grond van de gemeente in gebruik hebben genomen zonder dat daarover (schriftelijke) afspraken zijn gemaakt, wordt zoveel mogelijk geprobeerd de feitelijke- en kadastrale situatie met elkaar in overeenstemming te brengen. In de beleidsnota is beschreven op welke wijze dit "niet geregistreerd grondgebruik" wordt opgepakt en welke instrumenten de gemeente daarvoor kan inzetten.

Tijdelijk beheer

- ▶ Tijdelijk beheer van gemeentelijk (grond)eigendom kan worden toegepast indien grond en/of vastgoed is aangekocht met als doel op termijn te worden ontwikkeld.
- ▶ Gemeente gaat zeer terughoudend om met het aangaan van huur-, of bruikleenovereenkomsten bij nieuwe aanvragen voor het gebruik van snippergroen. Het verkopen van deze percelen heeft hierbij de voorkeur. Dat geldt ook voor percelen snippergroen die reeds in gebruik zijn op basis van een bestaande huur- of bruikleenovereenkomst.
- ▶ Voor grotere percelen (> 1.000 m²) die de gemeente voorlopig niet nodig heeft is ter overbrugging bruikleen/pacht/verhuur wél mogelijk, totdat de gemeente de gronden zelf weer nodig heeft.
- ▶ Bij de verhuur/verpachting van (landbouw)gronden wordt tevens beoordeeld in hoeverre het mogelijk is maatregelen op te nemen ter stimulering van biodiversiteit.

Paragraaf F – Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ons weerstandsvermogen toegelicht. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen, zonder dat de beleidsuitvoering in gevaar komt. Het weerstandsvermogen wordt bepaald door een relatie te leggen tussen de weerstandscapaciteit (de middelen die beschikbaar zijn om niet begrote kosten te dekken) en de risico's die de gemeente loopt en waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen (benodigde weerstandscapaciteit).

De ratio weerstandsvermogen is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit. Voor 2025 voldoet onze ratio weerstandsvermogen aan onze streefnorm. We hebben € 37,2 miljoen aan weerstandscapaciteit beschikbaar. We hebben onze risico's geactualiseerd en deze zijn in omvang gestegen. Door de risico's is er € 15 miljoen aan weerstandscapaciteit nodig. Het benodigde bedrag ligt 12,6% procent hoger dan bij het vorige actualisatiemoment in de begroting 2026. De ratio weerstandsvermogen ligt op 2,5 en is daarmee volgens de weerstandsnormen van het Coelo uitstekend.

We verwachten dat deze ratio de komende jaren daalt. Enerzijds door stijging van de risico's en doorontwikkeling van risicomanagement, anderzijds door daling van de beschikbare algemene reserve.

Beschikbare weerstandscapaciteit

We beschouwen tot onderdeel van onze beschikbare weerstandscapaciteit de algemene reserve, de post onvoorzien en onbenutte belastingcapaciteit. De post onvoorzien bedraagt in de begroting 2026 € 1.000. Tot en met 2025 was dat € 125.000.

Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor een gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12 is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. Onze adviseur Pauw berekent onze onbenutte belastingcapaciteit 2025 op € 1.600.000.

Op basis van de begroting is de beschikbare weerstandscapaciteit als volgt:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Algemene reserve beschikbaar	35.612
Post onvoorzien	1
Onbenutte belastingcapaciteit	1.600
Beschikbare weerstandscapaciteit	37.213

De stand van de algemene reserve was op 31 december 2025 € 38.112.000. Hieronder zijn de ontwikkelingen daarop samengevat die leiden tot het deel van de algemene reserve dat beschikbaar is voor weerstandscapaciteit.

Stand algemene reserve (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Algemene reserve 31 dec 2025	38.112
Dekking saldo 2026	-2.200
Herstructurering Industriepark-Zuid	-300
Algemene reserve beschikbaar	35.612

Weerstandsnorm

Bij de beoordeling van het weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de tabel die door Coelo, NAR (Nederlands Adviesbureau Risicomanagement) en Universiteit Twente is ontwikkeld. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Onderstaand staat de betekenis bij de verschillende ratio's:

Weerstandsnorm ratio	Betekenis	
>2,0	Uitstekend	 <i>Streefwaarde, geen actie nodig</i> <i>Actie nodig</i>
1,4 – 2,0	Ruim voldoende	
1,0 – 1,4	Voldoende	
0,8 – 1,0	Matig	
0,6 – 0,8	Onvoldoende	
< 0,6	Ruim onvoldoende	

De tabel geeft aan wanneer actie nodig is. Concreet betekent dat, indien het weerstandsvermogen matig of lager is, het streven is om in maximaal vier jaren (dit is de begroting plus de meerjarenraming) weer op het gewenste niveau van 'voldoende' te komen.

Inventarisatie risico's en benodigde weerstandscapaciteit

De risico's zijn geïnventariseerd en geclusterd. Hieronder treft u een opsomming van risico's aan. Door middel van een symbool is aangegeven of een risico groter, kleiner of gelijk gebleven is ten opzicht van de voorgaande paragraaf weerstandsvermogen.

	Risico groter
	Risico gelijk
	Risico kleiner

Omschrijving risico
(bedragen x € 1.000)

Risico

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

2.190

De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron van gemeenten. Er spelen twee risico's: ten eerste een te hoge inschatting en ten tweede een stelselaanpassing (herijking) van het gemeentefonds.

Te hoge inschatting van de ontvangsten

De hoogte hangt af van kenmerken (maatstaven) zoals aantal inwoners. Voor elke maatstaf ontvangen gemeenten geld. Daarnaast is het accres van belang: macro-economische ontwikkelingen en beleidsvoornemens van het rijk zorgen voor wijzigingen van het te ontvangen bedrag. De mei-, september- en decembercirculaire zorgen voor wijzigingen van de te ontvangen bedragen. Daarnaast kan de actualisatie van de maatstaven ook leiden tot aanpassingen van de algemene uitkering.

Het komt voor dat specifieke uitkeringen met een structureel karakter worden overgeheveld naar het gemeentefonds. Voorbeeld hiervan is de regeling Capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Dit gaat veelal gepaard met een taakstellende korting van 10% vanwege een besparing op verantwoordingslasten.

Het risico van te hoog geraamde inkomsten hebben we afgelopen jaren geraamd op 1% van de algemene uitkering van het gemeentefonds. De bepaling van het volumeacres en van de loonprijsontwikkeling in de bepaling van de algemene uitkering is gewijzigd. Het bepalen van de ontvangsten is hierdoor minder zeker. De overheveling van specifieke uitkeringen met een korting geeft ook druk op de begroting. We verhogen het risico naar 1,5%. De algemene uitkering (exclusief decentralisatie-uitkeringen) bedraagt in 2026 volgens de decembercirculaire 2025 € 146 miljoen. Het risicobedrag komt dan neer op € 2.190.000.

Stelselaanpassing (herijking) van het gemeentefonds

In de meicirculaire 2022 is een nieuw verdeelstelsel verwerkt. Voor Westerkwartier is in verband met de herijking een achteruitgang van € 2,4 miljoen (€ 37,50 per inwoner) verwerkt in de begroting. De herijking is daarna bevroren omdat nog een aantal onderzoeken gaande is. De verwachting is dat de implementatie van het nieuwe model vanaf 2027 verder wordt doorgezet. In onze meerjarenbegroting nemen we voor de jaren 2027 tot en met 2029 nog jaarlijks een korting op van € 1,0 miljoen. Voor komend jaar manifesteert dit risico zich nog niet. We nemen het daarom nog niet mee in het risicobedrag.

Sociaal domein

4.875

Wmo/Jeugd:

De budgetten Wmo en Jeugd staan onder druk. We helpen steeds meer mensen, bijvoorbeeld binnen de Wmo door een steeds ouder wordende bevolking. We gaan er voorlopig vanuit dat we hiervoor aanvullende middelen van het rijk ontvangen om de daadwerkelijke kostenstijging door vergrijzing op te vangen.

Ook is er sprake van meer vraag naar jeugdhulp. In de jaren 2023, 2024 en 2025 heeft dit geleid tot een overschrijding van het budget. Ondanks invoering van de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd zien we op dit moment niet dat

dit leidt tot besparingen. We vinden dat autonome groei voor risico van het rijk is en dat extra uitgaven voor rekening van het rijk moeten komen, maar hebben hierover geen zekerheid.

Voor de bepaling van het risicobedrag wordt een percentage van 7,5% ten opzichte van het budget Wmo (met name HH/BG[1]) en Jeugd gehanteerd. Afgerond is dit een bedrag van € 3,75 miljoen. Dit is € 1,25 miljoen hoger dan bij de begroting 2026. Gezien de ontwikkelingen bij met name Jeugd hebben we het percentage verhoogd van 5% naar 7,5%.

Participatiewet

Gemeente Westerkwartier ontvangt van het rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, oudere werklozen (IOAW, IOAZ) en levensonderhoud startende ondernemers (Bbz 2004) en voor de inzet van loonkostensubsidie. Indien er sprake is van een groot tekort op de BUIG-uitkering, kan er een beroep worden gedaan op de vangnetregeling. In de begroting 2026 is begrotingstechnisch uitgegaan van een voordeel van € 1,5 miljoen ten opzichte van het Rijksbudget. Dit vanuit een technische begrotingsanalyse. Ook hier wordt gerekend met een risicopercentage van 7,5%. Afgerond is het risicobedrag € 1,1 miljoen.

Het risico Sociaal domein wordt daarmee € 4,9 miljoen; dat is € 1,9 miljoen hoger dan het risicobedrag in de begroting 2026.

Grondexploitaties

900

Binnen de MPG (Meerjarenprognose Grondexploitaties) worden de financiële effecten van de risico's in de grondexploitaties in beeld gebracht. Voor alle grondexploitaties is een gevoeligheidsanalyse opgesteld op basis van een aantal parameters. Wat gebeurt er als de rente met bijvoorbeeld 1 % stijgt of daalt? Wat gebeurt er als kosten voor het woonrijp maken met 10% stijgen of dalen? In de paragraaf Grondbeleid zijn deze parameters nader omschreven.

Afgelopen jaren hadden we te maken met een onzekere macro-economische situatie. Hoewel de vraag naar woningen onverminderd groot is, zijn er mondiaal handelsspanningen, geopolitieke risico's, wat de volatiliteit van de kosten en opbrengsten in grondexploitaties vergroot. Daarnaast zien we de netcongestie als belangrijk risico voor het verkopen van bouw kavels. Aangezien de bestaande grondexploitaties voor woningbouw slechts kleine aantallen kavels bevatten is dit risico beheersbaar, voor het bedrijventerrein Leeksterveld zou dit het verkooptempo kunnen beïnvloeden. Dit is als project specifiek risico opgenomen in de risicoparagraaf. Het bovenstaande overziend is er voor gekozen om de parameters van voorgaand jaar te handhaven.

Het financiële risico is gedaald ten opzichte van voorgaand jaar, met name veroorzaakt door de voortgang in projecten, dus minder toekomstige kasstromen waar risico over wordt gelopen. Daarnaast is de winstverwachting voor aantal projecten hoger dan voorgaand jaar, waar een deel van de risico's mee wordt afgedekt.

Campus Rodenburg

1.000

De gemeenteraad heeft op 28 januari 2026 unaniem ingestemd met het ontwikkelen van sportpark Rodenburg tot een nieuwe campus op basis van een

voorlopig stedenbouwkundig ontwerp en heeft daarnaast middelen voor de voorbereiding beschikbaar gesteld. De campus zal oa plaats bieden aan RSG de Borgen en de huidige gebruikers van sportpark Rodenburg, De Rodenburghal en de Jonge Wereld. Zoals blijkt uit de programmabegroting 2026 betreft het een totale investering van € 80,4 miljoen.

Een onderdeel van de voorbereidingsfase is het in kaart brengen van de (financiële) risico's en te beoordelen in hoeverre deze binnen het project kunnen worden afgedekt. Vooralsnog gaan we uit van een risico van € 1,0 miljoen.

Masterplan Leek-Tolbert

1.000

Op 18 juni 2025 heeft de gemeenteraad unaniem het Masterplan Leek-Tolbert als toekomstbeeld vastgesteld en daarbij de 7 prioritaire gebieden aangewezen. Ook heeft de raad vastgesteld dat de beoordeling en besluitvorming over de concretisering van ontwikkelingen en projecten die in het Masterplan Leek-Tolbert beschreven worden, nog (separaat per plan) in de raad plaatsvinden. Inmiddels heeft de raad ingestemd met de verdere voorbereiding voor "aanleg nieuwe bedrijfslocatie", de economische groeizone boven de A7 bij Leek en de Campus Rodenburg en daartoe voorbereidingskredieten beschikbaar gesteld. Ook vindt er inmiddels een verkenning plaats naar een mogelijke rondweg met parallelweg en zullen we ook voorbereidingen moeten treffen binnen andere prioritaire gebieden. Met het zetten van stappen in zo'n omvangrijk programma is het verstandig om ook risico's te inventariseren, te monitoren en te managen. Omdat dit nog moet worden opgezet, gaan we nu uit van een risico van € 1,0 miljoen.

Programma huisvesting

600

Er kunnen tegenvallers optreden die het Programma en de buffers overstijgen ofwel de scope van het programma overstijgen. Mogelijke risico's als extra inventariskosten, tegenvallende verkopen van gebouwen die we verlaten, vertraging, verder stijgende prijzen etc. Binnen het programma huisvesting is een post onvoorzien opgenomen in de ramingen. In juni 2025 heeft de raad besluiten genomen over de dependancevariant. Uit onderzoek blijkt dat de investeringssom hiervoor naar verwachting significant hoger wordt dan eerder geraamd. Mogelijk leidt dit tot een extra kapitaallast van € 600.000 structureel.

Gewaarborgde geldleningen

231

In totaal staan we € 168,1 miljoen garant voor woningbouwverenigingen, nationale hypotheekgarantie en (zorg)instellingen.

De (gedeeltelijke) garantstelling van ca. € 58,5 miljoen voor een tijdige betaling van rente en aflossing van leningen door woningbouwcorporaties wordt qua risico op nihil ingeschat, aangezien deze leningen zijn verstrekt onder garantie van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Daarnaast zijn er garanties, € 98 miljoen, afgegeven in het kader van de NHG (Nationale Hypotheek Garantie). Ook dit risico wordt als nihil ingeschat.

De overige garantstellingen zijn afgegeven t.b.v. zorg (o.a. Het Hooge Heem) en andere stichtingen (o.a. St. Visvliet). De totale schuld hiervan bedroeg op 31 december 2025 circa € 11,6 miljoen. Het risico hiervan ramen we op 2%.

Gemeenschappelijke regelingen

450

Het risico van gemeenschappelijke regelingen is dat er een hogere bijdrage wordt gevraagd voor de afgesproken werkzaamheden. Tekorten bij een gemeenschappelijke regeling worden verrekend bij de deelnemende partijen. De

belangrijkste gemeenschappelijke regelingen zijn de Veiligheidsregio, GGD Groningen en de Omgevingsdienst. De totale bijdrage aan deze drie regelingen is ca € 9,0 miljoen.

Overzicht bijdragen grote regelingen in de begroting 2026:

Veiligheidsregio VRG	€ 5,0 miljoen
GGD Groningen	€ 2,3 miljoen
Omgevingsdienst ODG	€ 1,7 miljoen
Totaal	€ 9,0 miljoen

Bij andere regelingen gaat het om (veel) kleinere bedragen. Het risico op een hogere bijdrage ramen we op 5%.

Eigen risicodragers personeel voor ziekte en werkloosheid	520
Gemeente Westerkwartier is voor haar personeel eigen risicodragers t.a.v. ziekte en werkloosheid. Het risicobedrag ramen we op 1% van de loonsom van circa € 52,0 miljoen	

Indexatie	2.500
De prijzen van goederen en diensten waren in januari 2026 2,4% hoger dan in januari 2025. In 2022 was de inflatie 10%; in de jaren daarna is inflatie teruggelopen. Het Centraal Plan Bureau verwachtte in maart 2026 een inflatie van 2,6% in 2026. Waarschijnlijk gaat de inflatie hoger uitvallen. De reden is de stijgende energieprijzen door de oorlog in het Midden Oosten. Een hoge inflatie heeft grote gevolgen voor onze budgetten. In onze begroting hebben we indexatie verwerkt zoals toegelicht bij onze technische uitgangspunten. Sommige budgetten hebben we niet geïndexeerd, en een aantal minder dan dat de kosten stegen. Om onze verplichtingen en afspraken na te kunnen komen zullen we een deel van deze budgetten moeten aanpassen. Onzekere componenten zijn bijvoorbeeld energiekosten en kosten voor het beheer en onderhoud van gebouwen, wegen en groen. De hogere loonkosten zijn van invloed op inhuurtarieven. De sterk gestegen bouwkosten hebben mogelijk effect voor de vastgestelde investeringen. We verhogen dit risico naar € 2,5 miljoen.	

Bezwaren WOZ-waarde	75
Ook in het afgelopen jaar hebben burgers bezwaar ingediend door no cure no pay bureaus waardoor de hoeveelheid werk met betrekking tot de uitvoering van de WOZ toeneemt. In 2025 was het aantal bezwaren in lijn met het aantal in 2024. Het aantal bezwaren was 400 in 2021, 800 in 2022, 1300 in 2023, 800 in 2024 en 848 in 2025. We stellen voor om het risico te handhaven op € 75.000. Dat bedrag staat voor 0,8 fte aan WOZ-taxateurs.	

Betalingsproblemen	75
Sommige huishoudens en organisaties hebben moeite om de rekeningen te blijven betalen. Betalingsproblemen kunnen leiden tot mindere inbaarheid van door ons in rekening gebrachte kosten.	

Afgelopen jaren wordt meer gebruik gemaakt van het Saneringskrediet. Daarnaast is sprake van schuldregelingen, beslagen onroerend goed en openstaande bedragen bij de deurwaarder.

Steeds meer mensen weten de weg te vinden naar de tegemoetkoming gemeentelijke belastingen vanuit het sociaal domein en zijn zich ervan bewust dat ze het binnen het belastingjaar moeten aanvragen. In 2025 is het aantal tegemoetkomingen verder gestegen. Vooralsnog zijn de bestaande budgetten voldoende om aan de vraag tegemoet te komen.

We handhaven het bedrag van € 75.000.

Overig

Dit betreft diverse risico's, die moeilijk te kwantificeren zijn maar wel politiek en bestuurlijk relevant zijn. We verlagen dit risico van € 1.000.000 naar € 600.000. Het deelrisico pensioenen wethouders nemen we niet meer mee.

600

► Risico inzet zzp'ers i.v.m. Wet DBA

In 2016 is de wet DBA (Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties) ingevoerd. In de wet is aangegeven dat wanneer bij een opdracht die door een zzp'er wordt uitgevoerd, er sprake is van ondernemerschap of loondienst. Als een zzp'er niet aan de voorwaarden voldoet voor ondernemerschap dan werkt hij als schijnzelfstandige. De overheid heeft besloten om per 1 januari 2025 streng te gaan controleren op de uitvoering van deze wet. De gemeente Westerkwartier werkt bij tijdelijke werkzaamheden of drukte met zzp'ers. Deze wet kan gevolgen hebben als blijkt dat de zzp'er niet aan de eisen van de wet voldoet, zoals boetes en naheffingen.

Hoeveel risico de gemeente daadwerkelijk loopt, is moeilijk aan te geven. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk hoe de belastinginspecteur casussen beoordeelt. Ook levert de handhaving nog steeds nieuwe jurisprudentie op die in de loop van de komende maanden meer duidelijkheid moet geven. Bij het inzetten van zzp'ers waarbij niet volgens de criteria van de Belastingdienst wordt gewerkt, kan een boete of naheffing volgen voor de gemeente en ook voor de zzp'er. Wij schatten in dat het risico bij de gemeente beperkt is omdat de meeste zzp'ers als ondernemers worden gezien waarbij er geen verkapt dienstverband is en dus geen schending van de wet DBA.

► Pensioenen wethouders

Op basis van de Wet toekomst pensioenen gaan de pensioenen wethouders over naar het ABP. In december 2025 hebben we € 1,4 miljoen extra in de voorziening gestort vanwege de gevraagde hogere dekkingsgraad. Dit risico is daarmee veel kleiner geworden. Er blijft onzekerheid over in de pensioengerechtigden, rente en gevraagde dekkingsgraad ABP.

► AVG

Bij overtreding van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) kan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een boete opleggen die kan oplopen tot € 20 miljoen.

► Digitale aanvallen

Een digitale aanval met ransomware is een vorm van cybercrime waarbij kwaadwillenden bestanden versleutelen op het eigen interne netwerk of het netwerk van een leverancier. Tegen betaling kunnen de bestanden weer worden ontsleuteld en vrijgegeven. Naast ransomware zijn

'hack and leak' aanvallen een risico. Hierbij wordt informatie gestolen en wordt bedreigd deze informatie te publiceren. Tegen betaling kan publicatie worden voorkomen. Deze digitale aanvallen gaan vaak gepaard met aanzienlijke kosten voor forensisch onderzoek, herstelwerkzaamheden, herstel of vervanging van de technische infrastructuur en apparatuur, juridische kosten, schadevergoedingen en mogelijke boetes van toezichthouders

Totaal **15.016**

Totaaltelling risico's en ontwikkeling ervan ten opzichte van de vorige inventarisatie

De laatste keer dat we de gemeenteraad integraal inzicht hebben gegeven in de risico's was bij het opstellen van de Begroting 2026. Ten opzichte van die inventarisatie ziet het overzicht van risico's er nu uit zoals onderstaand weergegeven.

Overzicht risico's (bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2026	Rekening 2025
Algemene uitkering	1.410	1.460	2.190
Sociaal domein	2.500	3.000	4.875
Grondexploitaties	3.700	3.700	900
Campus Rodenburg			1.000
Masterplan Leek-Tolbert			1.000
Huisvesting	600	600	600
Gewaarborgde geldleningen	245	245	231
Gemeenschappelijke regelingen	258	450	450
Eigenrisicodragerschap	504	520	520
Indexatie	2.000	2.000	2.500
Bezwaren OZB-waarde	75	75	75
Betalingsproblemen	75	75	75
Overig	1.000	1.000	600
Totaal	12.367	13.125	15.016

Uit de risico-inventarisatie is naar voren gekomen dat de omvang van de risico's hoger wordt ingeschat op € 15.016.000. Dit afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen van € 37.213.000 geeft dit een ratio van 2,5. Volgens de norm van Coelo is dat uitstekend.

Financiële kengetallen

Alle gemeenten zijn verplicht om een tabel met financiële kengetallen op te nemen in de begroting en de jaarstukken. Deze cijfers geven de gemeenteraad een globaal inzicht in de verwachte financiële ontwikkelingen in de gemeente.

Onderstaande tabel toont de financiële kengetallen. Daaronder zijn de VNG normen opgenomen.

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025	Weging	Trend
Netto schuldquote	56,0%	89,9%	61,5%	+	Negatief
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	52,1%	88,5%	57,2%	+	Negatief
Solvabiliteitsratio	27,2%	17,5%	25,6%	+ -	Negatief
Grondexploitatie	2,2%	2,9%	0,6%	+	Positief
Structurele exploitatieruimte	3,5%	0,9%	1,5%	+	Negatief
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde	102,7%	108,4%	106,0%	-	Negatief

Normen VNG (%)

Omschrijving	Voldoende	Matig	Onvoldoende
Netto schuldquote	<90	90><130	>130
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90	90><130	>130
Solvabiliteitsratio	>50	20><50	<20
Grondexploitatie	<20	20-35	>35
Structurele exploitatieruimte	>0	0	<0
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde	<95	95><105	>105

Paragraaf G – Lokale heffingen

Eén van de inkomstenbronnen voor de gemeenten zijn de gemeentelijke heffingen, met name belastingen en retributies. Deze heffingen zijn gebaseerd op publiekrechtelijke regels.

Concreet kunnen deze heffingen onderscheiden worden in:

- ▶ Algemene belastingen: hierbij bestaat geen duidelijke relatie tussen de dienstverlening en de belasting (met name onroerendezaakbelastingen), de opbrengst vloeit rechtstreeks naar de algemene middelen;
- ▶ Rechten of retributies: dit zijn vergoedingen voor een publiekrechtelijke dienstverlening of voor het gebruik van voorzieningen waarbij tevens betaald moet worden indien de dienst niet gewenst is (afvalstoffenheffing en rioolheffing);
- ▶ Leges: hierbij moet sprake zijn van een individuele tegenprestatie van de overheid (zoals het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen etc.).

De lokale heffingen vormen een onderdeel van de inkomsten van de gemeente en hebben als dekkingsmiddelen betrekking op verschillende beleidsvelden. Ze zijn dan ook door de hele begroting terug te vinden. De gemeente Westerkwartier kende in 2024 de volgende lokale heffingen:

- ▶ Onroerendezaakbelastingen (OZB);
- ▶ Afvalstoffenheffing;
- ▶ Rioolheffing;
- ▶ Leges;
- ▶ Begraafplaatsrechten;
- ▶ Liggelden;
- ▶ Marktgeden.

In deze paragraaf wordt het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen weergegeven.

Conform artikel 10 van het BBV bespreekt deze paragraaf:

- ▶ de inkomsten;
- ▶ het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- ▶ de kostenonderbouwingen;
- ▶ de lokale lastendruk;
- ▶ het kwijtscheldingsbeleid.

Inkomsten

De tabel geeft een overzicht van de opbrengsten uit de lokale heffingen. De opbrengsten leges burgerzaken betreffen leges persoonsadministratie, reisdocumenten en rijbewijzen en zijn inclusief de rijksleges. Deze rijksleges worden afgedragen aan de Rijksoverheid.

Soort heffing (bedragen x € 1.000)	Programma	Begroting 2025	Begroting na wijziging	Rekening 2025
Onroerendezaakbelastingen	ADM ¹	16.496	16.546	16.669
Afvalstoffenheffing	7	10.957	10.974	10.913
Rioolheffing	7	7.203	7.203	7.210
Omgevingsvergunning	8	1.764	1.909	2.460
Leges	0	597	997	1.003
Begraafplaatsrechten	7	538	710	789
Liggelden	2	15	19	21
Reclamebelasting	0	65	65	64
Marktgeden	3	18	18	17
Totaal		37.653	38.441	39.146
OZB-opbrengst woningen		10.262	10.312	10.413
OZB-opbrengst niet-woningen		6.234	6.234	6.256
		16.496	16.546	16.669

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Onroerendezaakbelastingen

De gemeente heft OZB van de eigenaren van alle onroerende zaken, uitgezonderd die welke volgens de wet of volgens de gemeentelijke verordening zijn vrijgesteld. Voor de niet-woningen wordt ook nog een gebruikersbelasting van een onroerende zaak geheven. In de verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor bijvoorbeeld kerken, begraafplaatsen, straatmeubilair en agrarische bedrijfsgronden.

Jaarlijks besluit de gemeenteraad wat de opbrengst van de OZB moet zijn. De tarieven van de OZB, die deze opbrengst moeten realiseren, worden berekend aan de hand van de concept-taxatiewaarden van het komende jaar. Behalve een loon- en prijscorrectie is in 2025 geen hogere opbrengst in de tarieven verwerkt.

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

De gemeente heeft een wettelijke inzamelplicht voor het afval van huishoudens. Ook is de gemeente wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. Bij de bepaling van tarieven voor beide heffingen streven we naar 100% kostendekkendheid. Kosten die betrekking hebben op de zorgplichten voor water worden doorberekend in de rioolheffing. Kosten voor de inzameling, afvoer en verwerking van afval worden verhaald via de afvalstoffenheffing.

Niet geheven belastingen

De gemeente Westerkwartier heft geen precariobelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting, parkeerbelasting, forensenbelasting en baatbelasting. De opbrengst van

¹ ADM: Algemene dekkingsmiddelen

de hondenbelasting zou niet opwegen tegen de kosten van de heffing, de omvang van de toeristische sector rechtvaardigt niet de heffing van de toeristenbelasting. Ook kent de gemeente geen parkeerdruk die het opportuun maakt parkeerbelasting te heffen. In het Westerkwartier is evenmin behoefte aan een baat- of forensenbelasting. Heffen van precariobelasting is niet meer toegestaan.

Kostenonderbouwingen

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

Hieronder wordt in een tweetal tabellen de kostendekkendheid voor afvalstoffenheffing en rioolheffing weergegeven.

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2025
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	9.788
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	1.279
Netto kosten taakveld	8.509
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead	139
BTW	1.943
Totale kosten	10.591
Opbrengst heffingen	10.929
Dekkingspercentage	103,18%

Kostendekkendheid Riolering <i>(bedragen x € 1.000)</i>	2025
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente	5.580
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	320
Netto kosten taakveld	5.900
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Kolken reinigen (100%)	174
Straatvegen (50%)	107
Slootschonen (50%)	439
Stortkosten slootafval (50%)	106
Baggeren (50%)	121
Overhead	247
BTW	1.008
Totale kosten	8.102
Opbrengst heffingen	7.210
Dekkingspercentage	89,00%

Voor de rioolheffing geldt dat de kosten in 2025 hoger waren dan de opbrengsten. Voor de afvalstoffenheffing geldt dat de opbrengsten hoger waren dan kosten.

De berekeningswijze van kostendekking wijkt af van het jaarrekeningresultaat op deze taakvelden in de jaarrekening. Bij de berekening van kostendekking worden extracomptabele kosten als btw, overhead en lasten van andere taakvelden als het vegen van wegen meegenomen. Bij de analyse in de jaarrekening wordt alleen gekeken naar de feitelijke lasten die op de betreffende programma's worden verantwoord.

Ook gaan we bij beide heffingen op begrotingsbasis in principe uit van 100% kostendekking.

Voor de rioolheffing hebben we te maken met een onderdekking (meer toe te rekenen lasten dan baten). Voor de afvalstoffenheffing hebben we echter een overdekking (minder toe te rekenen lasten dan baten). Het resultaat van deze overdekking, € 338.000, wordt toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing en blijft daarmee beschikbaar om te verrekenen met toekomstige tarieven. De dekkingspercentages staan los van de resultaten opgenomen bij programma 7. Bij de berekening van de dekkingspercentages worden extracomptabele kosten als btw en overhead meegenomen. Daarnaast worden lasten van andere taakvelden als wegen (bijv. straatvegen) en water (baggeren) deels meegenomen in het kostendekkingspercentage van de rioolheffing.

Lokale lastendruk

De meeste inwoners van Westerkwartier betalen OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De OZB is gesplitst in een eigenarenbelasting voor woningen, eigenarenbelasting voor niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen. De te betalen belasting wordt bepaald op basis van de WOZ-waarde van de onroerende zaak.

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing gaat het om het doorberekenen van de kosten van het ophalen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen. De kosten worden via een vast bedrag en gedifferentieerd tarief verhaald op alle gebruikers van woonpercelen. Het vastrecht is een bedrag per perceel en per belastingjaar. Het gedifferentieerde tarief is per kilogram ingezamelde afvalstoffen. Bij het gedifferentieerd tarief wordt een onderscheid gemaakt tussen grijs en groen afval.

Rioolheffing

Rioolheffing is van toepassing voor gebruikers van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Bij de rioolheffing gaat het om de bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater, de inzameling het transport voor bedrijfsafvalwater en de inzameling en verwerking van hemelwater.

Tarieven

Tarieven	2025
OZB woningen	0,1149%
OZB niet-woning eigenaar	0,2666%
OZB niet-woning gebruiker	0,2106%
<hr/>	
Afvalstoffenheffing - vast recht	€ 248,00
Afvalstoffenheffing - grijs	€ 0,46
Afvalstoffenheffing - groen	€ 0,26
<hr/>	
Rioolrecht	€ 248,00

Lastendruk in vergelijking

Het Coelo brengt jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. Hierin is een groot aantal tarieven en vergelijkingen opgenomen. In de Atlas 2025 is opgenomen dat de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met eigen woning in Westerkwartier € 1.118 bedragen en in de provincie Groningen gemiddeld € 1.135. De woonlasten voor eenpersoonshuishoudens met eigen woning bedragen in Westerkwartier € 1.026 en in de provincie Groningen gemiddeld € 1.034.

Woonlasten 2025 (€)	Westerkwartier	Provincie Groningen	Nederland
Meerpersoonshuishouden met eigen woning	€ 1.118	€ 1.135	€ 1.053
Eenpersoonshuishouden met eigen woning	€ 1.026	€ 1.034	€ 964

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Westerkwartier kent geen kwijtschelding, maar wel een minimabeleid. Het gaat in dit kader om een tegemoetkoming in de kosten van de gemeentelijke belastingen.

Paragraaf H –Open overheid

Op grond van de Wet Open Overheid (Woo) hebben we de verplichting om transparantie en openbaarheid van overheidsinformatie te bevorderen.

Actieve openbaarmaking

In 2025 zijn er voorbereidingen getroffen om aan de tweede tranche informatiecategorieën die actief openbaar gemaakt moeten worden in 2026 te gaan voldoen. De exacte datum moet nog middels een koninklijk besluit bekend worden gemaakt.

Nieuwe versie anonimiseringssoftware

In 2025 zijn we begonnen met de overstap naar een verbeterde versie van onze anonimiseringssoftware, waarmee we in de toekomst ook Woo-verzoeken kunnen publiceren.

Verzoeken om openbaarmaking

In 2025 zijn er via onze Woo-contactpersoon 43 Woo-verzoeken binnengekomen. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande jaar. Toen zijn er 27 Woo-verzoeken binnen gekomen, 12 verzoeken stonden nog open aan het eind van 2025.

Paragraaf I – Novatec

In deze paragraaf gaan we eerst in op een aantal belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in het jaar 2025. Vervolgens geven we inzicht in het financiële resultaat van Novatec over het afgelopen jaar en de opbouw daarvan.

Belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen in 2025

Sturing Novatec

Met de vorming van de gemeente Westerkwartier per 1 januari 2019 is naast de samensmelting van de vier ambtelijke organisaties ook het sociaal ontwikkelbedrijf Novatec onderdeel geworden van de gemeentelijke organisatie Westerkwartier. Met de komst van de nieuwe organisatiestructuur vanaf 1 april 2025 zijn mooie stappen gezet om de integrale samenwerking met het team Intake en Re-integratie en Team Buitendienst verder te versterken. Het doel is om een grotere groep inwoners door de inzet van ontwikkeltrajecten op weg te helpen naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt door ze een traject aan te bieden bij Novatec. Er zijn in 2025 56 trajectgangers ingestroomd uit diverse doelgroepen (participatietrajecten voor statushouders, stages voor diverse scholen, voorbereidingstrajecten beschut, werkervaringstrajecten). We hebben in 2025 diverse trainingen Kansrijk Talent succesvol uitgevoerd met subsidiegeld vanuit onze arbeidsmarktregio Werk In Zicht. In 2025 hebben 21 medewerkers een praktijkverklaring behaald door middel van Praktijkleren, een instrument vanuit WIZ. 10 medewerkers zijn nog bezig om een praktijkverklaring te verkrijgen.

Novatec is niet alleen werkzaam voor inwoners van de gemeente Westerkwartier, maar verleent ook diensten aan inwoners van de gemeente Noordenveld. Er zijn dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) met de gemeente Noordenveld afgesloten met betrekking tot de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet (personeel 'Nieuw Beschut'). Deze DVO's zijn ook in deze paragraaf verantwoord.

In 2023 zijn we gestart met een nieuwe afdeling Techniek en de afgelopen 2 jaar is deze afdeling doorontwikkeld naar een volwaardige Techniekhal in ons nieuwe pand. We bedienen meerdere grote opdrachtgevers waar we montagewerkzaamheden voor verrichten. In de Techniek werkhal zijn ruim 25 medewerkers operationeel en zijn we bezig om een leerwerklijn voor de techniek verder vorm te geven.

We zien het aantal medewerkers dat bij Novatec in een dienstverband werkt met 4 gedaald is. Er is een daling van 15 medewerkers (5,0 %) van de oude Wsw. Het aantal medewerkers vanuit de Cao Aan de slag is gestegen met 11. In het vervolg van deze paragraaf geven we meer inzicht in onze personeelsopbouw. De taakstelling van Nieuw Beschut is in 2023 losgelaten en alle inwoners die een indicatie Nieuw Beschut krijgen, kunnen nu instromen zonder wachtlijst.

Nieuwbouw Leeksterveld

In september 2025 zijn we verhuisd met het hoofdgebouw van Novatec naar ons nieuwe gebouw op Leeksterveld. Dat is succesvol verlopen en de medewerkers zijn erg blij met hun nieuwe werkplek. De samenwerking met de buitendienst is versterkt doordat we nu op 1 locatie samen werken.

De nieuwbouw biedt voor Novatec nieuwe mogelijkheden om 2 gesubsidieerde projecten van Werk In Zicht een plek te geven. We zijn gestart met de voorbereiding van een Talentperron en een Ontwikkelcentrum. Beide zullen geopend worden in 2026 en bieden voor een brede groep inwoners een mooie opstap naar activering, ontwikkeling en werk.

Financiële integratie

Om het bedrijfsmatige karakter van Novatec en het daarbij behorende kosten- en opbrengstenpatroon te borgen zijn de financiën van Novatec in een aparte paragraaf opgenomen in de programmabegroting en jaarrekening van onze gemeente. Novatec voert een eigen subadministratie die aansluit op de behoeften van een sociaal ontwikkelbedrijf van deze omvang. Deze subadministratie is geconsolideerd in de gemeentelijke hoofdadministratie. De afstemming van wederzijdse posten (eliminaties) heeft ook plaatsgevonden, zodat Novatec een geïntegreerd onderdeel van de jaarrekening van gemeente Westerkwartier uitmaakt. Met de daaraan verbonden gelijke waarderingsgrondslagen en eisen aan administratieve organisatie en interne controle. In het onderdeel taakvelden van deze paragraaf laten we zien in welke taakvelden Novatec welk aandeel heeft.

Financieel resultaat 2025

In dit deel van deze paragraaf presenteren we eerst de verantwoording in cijfers van Novatec, gevolgd door een toelichting daarop. Vervolgens geven we in enkele tabellen en grafieken informatie over de werkzame populatie bij Novatec.

Het financiële gedeelte van deze paragraaf bestaat uit de volgende onderdelen:

- A. Algemene financiële toelichting;
- B. Financiële verantwoording 2025;
- C. Taakvelden: onderverdeling;
- D. Ontwikkeling aantal medewerkers;

A. Algemene financiële toelichting

Het resultaat van Novatec is € 483.000 positiever uitgevallen dan verwacht. Deze bijstelling heeft deels een structureel en deels een incidenteel karakter. Bij de oorspronkelijke begroting was nog uitgegaan van een negatief saldo van € 1.385.000. Bij de 2^e bestuursrapportage is de prognose voor het jaar 2025 bijgesteld naar een negatief saldo van € 1.170.000. Het eindresultaat komt op € 687.000 negatief, het verschil ten opzichte van de prognose 2^e bestuursrapportage is € 483.000 positief. In de onderstaande tabel is hiervan een nadere uitwerking gegeven, waarbij ook is aangegeven of de bijstelling een structureel of een incidenteel karakter heeft.

Afwijking	(bedragen x € 1.000)	Structureel ^{*)}	Incidenteel	Totaal
Bruto marge		258		258
Overige opbrengsten		97		97
Bedrijfskosten			-	-128
		128		
Bijzondere baten en lasten			335	335
Subsidieresultaat SW		63		63
Subsidieresultaat nieuw beschut		-210		-210
Subsidieresultaat afspraakbanen		5		5
Rijksbijdrage sociale infrastructuur		63		63
Totaal		276	207	483

Het voordeel op de brutomarge van € 258.000 is mede veroorzaakt door de doorberekening van de groendetachering buitendienst van € 70.000. Binnen de gemeente is het bedrag van € 70.000 een budgettair neutrale post (tegenover voordeel Novatec staat een nadeel op

onderdeel openbaar groen).

*) De structurele componenten hebben een doorwerking naar 2026 en verder. Op onderdelen is daar in de meerjarenbegroting van Novatec al op geanticipeerd. Of en zo ja in welke mate er sprake is van een structureel voordeel zal blijken uit de begroting 2027.

B. Financiële verantwoording 2025

Financiële verantwoording Novatec (bedragen x € 1.000)	Begroting 2025	Prognose 2e bestuurs- rapportage	Realisatie 2025	Verskil realisatie en prognose
Totaal opbrengsten	5.037	4.511	4.786	275
Totaal kostprijs opbrengsten	-536	-450	-467	-17
Totaal brutomarge	4.501	4.061	4.319	258
Totaal overige opbrengsten	293	386	483	97
Totaal bedrijfskosten	-3.855	-3.927	-4.055	-128
Bedrijfsresultaat: excl. bijz. baten en lasten	939	520	747	227
Totaal bijzondere baten en lasten	0	4	339	364
Bedrijfsresultaat: incl. bijz. baten en lasten	939	524	1.086	562
Subsidieresultaat Wsw	-1.006	-462	-399	63
Subsidieresultaat Nieuw Beschut	-354	-272	-482	-210
Subsidieresultaat afspraakbanen	-1.038	-960	-955	5
Totaal subsidieresultaat	-2.398	-1.694	-1.836	-142
Rijksbijdrage sociale infrastructuur	74	0	63	63
Totaal resultaat	-1.385	-1.170	-687	483

C. Taakvelden: onderverdeling

De financiële gegevens van Novatec zijn integraal opgenomen in deze jaarrekening. Ze raken meerdere taakvelden uit een drietal programma's van onze begroting. In onderstaande tabel is de verdeling naar taakvelden in de jaarrekening weergegeven. Het eerste cijfer van het taakveld verwijst naar het programma uit de begroting.

Verdeling naar taakvelden (bedragen x € 1.000)	Omschrijving taakveld	Bedrag	V/N
0.4	Overhead	914	N
0.5	Treasury	4	N
0.7	IU Sociaal domein (bate)	-9.906	V
6.4	Sociale werkvoorziening	6.241	N
6.5	Arbeidsparticipatie	3.434	N
Saldo		687	N

D. Ontwikkeling aantal medewerkers

Als sociaal ontwikkelbedrijf draait Novatec om mensen. In deze paragraaf geven we daarom informatie over de ontwikkeling in onze verschillende populaties, waarbij we onderscheid maken in de Wsw (Wet sociale werkvoorziening), Nieuw Beschut en overige doelgroepen. Aangezien instroom in de Wsw niet meer mogelijk is, daalt die populatie door natuurlijk verloop. De instroom van inwoners in de groepen Nieuw Beschut en overige doelgroepen stijgt. Door andere financieringsmodellen brengt deze verandering ook financiële consequenties met zich mee. Met onze strategie spelen we daarop in.

Hieronder tonen we achtereenvolgens:

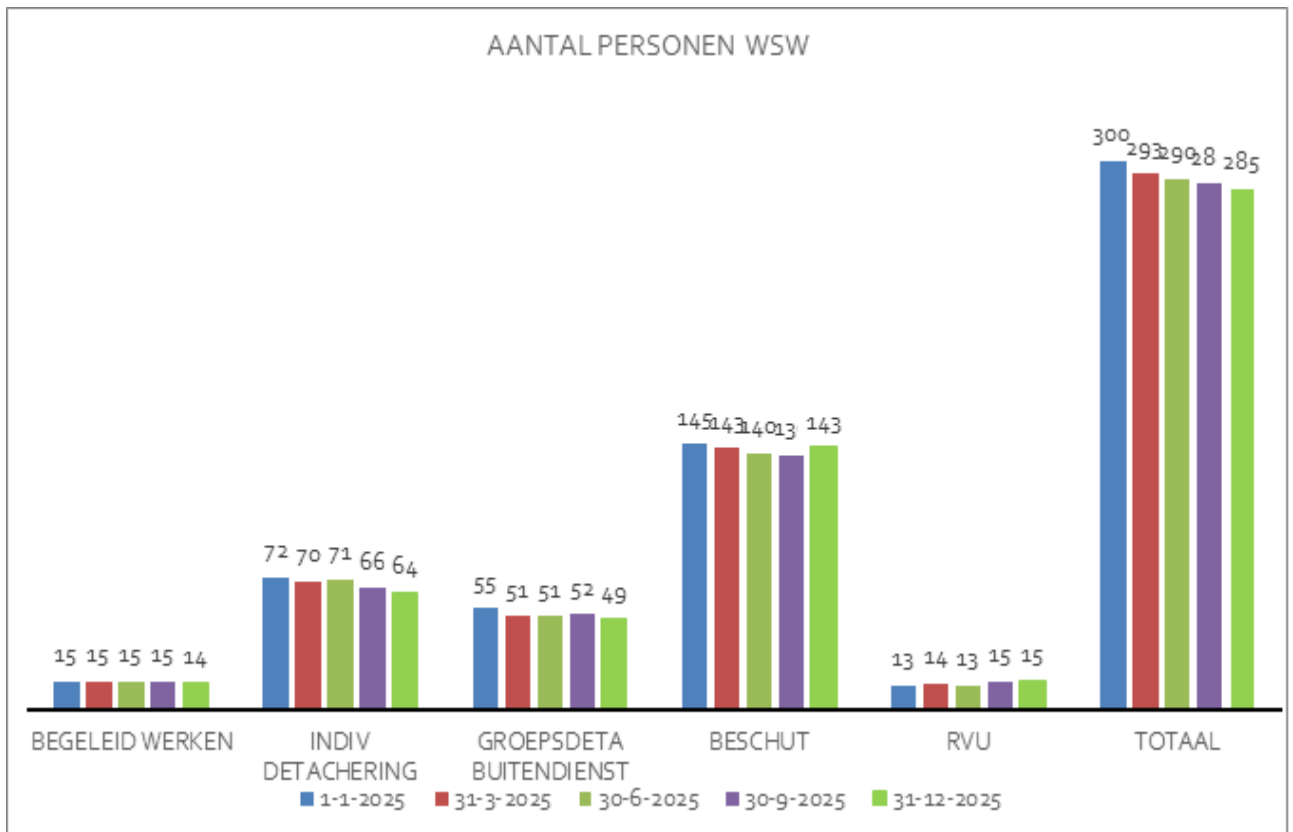
- ▶ Verloop in SE en gemiddelde SE
- ▶ Aantal personen in de Wsw in 2025
- ▶ Aantal personen in Nieuw beschut 2025
- ▶ Aantal personen in overige doelgroepen
- ▶ Aantal personen in Cao Aan de slag

Verloop in SE en gemiddelde SE

Een standaard eenheid (SE) is volgens de Wet sociale werkvoorziening een eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats voor een werkweek van 36 uur (ofwel 1 fte) voor een werknemer die is ingedeeld in de arbeidshandicap categorie matig. De subsidie die we krijgen van het Rijk op grond van de Wsw is afhankelijk van ons aantal SE's.

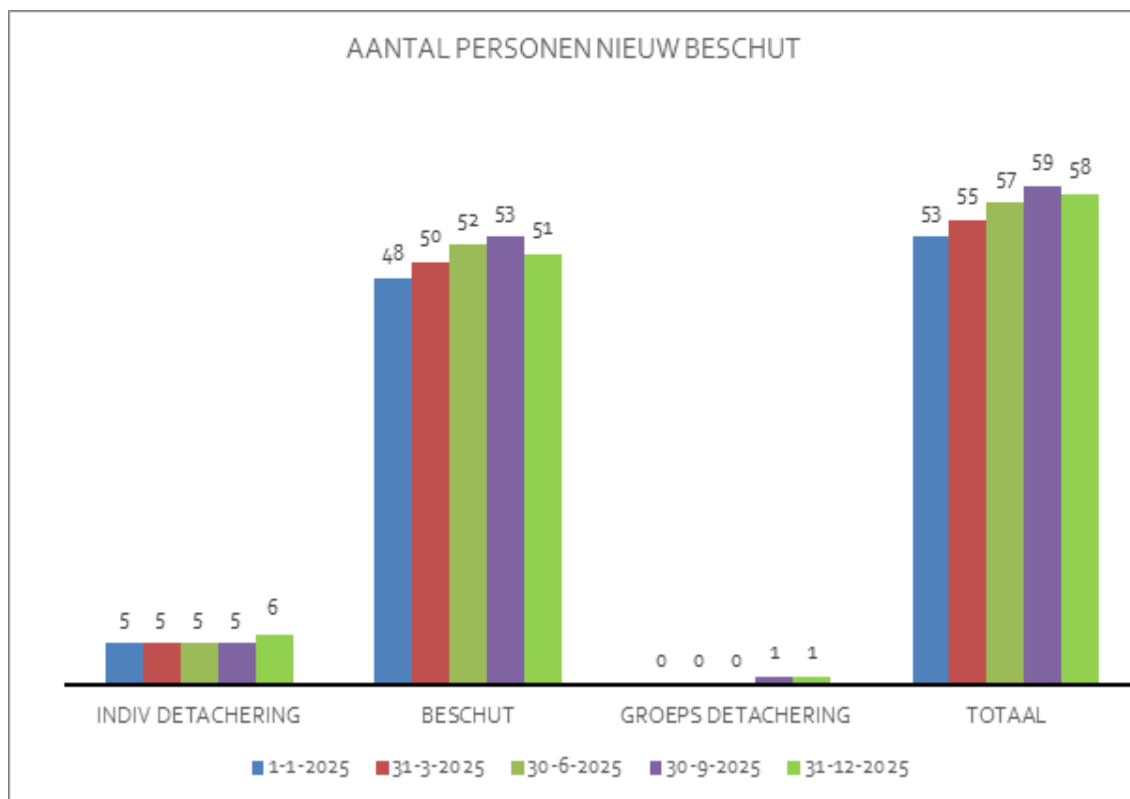
Onderdeel SE's	1-1-2025			31-12-2025			Gemiddeld		
	Realisatie	Begr.	Afwijking	Realisatie	Begr.	Afwijking	Realisatie	Begr.	Afwijking
Beschut binnen	128	133	-5	125	129	-4	127	131	-5
Totaal binnen	128	133	-5	125	129	-4	127	131	-5
Begeleidwerken	14	15	-1	13	15	-2	14	15	-2
Groepsdeta	52	56	-4	47	52	-5	50	54	-5
Individuele deta	66	72	-6	59	68	-9	63	70	-8
RVU	12	0	12	13	0	13	13	0	13
Totaal buiten	144	143	1	132	135	-3	138	139	-1
Totaal	272	276	-4	257	264	-7	265	270	-6

Aantal personen Wsw 2025

Het aantal personen in de Wsw is gedaald van 300 begin 2025 naar 285 op het einde van 2025. Dit is een daling van 5,0%. Het aantal personen in Begeleid Werken is gedaald met 1 persoon. Bij Individuele Detachering is het aantal personen gedaald met 8 personen. Het aantal sw-medewerkers in het Groen bij de gemeente Westerkwartier is met 6 personen afgenomen. Bij het Beschutte bedrijf is dit jaar een daling van 2 personen te zien. Het aantal personen, dat gebruik maakt van de regeling vervroegd uittreden (RVU) is gestegen met 2. De werkgever betaalt aan medewerkers een bedrag ter hoogte van het RVU-vrijgestelde bedrag. De medewerker blijft wel in dienst maar wordt vrijgesteld van werk en bouwt geen pensioen of verlof op.

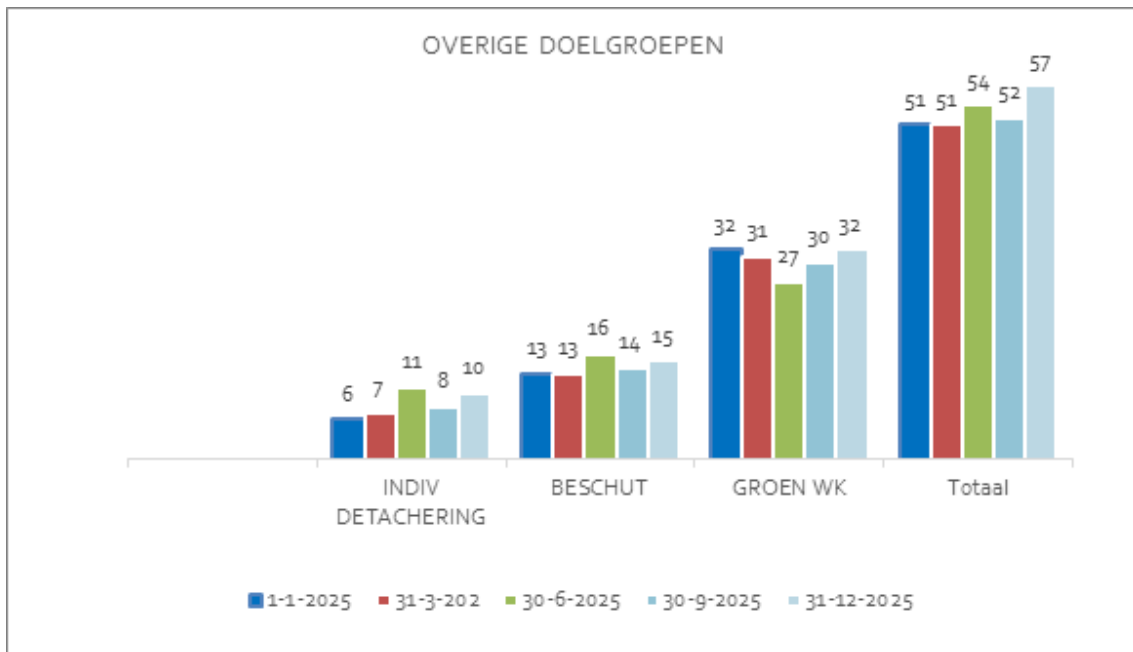
Aantal personen in Nieuw Beschut 2025

Het aantal personen met een indicatie Nieuw Beschut is toegenomen van 53 naar 58. Hiervan zijn 18 personen afkomstig uit de gemeente Noordenveld en 40 uit de gemeente Westerkwartier.

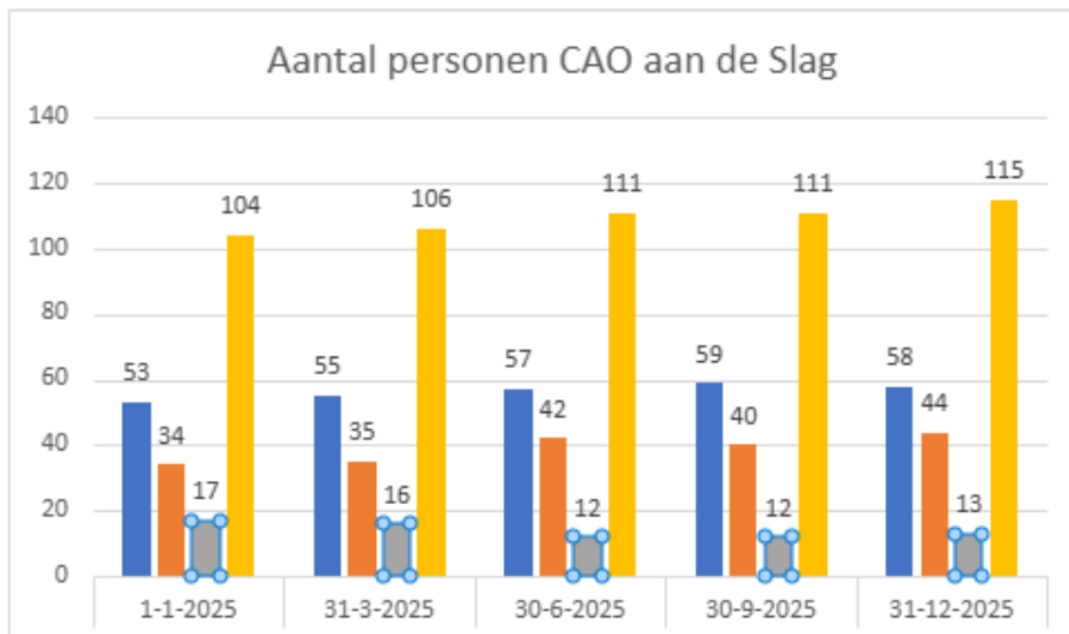
De grootste groep is jonger dan 30 jaar, namelijk 72,4%. 10,4% is met een arbeidscontract Nieuw Beschut op een werkplek op de arbeidsmarkt geplaatst in Individuele Detachering. Alle contracten Nieuw Beschut worden verloond via Cao aan de Slag.

Aantal personen overige doelgroepen 2025

Het aantal personen Overige Doelgroepen is gestegen van 51 naar 57. Hiervan zijn 3 personen afkomstig uit de gemeente Noordenveld, 52 uit de gemeente Westerkwartier, 1 uit gemeente Ooststellingwerf en 1 uit de gemeente Groningen.

Alle contracten Overige Doelgroepen worden verloond via Cao aan de slag.

Het aantal personen in Cao aan de Slag is 115 personen. Het betreft 58 personen in de regeling BSN (Beschut), 44 personen in de regeling DGR (Afspraakbaan, doelgroep register UWV) en 13 personen in de regeling GLK (Afspraakbaan, niet in doelgroep register UWV).

2 Jaarrekening

2.1 Balans

De artikelen (o.a. in paragraaf 2.2) verwijzen naar het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In paragraaf 2.2 geven we een toelichting op de wijze van opstellen van de balans en de gebruikte begrippen. In paragraaf 2.3 lichten we de balans cijfermatig toe.

Balans Activa <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2025	Rekening 2024
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	8.264	8.588
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	60
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.264	8.529
Materiële vaste activa	210.289	186.585
Investeringen met economisch nut	118.078	99.106
Investeringen met economisch nut waarvan in erfpacht uitgegeven	1.611	1.611
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	56.212	53.718
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	34.388	32.149
Financiële vaste activa	10.912	9.681
Kapitaalverstrekkingen:		
▶ Aan deelnemingen	418	418
▶ Aan gemeenschappelijke regelingen	-	-
▶ Aan overige verbonden partijen	-	-
Leningen:		
▶ Aan openbare lichamen	-	-
▶ Aan woningbouwcorporaties	-	-
▶ Aan deelnemingen	432	432
▶ Aan overige verbonden partijen	-	-
Overige langlopende leningen	10.063	8.831
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd van één jaar of langer	-	-
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuld papier met een rente typische looptijd van één jaar of langer	-	-
Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	-	-
Totaal vaste activa	229.465	204.854

Vlottende activa**Vorraden**

Grond- en hulpstoffen	-1	57
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.503	5.166
Gereed product en handelsgoederen	-	-
Vooruitbetalingen	-	-

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen	17.153	13.544
Verstreckte kasgeldleningen aan openbare lichamen	-	-
Overige verstreckte kasgeldleningen	-	-
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
Rekening-courantverhouding met het Rijk	251	6.427
Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	687	697
Uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	-
Overige vorderingen	6.985	3.726
Overige uitzettingen	-	-

Liquide middelen

Kas- banksaldi	2.566	1.727
----------------	-------	-------

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:

▶ Europese overheidslichamen	0	-
▶ Het Rijk	1.551	-
▶ Overige Nederlandse overheidslichamen	295	-
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	7.682	10.277

Totaal vlottende activa**Totaal activa**

38.672	41.621
268.137	246.476

Bedrag waarvan het recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vpb 1969 bestaat

- -

Balans Passiva (Bedragen x € 1.000)	Rekening	
	2025	2024
Vaste passiva		
Eigen vermogen	68.717	67.018
Algemene reserve	38.112	32.222
Bestemmingsreserves	26.799	25.256
Te bestemmen resultaat	3.806	9.541
Voorzieningen	13.179	10.255
Vaste schulden met een rentetypische looptijd >1 jaar	113.880	125.227
Onderhandse leningen:		
▶ Van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	113.856	125.203
Waarborgsommen	24	23
Totaal vaste passiva	195.776	202.500
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden	31.920	11.594
Kasgeldleningen	10.000	
Banksaldi	10.708	3.182
Overige vlottende schulden	11.213	8.411
Overlopende passiva	40.441	32.382
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	10.235	10.377
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van:		
▶ Het Rijk	27.284	20.556
▶ Overige Nederlandse overheidslichamen	2.671	1.371
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	250	79
Totaal vlottende passiva	72.361	43.976
Totaal passiva	268.137	246.476
Bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt	168.102	179.425

2.2 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften, zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de financiële verordening (ex artikel 212 Gemeentewet), waarin door de gemeenteraad op 12 november 2025 (met terugwerkende kracht tot 1-1-2025) de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. De financiële verordening geeft met de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) kaders voor de uitoefening van de treasuryfunctie. De inhoudelijke mandatering is nader geregeld in het Algemeen mandaatbesluit. Op 3 december 2019 is het Treasurystatuut vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatsbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben (baten/lastenstelsel), onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum gerealiseerd zijn. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen als zij vóór de vaststelling van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat over verschillende zaken een oordeel wordt gevormd, en dat er schattingen worden gemaakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken. De jaarrekening is opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit. De uitkomsten van 2025, de vermogenspositie en de begroting voor 2026 geven geen aanleiding te veronderstellen dat de continuïteit op enigerlei wijze in het geding is.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de [Financiële verordening gemeente Westerkwartier 2025](#) en op basis van de [Kadernota rechtmatigheid 2025](#) van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- ▶ De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- ▶ De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
- ▶ Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader 2025 zoals op 17 december 2025 door de raad is vastgesteld;
- ▶ Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van

investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld. Voor de betreffende overschrijdingen en/of onderschrijdingen die zijn ontstaan in het begrotingsjaar, geldt dat het melden en toelichten bij de jaarrekening als tijdig wordt gezien.

- ▶ Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten en onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- ▶ De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid alsmede onze eigen financiële verordening. In het op 17 december 2025 door de raad vastgestelde controleprotocol 2025 is de verantwoordingsgrens en rapporteringstolerantie vastgelegd. Dit betekent dat:
 - ▶ Een verantwoordingsgrens van 2% (zijnde € 4,8 miljoen) is gehanteerd. Deze grens geldt voor het totaal van fouten en onduidelijkheden, die gezamenlijk worden verantwoord door het college van B&W;
 - ▶ Een rapporteringstolerantie van € 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.
 - ▶ In afwijking van het bovenstaande geldt voor de in de bijlage bij de jaarrekening opgenomen verantwoordingsinformatie inzake specifieke uitkeringen (SiSa) de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering:
 - € 12.500 indien de omvang basis kleiner dan of gelijk is aan € 125.000;
 - 10% indien de omvangbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000;
 - € 125.000 indien de omvang basis groter is dan € 1.000.000

Toelichting op de gebruikte termen in de balans

- ▶ *Vaste activa*: Vaste activa zijn activa die langer dan een jaar worden gebruikt. Vaste activa zijn te verdelen in immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.
- ▶ *Immateriële vaste activa*: Immateriële vaste activa kunnen kosten van geldleningen betreffen of kosten van onderzoek en ontwikkeling. Voor onderzoeks- en ontwikkelingskosten gelden cumulatieve voorwaarden op grond van het BBV.
- ▶ Een andere mogelijkheid is een bijdrage aan activa in eigendom van derden, dat kan tegen oorspronkelijk betaalde waarde minus afschrijvingen, maximaal gelijk aan de gebruiksduur door de derde. Echter ook hier gelden cumulatieve criteria op grond van het BBV. De afschrijvingslasten over een investering worden voor het eerst verantwoord in het jaar volgend op het jaar van gereedkoming.
- ▶ *Materiële vaste activa*: Materiële vaste activa zijn de fysieke bezittingen van gemeenten. Ze kenmerken zich door een levensduur die langer is dan een jaar. De materiële vaste activa zijn onder te verdelen in investeringen met economisch nut (al dan niet met heffing) en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.
- ▶ *Investerings met economisch nut* kunnen worden verhandeld of er kan een bijdrage voor worden gevraagd. Bij investeringen met maatschappelijk nut kan dat niet.
- ▶ Alle *materiële vaste activa* zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingskosten kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief

worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

- ▶ Ten aanzien van de investeringen met economisch nut geldt dat specifieke *investeringsbijdragen van derden* op de desbetreffende investering in mindering worden gebracht.
- ▶ Op *grondbezit* wordt niet afgeschreven, op overige materiele vaste activa wel.
- ▶ De *afschrijvingslasten* over een investering worden voor het eerst verantwoord in het jaar volgend op het jaar waarin investeringsuitgaven zijn gepleegd.
- ▶ De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in 3.5.
- ▶ *Financiële vaste activa*: Financiële vaste activa hebben betrekking op financiële kapitaalgoederen zoals deelnemingen, beleggingen en leningen. Afzonderlijk worden tenminste opgenomen kapitaalverstrekking aan deelnemingen, langlopende leningen aan deelnemingen en overige langlopende leningen. Deelnemingen hebben betrekking op gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn gewaardeerd op basis van verkrijgingsprijs- of vervaardigingsprijs, eventueel verminderd met een voorziening voor oninbaarheid. Financiële vaste activa hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer.
- ▶ *Vlottende activa*: Vlottende activa zijn activa met een beperkte looptijd, zoals voorraden, kortlopende vorderingen, kortlopende beleggingen in effecten (niet bedoeld als deelneming om invloed uit te oefenen) en liquide middelen.
- ▶ *Vorraden*: De voorraden omvatten grondstoffen en halffabricaten, onderhanden werk, gereed product en handelsgoederen.
- ▶ *Grond- en hulpstoffen*: Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.
- ▶ *Onderhanden werk waaronder gronden in exploitatie*: De als 'onderhanden werken' opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten bouwen woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.
- ▶ *Tussentijdse winstneming en verliesvoorzieningen*: Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten.
- ▶ *Voorzieningen* voor een eventueel voorzienbaar verlies zijn opgenomen conform de contante waarde van het voorziene exploitatietekort. In de presentatie zijn voorzieningen in mindering gebracht op de boekwaarde van de respectievelijke grondexploitaties.
- ▶ *Gereed product*: Gereede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich voor als voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.
- ▶ *Kortlopende vorderingen*: Kortlopende vorderingen zijn vorderingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar. Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen

nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Afzonderlijk worden opgenomen: vorderingen op openbare lichamen, verstrekte kasgeldleningen en overige vorderingen.

- ▶ *Liquide middelen en overlopende activa*: Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen
- ▶ *Vaste passiva*: Onder de vaste passiva worden afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rente typische looptijd van één jaar of langer.
- ▶ *Eigen vermogen*: Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat.
- ▶ *Voorzieningen*: Voorzieningen worden gevormd door:
 - Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten is;
 - Bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
 - Kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt, maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;
 - Van derden verkregen middelen die specifiek besteedt moeten worden.
 - Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van (voormalige) wethouders wordt echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.
- ▶ *Vaste schulden*: Onder vaste schulden worden afzonderlijk opgenomen:
 - Onderhandse leningen binnenlandse banken.
 - Onderhandse leningen binnenlandse bedrijven.
 - Waarborgsommen.
 - Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer.
- ▶ *Vlottende passiva*: Vlottende passiva zijn schulden die binnen een jaar na de balansdatum moeten worden betaald. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.
- ▶ *Borg- en garantstellingen*: Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de (cijfermatige) toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.
- ▶ *Vennootschapsbelasting*: Vier activiteiten zijn aangemerkt als belast ondernemingsactiviteiten voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Dit betreffen de activiteiten 'verkoop huishoudelijke reststoffen', 'reclame', 'kringloop' en 'grondexploitaties'.
- ▶ *Toerekening overhead*: Om de gemeenteraad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten voor overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, is wettelijk voorgeschreven om de kosten voor overhead apart te presenteren. Zie hiervoor paragraaf 1.3 onderdeel B van het jaarverslag. In de programma's zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Overhead omvat de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
 - Binnen de begroting en jaarrekening is sprake van "gesloten systemen" voor rioleringen, afval etc. In deze gevallen blijft een deel van de overhead conform het verdelingsprincipe toegerekend aan de programma's. De totale lasten voor het

taakveld overhead vormen de basis voor de toerekening van de overhead aan leges en heffingen. Deze zijn opgenomen in de paragraaf lokale heffingen.

- ▶ *Gemeentefonds*: De uitkering uit het gemeentefonds is verwerkt op basis van de laatste uitkeringsspecificatie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2.3 Toelichting op de balans

Toelichting op de posten aan de activa zijde van de balans

Immateriële vaste activa

Afzonderlijk moeten worden opgenomen kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio, kosten van onderzoek en ontwikkeling en bijdragen aan activa in eigendom van derden.

De volgende immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven:

- ▶ Kosten voor het afsluiten van geldleningen, agio of disagio worden in 4 jaar afgeschreven.
- ▶ Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven.
- ▶ Bijdragen aan activa in eigendom van derden: in dezelfde looptijd als de economische levensduur van het actief waarvoor de bijdrage wordt verstrekt.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en van de bijdragen aan activa in eigendom van derden:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings 2025	Desinvest. 2025	Afschrijvingen 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten onderzoek en ontwikkeling	60			60	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	8.529	1		265	8.264
Totaal	8.588	1		325	8.264

De investeringen 2025 onder bijdragen aan activa in eigendom van derden betreffen fietspad Leek - Groningen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven. De afschrijving start in het jaar volgend op de besteding van het krediet. Er wordt geen rekening gehouden met een restwaarde. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 25.000 worden niet geactiveerd. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Op investeringen die voor 1 januari 2019 zijn gedaan én investeringen waarvan vóór 1 januari 2019 een krediet beschikbaar is gesteld, maar die nog niet volledig zijn gerealiseerd, blijven de afschrijvingstermijnen en methode gelden zoals deze van toepassing waren voor de afzonderlijke gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn.

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Investerings met economisch nut	99.106	118.078
In erfpacht gegeven gronden	1.611	1.611
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	53.718	56.212
Investerings met maatschappelijk nut	32.149	34.388
Totaal	186.585	210.289

Onderverdeling investeringen met economisch nut (exclusief aandeel waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven):

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	8.154	849					9.003
In erfpacht uitgegeven gronden	1.611						1.611
Woonruimten	595			44			550
Bedrijfsgebouwen	76.541	18.184		3.610			91.115
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5.181	1.105		501			5.785
Vervoermiddelen	2.758	795		458			3.094
Machines, apparaten en installaties	1.854	2.473		195			4.133
Overige materiële vaste activa	4.024	696	2	321			4.398
Totaal	100.718	24.102	2	5.129			119.689

De investeringen materiële vaste activa met economisch nut groter dan € 100.000 in 2025 staan in het hieronder opgenomen overzicht vermeld.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Investeringen 2025	Desinvest . 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Tractiemiddelen	1.494	742	0	1.443
Nieuwe werkplek - devices	1.226	148	0	1.262
Werf Noordhorn uitbouw/verduurz	1.382	234	0	746
Vorbereiding Christal Grootegast	250	250	0	250
Nieuwbouw energieneutraal gebouw	13.099	10.056	0	12.589
Nieuwbouw energieneutraal installaties	3.169	2.497	0	3.071
Nieuwbouw Lauwerscollege Grijpskerk	12.591	6.793	0	7.371
Topsportal Leek	509	106	0	106
Nieuw sportveld VV Grijpskerk	500	333	0	582
Kunstgrasveld VEV '67	700	700	0	700
Fietsaccommodatie de Spartanen	400	400	0	400
Zwemkasteel Nienoord	1.900	625	0	2.190

De investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (denk hierbij aan rioolheffing, afvalstoffenheffing, en begraafplaatsrechten) kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	34						34
Bedrijfsgebouwen	110			11			99
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	52.796	4.017	2	1.595	215		55.000
Vervoermiddelen	0						
Machines, apparaten en installaties	780	354		55			1.079
Overige materiële vaste activa	0						
Totaal	53.718	4.371	2	1.661	215		56.212

De investeringen met economisch nut met een heffing groter dan € 100.000 in 2025 staan in het hieronder opgenomen overzicht vermeld:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Investeren 2025	Bijdr. derden 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Watertakenplan (voorheen GRP)	11.295	3.867	215	8.084
Icoonproject Overtuinen Zuidhorn	150	150		150
Ondergrondse afvalcontainers	400	354		420

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investeren	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	32.149	4.545	418	1.887			34.388
Totaal	32.149	4.545	418	1.887			34.388

De investeringen met maatschappelijk nut groter dan € 100.000 in 2025 staan in het hieronder opgenomen overzicht vermeld:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Investeren 2025	Desinvesteringen 2025	Bijdragen van derden 2025	Cumulatief besteed t/m 2025
Verkeersvisie	259	101		-6	167
Opwaardering hub Marum	108	227		-123	104
Wegen – levensduurverlengende maatregelen	2.104	1.215			1.369
Wegenreconstructies	1.792	836			1.143
Bruggen	1.150	402			646
Openbare verlichting	900	185			740

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2025 wordt in het volgende overzicht opgenomen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesteringen / Aflossingen	Mutatie voorziening	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen:					
- Deelnemingen	418	0	0	0	418
Sub-totaal	418	0	0	0	418
Leningen aan:					
- Deelnemingen	432	0	0	0	432
Sub-totaal	432	0	0	0	432
Overige langlopende leningen	9.094	2.197	1.003	0	10.288
Voorziening verstrekte leningen	-262	0	0	37	-225
Sub-totaal	8.831	2.197	1.003	37	10.062
Totaal	9.681	2.197	1.003	37	10.912

Toename langlopende leningen betreft leningen Fonds Wonen

Onderstaande tabel specificeert de kapitaalverstrekking en leningen aan deelnemingen (artikel 36a 1):

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2025
Bank Nederlandse Gemeenten	132
N.V. Waterbedrijf Groningen	9
Deelneming Oikocredit	5
Deelneming Enexis	538
Deelneming in BV 's escrow en CBL	14
Aandelen Dataland	1
Aandelen Omrin	152
Totaal	849

Voorraden

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaar de 31-12- 2024	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaar de 31-12- 2025
Grondbank	32			32
Voorraden onderhanden werk (incl bouwgronden in exploitatie)	9.269	6.583	10.465	5.387
Overige grond- en hulpstoffen	57		56	1
Voorziening grex	-4.135	-317	-536	-3.917
Totaal	5.223	6.266	9.985	1.503

Van de voorraden onderhanden werk kan van het verloop in 2025 het volgende overzicht worden weergegeven:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
BIE: Bedrijventerreinen	6.394	4.638	14.965	-3.497	-3.044
BIE: Woningbouwlocaties	-1.043	15.952	12.828	1.988	1.888
Totaal	5.351	20.590	27.793	-1.508	-1.156

Nb: een negatieve waarde betekent een positief resultaat

Voor een toelichting op de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Vorderingen op openbare lichamen	13.544	17.153
Rekening courantverhouding met het Rijk	6.427	251
Rekening courantverhoudingen met niet financiële instellingen	697	687
Overige vorderingen	3.725	6.985
Totaal	24.393	25.076

Op 12 maart 2026 stond aan vorderingen op openbare lichamen nog € 15,018 miljoen open, waarvan een teruggave BTW-compensatiefonds van € 14,387 miljoen.

Overige vorderingen

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Belastingdebiteuren	921	1.199
Voorziening oninbaarheid belastingdebiteuren	-65	-135
Debiteuren Sociaal domein	1.137	1.050
Voorziening oninbaarheid debiteuren sociaal domein	-543	-472
Debiteuren overige	2.459	5.507
Voorziening oninbaarheid debiteuren overige	-184	-164
Totaal	3.725	6.985

Op 31 maart 2026 stond nog bij de belastingdebiteuren een bedrag van € 1.198.000 open. Van de overige debiteuren stond op 31 maart 2026 nog een bedrag open van € 4.643.000

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Kas	22	15
BNG	1.454	2.244
Rabobank	252	307
Totaal	1.728	2.566

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Nog te ontvangen (voorschot)bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen	1.816	1.846
Nog te ontvangen bedragen	7.341	6.391
Vooruitbetaalde bedragen	1.120	1.291
Totaal	10.277	9.528

Verloopoverzicht Nog te ontvangen (voorschot) bedragen Europese en Nederlandse overheidslichamen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 1-1-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
Ministerie VWS SPUK Sport 2024	65	-6		59
Ministerie VWS SPUK Sport 2025	0	136		136
Ministerie SZW BBZ kapitaalverstrekking 2024	37			37
Ministerie SZW BBZ kapitaalverstrekking 2025	0	10		10
Ministerie van Financiën - gem hulp gedup toeslagenproblematiek	0	45		45
Ministerie van A en M leefgeld POO	544		544	0
Ministerie van A en M opvang ontheemden Oekraïne	0	545		545
Ministerie van VRO Realisatiestimulans	0	672		672
Ministerie van A en M transitiekosten	0	47		47

Totaal Rijk	646	1.449	544	1.551
Provincie Groningen - Nij Begun	1.101		1.101	0
Provincie Groningen - innovatiebegeleiders	7		7	0
Provincie Groningen - Tolbertervaart Noord	7		7	0
Provincie Groningen - Masterplan Leek-Tolbert	28		28	0
Provincie Groningen - Fietspad Oost-West IKC Marum	83			83
Provincie Groningen - HOV	-112	112		0
Provincie Groningen - Kokswijk Zevenhuizen	56			56
Provincie Groningen - flexibele inzet woningbouw Oostergast	0	2		2
Provincie Groningen - fietssuggestiestroken Hoendiep	0	17		17
Provincie Groningen - verbetering hub Marum		25		25
Provincie Groningen - Inrichten 30km zone Ezinge	0	95		95
Provincie Groningen - Kickstart	0	17		17
Totaal Overige Nederlandse overheidslichamen	1.170	268	1.143	295
Totaal Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen	1.816	1.717	1.687	1.846

In het bedrag van nog te ontvangen bedragen zitten de aanslagen Diftar 2025 voor een bedrag van € 4,0 miljoen, voorlopig resultaat centrumregeling beschermd wonen 2025 € 0,4 miljoen, vergoeding zorgkosten Beschermd Wonen € 0,6 miljoen, bijdrage Ministerie A en M voor bekostiging opvang ontheemden Oekraïners € 0,6 miljoen, bijdrage Ministerie van VRO inzake realisatiestimulans (realisatie betaalbare woningen) € 0,7 miljoen, legesopbrengsten € 0,3 miljoen en nog te ontvangen BTW € 0,2 miljoen.

Toelichting op de posten aan de passiva-zijde van de balans

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	32.222	38.112
Bestemmingsreserves	25.256	26.799
Gerealiseerde resultaat	9.541	3.806
Totaal	67.019	68.717

Het verloop in 2025 wordt hieronder per reserve weergegeven:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Resultaat- bestemming 2024	Vermeer- deringen 2025	Vermin- deringen 2025	Vermindering ter dekking afschr. 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	32.222	7.359	0	1.469	0	38.112
Totaal algemene res.	32.222	7.359	0	1.469	0	38.112
Reserve grondexploitatie	2.484	850	1.195	0	0	4.529
Reserve MFC Oostwold	83	0	0	0	0	83
Reserve herinrichting vml zandwinput	276	0	148	0	0	424
Reserve IKC Marum	1.216	0	0	0	20	1.196
Reserve afboeking boekwaarden scholen	586	0	0	0	0	586
Reserve Natuurpark	313	0	0	18	0	295
Reserve overheveling niet-uitgegeven budgetten	4.485	467	5.979	7.075	0	3.856
Reserve Verduurzamings- maatregelen	149	0	0	81	0	68

Reserve groot onderhoud gebouwen	370	0	0	27		343
Reserve afschrijving diverse investeringen	6.976	0	0	0	385	6.591
Reserve programma huisvesting	860	-36	295	550	0	605
Reserve beheerskosten TOZO	281	0	0	36	0	245
Reserve cofinanciering projecten	2.669	0	0	0	0	2.669
Reserve museum Wierdenland	313	0	0	0	0	313
Reserve vluchtelingen	4.187	700	53	152	0	4.788
Reserve Sociaal domein	8	0	0	0	0	8
Reserve versterking musea	0	200	0	0	0	200
Totaal bestemmingsres.	25.256	2.181	7.670	7.939	405	26.799

De mutaties van de reserves zijn toegelicht in bijlage 3.4

Voorzieningen

Niet alle voorzieningen worden op de balans credit weergegeven. In onderstaand tabel wordt weergegeven welke voorzieningen op de balans staan en welke in mindering worden gebracht op de activa van de balans:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2025	In mindering op activa	Opgenomen in de balans
Pensioen wethouders	8.660		8.660
Egalisatie rioolheffing	0		0
Afvalstoffenheffing	337		337
Verlofsparen	3.419		3.419
RVU (Regeling Vervroegde Uittreding)	763		763
Voorzieningen GREX	3.917	3.917	
Voorzieningen debiteuren	771	771	
Voorziening verstrekte leningen	226	226	
Totaal	18.093	4.914	13.179

Het verloop van de voorzieningen in 2025 wordt hieronder weergegeven:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.940	12.842
Voorzieningen ter egalisatie van kosten		
Door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	315	337
Totaal	10.255	13.179

De mutaties van de voorzieningen zijn toegelicht in bijlage 3.4

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Vrijval	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2025
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2025	2025	2025	
<i>Voorzeningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Voorziening Pensioenen wethouders	7.198	1.462	0	0	8.660
Voorziening RVU reg vervroegde uittreding	624	538	314	85	763
Voorziening Verlofsparen	2.118	1.301	0	0	3.419
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.940	3.301	314	85	12.842
Voorziening egalisatie riolering	315	0	0	315	0
Voorziening afvalstoffenheffing	0	337	0	0	337
Totaal voorzieningen bekleemde middelen met een specifieke toepassingsrichting	315	337	0	315	337
Totaal voorzieningen	10.255	3.638	314	400	13.179

Vaste schulden met een rente-typische looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Onderhandse leningen	125.204	113.856
- van binnenlandse banken en overige financiële instellingen		
Waarborgsommen	23	24
Totaal	125.227	113.880

Over de langlopende geldleningen is in 2025 een bedrag van € 3,4 miljoen aan rente verantwoord.

In het volgende overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een rente typische looptijd langer dan één jaar over het jaar 2025:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2024	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2025
Onderhandse leningen:				
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	125.204		11.348	113.856
Waarborgsommen	23	1		24
Totaal	125.227	1	11.348	113.880

Flottende passiva

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Netto-flottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	11.594	31.920
Overlopende passiva	32.382	40.441
Totaal	43.976	72.361

Op 30 maart 2026 was de stand van de openstaande crediteuren € 105.756.

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025
Verplichtingen die in de loop van het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	10.377	10.236
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	21.927	29.956
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	79	249
Totaal	32.382	40.441

Verplichtingen die in de loop van het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2025
Transitorische rente	1.402
Uitkeringen/Bijdragen sociaal domein	690
RIGG vlp afrekening 2025 jeugdkosten	2.899
Loonheffing/ABP	3.736
Overig	1.509
Totaal	10.236

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	SISA Regeling	Saldo 1-1-2025	Ontvangen bedrag	Bestedingen	Vrijgevallen bedragen of terugbet- alingen	Saldo 31-12- 2025
Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	A en M M16	0	7.185	7.185		0
Verbetering digitale dienstverlening	BZK C10	14				14
Informatiepunten Digitale Overheid	BZK C92	0	64	64		0
Nat Programma Groningen (J)	BZK C127	848	175	215		808
Nat Programma Groningen (A)	BZK C201	0				0
Gem hulp gedupeerden toeslagproblematiek	FIN B2	0				0
OV ambassadeursprojecten 2022	I en W E81	25				25
Reg stimulering verkeersveiligheid 2022 - 2023	I en W E84	486				486
Reg stimulering verkeersveiligheid maatr 2025 - 2030	I en W E120	0				0
Capaciteit Decentrale Overheid Klimaat Energie	KGG K28	1.866	2.344	799		3.411
Onderwijsachterstandenbeleid 2023 - 2026	OCW D8	260	540	464		336

Gebundelde uitkering ogv artikel 69 Participatiewet	SZW G2	0				0
BBZ 2004 kapitaalverstrekking	SZW G3	0				0
Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO)	SZW G4	535		262		273
Wet Inburgering 2021	SZW G10	1.768	1.236	611	528	1.865
Kwijtschelden publieke schulden SD hersteloperatie KOT	SZW G12	0				0
Onderwijsroute 2023	SZW G13	6				6
Onderwijsroute 2024	SZW G13	58			47	11
Onderwijsroute 2025	SZW G13	0	55	55		0
Ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen	VRO J7	262	262	67		457
Discretionaire bevoegdheid	VRO J7	0	190	0	0	190
Lokale bibliotheekvoorziening	OCW D23	0	0	0	0	0
Energiearmoede	VRO J55	1.134		13		1.121
Proeftuin MOL aardgasvrije wijken	VRO J72	3.387		292		3.095
Lokale Aanpak Isolatie	VRO J94	8.123	3.521	45	115	11.484
Startbouwimpuls	VRO J105	96				96
Stimulering Sport 2023	VWS H4	170	65		235	0
Stimulering Sport 2025	VWS H4		488	488		0
Lokaal preventieakkoord	VWS H12	1				1
Domein Overstijgend Samenwerken (DOS) 2023	VWS H27	548				548
Domein Overstijgend Samenwerken (DOS) 2024	VWS H27	592		78		514
Domein Overstijgend Samenwerken (DOS) 2025	VWS H39	0	1.308	290		1.018
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	VWS H30	230	1.066	1.048		248
Realisatiestimulans	VRO J17	0	0	0		0

Niet beoogde kosten jeugdzorg vanwege verblijf in gemeente	VWS H37	0				0
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden 2022	OCW D19	57			57	0
Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden 2023	OCW D19	51			51	0
Hotel- en accommodatieregeling	n.v.t.	40	1.997	720	40	1.277
Subtotaal Rijk		20.557	20.496	12.696	1.073	27.284
Instellen 30 kilometerzone Ezinge 2023	GRO 2C	92		92		0
Fietssuggestiestroken Hoendiep Enumatil De Poffert, Hogeweg-Hogedijk Niezijl - Kommerzijl	GRO 2C	82				82
Fietsoversteek Oldebertweg Tolbert 2021	GRO 2C	150		38		112
Recreatieve fietsroute Pieterzijl en Munnekezijl 2021	GRO 2C	169				169
Fietsvoorzieningen bij gemeentelijke bushaltes 2023	GRO 2C	35				35
Mentaweg Feerwerd snelheidsremmende maatregel en verbeteren loopstructuur	GRO 2C	34				34
Verbetering Hub Marum	GRO 2C	99		99		0
Nationaal Programma Groningen - Welzijn op Recept	GRO 7C	0	191	70		121
Nationaal Programma Groningen - Kansen voor kinderen	GRO 7C	0	70	39		31
Nij Begun Kansen voor kinderen - Gem Groningen	n.v.t.	0	100	3		97
Nationaal Programma Groeningen - Hechte gemeenschappen	GRO 7C	0	52	52		0
Nij Begun Welzijn op Recept - Gem Groningen	n.v.t.	0	52			52
Leefbaarheid Groningen - Regionaal Arrangement "Kickstart Westerkwartier"	GRO 8C	223		247	-7	0
Innovatiebegeleiders	n.v.t.	0	45	7	-8	46

Project Verduurzaming particuliere woningvoorraad Garnwerd 2023	GRO 8C	186				186
Mitigerende maatregelen alternatieve verblijfplaatsen tijdens de isolatieaanpak	GRO 8C	0	88			88
Retail Westerkwartier	n.v.t.	4				4
Masterplan Regiocentra Leek-Tolbert 2025	J4B		882	201		681
Begeleiden kwetsbare schoolverlaters	n.v.t.	25				25
Klimaatadaptatie	I en W E44B	69	288	215		142
2 ^e ronde Dorpswoonplannen 2024	VRO J41B	40				40
3e fase woonplannen per dorp	GRO 8C	0	80	21		59
Project Zuidhorn – Oostergast fase 3b 2024	VRO J 41B/	4		4		0
	210B					
Beschermd wonen – lokale investeringen 2023/2024	n.v.t.	98		98		0
Beschermd wonen – lokale investeringen 2025	n.v.t.	0	158	27		131
Proeftuin Westerkwartier Digitale Inclusie - provincie	n.v.t.	16		16		0
Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2024	n.v.t.	45				45
Integraal Zorg Akkoord (IZA) 2025	n.v.t.	0	406	259		147
Haalbaarheidsonderzoek Aduard De Lindt	n.v.t.		100	10		90
De Inclusiekaravaan	n.v.t.	0	20	3		17
Preventieve regiomiddelen OGGZ 2025	n.v.t.		129	84		45

Woonbegeleiding	n.v.t.	0	63	18		45
Last Mile project tbv bereikbaarheid bedrijventerreinen Leeksterveld/Leeksterhout	n.v.t.	0	65	1		64
Werk in Zicht - innovatielaboratorium	n.v.t.	0	56	20		36
Uitvoeringsprogramma PMIEK 1.0 - projecten	n.v.t.	0	48			48
Subtotaal overige overheden		1.371	2.893	1.624	-15	2.672
Totaal		21.928	23.389	14.320	1.058	29.956

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Waarborgen en garanties

Het onder de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen en garanties aan natuurlijke en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Hoofdsom	% garant	Boekwaarde 01-01-2025	Totaalbedrag betalingen	Boekwaarde 31-12-2025	Garantie- bedrag
St. Wold en Waard	26.174	100	12.391		8.673	8.673
St. Biblionet Groningen	1.207	100	988		967	967
St. Woon/zorgcentrum het Hooge Heem	14.035	100	8.954		8.424	8.424
St. MFC Zevenhuizen	500	100	463		450	450
St. Woonzorg Nederland	2.481	100	1.718		1.604	1.604
St. Visvliet vitaal	150	100	130		126	126
St. Behoud dorps huis Kornhorn	50	100	1		1	1
St. Wold en Waard	119.804	50	86.800		84.991	42.496
St. Huisvesting Vredewold	31.127	50	13.700		14.666	7.333
Nationale hypotheekgarantie (NHG)	26.174	50	209.000		196.000	98.000
Totaal			334.145		315.902	168.074

Schatkistbankieren

Op basis van de Wet financiering decentrale overheden is de gemeente Westerkwartier verplicht te schatkistbankieren. Gemeenten zijn verplicht om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist bij het Rijk. Voor 2025 bedraagt het drempelbedrag voor de gemeente Westerkwartier € 4,354 miljoen. Dagelijks moet worden beoordeeld of dit drempelbedrag overschreden wordt en is het de verantwoordelijkheid van de gemeente om ervoor te zorgen dat er gemiddeld over het hele kwartaal niet meer middelen buiten de schatkist worden gehouden dan dit drempelbedrag.

Uit de berekening in de onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Westerkwartier het drempelbedrag in geen enkel kwartaal heeft overschreden.

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen (1)	366	43	258	7
Drempelbedrag (2)	4.354	4.354	4.354	4.354
Benutting van het drempelbedrag (2 -/ 1)	3.988	4.311	4.097	4.347
Overschrijding van het drempelbedrag?	Nee	Nee	Nee	Nee

Langlopende financiële verplichtingen

Conform artikel 53 BBV vermeldt de gemeente belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren verbonden is. Niet opgenomen zijn de contracten met betrekking tot projecten, ambtelijk personeel en financiering (bijv. leningen). Daarnaast zijn de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen niet opgenomen. Deze staan al vermeld in de paragraaf Verbonden partijen. Hierna is een niet-limitatief overzicht van meerjarige contracten met een last groter dan € 1.000.000:

Meerjarige contracten (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Financiële verplichting	Looptijd
Inzameling en verwerking van de brongescheiden stromen	7.3	3.148	1-1-2020 – 1-1-2027 met de mogelijkheid tot verlenging met 1 keer 2 jaar
Inzameling gft en restafval	7.3	1.604	1-1-2020 – 1-1-2028
Bijdrage Rondweg Zuidhorn	2.1	675	Zie toelichting
Exploitatiebijdrage zwembad en sporthal Marum	5.2	3.022	1-1-2025 – 1-1-2030 met de mogelijkheid tot verlenging

Bijdrage rondweg: Van het oorspronkelijk vastgestelde bedrag € 1,35 mln. is inmiddels 50% voldaan. De resterende verplichting bedraagt € 675.000 en dient uiterlijk op 1 januari 2028 te worden betaald. Dit resterende bedrag wordt de gemeente Westerkwartier in rekening gebracht bij de aannemer, als onderdeel van de anterieure overeenkomst voor fase 3B van de Oostergast.

Langlopende verplichtingen Novatec:

- ▶ Aan de SW-medewerkers en aan medewerkers werkzaam via de cao aan de slag wordt vakantiegeld betaald over de periode 1 juni - 31 mei. De reservering vakantiegeld per 31 december 2025 is conform regelgeving BBV niet gepassiveerd. Deze reservering is naar schatting € 512.000.
- ▶ De nieuwbouw op locatie Leeksterveld is inmiddels afgerond. De verkoopprocedure van de panden aan de Feithsweg 4 is inmiddels opgestart. Aannemelijk is, gezien de geringe boekwaarde, dat er op termijn een boekwinst wordt gemaakt. 30% hiervan komt ten gunste van de gemeente Noordenveld. Dit is vastgelegd in het Liquidatieplan "Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Novatec 2006" blz 14 2.6.1. waardebepaling activa.

2.4 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma's Baten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
o. Bestuur en ondersteuning	1.334	972	1.372	1.415	44	V
1. Veiligheid	57	38	56	64	8	V
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	367	244	251	596	346	V
3. Economie	46	43	43	43		
4. Onderwijs	1.069	866	973	994	22	V
5. Sport, cultuur en recreatie	3.425	2.196	2.530	2.399	-131	N
6. Sociaal domein	43.638	26.350	40.937	41.360	424	V
7. Volksgezondheid en milieu	22.415	23.201	24.332	22.753	-1.579	N
8. Volkshuis., ruimt.ord. en sted. vern.	4.909	1.983	2.528	4.256	1.728	V
Totaal baten programma's	77.261	55.891	73.021	73.881	861	V
Algemene dekkingsmiddelen	157.806	158.003	164.935	167.354	2.419	V
Overhead	2.310	346	618	1.210	592	V
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal baten voor mutatie reserves (A)	237.377	214.241	238.573	242.445	3.872	V
Onttrekkingen reserves	20.216	3.469	19.583	19.354	-229	N
Totaal baten na mutatie reserves (B)	257.593	217.709	258.156	261.799	3.643	V

Programma's Lasten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
o. Bestuur en ondersteuning	7.053	6.053	7.672	7.615	58	V
1. Veiligheid	6.576	6.689	6.104	6.130	-26	N
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	12.164	11.576	10.953	11.498	-545	N
3. Economie	756	946	673	704	-31	N
4. Onderwijs	7.715	7.851	7.599	7.571	28	V
5. Sport, cultuur en recreatie	19.220	19.386	20.565	19.854	711	V
6. Sociaal domein	113.625	97.570	120.780	121.604	-824	N
7. Volksgezondheid en milieu	25.419	26.333	26.077	24.890	1.187	V
8. Volkshuis., ruimt.ord. en sted. vern.	6.064	6.869	7.637	6.610	1.027	V
Totaal lasten programma's	198.591	183.273	208.059	206.476	1.584	V
Algemene dekkingsmiddelen	2.412	6.614	1.914	1.886	27	V
Overhead	29.245	27.418	32.248	32.422	-174	N
Vennootschapsbelasting	292	50	-21	-38	17	V
Onvoorzien	-	125	-	-	-	-
Totaal lasten voor mutatie reserves (C)	230.540	217.480	242.200	240.746	1.454	V
Toevoegingen reserves	17.512	229	17.305	17.246	58	V
Totaal lasten na mutatie reserves (D)	248.052	217.709	259.505	257.993	1.512	V

Gerealiseerd saldo van baten en lasten (A - C)	6.837	-3.240	-3.627	1.699	5.325	V
Saldo mutaties reserves	2.704	3.240	2.278	2.107	-287	N
Gerealiseerd resultaat (B - D)	9.541	-	-1.348	3.806	5.155	V

2.5 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening

Verloop 2025 <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Saldo
Primaire begroting	0
<i>Saldo primaire begroting</i>	0
Eerste Bestuursrapportage	<u>2.443</u>
<i>Saldo na Eerste BR</i>	2.443
Tweede Bestuursrapportage	<u>-5.066</u>
<i>Saldo na Tweede BR</i>	-2.623
Laatste bijstelling begroting	<u>2.675</u>
<i>Saldo begroting na laatste bijstelling</i>	52
<i>Separate wijziging – pensioen wethouders</i>	<u>-1.400</u>
<i>Saldo begroting na separate wijziging</i>	-1.348
Jaarrekeningresultaat	<u>3.806</u>
Vershil jaarrekening tov begroting incl wijzigingen	5.154

Het verschil van € 5,2 miljoen bestaat uit een voordelig verschil op baten en lasten van € 5,4 miljoen (€ 3,9 miljoen op baten en € 1,5 miljoen op lasten). Daarnaast is er een nadelig verschil op mutaties reserves van € 0,2 miljoen. (zie hiervoor ook de tabel in paragraaf 2.4)

A. Analyses per programma - algemeen

Hieronder geven we een toelichting op afwijkingen tussen begroting en realisatie per programma. Voordat we dat doen gaan we in op salarissen en inhuur, omdat dit zowel de programma's als het taakveld overhead raakt.

Salarissen/ inhuur personeel

De salaris- en inhuurkosten van alle medewerkers worden toegerekend aan de diverse taakvelden en daarmee aan de programma's. In de analyse gaan we in op de begroting en realisatie ten aanzien van salarissen en inhuur over 2025 op totaalniveau, dat wil zeggen over alle programma's en het taakveld overhead heen. De bedragen zijn exclusief raad, college en griffie. Het bestuur wordt toegelicht bij programma o.

We onderscheiden diverse soorten inhuur:

- ▶ Inhuur formatie: inhuur bij niet ingevulde vacatures
- ▶ Inhuur incidenteel: inhuur bij projecten of tijdelijke vraag
- ▶ Inhuur in verband met vervanging wegens ziekte of zwangerschap

Totaaloverzicht (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Realisatie 2025	Vershil
Salarissen	51.001	47.276	3.725 V
Inhuur formatie	2.820	3.097	-277 N
Inhuur incidenteel	2.284	2.703	-419 N
Inhuur wegens ziekte	525	1.216	-691 N
Storting voorziening verlofsparen	200	1.301	-1.101 N
Storting voorziening RVU	307	434	-127 N
Totaal salarissen en inhuur	57.137	56.027	1.110 V

In 2025 hebben we minder uitgegeven aan salarissen en meer aan inhuur. Een deel van de verklaring hiervoor is dat we in 2025 meer dan 110 vacatures hebben moeten vervullen. Bij het vervullen vacatures is er vaak een gat tussen het vertrek van een medewerker en het opvullen van de vacature.

We hebben twee voorzieningen met een relatie tot personeel: verlofsparen en RVU. Bij beide is de werkelijke storting in 2025 hoger dan de begrote storting.

Per saldo is sprake van een voordeel van € 1,1 miljoen bij salarissen en inhuur. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn het later of niet kunnen invullen van vacatures en de dotatie aan de voorziening verlofsparen.

Programma o – Bestuur en ondersteuning

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

o. Bestuur en ondersteuning (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
Baten programma o	1.372	1.415	44	V
Lasten programma o	7.672	7.615	58	V
Saldo van baten en lasten	6.301	6.200	101	V
Ottrekkingen reserves	-	-	-	
Toevoegingen reserves	-	-	-	
Resultaat na mutatie reserves	6.301	6.200	101	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
91 V	91 V		<u>Pensioenen wethouders</u> Voor de dekking van (toekomstige) pensioenverplichtingen van de wethouders moeten we geld reserveren. In de begroting hebben we hiervoor een jaarlijkse storting van € 225.000 in de voorziening pensioenen opgenomen. In 2025 hebben we daarnaast een extra bedrag van € 1,4 miljoen gestort. Pensioenen wethouders gaan over naar het ABP en daarvoor is een dekking van 123,5% vereist. Na afloop van het jaar berekent een extern bureau de hoogte van de benodigde middelen. Met name door rente-ontwikkelingen ontstaan grote verschillen met de begroting. Uit de actualisatie blijkt dat € 1.380.000 moet worden gestort in de

			voorziening. Daarnaast hebben we € 154.000 meer uitgekeerd voor pensioenen dan begroot. Per saldo een voordeel van € 91.000 op pensioenen wethouders.
59 N	66 N	7 V	<u>Inwonerszaken</u> Door de piek in aanvragen voor reisdocumenten zijn de kosten voor het bezorgen van deze documenten bij inwoners toegenomen. Daarnaast zijn er meer gezondheidsverklaringen bij het CBR aangeschaft dan vooraf verwacht.
69 V	32 V	37 V	<u>Diverse verschillen</u>
101 V	58 V	44 V	Totaal afwijking programma

Programma 1 – Veiligheid

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

1. Veiligheid (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 1	56	64	8	V
Lasten programma 1	6.104	6.130	-26	N
Saldo van baten en lasten	6.048	6.066	-18	N
Ottrekkingen reserves	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.048	6.066	-18	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
18 N	26 N	8 V	<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleinere afwijkingen zorgen voor € 26.000 hogere lasten en € 8.000 hogere baten.
18 N	26 N	8 V	Totaal afwijking programma

Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 2	251	596	346	V
Lasten programma 2	10.953	11.498	-545	N
Saldo van baten en lasten	10.702	10.901	-199	N
Ottrekkingen reserves	237	237	-	-
Toevoegingen reserves	265	265	-	-
Resultaat na mutatie reserves	10.729	10.929	-199	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
157 V	157 V	0	<u>Baggeren</u> Door het winterse weer hebben de baggerwerkzaamheden tijdelijk stilgelegd. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel.
63 V	59 V	4 V	<u>Bruggen</u> Een deel van de werkzaamheden zijn niet uitgevoerd vanwege personeelstekort. Deze werkzaamheden zullen in 2026 plaatsvinden.
13 N	328 N	315 V	<u>Wegen</u> In 2025 is binnen het taakveld Wegen een klein tekort van € 13.000 ontstaan. De nieuwe regels voor slootschonen en bermmaaien verbieden klepelen. Hierdoor zijn de kosten structureel met € 251.000 gestegen. Daar staat een meevaller van € 86.000 tegenover op het afvoeren van slootafval. Door het uitzonderlijk zware winterweer waren vrachtwagens van externe partners nodig voor gladheidsbestrijding. Daardoor kon het geplande slootafval tijdelijk niet worden afgevoerd. Door veel werkzaamheden van nutsbedrijven zijn extra inkomsten ontvangen: € 145.000 aan leges en € 83.000 aan degeneratievergoedingen. Deze werkzaamheden zorgden ook voor € 118.000 extra kosten voor onderhoud van de infrastructuur. Daarnaast waren er extra kosten door schade aan het wegdek, zoals vandalisme, olie lekkages en autobranden. Hiervoor is € 52.000 aan schadevergoedingen ontvangen.
59 N	59 N	0	<u>Gladheid</u> Het budget voor gladheidsbestrijding is met € 59.000 overschreden door een periode met veel winterse omstandigheden. De extra kosten waren nodig om de verkeersveiligheid te kunnen waarborgen.
60 N	80 N	20 V	<u>Parkeergarage</u> Het onderhoud van het rolpad als gevolg van een calamiteit in de parkeergarage Overtuinen in Zuidhorn legde een flink beslag op het onderhoudsbudget. Daarnaast zorgde een afrekening van de VVE over 2024, als gevolg van stijgende kosten van onderhoud van het complex, voor extra lasten in 2025.

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			Aan baten is € 18.000 aan schadevergoedingen ontvangen ter dekking van de kosten voor reparaties van schade aan de buitenmuren van de garage door schade van derden.
273 N	276 N	3 V	<u>Openbare verlichting</u> De raming voor het energieverbruik van de openbare verlichting is niet geactualiseerd.
14 N	18 N	4 V	<u>Diverse verschillen</u>
199 N	545 N	346 V	Totaal afwijking programma

Programma 3 – Economie

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

3. Economie (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 3	43	43		V
Lasten programma 3	673	704	-31	N
Saldo van baten en lasten	630	661	-31	N
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Toevoegingen reserves	-	-	-	-
Resultaat na mutatie reserves	630	661	-31	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
-31 N	-31 N		<u>Diverse verschillen</u>
-31 N	-31 N		Totaal afwijking programma

Programma 4 – Onderwijs

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

4. Onderwijs (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 4	973	994	22	V
Lasten programma 4	7.599	7.571	28	V
Saldo van baten en lasten	6.626	6.576	50	V
Onttrekkingen reserves	52	52	-	-
Toevoegingen reserves	57	57	-	-
Resultaat na mutatie reserves	6.631	6.581	50	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
70V	70V	0	<u>Salarissen en inhuur</u> In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.
60V	78V	18N	<u>Leerlingenvervoer</u> De lasten voor Leerlingenvervoer vallen €78.000 lager uit dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van het aantal gestarte leerlingen in het schooljaar 2024-2025. Dit komt door het strenger toepassen van de huidige beleidsregels (geen vervoer naar praktijkonderwijs, meer oefenen met ov) en een wijziging in het vervoer van Leek naar Roden (onder de 6.1 kilometer geen vervoer).
0	50V	50N	<u>Specifieke Uitkering Onderwijsachterstand</u> In 2025 is minder subsidie voor Voorschoolse Educatie (VE) gedeclareerd dan was aangevraagd. Dit komt doordat er iets minder doelgroepkinderen met een indicatie waren en/of minder deelname dan in 2024. Het onbenutte budget van € 50.000 wordt gereserveerd op de balans. Dit bedrag blijft beschikbaar om later in te zetten voor de aanpak van onderwijsachterstanden
32N	115N	83V	<u>Route Rubicon</u> Voor Route Rubicon vallen de lasten € 115.000 hoger uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door extra huisvestingskosten, omdat er binnen de gemeente geen passende plek beschikbaar was. De onderwijskosten kwamen gedeeltelijk ten laste van de gemeente. Vanaf augustus is dekking vanuit Nij Begun georganiseerd. De noodzakelijke verbouwing van de locatie in Leek heeft geleid tot hogere uitgaven. Daartegenover staan € 83.000 aan hogere baten dan begroot. Deze bestaan uit middelen vanuit Nij Begun en regionale en aanvullende VSV-middelen.
73N	55N	18N	<u>Onderwijshuisvesting</u> De lasten voor onderwijshuisvesting vallen €57.000 hoger uit dan begroot. Dit komt vooral door het herstel van de brandschade uit 2023 aan de berging van OBS De Nijenoert. Door onduidelijkheden bij het schoolbestuur over het exact benodigde herstelbedrag is de declaratie pas in 2025 ingediend. De bijbehorende schadevergoeding is echter al in 2024 ontvangen.
25V	0	25V	<u>Diverse verschillen</u>
50V	28V	22V	Totaal afwijking programma

Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

5. Sport, cultuur en recreatie (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 5	2.530	2.399	-131	N
Lasten programma 5	20.565	19.854	711	V
Saldo van baten en lasten	18.035	17.456	580	V
Ottrekkingen reserves	1.761	1.759	-2	N
Toevoegingen reserves	1.332	1.332	-	-
Resultaat na mutatie reserves	17.607	17.029	578	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
279 V	266 V	13 V	<p><u>Salarissen en inhuur</u> In de begroting 2025 hebben we de salariskosten van alle medewerkers toegerekend aan de taakvelden en programma's waarvoor zij naar verwachting werkbaar zijn. De werkelijke kosten voor salarissen en inhuur verantwoorden we ook per taakveld. Bij programma 5 is sprake van een voordeel van € 279.000 bij salarissen en inhuur. In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.</p>
217 V	217 V	o	<p><u>Transitie Landelijk Gebied</u> Het is gebleken dat de kosten voor personele inzet voor het doeleinde van TLG eerder drukten op een andere kostenplaats (namelijk die van salarissen en inhuur), waardoor de kosten wel gemaakt zijn maar niet geheel op de kostenplaats TLG te zien zijn. Dit is voor het vervolg gecorrigeerd. Naast deze personele inzet is er op inhoud wel minder uitgegeven, omdat het Rijk eerst aan zet is om richting te bepalen in het dossier Transitie Landelijk Gebied, waarna pas de provincie en vervolgens de gemeente daarop kunnen acteren.</p>
125 V	125 V	o	<p><u>Recreatie</u> In 2025 hebben we in totaal een bedrag van € 125.000 overgehouden. Dit bedrag bestaat uit een deel salariskosten (€ 45.000), wat structureel is begroot, maar niet volledig is besteed. Daarnaast zijn enkele projecten minder ver gevorderd dan vooraf gepland. In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen om € 85.000 via resultaatbestemming te bestemmen voor 2026. Hiervan is € 60.000 bestemd voor het project Bebording. De uitvoering heeft meer tijd gevraagd dan oorspronkelijk voorzien. Daarnaast is een bedrag van € 25.000 gereserveerd voor de projecten Nienoord en Reitdiepveer.</p>
86 V	86 V	o	<p><u>Iedere inwoner een boom</u> Door de winterperiode is er minder aanplant geweest in het plantseizoen november 2025 - maart 2026. Er is mede daarom sprake van een onderbesteding in boekjaar 2025 van € 86.000. We stellen voor In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen dit bedrag via resultaatbestemming te bestemmen voor 2026. Naar verwachting</p>

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			komt de teller van geplante/te planten bomen voor de collegeperiode 2022 tot en met het hele jaar 2026 uit op circa 65.000 bomen.
72 V	72 V	o	<u>Erfgoed Deal Middag-Humsterland en Reitdiepdal</u> De Erfgoed Deal Middag-Humsterland is afgerond. Per saldo is er een bedrag overgehouden ten opzichte van wat is begroot. Dit bedrag valt vrij in de jaarrekening 2025.
71 V	62 V	9 V	<u>Landschapsbeheer</u> Ten behoeve van het haalbaarheidsonderzoek rondom Aduard De Lindt, voor eventuele vervolgcosten daartoe en voor de afronding/nakomende kosten van het project Landschapsbiografie is het budget van € 71.000 dat in 2025 resteert nog benodigd in 2026. In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen dit bedrag via resultaatbestemming te bestemmen voor 2026.
63 V	1 N	64 V	<u>Sport Algemeen</u> De SPUK-sportuitkering wordt jaarlijks aangevraagd op basis van de vastgestelde begroting. Omdat de regeling werkt met een landelijk plafond, is de uiteindelijke rijksbijdrage afhankelijk van de totale aanvragen van alle gemeenten. In de jaarrekening is een voorlopige uitkering van € 617.000 opgenomen. Dit ligt € 130.000 boven het begrote bedrag. De definitieve vaststelling door het Rijk vindt altijd achteraf plaats. Voor het jaar 2023 heeft het Rijk de uitkering inmiddels vastgesteld; deze definitieve afrekening valt € 65.000 lager uit dan de eerder ontvangen beschikking.
43 N	346 V	389 N	<u>Zwembaden</u> Een nadeel op de baten hangt samen met een even groot voordeel op de lasten en bedraagt € 432.000. Dit hangt samen met de definitieve SPUKMEOZbeschikking (meerkosten energie openbare zwembaden) waarbij de gemeente als "doorgeefluik" fungeert. Op basis van deze beschikking dienen zwembaden een deel van de eerder ontvangen uitkering terug te betalen. Dit betreft een landelijke regeling en is daarmee niet beïnvloedbaar voor de gemeente. Daarnaast is bij het zwemkasteel Leek voor € 96.000 aan extra onderhoudslasten gemaakt, als gevolg van onvoorziene technische werkzaamheden. Daartegenover staan meevallende huurbaten van € 39.000, doordat de huuropbrengsten van het zwemkasteel structureel hoger uitvallen dan geraamd.
57 N	70 N	13 V	<u>Cultureel erfgoed gebouwen</u> In 2025 is meer aan onderhoud molens besteed dan begroot. Grote onderhoudsposten waren werkzaamheden aan molen De Kievit in Grijpskerk en het herstel van schade aan molen De Fortuin in Noordhorn.
60 N	46 N	14 N	<u>Gymzaal Noordster Zuidhorn</u> Op basis van de afgesloten overeenkomst wordt de gemeentelijke bijdrage vastgesteld. Deze bijdrage is structureel en niet in de begroting 2025 verwerkt. Daarnaast blijken de huurbaten structureel lager uit te vallen dan eerder geraamd.
60 N	60 N	o	<u>Musea</u> De raad heeft eind 2024 besloten dat musea € 200.000 extra mogen ontvangen ter versterking van onze musea. Hiervoor

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			is de reserve Versterking musea gevormd. In 2025 is een totaalbedrag van € 80.000 aan subsidie beschikbaar. Echter was er geen onttrekking uit de reserve begroot. In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen dit bedrag alsnog via resultaatbestemming aan de reserve te onttrekken.
78 N	104 N	26 V	<u>Topsportal Leek</u> Door de gestegen energiekosten en problemen met de energieregeling zijn de lasten met € 52.000 overschreden. Daarnaast is de vergoeding voor het beheer van de hal met € 63.000 toegenomen, onder andere door hogere schoonmaakkosten. Daartegenover staan € 26.000 aan extra baten door hogere huurinkomsten.
37 N	182 N	145 V	<u>Diverse verschillen</u> Dit programma omvat veel kostenplaatsen met diverse kleine verschillen onder de analysegrens van € 50.000. Met name op taakveld sport zien we diverse structurele verschillen oplopend tot ruim € 0,1 mln. nadelig.
578 V	711 V	133 N	Totaal afwijking programma

Programma 6 – Sociaal domein

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

6. Sociaal Domein (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 6	40.937	41.360	424	V
Lasten programma 6	120.780	121.604	-824	N
Saldo van baten en lasten	79.843	80.244	-400	N
Ottrekkingen reserves	3.063	2.842	-221	N
Toevoegingen reserves	3.099	3.098		V
Resultaat na mutatie reserves	79.878	80.500	-621	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
258 V	258 V	0	<u>Wmo Begeleiding en Dagbesteding (Zorg in Natura)</u> Wmo Begeleiding en Dagbesteding (Zorg in Natura) laat een voordeel zien van circa € 0,3 miljoen ten opzichte van het budget van € 6 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder gebruik is gemaakt van begeleiding en dagbesteding dan vooraf was geraamd.
233 V	233 V	0	<u>Wmo PGB</u> Het Wmo-PGB laat een voordeel zien van circa €0,2 miljoen op een budget van €1,1 miljoen, inclusief €50.000 voordelige afrekening over 2024. Ten opzichte van eerdere jaren maken minder inwoners gebruik van een PGB, wat mogelijk samenhangt met de inzet op passende en voorliggende voorzieningen en, waar nodig, zorg in natura. De keuzevrijheid voor inwoners om een PGB te gebruiken blijft onverminderd bestaan.
217 V	57 V	160 V	<u>Huisvesting statushouders HAR</u> Via de zogenaamde Hotel- en accommodatieregeling (HAR+) worden statushouders geplaatst in een tijdelijke opvang. Voor deze opvang ontvangt de gemeente een bedrag ineens per statushouder waar de kosten samenhangend met de opvang van statushouders uit gedekt worden. Het positieve saldo van € 217.000 is ter dekking van uitvoeringskosten die gemaakt worden in programma 8 bij Huisvesting statushouders.
177 V	165 V	12 V	<u>Wmo Hulp bij het Huishouden (ZIN)</u> Wmo Hulp bij het huishouden (Zorg in Natura) laat een voordeel zien van circa € 0,2 miljoen ten opzichte van het budget van € 7,0 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er minder gebruik is gemaakt van hulp bij het huishouden dan vooraf was geraamd.
149V	129V	20V	<u>Re-Integratie</u> De lasten voor re-integratie vallen €129.000 lager uit dan begroot. Dit komt met name doordat de verstrekte vergoedingen voor reiskosten inburgering (€ 88.000) nu worden gedekt vanuit de SPUK Inburgering. Daarnaast is in 2025 geen gebruik gemaakt van het maatschappelijk traject van FC Groningen, wat een besparing van € 38.000 oplevert.
141V	141V	0	<u>Dorpshuizenbeleid</u>

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			De lasten voor Dorpshuizenbeleid vallen €141.000 lager uit dan begroot. Dit komt met name door minimale onvoorziene uitgaven en het uitblijven van enkele aanvragen voor het "Onderhoudsfonds groot onderhoud". Steeds meer dorpshuizen kijken niet alleen naar korte termijnonderhoud en verduurzaming, maar ook naar de middellange en lange termijn. Besturen bepalen wat echt nodig is voor een toekomstbestendig dorpshuis, wat tijd kost. Daarnaast wachten zij op het nog uit te werken kader voor de maatregel Ontmoetingsplekken uit de Sociale Agenda van Nij Begun.
132 V	27 N	159 V	<u>Noodopvang Oekraïners</u> De kosten van de noodopvang Oekraïners wordt gedekt uit een Rijksvergoeding. Daarmee is de uitvoering van de noodopvang budgetneutraal. Ten opzichte van de raming in de begroting ontstaan verschillen die resulteren in een voordeel van € 132.000 ten opzichte van de begroting. Het voordeel op de baten ontstaat met name door een hogere rijksbijdrage voor transitiekosten dan geraamd.
120 V	917 N	1.037 V	<u>Uitvoering Beschermd Wonen ZIN/PGB</u> Met betrekking tot uitvoering Beschermd Wonen zijn de zorglasten € 917.000 hoger dan begroot. Deze zorglasten worden volledig vergoed door de centrumgemeente Groningen. De baten vallen door die vergoeding uit de centrumgemeente € 917.000 hoger uit dan begroot. Daarnaast zijn de baten € 120.000 hoger door de afrekening voorgaande jaren.
114 V	110 V	4 V	<u>Beschermd Wonen</u> De lasten voor Beschermd Wonen vallen € 110.000 lager uit dan begroot, omdat een deel van de geormerkte middelen voor lokale investeringen in 2025 niet is besteed. Door woningkrapte duurde de instroom bij Housing First langer. Voor Kamers met Aandacht hebben zich minder huurders en verhuurders gemeld dan verwacht. Het bedrag voor lokale investeringen schuift door naar 2026, waardoor ook de bijbehorende baten € 110.000 lager uitvallen. Daarnaast vallen de baten hoger uit dan verwacht. In de prognose van december 2025 is een vrijval vanuit de centrumgemeente Groningen van € 423.000 opgenomen, terwijl in de begroting werd gerekend met € 300.000. Dit verschil komt vooral door lagere zorgkosten en een hogere Rijksbijdrage.
81 V	81 V	0	<u>Club en buurthuizen</u> We hebben minder subsidies in verband met verhoogde energielasten verstrekt. Daarnaast is een aantal aanvragen voor subsidies nog in behandeling, deze komen in 2026 tot uitbetaling.
54 V	35 V	19 V	<u>Leefgeld Oekraïners</u> De uitkering van leefgeld aan Oekraïners wordt vergoed door het Rijk. Sinds dit jaar wordt er een eigenbijdrage geïnd bij Oekraïners met een inkomen. Deze wordt verrekend met de rijksvergoeding. Per saldo ontstaat een voordeel van € 54.000 omdat een vergoeding ontvangen wordt voor de uitvoeringskosten van deze regeling.
31 V	45 N	76 V	<u>Kinderopvangtoeslagen affaire</u> De lasten voor de afhandeling van de kinderopvangtoeslagenaffaire vallen € 45.000 hoger uit dan begroot, doordat meer dossiers zijn behandeld dan vooraf was

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			voorzien. Deze extra lasten worden volledig door het Rijk vergoed, waardoor dit onderdeel per saldo neutraal is. Daarnaast ontstaat er een voordeel uit voorgaande jaren door een hogere Rijksafrekening dan eerder geraamd.
1 V	82V	81 N	<u>BBZ Bedrijfskredieten</u> Met betrekking tot BBZ bedrijfskredieten vallen zowel de lasten als baten € 80.000 lager uit dan begroot. Dit ontstaat doordat in 2025 minder bedrijfskredieten zijn verstrekt dan begroot. De aanvragen BBZ zijn onvoorspelbaar en is daardoor moeilijk te begroten.
o	940 V	940 N	<u>SPUK Domein Overstijgend Samenwerken</u> De lasten en baten met betrekking tot de specifieke uitkering Domein Overstijgend Samenwerken vallen € 940.000 lager uit dan begroot. Dit komt doordat het aantal deelnemers aan de DOS-experimenten lager is uitgevallen dan vooraf geraamd. Het niet-bestede deel van de uitkering vloeit terug naar het Rijk.
o	55N	55V	<u>Specifiek Uitkering Onderwijsroute</u> Tot 2025 gingen alle inburgeraars naar Vluchtelingenwerk, waar zij op hun eigen niveau inburgeringslessen volgden. In 2025 zijn we van start gegaan om de inburgeraars die een goede score lieten zien op de resultaten van de leerbaarheidstoets toe te leiden naar het reguliere onderwijs, wat wordt bekostigd uit Onderwijsroute.
o	110N	110V	<u>Specifieke Uitkering Wet Inburgering</u> De lasten voor de Specifieke Uitkering Wet Inburgering vallen €110.000 hoger uit dan begroot. Dit komt voornamelijk doordat de vergoedingen voor reiskosten inburgering (€88.000), die voorheen ten laste kwamen van Re-integratie, nu via deze uitkering worden bekostigd. Daarnaast is er een tekort van €23.000 op de specifieke uitkering Onderwijsroute, conform de Sisa-richtlijnen, betaald vanuit de Specifieke Uitkering Wet Inburgering
46 N	56 N	10V	<u>Club en buurthuizen (gebouwen)</u> De baten en lasten van de Hazelaar zijn in na de ingebruikname van "De Plint" vanaf begrotingsjaar 2025 niet juist begroot. Dit veroorzaakt een structureel tekort.
58 N	50 N	8 N	<u>Wmo vervoer</u> Met betrekking tot Wmo Vervoer is er sprake van een nadeel van € 58.000. Dit heeft te maken met enkele dure autoaanpassingen en de toenemende vraag naar elektrische fietsen. Deze post fluctueert jaarlijks.
216 V	468 V	252 N	<u>Novatec</u> Op programma 6 zijn inzake Novatec de lasten € 468.000 lager en de baten zijn € 252.000 lager. In totaal is het effect € 216.000 voordelig. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Novatec.
129 N	187 N	58 V	<u>Proeftuin Toekomstscenario</u> De kosten voor 2025 vallen €187.000 hoger uit dan eerder geraamd. Dit wordt verklaard door hogere inhuurtarieven, een grotere inzet dan vooraf voorzien en enkele aanvullende kosten, zoals reiskosten, die niet waren begroot. Daartegenover staat een hogere regionale vergoeding van € 58.000, waardoor het nadeel voor de gemeente Westerkwartier per saldo € 129.000 bedraagt. De meerkosten hangen samen met de noodzakelijke inzet om de proeftuin in deze fase verantwoord en zorgvuldig uit te voeren.

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			Het betreft een eenmalige bijstelling op basis van actuele kostenontwikkelingen. Er is geen sprake van een structureel risico.
143 N	143 N		<u>Huisvesting statushouders in Pekela</u> Vanaf oktober 2025 zijn er 50 statushouders gehuisvest in 22 woningen in Pekela. Met Pekela is een dienstverlenings-overeenkomst opgesteld. Uitgangspunt is dat de meerkosten die gemeente Pekela heeft (kosten na verrekening specifieke inkomsten bij gemeente Pekela) worden vergoed door de gemeente Westerkwartier. Deze kosten zouden ook gemaakt zijn wanneer de statushouders in Westerkwartier gehuisvest waren. De kosten in 2025 betreffen met name uitvoeringskosten.
186 N		186 N	<u>Reserve vluchtelingen</u> De gerealiseerde onttrekking aan de reserve vluchtelingen is lager dan begroot. Dit is een nadeel op de baten. De werkelijke inzet van tijdelijke formatie inburgering is € 55.000 lager dan geraamd. Daarnaast was een inzet voor ondersteuning van het programma migratie begroot, de invulling van deze vacatures is in 2025 niet gerealiseerd (€ 131.000 lagere lasten). Per saldo € 186.000 lagere lasten die niet gedekt hoeven te worden uit de reserve vluchtelingen.
317 N	325 N	8 V	<u>BUIG</u> Op het onderdeel BUIG is er per saldo sprake van een nadeel van € 0,3 miljoen. De hogere lasten ontstaan met name doordat de uitkeringen € 0,2 miljoen hoger uitvallen dan begroot. De overige € 0,1 miljoen heeft betrekking op administratief technische boekingen Ten opzichte van het beschikbare rijksbudget is er sprake van een voordeel van afgerond € 0,8 miljoen.
1.716 N	1.716 N	0	<u>Jeugdhulp</u> Jeugdhulp (ZIN/PGB en overig) laat naar verwachting een nadeel zien van € 1,7 miljoen ten opzichte van het begrote budget jeugd van afgerond € 31 miljoen. Ten opzichte van de primitieve begroting is er sprake van een tekort van € 6,3 miljoen. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere ZorginNatura (ZIN)-lasten. De totale indicatiewaarde is in het derde en vierde kwartaal verder gestegen doordat niet-gecontracteerde zorg en maatwerkoplossingen moesten worden ingezet, wat resulteerde in hogere en minder voorspelbare kosten. Daarnaast is de verzilvering hoger dan verwacht: een groter deel van de geïndiceerde zorg wordt daadwerkelijk ingezet. Daarnaast betekent de afwikkeling van een woonplaatsdiscussie een extra nadeel van € 250.000
50 V	90 V	58 N	<u>Diverse verschillen</u>
621 N	824 N	203 V	Totaal afwijking programma

Programma 7 – Volksgezondheid en milieu

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

7. Volksgezondheid en milieu (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 7	24.332	22.753	-1.579	N
Lasten programma 7	26.077	24.890	1.187	V
Saldo van baten en lasten	1.744	2.137	-393	N
Ottrekkingen reserves	888	888	-	-
Toevoegingen reserves	754	754	-	-
Resultaat na mutatie reserves	1.609	2.002	-393	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
126 V	71 V	55 V	<p><u>Watertakenplan</u> Binnen dit programma laten de lasten van het watertakenplan een divers beeld zien. De onderhoudsbudgetten voor reparaties van huis- en kolkaansluitingen en voor de reiniging en inspectie van vrijvervalrioleringen staan onder druk (€ 128.000 nadelig). Daartegenover staan voordelen op energielasten (€ 51.000), een beperkt beroep op de subsidiebudgetten voor groene daken (€ 32.000) en voor meten/monitoren (€ 37.000). Een eerder begrote dotatie aan de voorziening (€ 63.000) vanwege een verwacht voordeel de kostendeckendheid 2025 is niet gerealiseerd, omdat er in de jaarrekening sprake is van een onderdekking (zie paragraaf lokale heffingen). Het voordeel op de baten wordt grotendeels verklaard door ontvangen vergoedingen voor schade aan het rioolstelsel en compensaties voor stroomstoringen. De structurele resultaten worden betrokken bij de tariefstelling voor 2027. Het resultaat van de kostendeckering wordt toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.</p>
97 V	97 V	0	<p><u>DVO/GGD vergoedingen</u> De lasten van de DVO met de GGD vallen € 97.000 lager uit dan begroot. Dit komt doordat de werkelijke kosten van enkele variabele onderdelen, zoals het Rijksvaccinatieprogramma en de huisvesting van consultatiebureaus, lager uitvielen. Daarnaast is één vergoeding vanuit andere middelen gedekt, terwijl deze wel op deze kostenplaats was begroot.</p>
78 V	0	78 V	<p><u>Begraafplaatsrechten</u> De hogere inkomsten zijn te verklaren door een hoger aantal begrafenissen. Het voordeel is structureel.</p>
65 V	207 V	142 N	<p><u>Specifieke Uitkering Nij Begun maatregel 29</u> Voor het gehele jaar waren er personeelskosten voor een projectleider en een projectmedewerker gereserveerd. Uiteindelijk zijn de twee functies halverwege 2025 vervuld. Hierdoor is er minder uitgegeven dan begroot.</p>
0	159 V	159 N	<p><u>Specifieke Uitkering Proeftuin aardgasvrije wijken</u> De realisatie in 2025 blijft achter bij de begroting doordat het bereik binnen MOL afneemt na benutting van het laaghangend</p>

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			fruit. Voor 2025 is bewust een hoger budget geraamd, omdat werd verwacht dat de koppeling met de Nij Begun Isolatieaanpak tot extra aanvragen zou leiden; door een trage opstart van Nij Begun is deze toename echter nog onvoldoende gerealiseerd, waardoor de uitgaven lager zijn uitgekomen dan geraamd.
0	105 V	105 N	<u>Specifieke Uitkering Nationaal isolatieprogramma</u> Vanuit het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) krijgen we Rijksmiddelen, waarbij het isoleren van slecht geïsoleerde woningen in de gemeente centraal staat. Onze gemeente komt hier ook voor in aanmerking en heeft een subsidie van ruim € 11,6 miljoen ontvangen. In 2024 en 2025 is in totaal ruim € 62.000 ingezet. Het saldo van deze specifieke uitkering is € 0, omdat deze regeling financieel neutraal wordt verwerkt. Er is minder ingezet dan begroot in 2025, omdat het langer duurde dan verwacht voor de gemeentelijke subsidieregeling voor woningisolatie uit deze middelen kon worden opengesteld. Dit omdat de openstelling van de subsidieregeling Isolatieaanpak Nij Begun werd uitgesteld (van mei naar september) en de gemeentelijke regeling direct is gekoppeld aan de regeling van Nij Begun.
0	50 V	50 N	<u>Specifieke Uitkering Verduurzaming part. woningv. Garnwerd</u> In 2025 was er nog geen definitieve subsidieregeling. De subsidieregeling is door het college goedgekeurd op 6 februari 2026. De geraamde bate en last is daarom in 2025 niet gerealiseerd.
85 N	86 N	1 V	<u>Salarissen en inhuur</u> In de begroting 2025 hebben we de salariskosten van alle medewerkers toegerekend aan de taakvelden en programma's waarvoor zij naar verwachting werkzaam zijn. De werkelijke kosten voor salarissen en inhuur verantwoorden we ook per taakveld. Bij programma 7 is sprake van een voordeel van € 85.000 bij salarissen en inhuur voor niet ingevulde vacatures. In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.
143 N	162 N	19 V	<u>Duurzaam</u> Alle deelbudgetten zijn uitgevoerd volgens plan. Op twee onderdelen is sprake van een overschrijding. Het gaat om deelbudget Duurzaamheidsbeleid 2020-2025 en subsidie energiecoöperaties. Voor het Duurzaamheidsbeleid 2020-2025 geldt dat inspanningen voor het uitvoeren van projecten voor deelmobiliteit, slimme laadpleinen en snelladers in 2025 zijn opgestart, maar de uitvoeringskosten gaan we pas maken in 2026. Ook hebben we regelingen en budget voor het bevorderen van zon op dak, waar door de huidige netcongestie aanzienlijk minder gebruik van is gemaakt. Ook zien we dat het aantal toegekende subsidieaanvragen van energiecoöperaties veel lager was dan voorgaande jaren. Netto is er sprake van een overschrijding. Deze is ontstaan doordat we een subsidie van € 300.000 hebben verstrekt aan het Fonds Nieuwe Doen, waarmee maatschappelijke partijen in de gemeente tegen gunstige voorwaarden verduurzamingleningen kunnen krijgen. Het budget hiervoor is bij de 3e

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			bestuursrapportage overgeheveld naar 2026. Dit willen we herstellen door in het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 voor te stellen het bedrag van € 300.000 te terug te draaien.
211 N	411 N	200 V	<p><u>Afval & milieustraat</u></p> <p>Deze taak laat op enkele begrotingsposten kleine afwijkingen zien, met per saldo een voordeel van € 74.000 op een totale afvalbegroting van bijna € 10 miljoen. Samen met een toevoeging aan de voorziening van € 337.000 komen we op € 411.000.</p> <p>Aan de batenkant ontstaat een voordeel van € 200.000. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door twee incidentele bijdragen van het Rijk: de vergoeding voor Single Use Plastics over twee jaar en een afrekening van de zwerfafvalvergoeding. Daarnaast stijgt het aantal uitgegeven toegangspassen nog steeds door met name inwoners van de voormalige gemeente Zuidhorn die voor 2019 nog niet over een van de Tweemat beschikten. Het resultaat van de kostendekkendheid wordt uitgebreider toegelicht in de paragraaf Lokale Heffingen.</p>
323 N	1.062 V	1.385 N	<p><u>Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)</u></p> <p>Deze (meerjarige) uitkering heeft als doel om de capaciteit te vergroten voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. De salariskosten worden grotendeels verantwoord op de betreffende kostenplaats waar alle salariskosten in het kader van duurzaam worden verantwoord. Per saldo (met een relatie tot de salariskosten) komt deze specifieke uitkering uit op € 0, omdat deze regeling financieel neutraal wordt verwerkt. De middelen kunnen tot en met 2027 worden besteed. Er is een meerjarenraming gemaakt om de middelen verder te besteden.</p>
3 V	95 V	-91 N	<u>Diverse verschillen</u>
393 N	1.187 V	1.579 N	Totaal afwijking programma

Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit programma. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

8. Volkshuisvest., ruimtelijke ord. en sted. vern. (Bedragen x € 1.000)	Begr. 2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten programma 8	2.528	4.256	1.728	V
Lasten programma 8	7.637	6.610	1.027	V
Saldo van baten en lasten	5.109	2.354	2.755	V
Onttrekkingen reserves	1.589	1.586	-3	N
Toevoegingen reserves	3.818	3.816	2	V
Resultaat na mutatie reserves	7.337	4.584	2.754	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
856 V	856 V	0	<p><u>Salarissen en inhuur</u></p> <p>In de begroting 2025 hebben we de salariskosten van alle medewerkers toegerekend aan de taakvelden en programma's waarvoor zij naar verwachting werkzaam zijn. De werkelijke kosten voor salarissen en inhuur verantwoorden we ook per taakveld. Bij programma 8 is sprake van een voordeel van € 856.000 bij salarissen en inhuur voor niet ingevulde vacatures. In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.</p>
828 V	135 V	693 V	<p><u>Versnellen woningbouwopgave</u></p> <p>Er is incidenteel geld overgebleven voor de woningbouwopgave. Binnen de totale begroting van € 1 miljoen resteert er in 2025 € 155.000. Dit wordt veroorzaakt doordat de plankosten voor enkele grotere en middelgrote projecten (Tolbertervaart, Oostergast, Zevenhuizen-Oost, Oostwold) weliswaar in gang zijn gezet, maar langer doorlopen dan verwacht. Aangezien het structureel begrote middelen betreffen is de afspraak gemaakt dat deze middelen vrijvallen in het jaarrekeningresultaat als voordeel. Echter: in 2026 komen deze kosten naar verwachting alsnog. We zullen bij de 2e bestuursrapportage 2026 nader bezien in hoeverre e.e.a. leidt tot een voorstel voor een begrotingsophoging en een nadeel in boekjaar 2026, dat het voordeel in boekjaar 2025 vereffent. Ten aanzien van de specifieke uitkering Realisatiestimulans ontvangen we vanuit het Rijk een bedrag van € 672.000 over 2025. Met deze uitkering steunt het Rijk alle gemeenten in heel Nederland bij het realiseren van betaalbare woningen. In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen het bedrag van € 672.000 via resultaatbestemming te bestemmen voor 2026 om te doteren aan de reserve Grondexploitaties.</p>
641 V	143 V	498 V	<p><u>Grondexploitaties</u></p> <p>In de laatste financiële rapportage 2025 is voor de grondexploitaties een doorkijk gemaakt richting het einde van het jaar. Niet op basis van een herziening, maar een voorzichtige doorkijk. Ten opzichte van deze doorkijk is de daadwerkelijk mutatie in de</p>

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
			verliesvoorziening € 168.000 voordelig. De winstneming op basis van de percentage of completion (POC) methode bedraagt € 1.655.000 ten opzichte van het begrote bedrag van € 1.195.000. Voorgesteld wordt om de aanvullende winstneming van € 460.000 conform het grondbeleid te doteren aan de reserve Grondexploitaties.
458 V	92 N	550 V	<u>Bouw- en woningtoezicht</u> Het aantal aangevraagde en verleende omgevingsvergunningen bouw ligt in 2025 hoger dan begroot en er is mede daardoor meer personele inzet gepleegd die we hebben kunnen dekken uit de extra opbrengsten.
179 V	179 V	0	<u>Omgevingswet</u> Voor de implementatie van de Omgevingswet is (tijdelijk) budget beschikbaar vanuit verstrekte rijksbijdragen. Van de niet bestede middelen is een bedrag van € 60.000 ter dekking van de salariskosten van de projectleider Omgevingswet. Deze kosten zijn verantwoord op de betreffende kostenplaats waar de salariskosten van de afdeling Ruimtelijke Ordening worden verantwoord. In het raadsvoorstel bij de jaarstukken 2025 gaan we voorstellen een bedrag van € 119.000 via resultaatbestemming te bestemmen voor 2026 om de komende jaren verder te werken aan een gebiedsdekkend Omgevingsplan, conform de wettelijke verplichtingen hiertoe.
132 V	72 V	60 V	<u>Ruimtelijke ordening</u> Het voordeel aan de lastenkant komt door een besparing ten aanzien van de Impuls Woningbouwopgave en onderhoud software. Het voordeel aan de batenkant komt door een grote bijdrage in plankosten en het doorberekenen van kosten voor het wijzigen van bestemmingsplannen.
81 N	35 N	46 N	<u>Gebouwen en gronden</u> Door het aandeel in het onderhoud van gebouw OBS Nijenoert (Quadraten) zijn onvoorziene extra kosten van € 35.000 voor een vroegtijdige vervanging van warmtepompen ontstaan. Daarnaast blijven de begrote baten uit pacht en huur van de betreffende gebouwen € 46.000 achter bij de raming.
217 N	217 N	0	<u>Huisvesting statushouders</u> Voor de opvang van statushouders is een projectorganisatie ingericht. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk gedekt uit de vergoeding Hotel- en accommodatieregeling (HAR+). De hogere lasten van € 217.000 worden gedekt door een voordeel in programma 6 bij het onderwerp Huisvesting statushouders.
42 N	12 N	30 N	<u>Diverse verschillen</u>
2.754 V	1.029 V	1.725 V	Totaal afwijking programma.

Algemene dekkingsmiddelen

De analyse van de algemene dekkingsmiddelen is opgesplitst naar de onderstaande taakvelden:

Algemene dekkingsmiddelen Baten (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	435	773	338	V
0.5 Treasury	335	423	88	V
0.61 OZB woningen	10.327	10.419	92	V
0.62 OZB niet-woningen	6.243	6.259	16	V
0.64 Belastingen overig	65	64	-1	N
0.7 Algemene en overige uitkering Gem fonds	147.465	149.127	1.662	V
0.8 Overige baten en lasten	64	288	224	V
Totaal baten algemene dekkingsmiddelen	164.935	167.354	2.419	V

Algemene dekkingsmiddelen Lasten (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.133	1.141	-8	N
0.5 Treasury	-136	25	-160	N
0.61 OZB woningen	393	465	-72	N
0.62 OZB niet-woningen	106	109	-3	N
0.64 Belastingen overig	65	77	-12	N
0.7 Algemene en overige uitkering Gem fonds	9	11	-2	N
0.8 Overige baten en lasten	343	59	284	V
Totaal lasten algemene dekkingsmiddelen	1.914	1.886	27	V

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Rekening 2025	Afwijking	V/N
Lasten	1.133	1.141	-8	N
Baten	435	773	338	V
Saldo	698	368	330	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
115V	125 N	240 V	<u>Verkopen bebouwd vastgoed</u> De kosten voor bodemonderzoek bij de voormalige Novatec-locatie en de sloop van de oude gymzaal aan de Evertswijk in Zevenhuizen waren niet begroot en leiden daardoor tot een overschrijding van de lasten. Daarnaast is de verkoop van Mensumaweg 11 in Tolbert gerealiseerd voor € 270.000 (na aftrek van kosten). Deze opbrengst was eveneens niet in de begroting opgenomen.
65 V	4 V	61 V	<u>Grondzaken</u>

62 V	62 V	o	<p>De verkoop van gronden aan Enexis voor de realisatie van trafostations heeft meer inkomsten opgeleverd dan begroot.</p> <p><u>Salarissen en inhuur</u></p> <p>In de begroting 2025 hebben we de salariskosten van alle medewerkers toegerekend aan de taakvelden en programma's waarvoor zij naar verwachting werkzaam zijn. De werkelijke kosten voor salarissen en inhuur verantwoorden we ook per taakveld.</p> <p>Bij taakveld 0.3 is sprake van een voordeel van € 62.000 bij salarissen en inhuur voor niet ingevulde vacatures. In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.</p>
64 V	16 N	80 V	<p><u>Overige gebouwen en gronden</u></p> <p>De begrote verkoop van gymzaal De Til in Zevenhuizen (zie ook lasten verkopen bebouwd vastgoed) is in 2025 niet gerealiseerd. Daarentegen zijn inkomsten uit de verkoop van een perceel grond aan de Lage Traan in Leek aan Enexis wél ontvangen, terwijl deze opbrengsten niet in de begroting waren opgenomen.</p>
24 V	67 V	43 N	<u>Diverse verschillen</u>
330 V	8 N	338 V	Totaal

o.4 Overhead

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Overhead (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten overhead	618	1.210	592	V
Lasten overhead	32.248	32.422	-174	N
Saldo van baten en lasten	31.630	31.212	418	V
Ottrekkingen reserves	868	865	-3	N
Toevoegingen reserves	622	566	56	V
Resultaat na mutatie reserves	31.384	30.913	471	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
1.915 V	1.419 V	496 V	<p><u>Salarissen en inhuur</u></p> <p>In de begroting 2025 hebben we de salariskosten van alle medewerkers toegerekend aan de taakvelden en programma's waarvoor zij naar verwachting werkbaar zijn. De werkelijke kosten voor salarissen en inhuur verantwoorden we ook per taakveld. Bij overhead sprake van een voordeel van € 1.419.000 bij salarissen en inhuur.</p> <p>Onze baten waren € 496.000 hoger: we ontvingen € 402.000 meer UWV-inkomsten bij ziekte, € 110.000 meer door uitleen personeel en € 16.000 minder externe bijdragen.</p> <p>In de inleiding bij 2.5 Toelichting op baten en lasten zijn de integrale salariskosten en de kosten voor inhuur nader toegelicht.</p>

178 V	178 V		<u>Onderhoud gemeentelijke gebouwen</u> In de begroting zijn onderhoudsbudgetten opgenomen voor gemeentelijke huisvesting en werven. In verband met de huisvestingsopgaven worden deze budgetten niet volledig ingezet. En wordt het restant van de budgetten jaarlijks toegevoegd aan de reserve huisvesting ter dekking van nadelen in het programma huisvesting.
152V	152V		<u>Automatisering</u> De geplande aankoop van enkele hardware en software-systemen (waaronder voor beveiliging) is vertraagd. Door de gekozen contractvorm valt deze uitgave in 2026.
76V	76V		<u>Open Overheid</u> Voor de uitvoering van Open Overheid was de aanschaf van een aantal applicaties gepland. Deze aanschaf vergt echter meer voorbereidingstijd en zal daarom in 2026 plaatsvinden.
140 N	140 N		<u>Financiën</u> Voor software hebben we twee modules laten implementeren. De extra kosten bedroegen € 78.000. Voor de afhandeling van belastingdossiers (BTW en BCF) zijn de kosten in 2025 € 38.000 hoger dan begroot. De opbrengsten hebben we verwerkt op taakveld o.8.
1.101 N	1.101 N		<u>Storting voorziening Verlofsparen</u> We hebben € 1.101.000 meer gestort in de voorziening Verlofsparen dan begroot. Bij de actualisatie begin 2026 bleek dat we €1.301.000 moeten storten. Begroot was € 200.000.
128 N	151 N	23 V	<u>Storting voorziening RVU</u> We hebben per saldo € 127.197 meer gestort in de voorziening Regeling Vervroegde Uittreding dan begroot. In de laatste maanden van 2025 hebben een aantal medewerkers besloten gebruik te maken van Regeling. De benodigde storting kon niet meer worden begroot.
145 N	145 N		<u>Facilitaire kosten</u> De kosten voor schoonmaak, post en andere facilitaire zaken waren hoger dan begroot. Voor een belangrijk deel komt dit door prijsstijgingen. De budgetten zijn niet geïndexeerd.
106 N	106 N		<u>Rechtskundige adviezen</u> Diverse dossiers vragen om externe ondersteuning. Een aantal zaken loopt al langer. De laatste maanden is er een bezwaar tegen een Europese aanbesteding bijgekomen.
50 N	74N	24 V	<u>Programma huisvesting</u> Binnen het programma huisvesting worden de budgetten en de lasten van de verschillende gemeentehuizen en buitendienstlocaties met elkaar verrekend. Per saldo is er een tekort van € 50.000 dit is een resultante van verschillende plussen en minnen.
180 N	226 N	46 V	<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen
471 V	-118 N	589 V	Totaal

0.5 Treasury

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Rekening 2025	Afwijking	V/N
Lasten	-136	25	-160	N

Baten	335	423	88	V
Saldo	471	399	72	N

Afwijking saldo			Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
53 N	160 N	107 V	<u>Rente kort</u> We hebben € 160.000 meer aan korte rente betaald dan begroot. We hebben meerdere kasgeldleningen afgesloten. De baten waren € 107.000 hoger, voornamelijk door opbrengsten Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN).		
19 N		19 N	<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen		
72 N	160 N	88 V	Totaal		

0.6 OZB en Belastingen

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Rekening 2025	Afwijking	V/N
Lasten	564	650	86	N
Baten	16.635	16.742	107	V
Saldo	16.071	16.092	21	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
50 N	50 N		<u>Kosten waarden</u> De kosten voor software en abonnementen om onze woningen en niet woningen te waarden zijn gestegen.
	107 V	107 V	<u>Opbrengst OZB</u> We hebben € 107.000 meer ontvangen dan begroot. Met name bij woningen waren de baten hoger.
36 N	36 N		<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen
21 V	86 N	107 V	Totaal

0.7 Algemene uitkering

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Rekening 2025	Afwijking	V/N
Lasten	9	11	-2	N
Baten	147.465	149.127	1.662	V
Saldo	147.456	149.116	1.660	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
1.662 V		1.662 V	<u>Algemene uitkering</u> We hebben € 1,6 miljoen meer uit het gemeentefonds ontvangen dan begroot. Over 2025 is het voordeel € 1,8 miljoen. Dit komt doordat het Rijk in de decembercirculaire op de valreep extra middelen heeft verstrekt die we niet hadden begroot. Het betreft € 230.000 voor Versterking regie volkshuisvesting, € 1,2 miljoen voor Nij Begun 2025 en € 0,4 miljoen aan extra middelen voor integratie- en decentralisatieuitkeringen. Over voorgaande jaren hebben we een nadeel van 0,2 miljoen: de verrekening over 2023 en 2024 was € 187.000 hoger dan dat we verwachtten.
2 N	2 N		<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen
1.660 V	2 N	1.662 V	Totaal

0.8 Overige baten en lasten

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Onderdeel (bedragen x € 1.000)	Begroot incl wijzigingen	Rekening 2025	Afwijking	V/N
Lasten	343	59	284	V
Baten	64	288	224	V
Saldo	279	229	508	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
223 V	223 V		<u>Stelpost loon- en prijscompensatie</u> Via de algemene uitkering ontvangen we compensatie voor stijgende lonen en prijzen. In 2025 hebben we hiervoor € 5,0 miljoen toegevoegd aan deze stelpost en vervolgens € 4,8 miljoen via begrotingswijzigingen aan taakvelden toegevoegd. Tegenover het restbedrag van € 223.000 staan extra uitgaven op andere taakvelden.
145 V	145 V		<u>Stelpost themafonds</u> In 2025 hebben we € 250.000 begroot voor de inzet vanuit themafonds. We hebben voor € 105.000 bijgedragen aan diverse projecten, € 145.000 is niet ingezet. De bijdragen zijn toegelicht en verwerkt in de eerste en tweede bestuursrapportage. Van het restantbedrag willen we in 2026 € 60.000 inzetten ter dekking van regiomarketing. Een voorstel hiertoe doen we bij de resultaatbestemming.
224 V		224 V	<u>Correcties omzetbelasting en BTW compensatiefonds.</u> We hebben diverse correcties omzetbelasting en BTW Compensatiefonds over de periode 2015-2020 met de belastingdienst verrekend. Per saldo is sprake van een voordeel van 224.000.
84 N	84 N		<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen
508 V	284 V	224 V	Totaal

0.9 VPB

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld.

Vennootschapsbelasting (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Verschil 2025	V/N
Baten vennootschapsbelasting				
Lasten vennootschapsbelasting	-21	-38	17	V
Saldo van baten en lasten	-21	-38	17	V

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
17 V	17 V		<u>Diverse verschillen</u>
			Diverse kleine verschillen
17 V	17 V		Totaal

0.10 Mutatie reserves

Onderstaand overzicht toont de afwijkingen op de lasten en baten van dit taakveld. In de tabel eronder volgt een toelichting op afwijkingen groter dan € 50.000, gesorteerd van voordeel naar nadeel.

Reserve mutaties (Bedragen x € 1.000)	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025	Vershil 2025	V/N
Onttrekkingen reserves	19.583	19.354	-229	N
Toevoegingen reserves	17.305	17.246	58	V
Saldo van mutatie reserves	-2.278	-2.107	-171	N

Afwijking saldo	Afwijking lasten	Afwijking baten	Onderwerp en toelichting
56 V	56 V		<u>Reserve programma Huisvesting</u> In de begroting zijn onderhoudsbudgetten opgenomen voor gemeentelijke huisvesting en werven. In verband met de huisvestingsopgaven worden deze budgetten niet volledig ingezet en wordt het restant van de budgetten toegevoegd aan de reserve huisvesting. Op basis van een inschatting is een toevoeging aan de reserve begroot van 228.000. Door hogere onderhoudskosten is de werkelijke toevoeging lager en komt uit op 172.000. De hogere besteding aan onderhoud komt voor uit extra herstel werkzaamheden en reparaties in verband met de ouderdom van de panden.
		186 N	<u>Reserve vluchtelingen</u> De gerealiseerde onttrekking aan de reserve vluchtelingen is lager dan begroot. Dit is een nadeel op de baten. Zie hiervoor de toelichting in programma 6
41 N	2 V	43 N	<u>Diverse verschillen</u> Diverse kleine verschillen
171 N	58 V	229 N	Totaal

2.6 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 17 december 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 4,8 miljoen. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4,3 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 4,8 miljoen. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0,3 miljoen niet acceptabel op basis van de door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Conclusie rechtmatigheidsverantwoording

De geconstateerde afwijkingen zijn opgenomen in de tabel hieronder.

Rechtmatigheidsverantwoording

(Bedragen x € 1.000)

Begrotingscriterium

1A. Overschrijding lasten programma's	1.600
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	489
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	-
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>2.089</i>
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (onderdeel 1 + 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is gedeuid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid	1.800
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	289

Voorwaardencriterium

Geconstateerde afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen	1.730
Geconstateerde afwijkingen Wmo woonvoorzieningen	50
Geconstateerde afwijkingen salariskosten	34
Geconstateerde afwijkingen inkomensondersteunende voorzieningen	9
Geconstateerde afwijkingen Lonen en nieuw beschut	9
Geconstateerde afwijkingen meerjarige contracten jaar 2026 e.v.	416

M&O criterium

Geen afwijkingen geconstateerd	-
--------------------------------	---

Totaal van onrechtmatigheden **4.338**

Waarvan acceptabel	1.800
--------------------	-------

Waarvan niet acceptabel	2.538
-------------------------	-------

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 4,3 miljoen bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 4,8 miljoen en daarom zijn we rechtmatig.

2.7 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De WNT is op 6 december 2011 door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en in die rol verantwoordelijk zijn voor de gehele instelling of rechtspersoon en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn maar worden ingehuurd op basis van een overeenkomst van opdracht, indien zij binnen een periode van 18 maanden meer dan 6 maanden werkzaam zijn voor de (semi)publieke instelling.

WNT-verantwoording Gemeente Westerkwartier

De WNT is van toepassing op gemeente Westerkwartier. Het voor gemeente Westerkwartier toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000, het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking:

Gegevens 2025 (Bedragen x € 1)	R.E.C. Kleijnen	O.E. de Vries
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	152.880	127.488
Beloningen betaalbaar op termijn	23.227	20.642
<i>Subtotaal</i>	176.107	148.130
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000	246.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	176.107	148.130
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De verantwoording over 2024 was als volgt:

Gegevens 2024 (Bedragen x € 1)	R.E.C. Kleijnen	O.E. de Vries
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-05 t/m 31-12	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	148.536	123.864
Beloningen betaalbaar op termijn	23.321	20.497
<i>Subtotaal</i>	171.857	144.361
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	171.857	144.361
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

2.8 Incidentele baten en lasten

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht, is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel.

Toelichting interpretatie incidentele baten lasten

Incidentele baten:

Overige mutaties < € 50.000

Het gaat hier bijvoorbeeld om beperkte mutaties inzake vrijval van voorzieningen, onttrekking aan reserves, de noodopvang voor ontheemden, Rijks- en provinciale bijdragen (o.a. specifieke uitkeringen) alsmede bijdragen van derden voor eenmalige projecten.

Dit zijn mutaties met een incidenteel karakter.

Onttrekking reserves/vrijval voorzieningen

Het betreft de mutaties reserves als gevolg van budgetoverheveling dan wel bestemming rekeningresultaat. Daarnaast de specifieke inzet van bestemmingsreserves ter dekking van specifieke uitgaven waarvoor de reserve destijds in het leven is geroepen. Verder gaat het om de mutaties voor voorzieningen, als gevolg van een verlaging van het risico op oninbaarheid van debiteuren dan wel verlieslatende grondexploitaties.

De inzet van reserves/voorzieningen heeft in principe een incidenteel karakter.

Specifieke uitkering (SPUK)

De specifieke uitkering voor een Single Informatie Single Audit (SiSa) regeling.

De bate voor een specifieke uitkering heeft in principe een incidenteel karakter, aangezien de periode waarop de uitkering betrekking heeft afgebakend in de beschikking is vermeld.

Diverse baten (inclusief voorgaande jaren)

Het betreft hier bijvoorbeeld de vergoeding voor het zwerfafval, de verkoop van grond afkomstig uit de voormalige zandwinput, de verkoop van percelen grond en vastgoed en de ontvangen ziektegeden van het UWV.

De bate is gerelateerd aan één specifiek jaar of het is een bate betrekking hebbend op voorgaande jaren, die ten gunste van dit jaar is verantwoord (bijvoorbeeld Algemene Uitkering, omzetbelasting)

Incidentele lasten:

Overige mutaties < € 50.000

Het gaat hier bijvoorbeeld om toevoegingen aan voorzieningen, dotaties aan reserves, de noodopvang voor ontheemden, de gemeentelijke inzet gerelateerd aan rijks- en provinciale bijdragen (o.a. specifieke uitkeringen) alsmede de lasten verbonden aan eenmalige projecten en/of verplichtingen aan derden.

Dit zijn mutaties met een incidenteel karakter.

Dotaties reserves/toevoeging voorzieningen

Het betreft enerzijds mutaties reserves als gevolg van budgetoverheveling dan wel bestemming rekeningresultaat. Daarnaast de dotatie aan de bestemmingsreserves anticiperend op toekomstige uitgaven waarvoor de reserve wordt aangewend. Verder gaat het om de toevoegingen aan voorzieningen, als gevolg van een verhoging van het risico op oninbaarheid van debiteuren dan wel verlieslatende grondexploitaties.

De inzet van reserves/voorzieningen heeft in principe een incidenteel karakter.

Specifieke uitkering (SPUK)

De uitvoeringskosten gekoppeld aan een specifieke uitkering voor een Single Informatie Single Audit (SiSa) regeling.

De uitvoeringskosten hebben een incidenteel karakter, aangezien de periode waarbinnen de werkzaamheden voortvloeiend uit de regeling dienen te worden uitgevoerd duidelijk in de beschikking is aangegeven.

Diverse lasten (inclusief voorgaande jaren)

Het betreft hier bijvoorbeeld de tijdelijke inhuur van personeel voor specifieke reguliere werkzaamheden/projecten, winstnemingen grondexploitaties (als negatieve last gepresenteerd), eenmalige verplichtingen derden/projecten,

De last is gerelateerd aan één specifiek jaar of het is een last betrekking hebbend op voorgaande jaren, die ten gunste van dit jaar is verantwoord (bijvoorbeeld Algemene Uitkering, omzetbelasting/vennootschapsbelasting).

Programma	Overzicht incidentele baten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2025
0	Bestuur en organisatie	
	Overige mutaties (< €50.000)	35
1	Veiligheid	
	Overige mutaties (< €50.000)	15
2	Verkeer en vervoer	

Overige mutaties (< €50.000)	30
Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	168
3 Economie	
Overige mutaties (< €50.000)	0
4 Onderwijs	
Overige mutaties (< €50.000)	42
5 Sport, cultuur en recreatie	
Spuk GALA	366
SPUK MEOZ 2023	-471
SPUK Informatiepunten digitale overheid	64
Overige mutaties (< €50.000)	158
Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	1.605
Reserve verduurzamingsmaatregelen	57
6 Sociaal Domein	
Noodopvang Oekraïne	7.433
SPUK Inburgering	611
SPUK Onderwijsroute	55
Transitiekosten Oekraïners	236
Hotel- en Accommodatie Regeling (HAR)	760
SPUK DOS	368
Kickstart	310
NPG Welzijn op Recept; hechte gemeenschappen; kansrijke generatie	214
Proeftuin toekomstscenario	183
Leefgeld Oekraïners	521
Voorziening dubieuze debiteuren overige vorderingen sociaal domein	70
Vrijval voorziening RVU Novatec	291
Overige mutaties (< €50.000)	685
Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	2.623
Reserve Vluchtelingen	152
7 Volksgezondheid en milieu	
SPUK GALA	643
Voorziening riolering	315
Integraal Zorg Akkoord	260
Zwerfafvalvergoeding	64
Proeftuin aardgasvrije wijken	291

	CDOKE 1e tranche	799
	Nij Begun maatregel 29	67
	Overige mutaties (< €50.000)	98
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	882
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	
	SPUK Realisatiestimulans (betaalbare woningen)	672
	Vrijval voorzieningen grondexploitatie	536
	Grondbank GMG eindafrekening Trimunt	148
	Masterplan Regio Centra Leek Tolbert	201
	Overige mutaties (< €50.000)	33
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	1.563
ADM	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
	Exploitatie locatie Hoofdstraat Midwolde	80
	Verkoop diverse percelen	196
	Verkoop woning	270
	Algemene uitkering gemeentefonds afrekening 2023 en 2024	-1.085
	Belastingbaten voorgaande jaren	288
	Mutaties voorgaande dienstjaren	-1
	Algemene reserve	11.010
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	114
OH	Overhead	
	UWV ziektegeden	575
	Overige mutaties (< €50.000)	121
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	90
	Reserve Programma huisvesting	550
TOTAAL		35.361

Programma	Overzicht incidentele lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2025
0	Bestuur en organisatie	
	Voorziening pensioen wethouders	1.380
	Overige mutaties (< €50.000)	32
1	Veiligheid	
	Overige mutaties (< €50.000)	15
2	Verkeer en vervoer	
	Overige mutaties (< €50.000)	-2

	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	264
3	Economie	
	Overige mutaties (< €50.000)	0
4	Onderwijs	
	Huur tijdelijke huisvesting Lauwerscollege	232
	Overige mutaties (< €50.000)	74
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	57
5	Sport, cultuur en recreatie	
	Inhuur personeel incidenteel	61
	Spuk GALA	366
	Cultuurcoach	59
	DU Openbare bibliotheken	87
	Subsidie informatiepunten digitale overheid	64
	Erfgoeddeal Middag Humsterland en Reitdiepwal	74
	Project Buffer +	55
	SPUK MEOZ 2023	-471
	Overige mutaties (< €50.000)	51
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	1.132
	Reserve versterking musea	200
6	Sociaal Domein	
	Inhuur personeel incidenteel	78
	Noodopvang Oekraïne	7.177
	SPUK Wet Inburgering	611
	SPUK Onderwijsroute	55
	Transitiekosten Oekraïners	236
	Hotel- en Accommodatie Regeling (HAR)	543
	Opvang Pekela	143
	SPUK DOS	368
	Kickstart	310
	NPG Welzijn op Recept (WoR)	70
	NPG Hechte gemeenschappen	52
	NPG Kansrijke generatie	92
	Proeftuin toekomstscenario	312
	Leefgeld Oekraïners	465
	Jeugdzorg woonplaatsbeginsel	248
	Dotatie voorziening RVU medewerkers Novatec	81
	Overige mutaties (< €50.000)	207
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	2.345
	Reserve Vluchtelingen	754
7	Volksgezondheid en milieu	
	Inhuur personeel incidenteel	61
	SPUK GALA	643
	Integraal Zorg Akkoord	260

	Voorziening afvalstoffenheffing	337
	Proeftuin aardgasvrije wijken	291
	CDOKE 1e tranche	273
	Overige mutaties (< €50.000)	157
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	754
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	
	Masterplan Regio Centra Leek Tolbert	402
	Omgevingswet	108
	Winstnemingen grex	-1.655
	Voorziening grex	317
	Huisvesting statushouders	342
	Overige mutaties (< €50.000)	10
	Reserve grondexploitatie	850
	Reserve grondexploitatie - winstneming grexen	1.195
	Reserve herinrichting vml zandwinput	148
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	1.623
ADM	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	
	Sloopkosten pand Zevenhuizen	87
	Vennootschapsbelasting voorgaande jaren	-71
	Voorziening belastingen en heffingen	96
	Mutaties voorgaande dienstjaren	54
	Algemene reserve	7.360
OH	Overhead	
	Inhuur personeel incidenteel	1.081
	Voorziening Regeling Vervroegde Uittreding (RVU)	457
	Voorziening spaarverlof	1.287
	Programma huisvesting	205
	Overige mutaties (< €50.000)	67
	Reserve Overheveling niet uitgegeven budgetten	271
	Reserve Programma huisvesting	295
TOTAAL		35.182

2.9 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Aan een drietal reserves worden structurele bedragen onttrokken:

Reserve (bedragen x € 1.000)	Stand per 1-1-2025	Toevoeging	Onttrekking	Stand per 31-12-2025
Afschrijvingsreserve diverse investeringen	6.976		385	6.591
Reserve natuurpark Kommerzijl	313		18	295
Reserve Integraal KindCentrum Marum	1.216		20	1.196
Totaal	8.505		423	8.082

Overige gegevens

Verklaring van de accountant

In de gewaarmerkte versie van de jaarstukken wordt op deze pagina de controleverklaring van de accountant opgenomen conform BBV artikel 24 lid 3d. Deze versie wordt digitaal geplaatst in ibabs.

De controleverklaring wordt afgegeven na bespreking in de auditcommissie van de gemeente Westerkwartier d.d. 10 juni 2026.

Bijlagen

3.1 Single Information Single Audit (SiSa)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage
verantwoordingsin-
formatie 2025 op
grond van artikel 3
van de Regeling
informatieverstrek-
king sisa - d.d. 07-
01-2026

Verstrekker	Uitkerker	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle D2 Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03</i>	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>		
			2	15	Ja	Ja	Nee		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten					
			<i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>					

			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i> €32.255	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/09</i> € 45.967	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/10</i> €0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/11</i> €52.632	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/12</i> €3.802	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/13</i> €0	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/14</i> €1.206	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/15</i> €28.197	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/16</i> €7.346	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/17</i> €52.632	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/18</i> €3.802	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/19</i> €27.241	
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/20</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/21</i> €48.000	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i> €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i> € 400	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24</i> €44.609		
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen		
-	-	-							

-	-	-	Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 63.664	€ 0	4	116	97	
BZK	C127	Activiteiten in het kader van de uitvoering van projecten en werkzaamheden ten behoeve van Nationaal Programma Groningen (onderdeel j)	Beschikingsnummer	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: C127/01	Aard controle R Indicator: C127/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C127/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C127/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C127/05	
			1	2025-0000083721	€ 40.000	€ 40.000	Nee	Tijd voor Toekomst is het verrijken van de schooldag in het basisonderwijs.
			2	1300035598	€ 174.815	€ 174.815	Nee	Heeft betrekking op subsidie tuin Museum Wierdenland (€ 100.000), op subsidie Ode aan Nationaal Landschap MH (€ 17.500), Enigma Research (€ 2.015) en Workshop en adviesnota MH door Toponaut (€ 8.000) en op inrichten 30-kilometerzone Ezinge (€ 47.300).
			3					
			4					
			5					
			6					
			7					
			8					
			9					
			10					
BZK	C201	Meerjarige regeling verstrekking specifieke uitkeringen aardbevingsgebied Groningen Onderdeel A Nationaal Programma Groningen	Betreft tranche	Projectnaam/nummer	Beschikingsnummer/ naam	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per project	Toelichting

		Vanaf tranche 5					Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C201/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C201/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C201/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: C201/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C201/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C201/06</i>
1	8			Project Aduarderdiep	PDGGO-DVPG / 38357661	€ 0	€ 300.000	Doorbetaling Waterschap Noorderzijlvest
2								
75								
			Kopie projectnaam	Project afgerond (Ja/Nee)				
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C201/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C201/08</i>					
1		Project Aduarderdiep	Ja					
2								
75								
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, ouders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten				<i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05</i>		
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 418.381	€ 11.000	€ 34.872	€ 2.805	€ 259.872	€ 336.360

			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstand enbeleid		
			Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
		1						
		2						
		100						
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikingsnummer/referentienummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
		1	SB240096	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 217.261
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07</i>					
		1	Ja					
		2						
		100						
IenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 030001 Provincie Groningen	2023-081474	€ 0	€ 385.674	€ 0	€ 1.580.603
			2 030001 Provincie Groningen	2025-011622	€ 215.186	€ 215.186	€ 497.254	€ 497.254
		20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
		1	030001 Provincie Groningen	2023-081474	Nee			
		2	030001 Provincie Groningen	2025-011622	Nee			
		20	Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
		1	030001 Provincie Groningen	2023-081474				
		2	030001 Provincie Groningen	2025-011622				
		20						
lenW	E81	Regeling specifieke uitkering OV-ambassadeurprojecten 2022	Besteding (jaar T-1)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R Indicator: E81/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E81/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E81/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E81/04</i>		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
lenW	E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>		
			€ 20.677	€ 20.677	€ 20.677	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>			
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030	1 330 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW 30km/h/aantal in Stuks	Nee	0				
			2 335 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats aantal in Stuks	Nee	0				
			3 336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen aantal in Stuks	Nee	1				
			4 344 Het volwaardig afwaarderen van een GOW 50 km/h naar een ETW 30 km/h aantal in meters	Nee	100				
			5 320 Fietsoversteek over zijweg door middel van een uitritconstructie aantal in Stuks	Nee	0				
			6						
			7						
			8						
			9						
			10						
			Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: E120/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator E120/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E120/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/04</i>			
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee			
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E120/08</i>			
			1						
			2						
			50						
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	

		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	Gemeente I.1 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) <i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 14.035.553	€ 118.787	€ 810.989	€ 208	€ 182.282	€ 4.401
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 75.636	€ 36.405	€ 0	€ 2.564.788	€ 2.838	€ 0
Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>							
€ 0	Ja							

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 10.000	€ 31.683	€ 35.443	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking en (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
		<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)

	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 80.201	€ 0
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 2.453	€ 41.755	€ 0	€ 0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.838	€ 0	€ 0
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.771	€ 0	€ 0
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.219	€ 0	€ 0
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 2.453	€ 156.784	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja			
6	Totaal	0	0	N.v.t.			
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						

			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2025		Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		

		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr					
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 610.678	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>		
			€ 0	€ 0	Ja		
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2025	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	
			€ 55.181	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering			

		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>				
			€ 487.552	€ 612.394				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			<i>Aard controle R Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06</i>		
			€ 552.145	€ 60.249	€ 0			
VWS	H27	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_met centraal persoon	Projectnummer	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting (Verplicht indien bij H27/02 "Nee" is ingevuld)	Gerealiseerd aantal cliënten in (jaar T) - Zelfstandige uitvoering	Cumulatief aantal cliënten (t/m jaar T) - Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2024	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H27/01</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: H27/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H27/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H27/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H27/05</i>	
			1 1045572	Ja		0	62	
			2					
			3					
			4					
			5					
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H27/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H27/07</i>				
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting

			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle R Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle R Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			€ 1.065.557	€ 17.959	€ 1.047.598	€ 2.908.287	Ja	
		Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08					
		Ja	Nee					
VWS	H39	Regeling specifieke uitkering domein-overstijgend samenwerken_zonder centraal persoon_2025	Projectnummer	Experiment gerealiseerd (jaar T)? (Ja/Nee)	Heeft u meegewerkt aan de verplichte monitoring van de resultaten door middel van een door de Minister vastgesteld format? (Ja/Nee/Nvt)	Toelichting (Verplicht indien bij H39/02 of H39/03 "Nee" is ingevuld)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H39/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/02	Aard controle D1 Indicator: H39/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/04		
		1	90002812	Ja	Ja			
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie Projectnummer	Besteding (jaar T) – zelfstandige uitvoering	Eigen bijdrage en bijdragen derden (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – Inclusief uitvoering door medeoverheden vanaf SiSa 2025		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H39/05	Aard controle R Indicator: H39/06	Aard controle R Indicator: H39/07	Aard controle R Indicator: H39/08		
		1	90002812	€ 372.273	€ 162.646	€ 372.273		
		2						
		3						
		4						
		5						
			Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H39/09	Aard controle n.v.t. Indicator: H39/10				

VRO	J4B	Regiodeals 5e tranche	Nee	Nee			
		SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/01</i>	Kenmerk/ beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/02</i>	Naam actielijn/ programmaliijn/ pijler <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/03</i>	Besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmaliijn/ pijler (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J4B/04</i>	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmaliijn/ pijler. <i>Aard controle R Indicator: J4B/05</i>
			1 30001	2025-212107	Verlening subsidie Uitvoering Masterplan Regiocentra provincie Groningen - Leek/Tolbert	€ 200.777	€ 200.777
			2				
			3				
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C96B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/06</i>	Totale cumulatieve besteding van de Rijksbijdrage per actielijn/ programmaliijn/ pijler (t/m jaar T) <i>Aard controle R Indicator: J4B/07</i>	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmaliijn/ pijler. <i>Aard controle R Indicator: J4B/08</i>	Toelichting <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/09</i>	
			1 30001	€ 200.777	€ 200.777	Dit geld is besteed aan inhuur en plankosten.	
			2				
			3				
			Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage <i>Aard controle R Indicator: J4B/10</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: J4B/11</i>			

VRO	J7	Regeling ontzorgingsprogramma eigenaren isolatie en ventilatie woningen van de gemeenten in de provincie Groningen en de gemeenten Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle R Indicator: J7/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J7/02</i>					
			€ 67.403	Nee					
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognotiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.				
			<i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>				
			96	221	0				
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>			
		1							
		2							

VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen		
			SiSa tussen medeoverheden							
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			5	030001	€ 0	€ 1.370	€ 1.370	1	1	
			6	030001	€ 0	€ 65.825	€ 50.000	1	1	
			7							
			8							
			9							
			10							
				Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
			5	030001	200	Ja				
			6	030001	500	Ja				
			7							
8										
9										
10										
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten		
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
				<i>Indicator: J55/01</i>	<i>Indicator: J55/02</i>	<i>Indicator: J55/03</i>	<i>Indicator: J55/04</i>	<i>Indicator: J55/05</i>	<i>Indicator: J55/06</i>	
	1.608	€ 69.835	€ 443.823	53	€ 0	€ 63.201				

			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>				
			0	€ 0	€ 0				
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparen de maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparen de maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energie rekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>	
			0	0	0	6	0	97	
VRO	J72	Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee)	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	
		Gemeenten		Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie			Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld	
			<i>Aard controle R Indicator: J72/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J72/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J72/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J72/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J72/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J72/06</i>	
			€ 291.458	€ 1.516.991	43	49	Ja	n.v.t.	
			Eindverantwoording (Ja/Nee)						

		Aard controle n.v.t. Indicator: J72/07						
		Nee						
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, tweede lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel b
		Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/06	
		1 LAI23-03507622	€ 44.630	92	14	€ 0	€ 15.846	
		2 LAI23-03507622	€ 0	0	0	€ 0	€ 0	
		3 LAI23-03507622	€ 0	0	0	€ 0	€ 0	
		4 LAI24-03734957	€ 0	0	0	€ 0	€ 0	
		5 LAI25-03847945	€ 0	0	0	€ 0	€ 0	
		6						
		7						
		Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09				
		1 € 0	€ 28.407	Nee				
		2 € 0	€ 0	Nee				
		3 € 0	€ 0	Nee				
		4 € 0	€ 0	Nee				
		5 € 0	€ 0	Nee				
		6						
		7						

VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J105/06</i>
			Poort van Leek	28	Nee	0	N.v.t.	€ 0
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
13								
14								
15								
16								
17								
18								
19								
20								
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)

			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			1 Poort van Leek	€ 216.116	Ja	De beoogde start bouw was maart 2024. Dit is niet gelukt omdat de omgevingsvergunning later dan gepland is aangevraagd en verleend. Start bouw / eerste paal in Q4 2024	28	Ja
			2					
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			1 Poort van Leek	Nee				
			2					
			20					
VRO	J210 B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
			1 030001	€ 63.385	€ 35.122	1	500	Ja
			2 030001	€ 15.160	€ 8.630	1	200	Ja
			3					
			4					
			5					
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten

			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 545.766	€ 213.088	€ 40.000	€ 758.854	€ 0	€ 44.057
		Eindverantwoording (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07						
		Nee						
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepali ng (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05	Aard controle R Indicator: M16/06
			€ 6.584.600	€ 846.654		€ 236.156	€ 0	€ 447.940
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd		
		Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Aard controle D2 Indicator: M16/10	Aard controle D2 Indicator: M16/11		
		€ 0	€ 54.048	€ 203.826	1-1-2025	1-10-2025		
		Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)					
		Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13					
		€ 7.965.572	€ 40.413.777					

GRO	GRO 2C	Verkeer en vervoer Groningen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding in jaar T	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Groningen			De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
			<i>Indicator: GRO2C/01</i>	<i>Indicator: GRO2C/02</i>	<i>Indicator: GRO2C/03</i>	<i>Indicator: GRO2C/04</i>	<i>Indicator: GRO2C/05</i>	<i>Indicator: GRO2C/06</i>
			1 2021-042720	Fietsoversteek Odebertweg Tolbert	€ 38.160		€ 38.160	
			2 2023-113036	Fietssuggestiestroken Pieterzijlsterweg, Pieterzijl	€ 44.696		€ 102.724	
			3 2024-164543	Fietssuggestiestroken Floendiep Enumatil - De Poffert, Hogeweg Hogedijk Niezijl - Kommerzijl	€ 0		€ 0	
			4 2024-164736	Mentaweg Feerwerd snelheidsremmende maatregel en verbeteren loopstructuur	€ 0		€ 0	
			5 2023-011063	Fietspad oost-west IKC Marum	€ 0		€ 509.953	
			6 2021-042731	Recreatieve fietsroute Pieterzijl en Munnekezijl	€ 0		€ 0	
			7 2024-157489	Verbetering Hub Marum	€ 226.768		€ 226.768	
			8 2023-137857	Fietsvoorzieningen gemeentelijke bushaltes	€ 0		€ 0	
			9 2023-108417	Instellen 30km/uur Ezinge	€ 375.681		€ 381.284	
			10					
			11					
			12					
			13					

		14						
		15						
		Kopie beschikkingsnummer	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden		
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>		
		<i>Indicator: GRO2C/07</i>	<i>Indicator: GRO2C/08</i>	<i>Indicator: GRO2C/09</i>	<i>Indicator: GRO2C/10</i>	<i>Indicator: GRO2C/11</i>		
		1	2021-042720	€ 38.160		€ 38.160	Nee	
		2	2023-113036	€ 16.986		€ 46.000	Ja	
		3	2024-164543	€ 0		€ 0	Nee	
		4	2024-164736	€ 0		€ 0	Nee	
		5	2023-011063	€ 0		€ 166.431	Ja	
		6	2021-042731	€ 0		€ 0	Nee	
		7	2024-157489	€ 123.000		€ 123.000	Ja	
		8	2023-137857	€ 0		€ 0	Nee	
		9	2023-108417	€ 187.398		€ 190.200	Ja	
		10						
		11						
		12						
		13						
		14						
		15						
GRO	GRO 7C	Nationaal Programma Groningen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het (taakveld waarop van toepassing zelf invullen)	Totale besteding in jaar T	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
					De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Groningen					

			Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/01	Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/02	Aard controle R Indicator: GRO7C/03	Aard controle R Indicator: GRO7C/04	Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/05	Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/06
1		2025-074416 Dossier: SD84414		Hechte gemeenschappen	€ 87.714	€ 0	€ 87.714	Onder 3 is 50% van de co-financiering opgenomen. Deze bestaat uit reeds gecontracteerde uren buurtwerk 2025 die door SWDS worden ingezet voor dit project
2		2025-128890 Dossier: SD86970		Kansen voor kinderen	€ 77.108	€ 0	€ 77.108	We zijn pas in september 2025 gestart met het programma, vandaar nog minimale besteding van de middelen.
3		2025-081516 Dossier SRT83774		Welzijn op Recept	€ 232.691	€ 0	€ 232.691	Welzijn op Recept is een interventie voor volwassenen met psychosociale klachten door sociaal-maatschappelijke oorzaken.
100		Kopie beschikkingsnummer		De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/07	Aard controle R Indicator: GRO7C/08	Aard controle R Indicator: GRO7C/09	Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/10	Aard controle n.v.t. Indicator: GRO7C/11	
1		2025-074416 Dossier: SD84414		€ 52.000	€ 0	€ 52.000	Nee	

			2	2025-128890 Dossier: SD86970	€ 38.775	€ 0	€ 38.775	Nee	
			3	2025-081516 Dossier SRT83774	€ 70.093	€ 0	€ 70.093	Nee	
			100						
GRO	GRO 8C	Leefbaarheid Groningen		Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding in jaar T	Correctie t.o.v. jaar T- 1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T	Toelichting
						De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings- informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings- informatie ten laste van zowel provinciale als overige middelen	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
				<i>Indicator: GRO8C/01</i>	<i>Indicator: GRO8C/02</i>	<i>Indicator: GRO8C/03</i>	<i>Indicator: GRO8C/04</i>	<i>Indicator: GRO8C/05</i>	<i>Indicator: GRO8C/06</i>
			1	2021-059949	Regionaal arrangement Leefbaarheid programma Kickstart	€ 770.575		€ 2.827.393	
			2	2023-115267	Verduurzaming particuliere woningvoorraad Garnwerd	€ 0		€ 0	
			3	2025-207021	Verlening subsidie voor het project 3e fase woonplannen per dorp	€ 20.650		€ 20.650	
			4	2024-082915	Masterplan Regiocentra Leek- Tolbert 2024	€ 0		€ 225.904	
			5						
			6						
			7						
8									
9									
10									
				Kopie beschikingsnummer	De besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

		Alleen de besteding in jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie ten laste van alleen provinciale middelen	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: GRO8C/07</i>	<i>Indicator: GRO8C/08</i>	<i>Indicator: GRO8C/09</i>	<i>Indicator: GRO8C/10</i>	<i>Indicator: GRO8C/11</i>
1	2021-059949	€ 247.320		€ 817.414	Nee
2	2023-115267	€ 0		€ 0	Nee
3	2025-207021	€ 20.650		€ 20.650	Nee
4	2024-082915	€ 0		€ 140.000	Ja
5					
6					
7					
8					
9					
10					

3.2 Overzicht taakvelden

Taakvelden Baten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
0.1 Bestuur	-	-	-	36
0.2 Burgerzaken	1.334	972	1.372	1.379
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	522	239	435	773
0.4 Overhead	2.310	346	618	1.210
0.5 Treasury	764	275	335	423
0.61 OZB woningen	10.105	10.277	10.327	10.419
0.62 OZB niet-woningen	6.067	6.243	6.243	6.259
0.64 Belastingen overig	66	65	65	64
0.7 Algemene en overige uitkering Gem fonds	139.892	140.904	147.465	149.127
0.8 Overige baten en lasten	390	-	64	288
0.10 Mutaties reserves				
0.10-9 Reserve progr 9 Algemene dekkingsmiddele	11.974	2.469	11.124	11.124
0.10-A Reserve Overhead 0.4	802	520	868	865
0.10-1 Reserve programma 1 Veiligheid	238	-	-	-
0.10-2 Reserve progr 2 Verkeer, vervoer en wate	732	51	237	237
0.10-3 Reserve programma 3 Economie	25	-	-	-
0.10-4 Reserve programma 4 Onderwijs	52	52	52	52
0.10-5 Reserve progr 5 Sport, cultuur en recrea	1.771	97	1.761	1.759
0.10-6 Reserve programma 6 Sociaal Domein	1.745	273	3.063	2.842
0.10-7 Reserve progr 7 Volksgezondheid en milie	800	7	888	888
0.10-8 Reserve progr 8 Volkshuisvesting, RO en	2.077	-	1.589	1.586
0.11 Resultaat vd rekening van baten en laste	-	-	11.074	-
Totaal baten taakveld 0	181.666	162.790	197.582	189.333
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	23	20	23	23
1.2 Openbare orde en veiligheid	35	18	33	41
Totaal baten taakveld 1	57	38	56	64
2.1 Verkeer en vervoer	371	215	215	535
2.2 Parkeren	-41	7	7	28
2.3 Recreatieve havens	22	14	21	22
2.5 Openbaar vervoer	15	7	7	11
Totaal baten taakveld 2	367	244	251	596
3.1 Economische ontwikkeling	10	10	10	10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	36	33	33	33
Totaal baten taakveld 3	46	43	43	43
4.2 Onderwijshuisvesting (openbr en bijz)	153	106	106	88
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	916	759	866	906
Totaal baten taakveld 4	1.069	866	973	994
5.1 Sportbeleid en activering	357	351	364	364
5.2 Sportaccommodaties	1.811	1.225	1.354	1.131
5.3 Cultuurpresentaties, - prod en -particip	242	211	270	280

Taakvelden Baten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
5.4 Musea	50	57	157	150
5.5 Cultureel erfgoed	51	47	47	61
5.6 Media	281	94	94	73
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	632	211	243	341
Totaal baten taakveld 5	3.425	2.196	2.530	2.399
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	12.980	989	11.175	10.686
6.2 Wijkteams (tm 2024)	122			
6.21 Toegang en 1e lijnsvoorz WMO (miv 2025)		-	-	76
6.22 Toegang en 1e lijnsvoorz Jeugd (miv 2025)		125	125	183
6.3 Inkomensregelingen	19.161	15.636	19.383	19.337
6.4 Begeleide participatie	3.756	3.059	3.401	4.627
6.5 Arbeidsparticipatie	3.989	4.210	3.759	2.301
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO (tm 2024)	203			
6.60 Hulpmiddelen en diensten WMO (miv 2025)		184	184	188
6.71A Hulp bij het huishouden WMO (tm 2024)	428			
6.711 Huishoudelijke hulp WMO (miv 2025)		313	483	494
6.81a Beschermd wonen (WMO) (tm 2024)	2.999	1.835	2.427	3.468
Totaal baten taakveld 6	43.638	26.350	40.937	41.360
7.1 Volksgezondheid	939	951	977	923
7.2 Riolering	7.626	7.651	7.531	7.586
7.3 Afval	11.512	11.840	11.984	12.186
7.4 Milieubeheer	1.536	2.219	3.129	1.270
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	801	540	711	789
Totaal baten taakveld 7	22.415	23.201	24.332	22.753
8.1 Ruimtelijke ordening	401	2	202	955
8.2 Grondexploitatie	1.020	-	50	548
8.3 Wonen en bouwen	3.488	1.981	2.276	2.753
Totaal baten taakveld 8	4.909	1.983	2.528	4.256
Totaal baten taakvelden	257.593	217.709	269.231	261.799

Taakvelden Lasten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
0.1 Bestuur	4.790	4.212	5.656	5.504
0.2 Burgerzaken	2.263	1.841	2.017	2.110
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	961	908	1.133	1.141
0.4 Overhead	29.244	27.418	32.248	32.422
0.5 Treasury	298	205	-136	25
0.61 OZB woningen	752	652	393	465
0.62 OZB niet-woningen	301	247	106	109
0.64 Belastingen overig	69	65	65	77
0.7 Algemene en overige uitkering Gem fonds	11	9	9	11
0.8 Overige baten en lasten	21	4.653	343	59
0.9 Vennootschapsbelasting	292	50	-21	-38

Taakvelden Lasten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-
0.10-9 Reserve progr 9 Algemene dekkingsmiddele	7.522	-	7.359	7.359
0.10-A Reserve Overhead 0.4	292	229	622	566
0.10-2 Reserve progr 2 Verkeer, vervoer en wate	423	-	265	265
0.10-4 Reserve programma 4 Onderwijs	-	-	57	57
0.10-5 Reserve progr 5 Sport, cultuur en recrea	1.693	-	1.332	1.332
0.10-6 Reserve programma 6 Sociaal Domein	3.808	-	3.099	3.098
0.10-7 Reserve progr 7 Volksgezondheid en milie	1.413	-	754	754
0.10-8 Reserve progr 8 Volkshuisvesting, RO en	2.361	-	3.818	3.816
0.11 Resultaat vd rekening van baten en laste	9.541	-	9.726	-
Totaal lasten taakveld 0	66.055	40.490	68.844	59.132
1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	5.142	4.940	4.987	4.999
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.434	1.749	1.117	1.131
Totaal lasten taakveld 1	6.576	6.689	6.104	6.130
2.1 Verkeer en vervoer	10.056	9.839	9.510	10.107
2.2 Parkeren	501	450	334	436
2.3 Recreatieve havens	44	38	59	55
2.4 Economische havens en waterwegen	1.497	1.147	1.034	876
2.5 Openbaar vervoer	65	102	16	25
Totaal lasten taakveld 2	12.163	11.576	10.953	11.498
3.1 Economische ontwikkeling	333	602	272	242
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	70	8	-18	69
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	190	174	198	212
3.4 Economische promotie	163	162	221	181
Totaal lasten taakveld 3	756	946	673	704
4.1 Openbaar onderwijs	313	298	272	267
4.2 Onderwijshuisvesting (openbr en bijz)	3.997	4.212	3.949	3.996
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	3.405	3.340	3.378	3.307
Totaal lasten taakveld 4	7.715	7.851	7.599	7.571
5.1 Sportbeleid en activering	632	717	810	725
5.2 Sportaccommodaties	5.818	5.546	5.529	5.499
5.3 Cultuurpresentaties, - prod en -particip	1.054	1.010	1.300	1.208
5.4 Musea	282	294	579	581
5.5 Cultureel erfgoed	601	443	659	641
5.6 Media	1.890	1.570	1.807	1.802
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.942	9.806	9.881	9.398
Totaal lasten taakveld 5	19.219	19.386	20.565	19.854
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	20.031	8.843	19.213	18.172
6.2 Wijkteams (tm 2024)	3.466			
6.21 Toegang en 1e lijnsvoorz WMO (miv 2025)		3.321	3.276	3.513
6.22 Toegang en 1e lijnsvoorz Jeugd (miv 2025)		1.756	1.908	2.061
6.23 Toegang en 1e lijnsvoorz Integraal (2025)		1.013	977	926
6.3 Inkomensregelingen	21.749	21.163	24.413	24.531
6.4 Begeleide participatie	10.278	8.895	9.407	11.436

Taakvelden Lasten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
6.5 Arbeidsparticipatie	9.934	10.322	10.635	7.977
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) (tm 2024)	5.560			
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (vervallen)	-			
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO) tm 2024	6.693			
6.71b Begeleiding (WMO) tm 2024	4.693			
6.71c Dagbesteding (WMO) tm 2024	1.786			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18- (vervallen)	2.735			
6.72a Jeugdhulp begeleiding (tm 2024)	6.874			
6.72b Jeugdhulp behandeling (tm 2024)	714			
6.72c Jeugdhulp dagbesteding (tm 2024)	1.829			
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig (tm 24)	2.471			
6.73a Pleegzorg (tm 2024)	1.162			
6.73b Gezinsrecht (tm 2024)	728			
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig (tm 2024)	2.656			
6.74a Jeugdhulp beh GGZ zonder verblijf (tm 24)	5.900			
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf (tm 24)	784			
6.74c Gesloten plaatsing (tm 2024)	346			
6.81a Beschermd wonen (WMO) (tm 2024)	2.383			
6.82a Jeugdbescherming (tm 2024)	766			
6.82b Jeugdreclassering (tm 2024)	86			
6.60 Hulpmiddelen en diensten WMO (miv 2025)		3.954	3.744	3.764
6.711 Huishoudelijke hulp WMO (miv 2025)		6.049	7.038	6.873
6.712 Begeleiding WMO (miv 2025)		3.693	4.284	4.167
6.713 Dagbesteding WMO (miv 2025)		1.631	1.511	1.371
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal (miv 2025)		2.429	3.196	3.527
6.752 Jeugdhulp ambulante regionaal (miv 2025)		13.535	19.834	20.863
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal (miv 2025)		291	305	318
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal (miv 25)		5.654	5.934	6.184
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk (miv25)		154	162	169
6.791 PGB WMO (miv 2025)		1.050	1.105	872
6.792 PGB Jeugd (miv 2025)		681	450	500
6.811 Beschermd wonen WMO (miv 2025)		1.835	2.057	2.865
6.812 Maatschappelijke en vrouwenopvang WMO		419	460	458
6.821 Jeugdbescherming (miv 2025)		660	693	722
6.822 Jeugdreclassering (miv 2025)		135	142	148
6.91 Coördinatie en beleid WMO (miv 2025)		54	-	151
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd (miv 2025)		34	36	37
Totaal lasten taakveld 6	113.624	97.570	120.780	121.604
7.1 Volksgezondheid	3.919	4.206	4.099	3.917
7.2 Riolering	5.563	5.500	5.610	5.554
7.3 Afval	10.026	9.833	9.679	10.126
7.4 Milieubeheer	4.852	5.963	5.669	4.197
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.059	831	1.019	1.096
Totaal lasten taakveld 7	25.419	26.333	26.077	24.890

Taakvelden Lasten (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2024	Begr.2025 voor wijz.	Begr.2025 na wijz.	Rekening 2025
8.1 Ruimtelijke ordening	2.904	2.518	2.742	2.583
8.2 Grondexploitatie	-83	460	-33	-661
8.3 Wonen en bouwen	3.243	3.890	4.927	4.687
Totaal lasten taakveld 8	6.064	6.869	7.637	6.610
Totaal lasten taakvelden	257.593	217.709	269.231	257.993

3.3 Beleidsindicatoren

Bij Ministeriële regeling zijn indicatoren vastgesteld. Het merendeel van deze verplichte set indicatoren wordt beschikbaar gesteld via de website waarstaatjegemeente.nl. De eerste vijf indicatoren worden door de gemeenten zelf aangeleverd. De zogenoemde 'datapartners' leveren de gegevens voor waarstaatjegemeente.nl aan. De meest actuele gegevens worden opgenomen, maar niet alle informatie komt gelijktijdig en even snel beschikbaar. Ook komt niet alle informatie met dezelfde frequentie beschikbaar (niet alle onderzoeken/monitors worden bijvoorbeeld jaarlijks uitgevoerd). Dit is de reden dat er bij sommige indicatoren nog verouderde informatie staat.

Programma	Indicator		2022	2023	2024	2025
o. Bestuur en ondersteuning	Formatie (formatieplan 1-1-2024)	Fte per 1.000 inwoners	7,74	8,37	8,71	Volgt
o. Bestuur en ondersteuning	Bezetting (werkelijke bezetting 31-12-2023)	Fte per 1.000 inwoners	7,2	8,35	8,2	Volgt
o. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	749,97	823,3	904,4	Volgt
o. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	15,94	18,76	20,41	Volgt
o. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	10,26	9,88	11,83	Volgt
1. Veiligheid	Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	0,8	0,6	0,7	0,5
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2	1,8	1,8	2,0
1. Veiligheid	Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	0,5	1,4	0,5	0,5
1. Veiligheid	Vernieling en beschadiging (openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	4,5	3,4	3,4	3,5
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	5	4	7	10
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inw 15-64jr	172,8	178,9	185,2	Nnb
3. Economie	Funcziemenging	%	47,6	48,0	47,8	Nnb
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	%		1,7	1,9	Nnb

4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 leerplichtige leerlingen	3,1	5,2	4,1	Nnb
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 leerplichtige leerlingen	16	11	13	Nnb
5. Sport en recreatie	Niet-sporters	%	52,6		48,2	Nnb
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw 15-64jr	636,4	644,3	645,5	Nnb
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%		74,2	75,0	75,2
6. Sociaal domein	Bijstandsuitkeringen	per 10.000 inw 18jr eo	261,2	197,5	189,4	160,4
6. Sociaal domein	Lopende re- integratievoorzieningen	per 10.000 inw 15-64 jaar		124,9	135,7	Nnb
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor rechter	%	1	1	Nnb	Nnb
6. Sociaal domein	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	640	680	720	680
6. Sociaal domein	% Kinderen in uitkeringsgezin	%	3	3	3	Nnb
6. Sociaal domein	% Werkloze jongeren	%	2	2	2	Nnb
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	11,5	12,3	14,7	Nnb
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	0,1	0,2	0,4	Nnb
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	0,8	0,7	0,8	Nnb
7. Gezondheid en milieu	Huishoudelijk restafval	kg per inwoner	107	107	111	Nnb
7. Gezondheid en milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	23,4		Nnb	Nnb
8. Vhrosv	Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	907	933	953	1026
8. Vhrosv	Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	1001	1027	1042	1118
8. Vhrosv	WOZ-waarde woningen	dzd euro	261	304	301	330
8. Vhrosv	Nieuwbouw woningen	aantal per 1.000 woningen	7,7	5,4	7,1	Nnb
8. Vhrosv	Demografische druk	%	80,2	80,5	81,0	82,0

3.4 Mutaties in de reserves en voorzieningen

Omschrijving <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Boekwaarde 31-12-2024	Resultaat- bestemming 2024	Vermeer- deringen 2025	Vermin- deringen 2025	Vermindering ter dekking afschr. 2025	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	32.222	7.359	0	1.469	0	38.112
Totaal algemene res.	32.222	7.359	0	0	0	38.112
Reserve grondexploitatie	2.484	850	1.195	0	0	4.529
Reserve MFC Oostwold	83	0	0	0	0	83
Reserve herinrichting vml zandwinput	276	0	148	0	0	424
Reserve IKC Marum	1.216	0	0	0	20	1.196
Reserve afboeking boekwaarden scholen	586	0	0	0	0	586
Reserve Natuurpark	313	0	0	18	0	295
Reserve overheveling niet-uitgegeven budgetten	4.485	467	5.979	7.075	0	3.856
Reserve Verduurzamings- maatregelen	149	0	0	81	0	68
Reserve groot onderhoud gebouwen	370	0	0	27	0	343
Reserve afschrijving diverse investeringen	6.976	0	0	0	385	6.591
Reserve programma huisvesting	860	-36	295	550	0	605
Reserve beheerskosten TOZO	281	0	0	36	0	245
Reserve cofinanciering projecten	2.669	0	0	0	0	2.669
Reserve museum Wierdenland	313	0	0	0	0	313

Reserve vluchtelingen	4.187	700	53	152	0	4.788
Reserve Sociaal domein	8	0	0	0	0	8
Reserve versterking musea	0	200	0	0	0	200
Totaal bestemmingsres.	25.256	2.181	7.670	7.939	405	26.799

Toelichting vermeerderingen

- ▶ *Reserve grondexploitatie*: Er is € 1.195.000 toegevoegd, zijnde het begrote bedrag inzake winstnemingen grondexploitaties. Het werkelijke bedrag is hoger. Het verschil zal middels resultaatbestemming 2025 ten gunste van de reserve grondexploitatie kunnen worden gebracht.
- ▶ *Reserve herinrichting vml zandwinput*: De opbrengst grond over de jaren 2022 t/m 2024 van in totaal € 148.000 is gedoteerd aan de reserve.
- ▶ *Reserve overheveling niet uitgegeven budgetten*: In verband met de budgetoverheveling van 2024 naar 2025 en 2025 naar 2026 is respectievelijk € 981.000 en € 4.998.000 ten gunste van deze reserve gebracht.
- ▶ *Reserve programma huisvesting*: Er is € 122.000 gedoteerd vanuit de bestemming rekeningresultaat 2024 en € 173.000 corresponderend met de onder uitputting van de onderhoudsbudgetten oude gemeentehuizen en – werven.
- ▶ *Reserve vluchtelingen*: Het bedrag ad € 53.000 dat als decentralisatie uitkering spreidingswet bij de septembercirculaire 2025 beschikbaar is gekomen, is gedoteerd aan de reserve.

Toelichting verminderingen

- ▶ *Algemene reserve*: Het primitieve begrotingstekort 2025 van € 1.469.000 is gedekt middels een onttrekking aan de reserve.
- ▶ *Reserve Natuurpark (park Kommerzijl)*: Het onderhoud is afgekocht door de NAM. De afkoopsom is berekend op eindwaarde. Jaarlijks wordt een vast bedrag ad. €18.000 onttrokken aan de reserve ter dekking voor het onderhoud.
- ▶ *Reserve Integraal Kind Centrum (IKC) Marum*: Voor een deel van de investering (€ 800.000) IKC worden de afschrijvingslasten gedekt vanuit deze reserve. Op basis van een afschrijvingstermijn van 40 jaar vindt er jaarlijks een onttrekking plaats van € 20.000
- ▶ *Reserve overheveling niet uitgegeven budgetten*: Er is in verband met de budgetoverheveling respectievelijk € 5.908.000 (2024 – 2025) en € 1.167.000 (2025 – 2026) onttrokken.
- ▶ *Reserve verduurzamingsmaatregelen*: de uitgaven inzake verduurzaming van vastgoed worden gedekt middels inzet van de reserve. Het gaat om respectievelijk € 58.000 (programma 5) en € 23.000 (programma 8).
- ▶ *Reserve groot onderhoud gebouwen*: De tijdelijke inzet externe bouw expertise ad € 27.000 wordt vanuit deze reserve gedekt.

- ▶ *Reserve afschrijving diverse investeringen:* De vermindering van € 385.000 betreft dekking van de afschrijvingslasten van uitbreiding aula Marum, brede school Nuis-Niebert, parkeergarage Dorpsvenne, bouw gemeentehuis Zuidhorn, aanpassen raadszaal Zuidhorn, verbouw – renovatie – zonnepanelen gemeentehuis Zuidhorn, nieuwbouw werkplaats Zuidhorn, nieuw cultureel centrum, verbeteren bermen Hooiweg/Hoge Tilweg, verhard pad Lindsterlaan, aanleg fietsvoorzieningen, aanpassing snelheid kom Ezinge, opwaardering hub Marum en haltevoorzieningen openbaar vervo
- ▶ *Reserve programma huisvesting:* Er is € 158.000 onttrokken aan de reserve vanuit de bestemming rekeningresultaat 2024. Verder is de reserve is voor € 361.000 aangewend voor salariskosten, communicatiekosten en onderzoekskosten voor het programma huisvesting. Ten slotte zijn kosten tijdelijk uitplaatsen van het statisch archief in verband met de sluiting van de locatie Leek ad € 31.000, gedekt door inzet van deze reserve.
- ▶ *Reserve beheerkosten TOZO:* de uitvoeringskosten 2024 ad € 36.000 voor de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers worden gedekt vanuit deze reserve.
- ▶ *Reserve vluchtelingen:* De salariskosten ten bedrage van €145.000 voor tijdelijke formatie inburgering zijn gedekt door inzet van deze reserve. Daarnaast is € 7.000 aangewend ter dekking inhuur projectteam statushouders (communicatie).

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Vrijval 2025	Verminderingen	Boekwaarde 31-12-2025
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2025		2025	

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening Pensioenen wethouders	7.198	1.462	0	0	8.660
Voorziening RVU reg vervroegde uittreding	624	538	314	85	763
Voorziening Verlofsparen	2.118	1.301	0	0	3.419
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.940	3.301	314	85	12.842

Voorziening egalisatie riolering	315	0	0	315	0
Voorziening afvalstoffenheffing	0	337	0	0	337
Totaal voorzieningen bekleemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting	315	337	0	315	337
Totaal voorzieningen	10.255	3.638	314	400	13.179

Toelichting vermeerderingen/ verminderingen voorzieningen

- ▶ Voorziening pensioenen wethouders: Deze voorziening is ingesteld omdat gemeenten verplicht zijn om een voorziening in te stellen voor pensioenen van wethouders. Vanaf 1 januari 2028 gaan de pensioenen van politieke ambtsdrager over naar het nieuwe pensioenstelsel en wordt het overgedragen aan het pensioenfonds ABP. De voorziening dient per 1 januari 2028 voldoende te zijn om de benodigde overdrachtswaarde te kunnen dekken. Op basis van een stellige uitspraak van de commissie BBV zijn we verplicht om de voorziening te actualiseren waarbij rekening dient te worden gehouden met de dekkingsgraad van het ABP, deze was ultimo 2025 123,5%. De voorziening moet tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks worden herzien met als uitgangspunt de benodigde overdrachtswaarde. Dat betekent ook dat er bij een veranderde rente,

levensverwachting en/of dekkingsgraad een stijging of daling mogelijk is. Ten opzichte van vorig jaar is de rekenrente op basis van de circulaire van BZK verhoogd naar 2,954%. Actueel geldende sterftcijfers zijn van toepassing.

Dit jaar is er € 1.462.000 gedoteerd.

- ▶ Voorziening RVU: Via de Regeling Vervroegde Uitkering (RVU) kunnen medewerkers onder voorwaarden eerder met pensioen. Er is € 538.000 gedoteerd, voor € 85.000 aan kosten is ten laste van de voorziening gebracht en € 314.000 is vrijgevallen uit de voorziening.
- ▶ Voorziening verlofsparen: Deze voorziening wordt bepaald door niet opgenomen verlof van medewerkers op geld te zetten. Er is per saldo (dotatie € 1.556.000 – opname verlof € 255.000) € 1.301.000 gedoteerd aan de voorziening (op basis van bruto loon + sociale lasten en IKB).
- ▶ Voorziening egalisatie riolering: De voorziening riolering, op grond van artikel 44 lid 2 BBV, wordt aangewend voor de egalisatie van tarieven. Omdat de middelen verkregen zijn door een rioolheffing is deze voorziening in de categorie 'door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting' ondergebracht. De middelen uit rioolheffing verkregen moeten dan ook specifiek worden aangewend voor investeringen in riolering. Het exploitatietekort 2025 riolering is groter dan het restant saldo in de voorziening. Derhalve is dit saldo van € 315.000 aangewend.
- ▶ Voorziening afvalstoffenheffing. De voorziening afvalstoffenheffing, op grond van artikel 44 lid 2 BBV, wordt aangewend voor de egalisatie van tarieven. Omdat de middelen verkregen zijn door een afvalstoffenheffing is deze voorziening in de categorie 'door derden beklemde middelen met een specifieke aanwendingsrichting' ondergebracht. De middelen uit afvalstoffenheffing verkregen moeten dan ook specifiek worden aangewend voor investeringen in afval. Dit jaar is er € 337.000 aan de voorziening gedoteerd.

3.5 Gehanteerde afschrijvingstermijnen

Immateriële vaste activa

- a. Kosten voor het afsluiten van geldleningen, agio of disagio wordt in 4 jaar afgeschreven.
- b. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden in 4 jaar afgeschreven.
- c. Bijdragen aan activa in eigendom van derden: in dezelfde looptijd als de economische levensduur van het actief waarvoor de bijdrage wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Omschrijving	Afschrijvingstermijn lineair
(Bedrijfs)gebouwen:	
Gebouwen/woonruimten	40
Urnenmuur/columbarium/begraafplaatsen	40
Parkeergarage	30
Installaties (gebouwen)	20
Inventaris	10
Renovaties(levensduurverlengende) verbouwing	25
Gronden en terreinen:	
Gronden en terreinen	geen
Kunstgrasveld	
- Bovenlaag	15
- Onderlaag	30
Sportvelden aanleg/renovatie	15
Inrichting terreinen (o.a. afrastering/infrastructuur)	25

Grond, weg- en waterbouwkundige werken:	
Riolering	50
Pompen en gemalen m.b.t. riolering	15
Openbare verlichting	25
Nieuwe aanleg en reconstructies wegen	50
Levensduur verlengende maatregelen (renovatie) wegen	20
Nieuwe aanleg en reconstructies bruggen	50
Levensduur verlengende maatregelen (renovatie) bruggen	15
Ondergrondse afvalcontainer	20
Wegmeubilair	10
Machines, apparaten, installaties en overig:	
Machines en installaties	8
Automatiseringsapparatuur, hardware en software	5
Vervoersmiddelen:	10
Overig:	
Speeltoestellen, gymnastiekmaterialen	12

3.6 Investeringsoverzicht

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
Programma o – Bestuur en ondersteuning									
7002010	Spandoekframes verkiezingen 2025	43	43	42		1	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7003086	Vorbereidingskrediet Hoofdstraat 101-1 Midwolde	200	128			128	Nee	2027	De voorbereidingen omtrent de mogelijke definitieve ontwikkeling van de locatie Midwolde zijn nog niet gestart.
7003088	Aankoop Hooiweg 1 Zuidhorn 2024	1.250	39	50		-11	Ja	2025	Het pand is in gebruik genomen.
Programma 9 – Algemene dekkingsmiddelen									
7004222	Nieuwbouw energieneutraal gebouw 2022	11.736	9.230	9.230		0	Ja	2025	Het pand is in gebruik genomen. De investering is nog niet volledig afgerond. Van het restant is een nieuw krediet aangemaakt.
7004270	Nieuwbouw energieneutraal gebouw 2022	505	505			505	Nee	2027	Betreft het restant krediet. Na afloop van de onderhoudsfase wordt nog een slottermijn betaald. Verder resteren nog een aantal andere uit te voeren posten.
7004223	Nieuwbouw energieneutraal installatie 2022	3.071	2.497	2.497		0	Ja	2025	Het pand is in gebruik genomen. De investering is nog niet volledig afgerond. Van het restant is een nieuw krediet aangemaakt.
7004271	Nieuwbouw energieneutraal installatie 2022	98	98			98	Nee	2027	Betreft het restant krediet. Ivm netcongestie moeten op termijn nog

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
									investeringen in energievoorziening gedaan worden.
7004225	Verharding en terreininrichting 2022	787	787	786		1	Ja	2025	
7004226	Deel inrichtingskosten werf 2022	39	39	39		0	Ja	2025	
7004228	Externe firewall 2022	80	3	2		1	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7004229	Nieuwe werkplek-devices 2022	1.226	112	148		-36	Ja	2026	
7004232	Gebouwenbeheersysteem 2022	35	9	-4		13	Nee	2026	De opdracht is ingetrokken. In 2026 volgt een nieuwe aanbesteding.
7004233	Werk Grootegast uitbouw/verduurzamen 2023	1.514	705	31		674	Nee	2025	Werkzaamheden zijn nog niet afgerond.
7004234	Werk Noordhorn uitbouw/verduurzamen 2024	1.382	871	234		637	Nee	2025	Werkzaamheden zijn nog niet afgerond.
7004235	Novatec kwekerij nieuwbouw 2023	623	623			623	Nee	2027	Er is nog geen start gemaakt met de nieuwbouw.
7004236	Novatec kringloopwinkel verduurzamen (17 jr)	74	74			74	Nee	2027	Er is nog geen start gemaakt met de verbouw.
7004237	Kruisweg 42 Marum gasloos/energieneutraal (33 jr)	597	597			597	Nee	2025	
7004238	Aanpassen werfgebouw Kietvitsweg 20 Grijskerk gasloos en energieneutraal (33 jr)	413	376	5		371	Nee	2027	

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7004239	Nieuwbouw kantoor (33 jr)	27.905	27.905			27.905	Nee	2031	Oplevering wordt in 2031 verwacht.
7004241	Vervanging hardware - switches en storage	190	47	40		6	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7004247	Herinrichting opslagterrein Hoendiep Oostzijde 24	458	458			458	Nee	2027	Loopt nog langer door
7004248	Herinrichting opslagterrein Noorderringweg 2024	438	438			438	Nee	2027	Loopt nog langer door
7004249	Tractiemiddelen 2024	716	14	14		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7004250	Tractiemiddelen 2025	778	778	727		51	Nee	2026	De investeringskredieten zijn gebaseerd op een investeringslijst, dat ieder voorjaar wordt geactualiseerd.
7004253	Vervanging wifi omgeving Zuidhorn	100	53	15		38	Nee	2026	Nog nodig ivm vervanging bestaande wifi punten
7004255	Meubilair 2023	155	32	31		1	Ja	2025	Budget is op, kan worden afgesloten
7004256	Thuiswerkplek 2023	122	24	35		-11	Ja	2025	Budget is op, kan worden afgesloten
7004257	Los meubilair Leeksterveld 2024	347	347	353		-6	Ja	2025	iom klaas, tekorten meubilair en keuken verrekenen met voordeel werkplaatsen
7004258	Keuken Leeksterveld 2024	205	205	207		-2	Ja	2025	
7004259	Inrichting werkplaatsen buitendienst 2024	306	279	266		13	Ja	2025	

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7004260	Beveiliging Microsoft Defender 2025	25	25	12		13	Nee	2026	Restant wordt in 2026 uitgegeven voor verdere beveiliging Defender
7005075	Lening Bioforte 2025	67	67			67	Nee	2026	
Programma 2 – Verkeer, vervoer en waterstaat									
7210038	Verkeersvisie uitvoering 2021	259	187	101	-6	92	Nee	2026	Loopt nog langer door
7210226	Openbare verlichting 2021	450	10	10		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7210250	Reconstructie Rijksstraatweg 2016 en 2018	1.160	56	17		38	Nee	2026	Verkeersremmende maatregelen afronden
7210312	Fietspad Leek-Groningen	1.916	1.658	1		1.657	Nee	2026	1e deel is gereed. Tweede en derde deel gaan dit jaar van start.
7210315	Herinrichting doorgaande route Aduard 2020	1.030	74			74	Nee	2027	Grondoverdracht van provincie moet nog en krediet is stukje cofinanciering Aduard De lindt
7210323	Verkeersmaatregelen voor IKC Marum 2022	250	-94			-94	Ja	2025	De overschrijding komt voort uit de noodzakelijk te nemen maatregelen in de riool- en wateraansluiting, die niet waren voorzien
7210324	Infrastructuur campus Waezenburglaan 2022	40	16			16	Nee	2028	Wordt nu campus Rodenburg en uitvoering in 2028 en 2029
7210326	Verb netwerk wandel- en fietspaden 2022	300	300			300	Nee	2026	Dit is budget voor gepland fietspad Pieterzijl-Munnikezijl. Er loopt een intern onderzoek naar een alternatieve route via Friesland. In

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
									2026 is meer duidelijkheid over het doorgaan met dit plan.
7210331	Fietsoversteek Oldebertweg Tolbert 2024	200	200	38	-38	200	Nee	2027	Staat in de planning voor uitvoering in 2027.
7210332	Verkeersveilige schoolomgeving Het Veenpluis 2022	75	15			15	Nee	2026	Laatste mogelijke werkzaamheden worden afgerond in 2026.
7210333	Herinrichting Centrumweg Opende 2023	406	110	21		88	Ja	2025	werkzaamheden zijn afgerond - maar hebben nog wel een verzoek ontvangen voor het plaatsen van een bankje door W&W
7210334	Openbare Verlichting 2023	450	335	175		160	Nee	2026	De vervangingskredieten van de openbare verlichting zijn grotendeels ingezet. De uitvoering van vervangingen is met enige vertraging afgerond in de eerste helft van 2025. Een vertraging van 1,5 jaar is veroorzaakt door de nasleep van de coronacrisis en lange levertijden op materialen. Het restantkrediet is nodig om groot onderhoud en vervangingen door uitfasering uit te voeren.
7210335	Infrastructuur campus Wazenburglaan 2023	600	600			600	Nee	2028	Wordt nu campus Rodenburg en uitvoering in 2028 en 2029
7210337	Bruggen (kwaliteitsvis openb ruim) 2023	410	177	177		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7210338	Wegen levensduurverlengende maatregelen 2024	1.052	898	898		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7210339	Bruggen (kwaliteitsvisie openbare ruimte) 2024	370	359	225		134	Nee	2026	De werkzaamheden zijn aanbesteed. In Q1 start de uitvoering.
7210340	Wegen levensduurverlengende maatregelen 2025	1.052	1.052	317		735	Nee	2026	Door tekort aan voorbereidende capaciteit eigen dienst kon de uitvoering niet in 2025 worden opgepakt.
7210341	Bruggen (kwaliteitsvis openb ruim) 2025	370	370			370	Nee	2026	De werkzaamheden zijn aanbesteed.
7210344	Wegen reconstructies 2024	721	414	414		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7210345	Wegen reconstructies 2025	1.071	1.071	422		649	Nee	2026	Door tekort aan voorbereidende capaciteit eigen dienst kon de uitvoering niet in 2025 worden opgepakt.
7210347	Verkeersveilige schoolomgevingen 2024	486	486	21		465	Nee	2027	Uitvoering 2025-2027
7210358	Aanleg fietsvoorzieningen 2024	46	17	45	-17	-11	Ja	2025	Zien in combinatie met nieuw krediet 2025 waar een gedeelte naar toe moet
7210359	Aanpassing snelheid kom Ezinge 2024	143	140	376	-235	-1	Nee	2026	Moet nog een voetgangersbrug geplaatst worden in 2026
7210360	Opwaardering hub Marum 2024	108	108	227	-123	4	Ja	2025	Laatste werkzaamheden worden afgerond in 2025. Afrekening vindt dit jaar plaats. De overschrijding komt

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
									nu voort uit het nog te moeten ontvangen subsidiebijdrage provincie.
7210361	Uitv Centrumvisie verharding/groen 2025	1.950	1.950	746		1.204	Nee	2028	Uitvoering 1e fase 2025 t/m feb 2026. Laatste fase pas na nieuwbouw W&W
7210362	Infrastructuur Lauwerscollege 2025	891	884	181		703	Nee	2026	omgeving nieuwbouw Lauwers college. oplevering school medio 2026
7210363	Verkeersmaatregelen Lauwerscollege 2025	150	150			150	Nee	2027	omgeving nieuwbouw Lauwers college. oplevering school medio 2026
7210364	Reconstructie Mokkenburg & Heereburen 2025	450	450	123		327	Nee	2026	De reconstructie Heereburen is gerealiseerd. De reconstructie van Mokkenburg is in voorbereiding en wordt in 2026 uitgevoerd.
7250013	Haltevoorzieningen openbaar vervoer 2024	35	35			35	Nee	2026	Uitvoering in 2026
Programma 4 – Onderwijs									
7420293	Huisvesting RSG de Borgen 2022	5.000	5.000			5.000	Nee	2029	Voorstel voor campusontwikkeling naar de raad. Realisatie op z'n vroegst 2028.
7420297	Huisvesting RSG de Borgen 2023	10.000	10.000			10.000	Nee	2029	Voorstel voor campusontwikkeling naar de raad. Realisatie op z'n vroegst 2028.

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7420299	Aanpassing het Nautilus Zuidhorn 2024	127	11			11	Nee	2026	De laatste werkzaamheden worden uitgevoerd.
7420300	Nieuwbouw Lauwerscollege Grijpskerk 2024/2025	11.300	10.730	6.600		4.130	Nee	2026	nota hoorde op post 7420301 - Inr buitenter Lauwerscollege Grypsk 2025, uitvoering vindt plaats in 2026
7420301	Inr buitenterrein Lauwerscollege 2025	150	149	12		137	Nee	2026	Uitvoering vindt plaats in 2026
7420302	Nutsvoorziening Lauwerscollege Grijpskerk 2025	100	100			100	Nee	2026	Uitvoering vindt plaats in 2026
7420303	Vorbereiding Christal Grootegast 2025	250	250	250		0	Nee	2027	Vorbereiding vernieuwbouw in 2025 begonnen en loopt nog door in 2026. Realisatie waarschijnlijk in 2027.
Programma 5 – Sport, cultuur en recreatie									
7520044	Vervanging toplaag K.C. Rodenburg 2020	206	16	16		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7520270	Renovatie trainingveld Aduard met een O2 lava beha	61	36	36		-1	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7520288	Club- en kleedkameraccommodatie VV Grijpskerk	1.573	42			42	Ja	2025	Er zijn problemen met technische installaties. Deze worden gemonitord. Dit kan tot enkele meerkosten leiden die we denken in de exploitatie op te kunnen vangen.
7520294	Topsporthal bowl verv brandmeldinstallatie 2023	131	131			131	Nee	2026	Aanbesteding en uitvoering in 2026

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7520296	Sporthal de Holten verv brandmeldinstallatie 2025	74	74			74	Nee	2026	Aanbesteding en uitvoering in 2026
7520297	Gymzaal Oldenoert verv dakbedekking 2025	60	60			60	Nee	2026	Aanbesteding en uitvoering in 2026
7520300	Sporthal de Leegens PV panelen 2024	85	83	2		80	Nee	2026	Uitvoering 2026.
7520304	Topsporthal Leek. LED armaturen en verlichting	136	182	106		75	Ja	2025	Project afgerond. Voordeel door gunstige aanbesteding.
7520306	Zwembad Nienoord Gasloos	1.550	-15	229		-244	Ja	2025	De overschrijding veroorzaakt door noodzakelijke installatietechnische aanpassingen die tijdens het traject naar voren kwamen, de sterke kostenstijging van de installatieonderdelen en de hogere kosten van het verzwaren van de aansluiting en de vertraging tijdens dit traject (planning verzwarende is buiten onze macht om een aantal keren opgeschoven).
7520311	Zwembad de Wotterwille - chlooropslag en verwerking	65	55			55	Nee	2026	Het project wordt Q1 afgerond met voordeel. De installatie wordt gereviseerd in plaats van vervangen.
7520313	Sportpark Starckenborghkanaal Zunobri veld 1 topl ren 2024	169	23	25		-2	Ja	2025	Het krediet wordt afgesloten met een klein nadeel.

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7520314	Zwembad de Wotterwille - waterglijbaan 2024	78	78			78	Nee	2026	Het project wordt in Q1 gerealiseerd. Het wordt een grote renovatie geen gehele vervanging
7520315	Zwemkasteel beweegbare vloer + coating 2024	350	350	396		-46	Ja	2025	De oorzaak van de overschrijding komt door noodzakelijk te nemen veiligheidsmaatregelen i.v.m. gewijzigde wetgeving zoals het voorkomen beknellingsgevaar.
7520316	Sporthal Oosterweg 2025	30	30	14		16	Nee	2026	De glasvervanging moet nog worden uitgevoerd.
7520317	Topsportshal PV installaties 2025	242	242			242	Nee	2027	De daadwerkelijke uitvoering wordt voorzien in 2027, omdat eerst de elektriciteitsaansluiting verzaamd moet worden, en het project op de wachtlijst staat.
7520318	Sporthal Oosterweg warmtepomp 2025	91	91			91	Ja	2025	In het kader van routekaart verduurzamen vastgoed komt mogelijk verduurzamen van deze gymzaal terug. We schrappen deze investering eerst vanwege de lange terugverdientijd.
7520319	Sporthal Oldenoert PV installaties 2025	30	30			30	Nee	2026	Voor de uitvoering moet een dakrenovatie plaatsvinden. Dit traject gestart is inmiddels gestart.
7520320	Sporthal de Holten OV installaties 2025	61	61			61	Nee	2026	Er vindt een onderzoek plaats naar de mogelijke veldopstelling ivm te geringe draagkracht dakconstructie.

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7520321	Fietsaccommodatie de Spartanen 2025	400	400	400		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7520322	Kunstgrasveld VEV '67 2025	700	700	700		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7520323	Club- en kleedkameraccommodatie VV Ezinge 2025	1.280	1.280	21		1.259	Nee	2027	De voorbereidingen voor aanbesteding zijn gestart. We verwachten aanvang van de realisatie in de tweede helft 2026.
7520324	Nieuwbouw sportveld VV Grijpskerk 2024	500	251	333		-82	Nee	2026	Er moet nog een verrekening met een ander (nog aan te besteden) project plaatsvinden.
7520325	Verplaatsen basketbalveld Grijpskerk 2025	40	40			40	Nee	2026	Wordt uitgevoerd in 2026
7520326	Hockeyveld MHCW vervanging toplaag 2025	200	200			200	Nee	2026	We verwachten dat dit project in 2026 wordt gerealiseerd wordt.
7520327	Renovatie trainingvelden MHCW 2025	42	42			42	Nee	2026	We verwachten dat dit project in 2026 wordt gerealiseerd wordt.
7530005	Deelname Biblionet in campus Waezen 2022	1.000	1.000			1.000	Nee	2028	Wordt gezocht naar een nieuwe locatie voor bibliotheek, mogelijk in Leek in het centrum of bij de gebiedsontwikkeling oud RSG- terrein.
7530006	Deelname Kunstkwartier in campus Borgen 2022	100	100			100	Nee	2028	Wordt meegenomen bij gebiedsontwikkeling Campus/ MFA Rodenburg

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7530008	CCZ (Zuidhorn) LED armaturen en verlichting	22	26	31		-5	Ja	2025	Het krediet wordt afgesloten met een klein nadeel.
7530009	Deelname Biblionet in campus Waezenburglaan	1.500	1.500			1.500	Nee	2028	Wordt gezocht naar een nieuwe locatie voor bibliotheek, mogelijk in Leek in het centrum of bij de gebiedsontwikkeling oud RSG-terrein.
7530010	Deelname Kunstkwartier in campus RSG de Borgen	120	120			120	Nee	2028	Wordt meegenomen bij gebiedsontwikkeling Campus/ MFA Rodenburg
7530011	Klimaatinstallatie CCZ	89	89	83		6	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7540006	Museum Wierdenland	27	27			27	Nee	2026	Door diverse installatietechnische problemen is het project nog niet uitgevoerd.
7540007	Museum Wierdenland, verduurzaming	120	140			140	Nee	2026	Door diverse installatietechnische problemen is het project nog niet uitgevoerd.
7550049	Woning/kantoor Borgterrein	12	12	9		3	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7550050	Borg Nienoord verv brandmeldinstall 2022	53	53	11		42	Nee	2026	Deels uitgevoerd. Afronding van het project in derde kwartaal 2026. Vertraging door gedeeld eigendom.
7550051	Termaten- en tuinhal vervangen brandmeldinstallatie	32	32			32	Nee	2026	We gaan onderzoeken of er een brandmeldinstallatie nodig is.
7550052	Toegangspoort borg Nienoord	50	50			50	Nee	2026	Dit moet nog uitgevoerd worden. De offerte volgt in 2026. De realisatie

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
									van dit project is gekoppeld aan de restauratie van de brug.
Programma 6, Sociaal Domein									
7610029	Maatschappelijke Plint 2021	542	-369			-369	Nee	2026	Het krediet wordt in de eerste bestuursrapportage 2026 bijgesteld met opbrengsten van derden.
7610031	MFC 't Spectrum verv dakbedekking 2025	36	36			36	Ja	2025	De vervanging wordt niet uitgevoerd i.v.m. prima onderhoudsstaat van dak.
7610032	MFA Gaveborg vervangen warmtepomp 2025	40	40			40	Nee	2026	Met de Gaveborg wordt in 2026 gesproken over eigendomsoverdracht. De inzet van dit krediet wordt hierbij betrokken.
Programma 7, Volksgezondheid en milieu									
7720033	Watertakenplan 2023	4.115	53	52		1	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7720191	Riolering Nachtegaalstraat/Langestraat 2019	260	260			260	Ja		Dit investeringskrediet is voor 2019 beschikbaar gesteld door de gemeenteraad van Marum. De uit te voeren werkzaamheden hebben betrekking op het wegdek. Nieuw krediet wordt aangevraagd in samenhang met een project "warmtenet Marum".
7720242	Watertakenplan 2024	3.655	3.283	3.284	-2	0	Ja	2025	Werkzaamheden zijn afgerond, laatste facturen worden uiterlijk 2e week januari 2026 geboekt

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
7720243		3.525	3.525	530	-215	3.211	Nee	2026	De werkzaamheden die uit dit krediet moeten worden gedekt zijn deels in voorbereiding dan wel in uitvoering. Het uitvoeringsprogramma ligt er. Uitgangspunt is dat achterstanden worden ingelopen in 2026.
	Watertakenplan 2025								
7720247	Icoonproject Overtuinen Zuidhorn 2025	150	150	150		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7730022	Ondergrondse Afvalcontainers 2024	100	33	54		-21	Ja	2025	Tegenvallers bij de uitvoering en werk naar voren gehaald.
7730023	Ondergrondse Afvalcontainers 2025	300	300	300		0	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten
7740004	Uitvoeringsplan klimaatadaptatie 2023	120	116			116	Nee	2027	Dit krediet is gereserveerd voor het project opengraven de Lindt. De kredieten 7740004-7740006 worden geclusterd.
7740005	Uitvoeringsplan klimaatadaptatie 2024	125	125			125	Nee	2027	Dit krediet is gereserveerd voor het project opengraven de Lindt. De kredieten 7740004-7740006 worden geclusterd.
7740006	Uitvoeringsplan klimaatadaptatie 2025	120	120			120	Nee	2027	Dit krediet is gereserveerd voor het project opengraven de Lindt. De kredieten 7740004-7740006 worden geclusterd.
7750040	Uitbreiding begraafplaats Visvliet 2024	72	70	63		7	Ja	2025	Krediet kan worden afgesloten

Objectnummer	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Oorspronkelijk krediet	Restant krediet 2024	Uitgaven 2025	Inkomsten 2025	Afwijking t.o.v. krediet	Afsluiten	Gereed in	Toelichting
Programma 8 – Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing									
7830029	Herstruct en uitbr woonwagen Opende 2022	1.326	1.313	12		1.301	Nee	2026	Met Wold en Waard wordt gekeken naar verschillende varianten op deze locatie. Gezocht wordt naar een optimum waarbij er een betaalbare variant naar boven komt voor zowel gemeente, corporatie en bewoner. Dit is geen eenvoudige zoektocht, die meer tijd en energie vergt dan eerder gedacht en doorloopt in 2025.
7830031	Strategische grondverweving 2024-2028	1.000	1.000			1.000	Nee	doorlopend	Het krediet voor strategische grondverweving komt voort uit de vaststelling van de nota grondbeleid en moet op basis daarvan doorlopen.
	Totaal	125.615	103.358	33.016		-635			70.977

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Kostenplaats	Afschrijving			Investering 2025
			termijn	wijze	rente%	
Spandoekframes verkiezingen 2025	0.2	Verkiezingen	10	Lineair	1,75	43
Nieuwe werkplek devices	0.4	Automatisering	5	Lineair	1,75	36
Tractiemiddelen 2025	0.4	Traktie	10	Lineair	1,75	625
Tractiemiddelen 2025	0.4	Traktie	10	Lineair	1,75	153
Beveiliging Microsoft Defender 2025	0.4	Automatisering	5	Lineair	1,75	25
Lening Bioforte 2025	0.5	Rente	999	geen	0	67
Wegen levenduurverleng maatregelen 2025	2.1	Wegen	20	Lineair	1,75	1.052
Bruggen (kwaliteitsvis openb ruim) 2025	2.1	Bruggen	50	Lineair	1,75	370
Wegen reconstructies 2025	2.1	Wegen	50	Lineair	1,75	1.071
Uitv Centrumvisie verharding/groen 2025	2.1	Wegen	50	Lineair	1,75	2.100
Uitv Centrumvisie verharding/groen 2025	2.1	Wegen	50	Lineair	1,75	-150
Infrastructuur Lauwerscollege 2025	2.1	Wegen	25	Lineair	1,75	891
Verkeersmaatregelen Lauwerscollege 2025	2.1	Wegen	25	Lineair	1,75	150
Reconstructie Mokkenburg & Heereburen 25	2.1	Wegen	50	Lineair	1,75	450
Nieuwbouw Lauwerscollege Grypskerk 24/25	4.2	Onderwijshuisvesting	40	Lineair	1,75	10.731
Inr buitenter Lauwerscollege Grypsk 2025	4.2	Onderwijshuisvesting	25	Lineair	1,75	150
Nutsvoorz Lauwerscollege Grypsk 2025	4.2	Onderwijshuisvesting	10	Lineair	1,75	100
Vorbereiding Christal Grootegast 2025	4.2	Onderwijshuisvesting	40	Lineair	1,75	250
Vervanging toplaag K.C. Rodenburg 2020	5.2	Sportaccommodaties	15	Lineair	1,75	-36
Sporthal de Holt verv brandmeldinstal 25	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	74

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Kostenplaats	Afschrijving			Investering 2025
			termijn	wijze	rente%	
Gymzaal Oldenoert verv dakbedekking 25	5.2	Sportaccommodaties	25	Lineair	1,75	60
Sportp Starckenb Zunobri vld 1 top ren 24	5.2	Sportaccommodaties	15	Lineair	1,75	-29
Sporthal Oosterweg 2025	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	30
Topsporthal PV-installaties 2025	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	242
Sporthal Oosterweg warmtepomp 2025	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	91
Sporthal Oldenoert PV installatie 2025	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	30
Sporthal De Holten OV installatie 2025	5.2	Sportaccommodaties	10	Lineair	1,75	61
Fietsaccommodatie de Spartanen 2025	5.2	Sportaccommodaties	25	Lineair	1,75	400
Kunstgrasveld VEV '67 2025	5.2	Sportaccommodaties	30	Lineair	1,75	700
Club-en kleedgebouw VV Ezinge 2025	5.2	Sportaccommodaties	40	Lineair	1,75	1.280
Verplaatsen basketbalveld Grijskerk 25	5.2	Sportaccommodaties	25	Lineair	1,75	40
Hockeyveld MHCW vervanging toplaag 2025	5.2	Sportaccommodaties	15	Lineair	1,75	200
Renovatie trainingsvelden MHCW 2025	5.2	Sportaccommodaties Cultureel Centrum	15	Lineair	1,75	42
Klimaatinstallatie CCZ	5.3	Zuidhorn	8	Lineair	1,75	89
MFC 't Spectrum verv dakbedekking 2025	6.1	Club- en buurthuizen	25	Lineair	1,75	36
MFA Gaveborg vervangen warmtepomp 2025	6.1	Club- en buurthuizen	10	Lineair	1,75	40
Icoonproject Overtuinen Zuidhorn 2025	7.2	Watertakenplan (vGRP)	50	Lineair	1,75	150
Ondergrondse Afvalcontainers 2025	7.3	Afval	20	Lineair	1,75	300
Uitvoeringsplan klimaatadaptatie 2025	7.4	Milieubeheer	50	Lineair	1,75	120

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Kostenplaats	Afschrijving			Investering 2025
			termijn	wijze	rente%	
Bestemmingsplan Caspar de Roblespark	8.2	GreX	999	gawr	1,75	-200
Bestemmingsplan Oostergast	8.2	GreX	999	gawr	1,75	520
Plan Alberdaheerd fase II	8.2	GreX	999	gawr	1,75	150
Oostindie zuidzone	8.2	GreX	999	gawr	1,75	725
Totaal						23.228